

בנק מזרחי טפחות

תמצית דוחות כספיים רבעוניים
ליום 30 בספטמבר 2022

תוכן העניינים הראשי

10	דוח תמציתי של הדירקטוריון וההנהלה
11	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
19	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
50	סקירת הסיכונים
81	מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים, בקרות ונהלים
82	הצהרות לגבי גילוי בתמצית הדוחות הכספיים
84	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
85	תמצית הדוחות הכספיים
195	ממשל תאגידי, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו
202	נספחים לתמצית הדוחות הרבעוניים
209	מילון ואינדקס מונחים שנכללו בתמצית הדוחות הרבעוניים

בנק מזרחי טפחות

דוח הדירקטוריון וההנהלה

תוכן העניינים

10	פתח דבר
10	מידע צופה פני עתיד
11	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
11	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים של קבוצת הבנק
16	סיכונים עיקריים
16	יעדים ואסטרטגיה עסקית
16	התפתחויות במבנה ההון
16	התפתחויות במקורות המימון
17	התפתחויות משמעותיות בנייהול הפעילות העסקית
17	התפתחויות משמעותיות בתחום ההון האנושי והמינהל
18	נושאים נוספים
19	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
19	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
19	אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק
19	הסביבה הכללית והשפעת גורמים חיצוניים על קבוצת הבנק
22	סיכונים מובילים ומתפתחים
22	אירועים לאחר תאריך המאזן
22	שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים
23	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר
23	ניתוח ההתפתחות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר
29	ניתוח ההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
29	נכסים והתחייבויות
35	הון, הלימות הון ומינוף
39	פעילות חוץ מאזנית אחרת
39	מידע כספי לפי מגזרי פעילות
49	חברות מוחזקות עיקריות
50	סקירת הסיכונים
50	התפתחויות בסיכונים ואופן ניהולם
53	חומרת גורמי הסיכון
54	סיכון אשראי
74	סיכון תפעולי
76	סיכון שוק וריבית
78	סיכון נזילות ומימון
79	סיכונים אחרים
79	סיכון ציות ורגולציה
79	סיכון חוצה גבולות
80	סיכון הלבנת הון
80	סיכון מימון טרור
80	סיכון מוניטין
80	סיכון אסטרטגי-עסקי
81	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים
81	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים
81	בקרות ונהלים

רשימת טבלאות (לוחות) הנכללים במסגרת הדוח התמציתי של הדירקטוריון והנהלה

11	דוח רווח והפסד - סעיפים עיקריים
14	מאזן - סעיפים עיקריים
14	יחסים פיננסיים עיקריים (באחוזים)
20	פרטים על שערי החליפין היציגים ושיעור השינוי בהם
21	השינויים במדדי המניות העיקריים בישראל (באחוזים)
21	השינויים במדדי איגרות החוב העיקריים בישראל (באחוזים)
21	השינויים במדדי המניות העיקריים בעולם (באחוזים)
23	ניתוח התפתחות הכנסות המימון מפעילות שוטפת
24	פירוט הכנסות המימון לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
24	היתרות הממוצעות של הנכסים המאזניים נושאי הריבית המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים
25	פערי הריבית (ההפרש בין שיעור הכנסות הריבית על הנכסים ובין שיעור הוצאות הריבית על ההתחייבויות) על בסיס יתרות ממוצעות, המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים
25	פירוט התפתחות ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
26	פירוט ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים בקבוצה
26	פירוט העמלות לפי סוגי עמלות עיקריים
27	נתוני Cost-Income Ratio
28	התפתחות תשואת רווחי הקבוצה על ההון, יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, יחס כיסוי הנזילות יחס המינוף בתום הרבעון
28	נתוני הרווח והדיבידנד למניה
29	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים של קבוצת הבנק
29	נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי בסיסי הצמדה
29	נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
30	פירוט של סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות למדידה וגילוי של חובות לא צוברים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי
31	מדדי ניתוח איכות האשראי לציבור, ההוצאות וההפרשה להפסדי אשראי (באחוזים)
32	ההתפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים של קבוצת הבנק
32	התפלגות ניירות הערך של הקבוצה לפי התיקים השונים
33	התפלגות תיק ניירות הערך של הקבוצה לפי מגזרי הצמדה
33	התפלגות תיק ניירות הערך של הקבוצה לפי סוגי מנפיקים
34	התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי הצמדה
34	נתונים על התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
34	התפתחות התפלגות פיקדונות הציבור בקבוצה לפי גודל מפקיד
35	הרכב ההון העצמי
36	נתונים על ההון הפיקוחי ונכסי הסיכון
37	התפתחות יחס ההון לרכיבי סיכון בקבוצה
37	התפלגות נכסי סיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי לפי קבוצות חשיפה
37	נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון שוק, סיכון CVA וסיכון תפעולי
38	יחס המינוף של הבנק
38	פרטים בדבר הדיבידנדים שחולקו על ידי הבנק החל משנת 2020
39	התפתחות ביתרות הנכסים הכספיים החוץ מאזניים המוחזקים בעבור לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שרותי ניהול, תפעול ו/או משמורת
39	תמצית התוצאות הכספיות של מגזרי הפעילות הפיקוחיים
40	תוצאות הפעילות במגזר משקי הבית
42	תוצאות הפעילות במגזר בנקאות פרטית
43	תוצאות הפעילות במגזר עסקים זעירים וקטנים
44	תוצאות הפעילות במגזר עסקים בינוניים
45	תוצאות הפעילות במגזר עסקים גדולים
46	תוצאות הפעילות במגזר גופים מוסדיים
47	תוצאות הפעילות במגזר ניהול פיננסי

48	תוצאות הפעילות בחוץ לארץ
53	חומרת גורמי הסיכון
55	החלוקה הענפית של 6 הלוויים הגדולים בקבוצה
56	אשראי למטרת עסקאות הוניות
56	אשראי לחברות ממונפות
56	תמצית נתוני סיכון האשראי הבעייתי הכולל ונכסים שאינם מבצעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות למדידה וגילוי של חובות לא צוברים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי
56	מדדי סיכון עיקריים הנוגעים לאיכות אשראי
57	נתונים עדכניים בדבר פעילות הבנק לסייע ללקוחות על רקע משבר הקורונה
58	ניתוח התנועה ביתרת חובות לא צוברים וחובות לא צוברים בארגון מחדש
59	ניתוח התנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי
59	מדדי סיכון עיקריים הנוגעים להפרשה להפסדי אשראי
60	פרטים על סיכון אשראי לאנשים פרטיים - יתרות ומאפייני סיכון שונים
61	פילוח לפי גודל חבות הלווה
61	התפלגות אשראי מאזני לפי גובה ההכנסה הקבועה בחשבון
61	התפלגות אשראי מאזני לפי התקופה הנותרת לפירעון
61	פרטים על סיכון אשראי בעייתי לאנשים פרטיים לפני הפרשה להפסדי אשראי
62	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי לאנשים פרטיים
63	פרטים על סיכון אשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי סוג ביטחון הנדל"ן
64	פרטים על סיכון האשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי מצב הנכס
64	פרטים על סיכון האשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי סיווג החוב
65	סיכון אשראי לפי ענפי משק
68	חשיפה למדינות זרות
69	נתוני חשיפת הבנק למוסדות פיננסיים זרים
71	היקפי מתן המשכנתאות במגזר משקי הבית
72	פרטים בדבר מאפייני סיכון שונים בתיק ההלוואות לדיוור
76	ערך ה-VAR של קבוצת הבנק
76	השפעת תזוזה מקבילה של העקום ב-2% על השווי הכלכלי של התיק הבנקאי במונחי EVE
77	שווי הווגן נטו מותאם של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו
77	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי הווגן נטו מותאם של הבנק וחברות מאוחדות שלו
77	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית
78	ניתוח רגישות הון קבוצת הבנק לשינויים בשערי חליפין עיקריים ובמדד המחירים לצרכן,

דוח תמציתי של הדירקטוריון והנהלה לדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2022

פתח דבר

בישיבת הדירקטוריון של בנק מזרחי טפחות בע"מ שהתקיימה ביום 28 בנובמבר 2022 (ד' בכסלו התשפ"ג), הוחלט לאשר ולפרסם את דוח הדירקטוריון והנהלה, דוח סיכונים וגילויים פיקוחיים נוספים ואת תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק מזרחי טפחות בע"מ והחברות המאוחדות שלו ליום 30 בספטמבר 2022.

דוח הדירקטוריון והנהלה, דוח סיכונים וגילויים פיקוחיים נוספים של הבנק ערוכים בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו. תמצית הדוחות הכספיים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים והנחיותיו.

בעיקר הנושאים, הוראות הפיקוח על הבנקים כאמור מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית (ראה גם ביאור 1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2021 וביאור 1 לתמצית דוחות כספיים אלה).

בהתאם למבנה הדוחות שנקבע על ידי הפיקוח על הבנקים, נכלל מידע נלווה נוסף לדוחות הכספיים באתר האינטרנט של הבנק:

www.mizrachi-tefahot.co.il << אודות הבנק >> קשרי משקיעים << מידע כספי

מידע נלווה נוסף זה כולל:

- דוח סיכונים מפורט בהתאם לדרישות הגילוי של הנדבך השלישי של באזל ובהתאם להמלצות נוספות של הוועדה לציבות פיננסית (ה-FSB).
- פרטים על מכשירי ההון שהנפיק הבנק.
- קובץ של הדוחות הכספיים בפורמט XBRL.

בהתאם לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמת נגישות לשירות), תשע"ג-2013 כולל האתר גם דוחות מונגשים.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון והנהלה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968 (להלן: "החוק").

תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים גיאופוליטיים, שינויי חקיקה ורגולציה ושינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינוי בתוכניות העסקיות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "תוכנית", "יעדים", "רצון", "צריך", "יכול", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות הבנק הנוכחיות לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללות בין היתר: תחזיות להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם, ובמיוחד למצב הכלכלי במשק, כולל השפעת תנאים מאקרו כלכליים וגיאופוליטיים; צפי לשינויים ולהתפתחויות בשוקי המטבע ובשוקי ההון; תחזיות הקשורות בגורמים שונים נוספים המשפיעים על החשיפה לסיכונים פיננסיים; תחזיות לשינויים באיתנות הפיננסית של לווים, להעדפות הציבור, לשינויים בחקיקה ובהוראות של רשויות פיקוחיות, להתנהגות המתחרים, למצבו התדמיתי של הבנק, להתפתחויות טכנולוגיות ולהתפתחויות בנושאי הון אנושי.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם ועל תחזיות והערכות לעתיד בנושאים שונים, כאמור לעיל, באופן שקיימת אפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתממשו כלל או בחלקם.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

פרק זה מתאר התפתחויות משמעותיות בבנק ובתחומי פעילותו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022, לרבות התפתחויות בביצועים, בסיכונים אליהם הוא חשוף, ביעדים ובאסטרטגיה. ככל הנדרש, יש לעיין בפרק זה ביחד עם פרק סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה שנכלל בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים לשנת 2021.

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים של קבוצת הבנק

		2021				2022			
		רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
		במיליוני שקלים חדשים							
								דוח רווח והפסד - סעיפים עיקריים	
		1,691	2,035	2,001	1,958	2,144	2,453	2,691	הכנסות ריבית, נטו
		189	66	63	83	117	176	263	הכנסות מימון שאינן מריבית
		543	544	551	596	952	574	579	עמלות והכנסות אחרות
		2,423	2,645	2,615	2,637	3,213	3,203	3,533	סך ההכנסות
		13	(240)	(36)	(15)	79	107	155	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
		1,341	1,333	1,339	1,555	1,388	1,442	1,529	הוצאות תפעוליות ואחרות
		870	843	863	960	909	924	1,002	מזה: משכורות והוצאות נלוות
		1,069	1,552	1,312	1,097	1,746	1,654	1,849	רווח לפני מיסים
		358	540	442	390	569	572	635	הפרשה למיסים על הרווח
		676	988	845	679	1,154	1,053	1,178	רווח נקי⁽¹⁾

		שנת		תשעה חודשים	
		2021	2021	2022	
		במיליוני שקלים חדשים			
					דוח רווח והפסד - סעיפים עיקריים
		7,685	5,727	7,288	הכנסות ריבית, נטו
		401	318	556	הכנסות מימון שאינן מריבית
		2,234	1,638	2,105	עמלות והכנסות אחרות
		10,320	7,683	9,949	סך ההכנסות
		(278)	(263)	341	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
		5,568	4,013	4,359	הוצאות תפעוליות ואחרות
		3,536	2,576	2,835	מזה: משכורות והוצאות נלוות
		5,030	3,933	5,249	רווח לפני מיסים
		1,730	1,340	1,776	הפרשה למיסים על הרווח
		3,188	2,509	3,385	רווח נקי⁽¹⁾

(1) בכל מקום בדוח הדירקטוריון בו מוזכר "רווח נקי" או "הון", הכוונה לרווח הנקי ולהון המיוחסים לבעלי מניות הבנק.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

הרווח הנקי של הקבוצה הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-3,385 מיליוני שקלים חדשים לעומת 2,509 מיליוני שקלים חדשים אשתקד, גידול בשיעור של 34.9%. רווח זה מבטא תשואה על ההון, במונחים שנתיים, בשיעור של 20.6% לעומת תשואה על ההון בשיעור של 16.8% בתקופה המקבילה אשתקד ו-15.8% בשנת 2021 כולה. ללא השפעת רווחי ההון, נטו, ממימוש נכסים, מגיעה תשואת הרווח הנקי על ההון בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ל-18.9%.

הרווח הנקי של הקבוצה הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2022 ב-1,178 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 845 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 39.4%. רווח זה מבטא תשואה על ההון, במונחים שנתיים בשיעור של 20.8%, לעומת תשואה על ההון של 16.2% ברבעון המקביל אשתקד.

להלן הגורמים המרכזיים שהשפיעו על רווחי הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

- הכנסות המימון בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 גדלו בשיעור של 30% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, בעיקר כתוצאה מגידול של 17.1% ביתרת האשראי לציבור לעומת 30 בספטמבר 2021, מהשפעת העלייה בשיעור של 4.4% במדד המחירים לצרכן בתשעת החודשים הראשונים של השנה לעומת עלייה בשיעור של 2.2% בתקופה המקבילה אשתקד, ומעליית ריבית בנק ישראל (החל מחודש אפריל 2022) וריבית הבנק המרכזי בארצות הברית (החל מחודש מרץ 2022).
לפרטים ראה ניתוח התפתחות הכנסות המימון מפעילות שוטפת להלן.
- סך ההכנסות מעמלות בתשעת החודשים הראשונים של השנה גדלו בשיעור של 9.0%, לעומת התקופה המקבילה אשתקד כתוצאה מגידול בנפח הפעילות.
- ההכנסות האחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 כוללות רווחי הון ממימוש נכסים (אשר נרשמו ברבעון הראשון של שנת 2022) בסך של 371 מיליוני שקלים חדשים. לפרטים נוספים ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק להלן.
- ההוצאות בגין הפסדי אשראי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 הסתכמו ב-341 מיליוני שקלים חדשים, בעיקר עקב גידול בהפרשה הקבוצתית כתוצאה מצמיחה בתיקי האשראי המסחרי והאשראי לדיור של הבנק, ותוך מתן ביטוי בהפרשה הקבוצתית לעליית הריבית במשק. בתקופה המקבילה אשתקד נרשמה הכנסה בגין קיטון בהפרשות להפסדי אשראי בסך 263 מיליוני שקלים חדשים, כתוצאה מירידה בהפרשה הקבוצתית על רקע השיפור בנתוני המאקרו במשק והירידה בהיקף האשראי אשר ניתנה בגינו דחיית תשלומים בשל משבר הקורונה.
- סך ההוצאות התפעוליות והאחרות גדלו ב-8.6%, והושפעו בעיקר מהתאמת סעיפי תגמול משתנים בהוצאות השכר, על רקע התוצאות הכספיות של הבנק.
ראה הסבר לשינויים בכל אחד מרכיבי ההוצאות התפעוליות, להלן.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

ליום							מאזן - סעיפים עיקריים
31.3.2021	30.6.2021	30.9.2021	31.12.2021	31.3.2022	30.6.2022	30.9.2022	
במיליוני שקלים חדשים							
370,410	374,370	379,563	392,271	394,045	416,969	429,767	סך כל המאזן
249,539	254,236	259,742	271,428	282,917	298,233	304,104	אשראי לציבור, נטו
91,392	94,337	96,365	95,267	84,666	81,330	95,596	מזומנים ופיקדונות בבנקים
19,529	17,539	14,749	15,033	16,967	22,384	14,379	ניירות ערך
1,702	1,678	1,667	1,734	1,400	1,421	1,410	בניינים וציוד
293,766	294,391	303,921	307,924	312,653	327,884	345,339	פיקדונות הציבור
33,335	35,594	32,664	38,046	36,045	35,173	31,352	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
4,293	5,945	6,801	6,992	6,850	8,515	7,725	פיקדונות מבנקים
19,422	20,444	20,831	20,770	21,199	22,166	22,989	הון עצמי ⁽¹⁾

ההתפתחות בסעיפי המאזן מצביעה על צמיחה עקבית בפעילות הבנק, כאשר:

- סך כל המאזן ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכם ב-429.8 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 50.2 מיליארדי שקלים חדשים בהשוואה ליום 30 בספטמבר 2021, גידול של 13.2%.
- האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכם ב-304.1 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 44.4 מיליארדי שקלים חדשים בהשוואה ליום 30 בספטמבר 2021, גידול של 17.1%.
- פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכמו ב-345.3 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 41.4 מיליארדי שקלים חדשים בהשוואה ליום 30 בספטמבר 2021, גידול של 13.6%.
- ההון העצמי ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכם ב-23.0 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 2.2 מיליארדי שקלים חדשים בהשוואה ליום 30 בספטמבר 2021, גידול של 10.4%. ראה להלן גם פרק הלימות ההון.

(1) בכל מקום בדוח הדירקטוריון בו מוזכר "רווח נקי" או "הון", הכוונה לרווח הנקי ולהון המיוחסים לבעלי מניות הבנק.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

יחסים פיננסיים עיקריים (באחוזים)

2021				2022			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
14.1	19.8	16.2	12.9	(8)21.9	19.4	20.8	מדדי ביצוע עיקריים
1.34	1.92	1.62	1.26	2.07	1.82	1.96	תשואת הרווח הנקי ⁽¹⁾⁽²⁾
0.74	1.06	0.90	0.70	1.17	1.04	1.11	תשואת הרווח הנקי לנכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾
117.7	115.8	117.0	113.4	110.5	109.9	113.6	תשואה לנכסים ממוצעים ⁽²⁾
10.15	10.53	10.44	10.04	10.01	10.00	9.92	פיקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו
5.16	5.36	5.37	5.18	5.31	5.23	5.26	יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון
133	132	126	125	120	120	119	יחס המינוף ⁽⁴⁾
-	-	-	119	116	114	116	יחס כיסוי הנזילות (רבעוני) ⁽⁵⁾
2.65	2.84	2.77	2.73	3.27	3.16	3.34	יחס מימון יציב נטו
55.3	50.4	51.2	59.0	(8)43.2	45.0	43.3	יחס הכנסות לנכסים ממוצעים ⁽²⁾
2.65	3.87	3.30	2.65	4.50	4.11	4.59	יחס יעילות - הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות ⁽⁶⁾
							(Cost Income Ratio)
							רווח נקי בסיסי למניה (בשקלים חדשים)
							מדדי איכות אשראי עיקריים
0.96	0.86	0.83	0.77	0.89	0.88	0.91	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור
1.07	0.95	0.91	0.85	0.94	0.91	0.94	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי, הכוללת אומדן הפסדי אשראי הגלומים ביתרת האשראי לציבור של בנק אגוד, מתוך האשראי לציבור
1.23	1.07	1.06	0.98	1.13	1.20	0.99	שיעור חובות שאינם צוברים או חובות בפיגור של 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור
0.02	(0.38)	(0.06)	(0.02)	0.11	0.14	0.20	הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופה לסך האשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
0.06	0.04	0.03	0.09	0.03	0.06	0.05	שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מאשראי ממוצע לציבור ⁽²⁾
87.14	100.40	109.00	120.00	125.20	115.50	125.50	נתונים נוספים
-	-	189	293	106	-	123	מחיר מניה (בשקלים חדשים) בתום הרבעון
1.85	2.19	2.12	2.03	2.18	2.42	2.54	דיבידנד למניה (באגורות) ⁽⁷⁾
0.52	0.50	0.50	0.55	0.53	0.50	0.49	יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים ⁽²⁾
							יחס עמלות לנכסים ממוצעים ⁽²⁾

שנת	תשעה חודשים		
	2021	2022	
			מדדי ביצוע עיקריים
15.8	16.8	(8)20.6	תשואת הרווח הנקי ⁽¹⁾⁽²⁾
1.53	1.63	1.95	תשואת הרווח הנקי לנכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾
0.85	0.90	1.11	תשואה לנכסים ממוצעים ⁽²⁾
2.75	2.76	3.25	יחס הכנסות לנכסים ממוצעים ⁽²⁾
54.0	52.2	(8)43.8	יחס יעילות - הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות ⁽⁶⁾
12.47	9.82	13.26	(Cost Income Ratio)
			רווח נקי בסיסי למניה (בשקלים חדשים)
			מדדי איכות אשראי עיקריים
(0.10)	(0.13)	0.15	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי לתקופה
0.05	0.04	0.05	לסך האשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
			שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מאשראי ממוצע לציבור ⁽²⁾
			נתונים נוספים
482	189	229	דיבידנד למניה (באגורות) ⁽⁷⁾
2.05	2.06	2.38	יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים ⁽²⁾
0.52	0.51	0.51	יחס עמלות לנכסים ממוצעים ⁽²⁾

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

היחסים הפיננסיים מצביעים כי:

- תשואת הרווח הנקי הגיעה בתשעת החודשים הראשונים של השנה ל-20.6%, זאת כתוצאה מגידול בנפח הפעילות, מעליית מדד המחירים לצרכן, ומעלייה בריבית בנק ישראל.
- יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון הגיע לשיעור של 9.92%. שיעור היחס המזערי לו מחויב הבנק הינו 9.61%.
- יחס היעילות, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022, הגיע ל-43.8%.

סעיפי רווח והפסד, סעיפי המאזן והיחסים הפיננסיים השונים מנתחים באופן מפורט בדוח הדירקטוריון והנהלה לפי העניין, בפרק "הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי", ובפרק "סקירת הסיכונים".

-
- (1) בכל מקום בדוח הדירקטוריון בו מוזכר "רווח נקי" או "הון", הכוונה לרווח הנקי ולהון המיוחסים לבעלי מניות הבנק.
 - (2) מחושב על בסיס שנתי. בהתאם לחוזר של בנק ישראל, עודכנה שיטת החישוב להצגת תשואה לתקופות ביניים. מספרי השוואה עודכנו בהתאם. תשואת הרווח הנקי בשנת 2021 בהתאם לשיטה הישנה הייתה: לתשעת החודשים הראשונים 17.1%, לרבעון הראשון 14.9%, לרבעון השני 21.3%, לרבעון השלישי 17.3%, לרבעון הרביעי 13.5%.
 - (3) רווח נקי לסך נכסי הסיכון הממוצעים.
 - (4) יחס המינוף (Leverage Ratio) - היחס בין הון רובד 1 (לפי כללי באזל) לסך החשיפות. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218.
 - (5) יחס כיסוי הנזילות (Liquidity Coverage Ratio) - סך הנכסים הנזילים באיכות גבוהה לתזרים המזומנים היוצא נטו. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221, במונחים של מוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.
 - (6) סך ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך כלל ההכנסות התפעוליות והמימוניות לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי.
 - (7) שיעור הדיבידנד למניה מחושב לפי סכום הדיבידנד שחולק בפועל בתקופה המדווחת.
 - (8) בנסרול השפעת רווחי הון, נטו, ממימוש נכסים, מגיעה תשואת הרווח הנקי על הון בתשעת החודשים הראשונים וברבעון הראשון של שנת 2022 ל-18.9% ו-16.6%, ויחס היעילות (Cost Income Ratio) מגיע ל-45.5% ול-48.8%, בהתאמה.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

סיכונים עיקריים

במסגרת תהליך למיפוי הסיכונים של הבנק נקבעה רשימה של סיכונים שהעיקריים בהם: סיכון אשראי (ורכזיות אשראי), סיכון שוק, סיכון ריבית (בפרט סיכון הריבית בתיק הבנקאי), סיכון נזילות, סיכון תפעולי, לרבות סיכון אבטחת מידע וסייבר, סיכון טכנולוגי המידע וסיכון משפטי, סיכון ציות ורגולציה, סיכון חוצה גבולות והלבנת הון, סיכון מוניטין וסיכון אסטרטגי-עסקי. הבנק בוחן באופן שוטף את מיפוי הסיכונים על מנת לוודא שהוא מקיף את כלל פעילות העסקית, תנאי השוק ודרישות הרגולציה. לפרטים נוספים ראה פרק סיכונים עיקריים בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2021. מידע על התפתחויות בסיכונים לרבות השפעת משבר הקורונה, מוצג בפרק סקירת הסיכונים להלן, וכן בדוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק. ראה להלן עדכונים להערכת פוטנציאל ההשפעה של גורמי הסיכון השונים על קבוצת הבנק, בפרק סקירת הסיכונים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

התוכנית האסטרטגית

לפרטים בדבר יעדי הבנק והאסטרטגיה העסקית שלו לשנים 2021 עד 2025, ראה פרק יעדים ואסטרטגיה עסקית בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2021.

התפתחויות במבנה ההון

השקעות בהון הבנק ועסקאות במניות

לפרטים בדבר הנפקת מניות במסגרת תוכנית אופציות לעובדים ראה דוח על השינויים בהון העצמי בדוחות הכספיים.

גיוס מקורות הוניים

במסגרת תוכנית העבודה של הבנק, הנקבעת על ידי הדירקטוריון וכוללת יעדים לגידול בתחומי הפעילות השונים, מתבצעת הערכה של השפעת העמידה ביעדים על היקף נכסי הסיכון של הבנק, וכתוצאה מכך על יחס הלימות ההון. בהתאם לכך, נקבעת, במקביל ליעדים העסקיים וליעדי הרווחיות, תוכנית לגיוס מקורות הוניים לצורך שמירה על הלימות ההון, בהתאם להנחיות שקבע הדירקטוריון בדבר הלימות ההון.

התפתחויות במקורות המימון

מקורות המימון של הקבוצה כוללים פיקדונות מהציבור ומגופים בנקאיים, הנפקת אגרות חוב לסוגיהן והון עצמי. הבנק בוחר את תמהיל מקורות המימון על בסיס יעדיה העסקיים, ובוחן בכלל זה יעדי רווחיות, תשואה על ההון, נזילות, גיוון מקורות בישראל ובחוץ לארץ ובמטבעות שונים, הלימות הון ומיטוף, בכפוף למגבלות הסטטוטוריות החלות על התאגידים הבנקאיים ובהתאם למצב שוק ההון בארץ ובעולם ותחזיות ההנהלה באשר להתפתחויות בהם.

פיקדונות

הבנק מבחין בין סוגי המקורות השונים לפי תקופת הפיקדון וסוגי לקוחות. הבנק בוחן את מידת הריכוזיות של המפקידים, ובמסגרת זו קבעו הדירקטוריון וההנהלה מגבלות וקווים מנחים בתחום סיכון הריכוזיות בהתייחס למפקיד בודד, אמצעים נזילים ביחס למפקידים גדולים/מוסדיים ומבנה המקורות. כמו כן, הוגדרו אינדיקטורים איכותיים וכמותיים למעקב שוטף, האומדים את השינויים בסיכון הריכוזיות, כל זאת כחלק ממערך ניהול סיכונים הנזילות. פיקדונות הציבור בקבוצה ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכמו ב-345.3 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת כ-307.9 מיליארדי שקלים חדשים בסוף שנת 2021, גידול בשיעור של 12.2%. פיקדונות הציבור במגזר השקלי הלא צמוד גדלו בשנת 2022 בשיעור של 11.7%, הפיקדונות במגזר הצמוד למדד גדלו בשיעור של 7.8% והפיקדונות במטבע חוץ והצמודים למטבע חוץ גדלו בשיעור של 16.0%. לפרטים נוספים, ראה פרק ניתוח ההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון להלן.

גיוס כתבי התחייבות, איגרות חוב ושטרי הון מורכבים

הבנק פועל לגיוס מקורות ארוכי טווח באמצעות הנפקות, בין היתר, באמצעות מזרחי טפחות חברה להנפקות בע"מ (להלן: "טפחות הנפקות"), חברה בת בבעלות מלאה של הבנק. במהלך השנים הנפיקה טפחות הנפקות תעודות התחייבות לציבור על פי תשקיפים שפורסמו.

ביום 1 באוגוסט, 2022 פרסמה טפחות הנפקות תשקיף מדף להנפקת תעודות התחייבות.

בנוסף לפעילות טפחות הנפקות, קיים לבנק עצמו תשקיף מדף שפורסם ביום 3 בדצמבר 2019 (נושא תאריך 4 בדצמבר 2019). ביום 29 בנובמבר 2021, החליטה רשות ניירות ערך, בהמשך לבקשת הבנק, להאריך את התקופה להצעת ניירות ערך על פי תשקיף המדף ב-12 חודשים נוספים, דהיינו עד ליום 3 בדצמבר 2022.

סך איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכמו ב-31.4 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 38.0 מיליארדי שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2021.

מתוכם, כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo (Contingent Convertibles) הכוללים מנגנון חוזי לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן (עומדים בתנאי הכשירות של באזל III ומוכרים על ידי הפיקוח על הבנקים כהון רוברד 2 של הבנק), שהסתכמו ליום 30 בספטמבר 2022 ב-6.2 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 6.1 מיליארדי שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2021.

לפרטים בדבר דירוג האשראי של הבנק ושל תעודות ההתחייבות שלו ראה פרק ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו.

גיוס מקורות ופדיונות

בהמשך לאישור המפקח על הבנקים, ביצע הבנק פדיון מוקדם של שטר ההון הנדחה (סדרה א') בתחילת חודש ינואר 2022 תמורת 2.1 מיליארדי שקלים חדשים. שטר ההון הנדחה, אשר הונפק על ידי הבנק, לא היה כשיר להכרה כהון הפיקוחי לפי הוראות באזל III והופחת בהדרגה.

ביום 11 באפריל 2022 הנפיקה טפחות הנפקות שתי סדרות אגרות חוב חדשות, סדרות 63 ו-64, שקלית וצמודה למדד בסכום של כ-1.2 מיליארדי שקלים ערך נקוב כל אחת, תמורת סך כולל של כ-2.4 מיליארדי שקלים חדשים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

בהמשך לאישור המפקח על הבנקים, ביצעה טפחות הנפקות פדיון מוקדם של כתיב התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo (סדרה 56, שהיו מוכרים על ידי הפיקוח על הבנקים כחון רובד 2 של הבנק) ביום 10 בספטמבר 2022 תמורת כ-0.3 מיליארד שקלים חדשים. בחודש אוגוסט 2022 פדה בנק יהב בפידיון מוקדם מלא, לאחר קבלת אישור מבנק ישראל, כתיב התחייבות נדחים בסכום של כ-129 מיליון שקלים חדשים.

התפתחויות משמעותיות בניהול הפעילות העסקית

התפשטות נגיף הקורונה

לפרטים בדבר פעילות הבנק במסגרת שגרת הקורונה ראה פרק מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים להלן.

מיזוג בנק אגוד

ביום 30 בספטמבר 2020 הושלמה הצעת רכש חליפין למניות בנק אגוד, במסגרתה נרכשו 100% מהון המניות המונפק והנפרע של בנק אגוד ומזכויות ההצבעה בבנק אגוד.

במהלך שנת 2022 נמשך תהליך מיזוגו של בנק אגוד אל תוך הבנק. בין היתר, נמשכה בבנק קליטת הלקוחות של בנק אגוד, נסגרו כל סניפי אגוד למעט ארבעה (4) (עד לתאריך פרסום הדוחות הכספיים), אשר צפויים להיסגר עד סוף השנה, וכן הועברו פעילויות נוספות למזרחי טפחות, ובהן פעילות הנוסטרו של בנק אגוד.

תהליך המיזוג הינו מהותי, בהיקף נרחב ובעל מורכבות רבה, ונושא בחובו מגוון רחב של סיכונים. תהליך המיזוג מבוצע באמצעות מספר צוותי עבודה נרחבים משותפים לבנק מזרחי טפחות ולבנק אגוד ובניהול מקיף של ועדת היגוי בראשות המנהל הכללי של הבנק, מנהלות לביצוע תוכנית המיזוג, ועדת דירקטוריון ייעודית שהוקמה על מנת לעקוב אחר התהליך. תהליך הסבת הלקוחות אשר החל ברבעון השני של שנת 2021, התבצע בהדרגה, ובמסגרתו הועבר לבנק חלק הארי של החשבונות.

לאחר תאריך המאזן, הושלמה בהצלחה הסבה מיכונית של הפעילות הבנקאית ממערכות אגוד למערכות מזרחי טפחות, לרבות אותם חשבונות אשר לא הועברו קודם לכן, כמתואר לעיל, במסגרת הליך ההסבה שנערך בהדרגה. במסגרת זו הוסבו בחודש אוקטובר תיק ההלוואות לדיוור ופעילות האשראי הצרכני של אגוד, ובמחצית השנייה של חודש נובמבר הוסבו חשבונותיהם של יתר לקוחות אגוד למזרחי טפחות. תהליכי ההסבה הממוכנים בוצעו תוך בקרה הדוקה שוטפת, הן על ידי קווי ההגנה של הבנק - החטיבה לבקרת סיכונים והביקורת הפנימית - והן על ידי מומחים חיצוניים שנשכרו לביצוע בקרה, בדגש על הבטחת שלמות ההסבה של כל ההיבטים הנוגעים ללקוחות.

הבנק ממשיך לנהל את פרויקט המיזוג באופן מופרד מעסקי השוטפים ובצורה מדורגת, במטרה לאפשר עמידה ביעדי תוכנית העבודה במקביל לתהליך המיזוג.

ביום 5 בספטמבר 2022, הגיש הבנק לרשם החברות הצעת מיזוג. לפרטים ראה דיווח מידי מיום 5 בספטמבר 2022 (113842-01-2022). המיזוג הסטטוטורי של אגוד לתוך מזרחי טפחות צפוי לחול ביום 29 בדצמבר 2022.

ביום 1 באוגוסט 2022 הושלם תהליך של מיזוג סוכנויות הביטוח של בנק אגוד, עם ולתוך טפחות סוכנות לביטוח בע"מ, מקבוצת בנק מזרחי טפחות. לפרטים בדבר הסכמים למכירת השקעה של בנק אגוד בחברה לפיתוח חוף התכלת וכן 24 נכסי מקרקעין מניבים, ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק להלן.

לפרטים בדבר תוכנית הפרישה לעובדי בנק אגוד, ראה להלן בפרק התפתחויות משמעותיות בתחום המשאב האנושי והמינהל.

לפרטים בדבר הסכם בין אגוד מערכות בע"מ וחטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ לבין ועד עובדי אגוד מערכות, במסגרתו הוסדרה קליטתם של עובדי אגוד, ראה להלן בפרק התפתחויות משמעותיות בתחום המשאב האנושי והמינהל.

מידע זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המידע מתבסס על הנחות, עובדות ונתונים (להלן ביחד: "הנחות") שהובאו בפני דירקטוריון הבנק. ההנחות עלולות שלא להתממש בשל גורמים שאינם בשליטת הבנק בלבד.

התפתחויות משמעותיות בתחום ההון האנושי והמינהל

התפתחויות ביחסי עבודה

הסכם קיבוצי מיוחד בבנק אגוד

ביום 25 במרץ 2021 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין בנק אגוד ושתי חברות בנות שלו, לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה/הסתדרות המעו"ף/חטיבת עובדי הבנקים וחברות האשראי, וכן ועד עובדי אגוד וארגון המנהלים ומורשי החתימה באגוד (בפיסקה זו, "ההסכם"). ההסכם מסדיר את תנאי הפרישה של עובדים קבועים בבנק אגוד, עובדים מסוימים בניסיון העומדים בתנאי ההסכם ועובדים מסוימים נוספים של החברות הבנות ("העובדים הפורשים"), בעקבות מיזוג בנק אגוד עם ולתוך הבנק ("תוכנית הפרישה"). בהתאם להסכם, הציע בנק אגוד לעובדים הרלוונטיים שיסיימו עבודתם עקב המיזוג, תוכנית פרישה שתנאיה הם על פי המפורט בהסכם (להלן: "תוכנית הפרישה"). תוכנית הפרישה נועדה להסדיר פרישתם של 340 מקרב העובדים הרלוונטיים כהגדרתם לעיל. בהתאם לתוכנית הפרישה, יתאפשר לעובדים הפורשים לפרוש מבנק אגוד במסגרת זמן קצובה. ההטבות שהוצעו, כתלות בגיל ובוותק של העובדים, כוללת פנסיה גישור או פיצויים מוגדלים, מענקי פרישה והטבות נוספות הרלוונטיים לקבוצות עובדים מסוימות. פרישת העובדים על פי התוכנית תהא מדורגת ותשתרע על פני התקופה שעד סוף 2022, לפי הכללים, התקופות והמועדים שנקבעו בהסכם. ביום 21 ביוני 2021 נחתמה תוספת להסכם, לפיה, מספר העובדים הפורשים יגדל ל-480. כמו כן, עודכנו התקופות והמועדים לפרישת העובדים, והכל במהלך התקופה שעד סוף 2022. להערכת בנק אגוד כמות הפורשים הסופית תהיה קרובה לכמות שנקבעה כאמור. במועד בו נחתמה

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

תוספת ההסכם, העריך בנק אגוד את עלות תוכנית הפרישה מעבר להפרשות האקטואריות לפרישה בתנאי הטבה, בסכום של כ-430 מיליוני שקלים חדשים (במונחי רווח נקי, כ-283 מיליוני שקלים חדשים). ככל שתגדל כמות הפורשים בהסכמת הבנק, תגדל עלות הפרישה בהתאמה. יציין כי אומדן עלות הפרישה נכלל בחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ליום 30 בספטמבר 2022, ובהתאם לאישור המפקח על הבנקים מיוחס ישירות ליתרת הזכות הנדחית שרשם הבנק בעקבות רכישת בנק אגוד, ולא נרשם כהוצאה.

נושאים נוספים

שינויים בהנהלת הבנק

ביום 11 באוקטובר 2021 החליט דירקטוריון הבנק למנות את הגברת שבי שמר כסמנכ"לית, מנהלת החטיבה הקמעונאית, במקום מר אנגל, והיא החלה את תפקידה ביום 1 באפריל 2022. כסמנכ"ל בנק אגוד, מינה דירקטוריון בנק אגוד את מר חיים פרייליכמן (אשר כיהן בעבר בתפקיד זה), וזאת החל מיום 1 באפריל 2022.

שינויים בדירקטוריון הבנק

ביום 4 ביולי 2022, התקבל אישור מאת המפקח על הבנקים, אשר לפיו, אין לו התנגדות למינויו של מר יוסף פלוס, כדירקטור חיצוני לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 ולפי הוראת ניהול בנקאי תקין 301 (לפרטים נוספים ראו דיווח מידי שפרסם הבנק מיום 4 ביולי 2022 מספר אסמכתא: 2022-01-083230).
ביום 9 באוגוסט 2022 התקיימה אסיפה כללית אשר בה הוחלט למנות (מחדש) את מר יוסף פלוס כדירקטור חיצוני לפי חוק החברות, לתקופת כהונה נוספת של שלוש שנים (תקופת כהונה שניה), החל מיום 20 באוגוסט 2022.

מיטב דש השקעות החל להיות בעל עניין

ביום 31 בינואר 2022 דיווח הבנק כי מיטב דש השקעות החל להיות בעל עניין בבנק (לפרטים נוספים ראו דיווח מידי מיום 31 בינואר 2022, מספר אסמכתא: 2022-01-013135).

מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ

ביום 1 באוגוסט 2022 דיווח הבנק כי מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ החל להיות בעל עניין בבנק (לפרטים נוספים ראו דיווח מידי מיום 1 באוגוסט 2022, מספר אסמכתא: 2022-01-097450).

ביום 18 באוגוסט 2022 דיווח הבנק כי מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ חדל להיות בעל עניין בבנק (לפרטים נוספים ראו דיווח מידי מיום 18 באוגוסט 2022, מספר אסמכתא: 2022-01-105688).

ביום 28 באוגוסט 2022 דיווח הבנק כי מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ החל להיות בעל עניין בבנק (לפרטים נוספים ראו דיווח מידי מיום 28 באוגוסט 2022, מספר אסמכתא: 2022-01-109309).

ביום 29 בספטמבר 2022 דיווח הבנק כי מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ חדל להיות בעל עניין בבנק (לפרטים נוספים ראו דיווח מידי מיום 29 ספטמבר 2022, מספר אסמכתא: 2022-01-233665).

הליכים משפטיים

לשינויים מהותיים בהליכים משפטיים שהבנק צד להם ראה ביאור 10 ב(2-3) לדוחות הכספיים.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

פרק זה כולל תיאור של מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים הנוגעים לתוצאות ולמצב העסקי, לרבות ניתוח ההתפתחות בהכנסות, בהוצאות וברווחים. כמו כן, מתוארות תוצאות מגדרי הפעילות הפיקוחיים של הבנק, ותוצאות הפעילות בהחזקה בחברות עיקריות.

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק

השפעות התפשטות נגיף הקורונה

במהלך שנת 2020 נקט הבנק בצעדים על מנת לתת מענה לצרכי הלקוחות כתוצאה מהמצב. בין יתר הפעולות שביצע הבנק, אושרו דחיות בתשלומים השוטפים ללקוחות משכנתא שנזקקו לכך, עקב קושי זמני בגין המשבר, והוענקו הלוואות בערבות מדינה במסגרת קרנות בערבות המדינה, כחלק מהתוכנית הכלכלית לסיוע למשק שפרסמה המדינה.

בשנת 2022, על מנת לסייע ללקוחותיו, הציע הבנק ללקוחותיו מתווה וולונטרי לדחייה ופריסה של הלוואות של משקי הבית ובנוסף, אפשרות להקטין את ההחזר החודשי לתשלומי המשכנתא ב-50%. נוסף על כך, הבנק השתתף באופן פעיל ומשמעותי בהעמדת הלוואות לעסקים, במסגרת הקרנות בערבות מדינה, ואפשר לעסקים הקטנים דחייה של קרן הלוואה לתקופה של 12 חודשים.

היחידות העסקיות ממשיכות להימצא בקשר הדוק ושוטף עם הלקוחות, במטרה לסייע למגזר העסקי בהתמודדות עם הקשיים והאתגרים הנובעים מהמשבר.

נכון ליום 30 בספטמבר 2022 יתרת האשראי שהעמיד הבנק במסגרת הקרנות בערבות המדינה הינה בסך של כ-3.7 מיליארדי שקלים חדשים. כנגד האשראי שניתן, בהתאם למתווה של בנק ישראל, השתתף הבנק וקיבל הלוואה מוניטרית ייעודית מבנק ישראל ל-3 שנים בריבית קבועה בשיעור של 0.1%, שיתרתה ליום 30 בספטמבר 2022 כ-4.9 מיליארדי שקלים חדשים.

לפירוט נוסף של ההלוואות הנמצאות בדחיית תשלומים, ושל האשראי שהועמד במסגרת קרנות המדינה, ראה להלן בפרק סקירת הסיכונים – סיכון אשראי. לפרטים נוספים בדבר פעילות הבנק לסיוע ללקוחות על רקע משבר הקורונה ראה פרק סיכון אשראי להלן.

מכירת נכסי מקרקעין של קבוצת הבנק

- ביום 30 בינואר 2022 התקשרו הבנק וחברות בנות של הבנק (להלן: "המוכרות") בהסכמים למכירת מלוא הזכויות ב-24 נכסי מקרקעין מניבים ברחבי ישראל בעלי יעודים שונים (להלן: "הנכסים"), משרדים ומסחר, וביניהם: בניין הנהלה של בנק אגוד ברחוב אחוזת בית בתל אביב-יפו, בניין משרדים ברחוב לינקולן בתל אביב-יפו, סניף תל אביב ראשי של בנק אגוד ברחוב אחד העם בתל אביב-יפו ומספר נכסים ב"מתחם הבורסה" ברמת גן. התמורה עבור מכירת הזכויות בנכסים מסתכמת לסך של 531.6 מיליוני שקלים חדשים בתוספת מע"מ (להלן: "התמורה", ו-"העסקה", בהתאמה).

ביום 9 בפברואר 2022 התקבל אישור הממונה על התחרות, בכך התקיים התנאי המתלה בעסקה, ולפיכך העסקה הושלמה. עיקר הנכסים יושקרו למוכרות לתקופות משתנות החל מחודש פברואר 2022, בהתאם להוראות הסכמי שכירות שנחתמו, בין המוכרות לחברה הרוכשת.

בגין מכירת הנכסים רשם הבנק, ברבעון הראשון של שנת 2022, רווח נקי בסך של כ-179 מיליוני שקלים חדשים. לפרטים נוספים ראה דיווחים מיום 14 בספטמבר 2021 (מספר אסמכתא: 2021-01-146793), 31 בינואר 2022 (מספר אסמכתא 2022-01-013000) ו-9 בפברואר 2022 (מספר אסמכתא: 2022-01-017011).

- ביום 26 בינואר 2022 נחתם על ידי בנק אגוד הסכם למכירת השקעה בחברה לפיתוח חוף התכלת, תמורת 190 מיליוני שקלים חדשים בצירוף מע"מ. בגין המכירה נרשם ברבעון הראשון של שנת 2022 רווח נקי בסך של כ-100 מיליוני שקלים חדשים.

הסביבה הכללית והשפעת גורמים חיצוניים על קבוצת הבנק

התפתחויות עיקריות בענף הבנקאות בארץ ובעולם

למידע נרחב בדבר מגמות של השנים האחרונות בענף הבנקאות בארץ ובעולם ראה פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2021.

התפתחויות במשק בישראל ובכלכלה העולמית בשנת 2022

המשק בישראל

התפתחויות ריאליות

הכלכלה הישראלית שמרה על רמת פעילות גבוהה במהלך הרבעון השלישי של שנת 2022. זאת, על אף ההאטה בכלכלה העולמית אשר הושפעה מהמלחמה באוקראינה, מהטלת סגרים בסין בשל התפרצויות גלי תחלואה ומעליית קצב האינפלציה.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

התוצר בישראל צמח בשלושת הרבעונים הראשונים של שנת 2022 בשיעור שנתי של 5.5%, לאחר צמיחה גבוהה של 8.6% בשנת 2021, והתכווצות בשיעור של 1.9% בשנת 2020. צמיחת התוצר בשלושת הרבעונים הראשונים הושפעה בעיקר מהתרחבות הצריכה הפרטית, יצוא הסחורות והשירותים, והשקעה בנכסים קבועים.

המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל עלה מתחילת השנה ועד לחודש ספטמבר בשיעור שנתי של 1.3%, לאחר עלייה של 2.6% בשנת 2021, ולירידה של 0.1% בשנת 2020. שיעור האבטלה הרחב - המורכב מהבלתי מועסקים, המועסקים שנעדרו מעבודתם בגלל התפשטות נגיף הקורונה ואלו שיצאו מכוח העבודה בשל פיטורים או סגירת מקום העבודה - עמד בחודש ספטמבר 2022 על 5.0%, לעומת 6.0% בחודש דצמבר 2021. מספר המשרות הפנויות במשק מצוי נכון לחודש ספטמבר ברמה גבוהה של 152.3 אלף משרות.

על פי תחזית חטיבת המחקר בבנק ישראל מחודש אוקטובר 2022, התוצר בישראל צפוי לצמוח בשנת 2022 בשיעור של 6.0% ובשיעור של 3.0% בשנת 2023. התחזית צופה כי שוק העבודה יוסיף להיות הדוק, אך רמת האבטלה תעלה במעט.

אינפלציה ושערי חליפין

במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה עלה מדד המחירים לצרכן בשיעור של 4.3%, לעומת עלייה בשיעור של 2.5% בתקופה המקבילה אשתקד. בשנה האחרונה עלה המדד בשיעור של 4.6% - מעל לטווח היעד של בנק ישראל. עליית המדד הושפעה בעיקר מהשתחררות ביקוש כבוש והסרת המגבלות על הפעילות הכלכלית במשק, וכן מהתייקרות מחירי האנרגיה והסחורות בעולם. נרשמה עלייה בכל רכיבי המדד פרט לרכיבים הלבשה והנעלה וירקות ופירות.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה נחלש השקל בכ-13.9% מול הדולר, בהשפעת רכישות מט"ח של גופים מוסדיים על רקע הירידות בשווקים הפיננסים בעולם. הפיחות בשקל הגביר את לחצי האינפלציה.

להלן פרטים על שערי החליפין היציגים ושיעור השינוי בהם:

שיעור השינוי (באחוזים)	31 בדצמבר 2021	30 בספטמבר 2022
שער החליפין של:		
דולר של ארצות הברית (בשקלים חדשים)	3.110	3.543
אירו (בשקלים חדשים)	3.520	3.486
	13.9	
	(1.0)	

ביום 23 בנובמבר 2022 עמד שער החליפין של השקל מול הדולר על 3.453 - ייסוף של 2.5% מיום 30 בספטמבר 2022. שער החליפין של השקל מול האירו עמד באותו היום על 3.565 - פיחות של 2.3% מיום 30 בספטמבר 2022.

מדיניות מוניטרית

בעקבות העלייה בסביבת האינפלציה והתייקרות מחירי הדיור, ולאור איתנות הפעילות הכלכלית ושוק העבודה ההדוק, המשיך בנק ישראל בתהליך הדרגתי של העלאות ריבית. ריבית בנק ישראל בסוף חודש נובמבר תעמוד על שיעור של 3.25%, לעומת 0.10% בסוף שנת 2021. בהחלטת הריבית מחודש נובמבר ציינה הוועדה המוניטרית כי קצב העלאת הריבית ייקבע בהתאם לנתוני הפעילות והתפתחות האינפלציה. תחזית חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש אוקטובר 2022 מעריכה כי הריבית הממוצעת ברבעון השלישי של שנת 2023 תעמוד על 3.5%.

מדיניות פיסקלית

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 נרשם בתקציב הממשלה עודף תקציבי מצטבר בסך של 33.3 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת גירעון של 51.6 בתקופה המקבילה אשתקד. העודף התקציבי ביחס לתוצר המקומי הגולמי ב-12 החודשים שהסתיימו בחודש ספטמבר 2022 עמד על 0.9%. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 נרשם קיטון של 7.2% בהוצאות משרדי הממשלה לעומת התקופה המקבילה אשתקד, כאשר בנטרול הוצאות המיוחסות להתמודדות עם משבר הקורונה חל גידול של 5.0% בהוצאות הממשלה. גביית המסים גדלה בשיעור נומינלי של 21.0% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

בנייה למגורים ושוק המשכנתאות

על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, הסתכמה הכמות המבוקשת לדירות חדשות (דירות שנמכרו ודירות שנבנו שלא למטרת מכירה, נתונים מנוכי עונתיות) במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 בכ-47.1 אלף דירות, ירידה של 11.6% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, ועלייה של 18.8% לעומת התקופה המקבילה בשנת 2020. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ניתנו לציבור הלוואות לדיור בסך של 96.9 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 82.8 מיליארדי שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, ו-57.3 מיליארדי שקלים חדשים בתקופה המקבילה בשנת 2020, עלייה של 17%-16.9%, בהתאמה.

על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מחירי הדיור בבעלות עלו, במהלך 12 החודשים שהסתיימו בחודש ספטמבר 2022, בשיעור של 19.8% לאחר עלייה בשיעור של 11.5% בשנת 2021 כולה ושל 4.0% בשנת 2020.

שוק ההון

המסחר בשוק המניות בארץ במדדים המרכזיים ברבעון השלישי של שנת 2022 התנהל במגמה מעורבת, בשונה למגמה השלילית שהתנהלה בבורסות בארצות הברית ובעולם.

בחודש אפריל 2022 התחילו ירידות השערים בשוקי חוץ לארץ ובשוק המניות המקומי. ירידות אלו נגזרות מהשפעות שליליות של שלושה גורמים עיקריים: המלחמה באוקראינה והשלכותיה המסיגות על הפעילות הכלכלית הגלובלית מחד, ועל הזינוק במחירי הסחורות מנגד, מדיניות אפס סובלנות לקורונה בסין, המשביתה זמן ממושך את נמל שנחאי החשוב ותורמת אף היא ללחץ על מחירי הסחורות, ומעבר של בנקים מרכזיים חשובים בעולם, וה-Fed בראשם, ממדיניות מרחיבה מאוד למדיניות מרסנת, תוך העלאות מהירות של הריביות (שחלקן כבר בוצעו וחלקן צפויות להתבצע בהמשך השנה ובשנת 2023). שילוב של הגורמים הללו פוגע בפעילות הכלכלית ובסנטימנט המשקיעים. הפגיעה מתבטאת במלוא חריפותה במניות חברות הצמיחה (ובראשן מניות הטכנולוגיה), שמאבדות חלקים משמעותיים מהעליות החדות שקדמו למשבר הנוכחי.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

להלן השינויים במדדי המניות העיקריים בישראל (באחוזים):

מדד	2022			2021		
	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני
תל-אביב 35	0.5	(9.5)	2.2	6.7	7.1	4.9
תל-אביב 125	-	(10.2)	2.0	7.5	5.4	6.0
תל-אביב 90	(1.7)	(11.6)	2.3	10.4	1.8	8.7

מחזור המסחר היומי הממוצע במניות ובניירות ערך המרים הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2022 ב-2.2 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 1.8 מיליארדי שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. מחזור המסחר היומי הממוצע הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-2.4 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 1.8 בתקופה המקבילה אשתקד ו-1.9 מיליארדי שקלים חדשים בשנת 2021.

להלן השינויים במדדי איגרות החוב העיקריים בישראל (באחוזים):

מדד	2022			2021		
	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני
All-Bond כללי	(2.2)	(2.3)	(3.4)	1.4	1.3	1.0
אג"ח ממשלתי צמוד מדד	(2.5)	(3.0)	(3.9)	3.1	2.6	1.2
אג"ח ממשלתי לא צמודות	(2.3)	(2.1)	(4.5)	0.9	(0.2)	-
תל בונד 20	(2.5)	(3.8)	(3.0)	1.5	2.6	2.2
תל בונד 40	(1.9)	(2.8)	(2.5)	1.1	2.6	1.9

כלכלה עולמית

התוצר העולמי התכווץ במהלך הרבעון השני של השנה. זאת, בעיקר בשל השפעות המלחמה באוקראינה והטלת סגרים בסין אשר הובילו לקשיים בשרשרת האספקה העולמית ולעליית קצב האינפלציה נוכח התייקרות מחירי האנרגיה והסחורות. לפי תחזית קרן המטבע הבינלאומית מחדש אוקטובר 2022, האינפלציה העולמית תעמוד על 8.8% בשנת 2022 ועל 6.5% בשנת 2023. צמיחת התוצר העולמי על פי התחזית צפויה להסתכם בשנת 2023 בשיעור של 2.7% - נמוך ב-0.2 נקודות האחוז מהתחזית הקודמת מחדש יולי 2022.

כלכלת ארצות הברית צמחה בשלושת הרבעונים הראשונים של שנת 2022 בשיעור שנתי של 1.4%, לעומת צמיחה של 5.9% בשנת 2021 כולה. קצב האינפלציה האיץ לשיעור של 8.2% ב-12 החודשים האחרונים שהסתיימו בחודש ספטמבר. בעקבות זאת, ה-FED המשיך במדיניות מרסנת והעלה בתחילת חודש נובמבר את הריבית המוניטרית לשיעור 4.0%. מדד מנהלי הרכש בענפי השירותים מצביעים על התרחבות מהירה בעוד שמדד מנהלי הרכש לענפי התעשייה ירד לאורך השנה וכעת הוא מצביע על התרחבות איטית. התגברות האינפלציה ועליית הריבית הביאה לירידה בהשקעה בבנייה למגורים ולהאטה בענף הנדל"ן אשר באה לידי ביטוי בירידה בהיקף העסקאות ובמחירי הדירות. שיעור האבטלה בחודש ספטמבר 2022 עמד על 3.7%, בדומה לרמתו ערב המשבר. במהלך חודש נובמבר נערכו בחירות האמצע לקונגרס ולסנאט. מתוצאות הבחירות עולה כי המפלגה הדמוקרטית שמרה על שליטתה בסנאט, בעוד שהמפלגה הרפובליקנית השיגה רוב דחוק בקונגרס.

התוצר בגוש האירו צמח בשלושת הרבעונים הראשונים של שנת 2022 בשיעור שנתי של 3.1%, לעומת צמיחה של 5.3% בשנת 2021 כולה. שיעור האינפלציה האיץ לרמה של 10.7% ב-12 החודשים שהסתיימו באוקטובר. במטרה להאט את קצב האינפלציה, ה-ECB העלה במהלך השנה את הריבית המוניטרית על פקדונות ב-2.0 נקודות האחוז לרמה של 1.5% בתחילת חודש נובמבר. מדדי מנהלי הרכש בענפי התעשייה והשירותים מצויים במגמת ירידה מתחילת השנה ומצביעים על התכווצות בפעילות.

הכלכלה הסינית צמחה בשלושת הרבעונים של שנת 2022 בשיעור שנתי של 2.8%, לעומת צמיחה של 8.1% בשנת 2021 כולה. קצב הצמיחה של הפעילות נפגע על רקע התפרצות גל תחלואה אשר הוביל להטלת סגרים והפסקת הפעילות במפעלים רבים. על רקע ההאטה בכלכלה ודשדוש ענף הנדל"ן, הבנק המרכזי בסין הוריד את הריבית המרכזית והפחית את דרישות הרזרבה מהבנקים. בחודש אוקטובר זכה הנשיא הנוכחי, שי, בכהונה נוספת.

להלן השינויים במדדי המניות העיקריים בעולם (באחוזים):

מדד	2022			2021		
	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני
דאו ג'ונס	(6.7)	(11.3)	(4.6)	7.4	(1.9)	4.6
S&P 500	(5.3)	(16.5)	(5.0)	10.7	0.2	8.2
נאסד"ק 100	(4.6)	(22.5)	(9.1)	11.1	0.9	11.2
DAX	(5.2)	(11.3)	(9.3)	4.8	(1.7)	3.5
FTSE 100	(3.8)	(4.6)	1.8	5.1	0.7	4.8
CAC	(2.7)	(11.1)	(6.9)	9.8	0.2	7.3
Nikkei	(1.7)	(5.1)	(3.4)	0.1	2.3	(1.3)

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

סיכונים מובילים ומתפתחים

הפעילות העסקית של הבנק חושפת אותו לשורה של סיכונים המהווים פוטנציאל לפגיעה בתוצאותיו העסקיות ובתדמיתו. הסיכונים המובילים והמתפתחים נגזרים מהסביבה העסקית של הבנק המושפעת מהסביבה המאקרו-כלכלית, מסיכונים הקשורים לרגולציה ולחקיקה, לשינויים החלים במודל העסקי ולמגמות חברתיות וצרכניות. בשנים האחרונות, לנוכח שינויים בסביבה התחרותית, בסביבת הצרכן, בסביבה הרגולטורית ובסביבה הטכנולוגית, ניכרת מגמת התפתחות בסיכונים שאינם פיננסיים.

במסגרת התהליך למיפוי וזיהוי הסיכונים, בוחן הבנק את הסיכונים המובילים, סיכונים קיימים או חדשים הנובעים מההתפתחויות בסביבה העסקית של הבנק, העשויים להתממש בשנה הקרובה והינם בעלי פוטנציאל להשפעה מהותית על תוצאותיו הפיננסיות ויציבותו של הבנק. כמו כן, מזוהים הסיכונים המתפתחים, סיכונים העשויים להתממש בטווח הארוך יותר וקיימת אי וודאות באשר לאופיים והיקף השפעתם על הבנק. מבין סיכונים אלה ניתן לאפיין סיכונים סביבתיים וסיכונים אקלים, סיכונים אבטחת מידע וסייבר וטכנולוגית המידע. כאמור, מיפוי הסיכונים נבחן באופן שוטף כדי לוודא שהוא מקיף את כלל פעילותו העסקית של הבנק, תנאי השוק ודרישות הרגולציה.

לפרטים נוספים הכוללים את ניתוח הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם וסקירה של אופן ניהולם והתפתחותם בתקופה המדווחת לרבות השפעת משבר הקורונה, ראה פרק סקירת הסיכונים להלן, דוח הסיכונים לרבעון השלישי של שנת 2022 וכן דוח הסיכונים לשנת 2021 באתר האינטרנט של הבנק:

www.mizrahi-tefahot.co.il < אודות בנק > קשרי משקיעים < מידע כספי.

אירועים לאחר תאריך המאזן

לפרטים בדבר חלוקת דיבידנד בגין רווחי הרבעון השלישי של שנת 2022 ראה פרק "ניתוח ההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון" להלן, וכן דוח על השינויים בהון העצמי וביאור אירועים לאחר תאריך המאזן במסגרת תמצית דוחות כספיים אלה.

שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים

כמפורט בביאור 1.1.1, בעקבות אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית – הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות (CECL), עודכן, בין היתר, אופן חישוב האומדן של ההפרשה להפסדי אשראי, לאומדן ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי חלף ההפסד שנגרם וטרם זוהה.

לצורך כך פיתח הבנק מודלים לאומדן ההפרשה להפסדי אשראי. לצורך פיתוח המודלים נדרש הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על נתונים כספיים. יובהר כי התוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי חלים על אשראי (לרבות הלוואות לדיר) איגרות חוב המוחזקות לפדיון וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר

הרווח הנקי של הקבוצה הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-3,385 מיליוני שקלים חדשים לעומת 2,509 מיליוני שקלים חדשים אשתקד, גידול בשיעור של 34.9%. רווח זה מבטא תשואה על ההון, במונחים שנתיים, בשיעור של 20.6% לעומת תשואה על ההון בשיעור של 16.8% בתקופה המקבילה אשתקד ו-15.8% בשנת 2021 כולה. ללא השפעת רווחי ההון, נטו, ממימוש נכסים, מגיעה תשואת הרווח הנקי על ההון בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ל-18.9%.

הרווח הנקי של הקבוצה הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2022 ב-1,178 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 845 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 39.4%. רווח זה מבטא תשואה על ההון, במונחים שנתיים בשיעור של 20.8%, לעומת תשואה על ההון של 16.2% ברבעון המקביל אשתקד.

ניתוח ההתפתחות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר

הכנסות הריבית, נטו והכנסות המימון שאינן מריבית ⁽¹⁾ בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 הסתכמו ב-7,844 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 6,045 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 29.8%.

הכנסות הריבית, נטו והכנסות המימון שאינן מריבית ⁽²⁾ ברבעון השלישי של שנת 2022 הסתכמו ב-2,954 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 2,064 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 43.1%.

הכנסות הריבית, נטו והכנסות המימון שאינן מריבית ⁽¹⁾ מפעילות שוטפת בתשעת החודשים של שנת 2022, כפי שמפורט להלן הסתכמו ב-6,415 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 4,845 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 32.4%.

הכנסות הריבית, נטו והכנסות המימון שאינן מריבית ⁽²⁾ מפעילות שוטפת ברבעון השלישי של שנת 2022, כפי שמפורט להלן הסתכמו ב-2,547 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,671 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 52.4%.

הגידול בהכנסות מפעילות שוטפת בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 נובע בעיקר מגידול בנפח הפעילות, לרבות עליה של 17.1% ביתרת האשראי לציבור ושל 13.6% ביתרת פיקדונות הציבור לעומת התקופה המקבילה אשתקד, וכן מעליות הריבית בארץ ובעולם.

להלן ניתוח ההתפתחות הכנסות המימון מפעילות שוטפת (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי ב-%	2021				2022			
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי
	1,691	2,035	2,001	1,958	2,144	2,453	2,691	2,691
	189	66	63	83	117	176	263	263
סך הכנסות מימון	1,880	2,101	2,064	2,041	2,261	2,629	2,954	2,954
בניכוי:								
השפעת מדד המחירים לצרכן	19	251	173	41	228	379	267	267
הכנסות מגביית ריבית בגין חובות בעייתיים	11	14	14	18	13	20	22	22
רווחים (הפסדים) ממימוש איגרות חוב וניירות ערך זמינים למכירה ורווחים (הפסדים) מאיגרות חוב למסחר, נטו	62	13	13	27	21	(3)	34	34
השפעת רישום חשבונאי של נגזרים לפי שווי הוגן ואחרות ⁽²⁾	228	209	193	214	184	180	84	84
סך הכל השפעות שאינן מפעילות שוטפת	320	487	393	300	446	576	407	407
סך הכנסות מימון מפעילות שוטפת	1,560	1,614	1,671	1,741	1,815	2,053	2,547	2,547
שיעור השינוי (באחוזים)	תשעה חודשים							
	2021	2022						
29.8	6,045	7,844						
	1,200	1,429						
סך הכנסות מימון מפעילות שוטפת	4,845	6,415						

(1) הכנסות מימון שאינן מריבית כוללות השפעת שווי הוגן ואחרות, וכן הכנסה (הוצאה) בגין הפרשי הצמדה על נגזרי מדד שההכנסה (ההוצאה) המקבילה להן נרשמת על פי הכללים החשבונאיים כהכנסות ריבית.

(2) השפעת הרישום החשבונאי של נגזרים לפי שווי הוגן נובעת מההבדל בין הטיפול החשבונאי במכשירים מאזניים הנרשמים בדוח רווח והפסד על בסיס צבירה (ריבית), הפרשי הצמדה, והפרשי שער בלבד, לבין נגזרים הנמדדים לפי שווי הוגן. השפעות אחרות כוללות גם את השפעת החיסוי שמבצע הבנק כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחוץ לארץ באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

להלן פירוט הכנסות המימון לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

מגזר פעילות	רבעון שלישי		שיעור השינוי (באחוזים)
	2022	2021	
אנשים פרטיים:			
משקי בית- הלוואות לדיור	611	580	5.3
משקי בית- אחר	603	362	66.6
בנקאות פרטית	49	20	-
סך הכל אנשים פרטיים	1,263	962	31.3
פעילות עסקית:			
עסקים קטנים וזעירים	496	354	40.1
עסקים בינוניים	110	78	41.0
עסקים גדולים	213	138	54.3
גופים מוסדיים	78	30	-
סך הכל פעילות עסקית	897	600	49.5
ניהול פיננסי	644	447	44.1
סך הכל פעילות בישראל	2,804	2,009	39.6
פעילות חוץ לארץ	150	55	-
סך הכל	2,954	2,064	43.1

מגזר פעילות	תשעה חודשים		שיעור השינוי (באחוזים)
	2022	2021	
אנשים פרטיים:			
משקי בית- הלוואות לדיור	1,823	1,670	9.2
משקי בית- אחר	1,399	1,082	29.3
בנקאות פרטית	102	62	64.5
סך הכל אנשים פרטיים	3,324	2,814	18.1
פעילות עסקית:			
עסקים קטנים וזעירים	1,263	1,021	23.7
עסקים בינוניים	306	252	21.4
עסקים גדולים	555	435	27.6
גופים מוסדיים	162	89	82.0
סך הכל פעילות עסקית	2,286	1,797	27.2
ניהול פיננסי	1,945	1,276	52.4
סך הכל פעילות בישראל	7,555	5,887	28.3
פעילות חוץ לארץ	289	158	82.9
סך הכל	7,844	6,045	29.8

להגדרת מגזרי הפעילות הפיקוחיים ולהבדלים בינם לבין מגזרי הפעילות בהתאם לגישה ההנהלה, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים להלן.

להלן היתרות הממוצעות של הנכסים המאזניים נושאי הריבית המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים (במיליוני שקלים חדשים):

מגזר הצמדה	רבעון שלישי		שיעור השינוי (באחוזים)	תשעה חודשים		שיעור השינוי (באחוזים)
	2022	2021		2022	2021	
מטבע ישראלי לא צמוד	289,559	265,042	9.3	279,972	255,112	9.7
מטבע ישראלי צמוד למדד	76,026	71,174	6.8	76,520	71,148	7.6
מטבע חוץ (כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)	17,426	13,967	24.8	17,749	15,257	16.3
סך הכל	383,011	350,183	9.4	374,241	341,517	9.6

השינויים ביתרות הממוצעות של הנכסים נושאי הריבית נובעים מצמיחת האשראי לציבור.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

להלן פערי הריבית (ההפרש בין שיעור הכנסות הריבית על הנכסים ובין שיעור הוצאות הריבית על ההתחייבויות)⁽¹⁾ על בסיס יתרות ממוצעות⁽²⁾, המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים (באחוזים):

תשעה חודשים		רבעון שלישי		מגזרי הצמדה
2021	2022	2021	2022	
1.89	2.15	1.90	2.28	מטבע ישראלי לא צמוד
1.36	1.33	1.37	1.36	מטבע ישראלי צמוד למדד
1.35	1.19	1.56	1.27	מטבע חוץ
1.73	1.82	1.78	1.98	סך הכל

(1) שיעורי ההכנסה וההוצאה חושבו ביחס לנכסים ולהתחייבויות הנושאים ריבית.

(2) יתרות ממוצעות לפני ניכוי הפרשה בגין הפסדי אשראי.

שינויים בפערי הריבית:

העלייה בפער הריבית במגזר מטבע ישראלי לא צמוד נובעת בעיקרה מעליית שיעורי הריבית ביחס לתקופה המקבילה.

פער הריבית במגזר מטבע החוץ המוצג אינו כולל את השפעת הנגזרים. בתוספת השפעת הנגזרים, במגזר מטבע חוץ, ישנה עלייה בפער הריבית.

פילוח פערי הריבית בחתכים שונים (סוג פעילות, מגזרי הצמדה וניתוח כמות ומחיר), מידע נוסף על נכסים והתחייבויות שאינם נושאים ריבית ומידע על פעילות מחוץ לישראל נכללים במסגרת נספחים לדוחות הרבעוניים - "שיעורי הכנסות והוצאות ריבית".

ההוצאות בגין הפסדי האשראי בקבוצה הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-341 מיליוני שקלים חדשים, שיעור של 0.15% (על בסיס שנתי), מסך האשראי לציבור, נטו, לעומת הכנסה בגין הפסדי אשראי בסך של 263 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, שיעור של 0.13% (על בסיס שנתי), מסך האשראי לציבור, נטו.

ההוצאות בגין הפסדי האשראי בקבוצה הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2022 ב-155 מיליוני שקלים חדשים, שיעור של 0.20% (על בסיס שנתי), מסך האשראי לציבור, נטו, לעומת הכנסה בגין הפסדי אשראי בסך של 36 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, שיעור של 0.06% (על בסיס שנתי), מסך האשראי לציבור, נטו.

הוצאות הפסדי אשראי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 כוללות גידול בהפרשה הקבוצתית כתוצאה מצמיחה בתיקי האשראי המסחרי והאשראי לדיור של הבנק, ותוך מתן ביטוי בהפרשה הקבוצתית לעליית הריבית במשק. העלייה בהפרשה הקבוצתית תרמה כ-205 מסך הוצאות בגין הפסדי אשראי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022. ללא השפעה זו, היה שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו מגיע ל-0.06%.

בתקופה המקבילה נרשמה הכנסה בגין קיטון בהפרשות להפסדי אשראי, כתוצאה מירידה בהפרשה הקבוצתית על רקע השיפור בנתוני המאקרו במשק והירידה בהיקף האשראי אשר ניתנה בגינו דחיית תשלומים כתוצאה ממשבר הקורונה.

להלן פירוט התפתחות הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי (מיליוני שקלים חדשים):

תשעה חודשים		רבעון שלישי		
2021	2022	2021	2022	
323	332	116	141	הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני (לרבות מחיקות חשבונאיות):
(260)	(199)	(78)	(94)	הגדלת הוצאות
63	133	38	47	הקטנת הוצאות
				סך הכל הפרשה פרטנית
(92)	88	(10)	36	הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי:
(234)	120	(64)	72	בגין אשראי לדיור ⁽¹⁾
(263)	341	(36)	155	אחרת
				סך הכל הוצאות בגין הפסדי אשראי
(0.13%)	0.15%	(0.06%)	0.20%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו (במונחים שנתיים):
(0.25%)	0.30%	(0.11%)	0.43%	מזה: בגין הלוואות מסחריות שאינן הלוואות לדיור
(0.07%)	0.06%	(0.02%)	0.07%	מזה: בגין הלוואות לדיור

(1) בתקופת ההשוואה כולל הפרשה לפי עומק הפיגור.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

להלן פירוט ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים בקבוצה (במיליוני שקלים חדשים):

מגזר פעילות	רבעון שלישי		תשעה חודשים		שיעור ההוצאות להפסדי אשראי ⁽¹⁾ ברבעון השלישי		שיעור ההוצאות להפסדי אשראי ⁽¹⁾ בתשעה חודשים	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
אנשים פרטיים:								
משקי בית- הלוואות לדיור	36	(10)	88	(92)	0.07	(0.02)	0.06	(0.11)
משקי בית- אחר	20	(2)	52	(33)	0.30	(0.03)	0.26	(0.26)
בנקאות פרטית	1	3	1	(1)	2.90	8.85	0.97	(1.42)
סך הכל אנשים פרטיים	57	(9)	141	(126)	0.10	(0.02)	0.09	(0.13)
פעילות עסקית:								
עסקים קטנים וזעירים	31	(11)	56	(48)	0.36	(0.14)	0.21	(0.31)
עסקים בינוניים	28	(12)	53	8	0.92	(0.51)	0.58	0.17
עסקים גדולים	41	(7)	77	(64)	0.60	(0.14)	0.37	(0.66)
גופים מוסדיים	2	(1)	1	(27)	0.21	(0.23)	0.04	(3.03)
סך הכל פעילות עסקית	102	(31)	187	(131)	0.52	(0.20)	0.32	(0.43)
ניהול פיננסי	-	-	-	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בישראל	159	(40)	328	(257)	0.21	(0.06)	0.15	(0.20)
פעילות חוץ לארץ	(4)	4	13	(6)	(0.25)	0.39	0.27	(0.30)
סך הכל	155	(36)	341	(263)	0.20	(0.06)	0.15	(0.20)

(1) שיעור ההוצאות בין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו (במונחים שנתיים) (באחוזים).

להגדרת מגזרי הפעילות הפיקוחיים ולהבדלים בינם לבין מגזרי הפעילות בהתאם לגישה ההנהלה, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים להלן. לפרטים נוספים בדבר ניתוח התפתחות האשראי לציבור ראה פרק ניתוח המבנה של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון להלן. לפרטים נוספים בדבר ניתוח סיכון האשראי ראה פרק סיכון אשראי להלן, וכן דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-2,661 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,956 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 705 מיליוני שקלים חדשים.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2022 ב-842 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 614 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 228 מיליוני שקלים חדשים.

להלן פירוט ההכנסות שאינן מריבית:

הכנסות מימון מריבית הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-556 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 318 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות מימון מריבית הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2022 ב-263 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 63 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

בסעיף זה נכללות, בין היתר, השפעות שווי הוון, רווחים (הפסדים) מפעילות באיגרות חוב וניירות ערך, וכן הפרשי הצמדה על נגזרי מדד והשפעת צבירת הריבית (ערך הזמן) הגלומה בנכסים נגזרים, שההכנסה (הוצאה) המקבילה להן נרשמת על פי הכללים החשבונאיים בסעיף הכנסות מריבית. ראה ניתוח הכנסות המימון מפעילות שוטפת לעיל.

ההכנסות מעמלות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-1,547 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,419 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 9.0%, הנובע מגידול בנפח הפעילות.

ההכנסות מעמלות הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2022 ב-519 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 473 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 9.7%.

להלן פירוט העמלות לפי סוגי עמלות עיקריים (במיליוני שקלים חדשים):

שנת	תשעה חודשים		רבעון שלישי		
	2021	2022	2021	2022	
412	300	339	103	113	ניהול חשבון
314	239	201	72	60	פעילות בניירות ערך
306	218	255	69	87	הפרשי המרה
258	192	229	64	82	עמלות מעסקי מימון
236	165	188	61	64	כרטיסי אשראי
152	112	119	42	40	טיפול באשראי ⁽¹⁾
269	193	216	62	73	עמלות אחרות
1,947	1,419	1,547	473	519	סך כל העמלות

(1) כולל עמלות: טיפול באשראי, סחר חוץ והכנסות נטו משירותי תיקי אשראי.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

ההכנסות האחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-558 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 219 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 339 מיליוני שקלים חדשים.

ההכנסות האחרות הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2022 ב-60 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 78 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. ההכנסות ברבעון המקביל אשתקד כללו רווח הון בסך 14 מיליוני שקלים חדשים ממכירת חברת הבת יוניטד מזרחי בנק (שוויץ) לימיטד. ההכנסות האחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 כוללות רווחי הון (אשר נרשמו ברבעון הראשון) בסך של 371 מיליוני שקלים חדשים ממימוש נכסים. לפרטים נוספים ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק לעיל. כמו כן, ההכנסות האחרות כוללות הכנסות בסך של 51 מיליוני שקלים חדשים לרבעון, בגין יתרת זכות נדחית, נטו, שנרשמה בגין רכישת אגוד, המוכרת ברווח והפסד על פני 5 שנים, החל מהרבעון הרביעי של שנת 2020.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-4,359 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 4,013 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 8.6%.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2022 ב-1,529 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,339 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 14.2%. ראה פירוט לפי רכיבי ההוצאות התפעוליות השונים להלן.

המשכורות וההוצאות הנלוות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-2,835 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 2,576 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 10.1%.

המשכורות וההוצאות הנלוות הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2022 ב-1,002 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 863 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 16.1%.

קצב הגידול בהוצאות השכר הושפע בעיקר מסעיפי תגמול משתנים, על רקע התוצאות הכספיות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022.

הוצאות האחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-731 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 735 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 0.5%.

הוצאות האחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2022 ב-240 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 250 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, קיטון בשיעור של 4.0%.

הקיטון בהוצאות האחזקה נובע בין היתר מסגירת חלק מסניפי אגוד אגב המיזוג.

ההוצאות האחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-793 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 702 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 13.0%.

ההוצאות האחרות הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2022 ב-287 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 226 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 27.0%.

הגידול בהוצאות האחרות נובע בעיקר מהוצאות חד פעמיות הקשורות למיזוג בנק אגוד.

להלן נתוני Cost-Income Ratio⁽¹⁾ (באחוזים):

		2021			2022				
		רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
		55.3	50.4	51.2	59.0	43.2 ⁽²⁾	45.0	43.3	Cost Income Ratio
		שנת			תשעה חודשים				
		2021	2021	2022	2021	2022	2022		
		54.0	52.2	43.8 ⁽²⁾				Cost Income Ratio	

(1) סך ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך כלל ההכנסות התפעוליות והמימוניות לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי.

(2) בנטרול רווחי הון ממימוש נכסים, הסתכם היחס בתשעת החודשים הראשונים וברבעון הראשון של 2022 ב-45.5% וב-48.8% בהתאמה.

הרווח בקבוצה לפני מיסים הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-5,249 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 3,933 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 33.5%. ראה הסבר מפורט לעיל.

הרווח בקבוצה לפני מיסים הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2022 ב-1,849 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,312 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 40.9%. ראה הסבר מפורט לעיל.

שיעור ההפרשה למיסים מהרווח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 הסתכם ב-33.8%, לעומת 34.1% בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור ההפרשה למיסים מהרווח ברבעון השלישי של שנת 2022 הסתכם ב-34.3%, לעומת 33.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

חלק הבנק ברווחי חברות כלולות לאחר השפעת המס - בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 נרשמו רווחים בגין חברות כלולות בסך של 4 מיליוני שקלים חדשים, לעומת הפסדים בסך של 10 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

חלק הבנק ברווחי חברות כלולות לאחר השפעת המס ברבעון השלישי של שנת 2022 נרשמו רווחים בגין חברות כלולות בסך של 2 מיליוני שקלים חדשים, לעומת רווחים בסך של 1 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

חלקם של בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בתוצאות, נטו, של חברות מאוחדות המיוחס לבנק יהב, הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-92 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 74 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

חלקם של בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בתוצאות, נטו, של חברות מאוחדות המיוחס לבנק יהב, הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2022 ב-38 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 26 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-3,385 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 2,509 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2022 ב-1,178 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 845 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

ההון העצמי של הבנק כולל גם קיטון של 249 ושל 58 מיליוני שקלים חדשים בתשעת החודשים הראשונים וברבעון השלישי של השנה, בהתאמה, מהתאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן ("הרווח הכולל האחר המיוחס לבעלי מניות הבנק") ומהתאמות בגין הטבות לעובדים, זאת, בהשוואה לקיטון של 16 מיליוני שקלים חדשים וגידול של 8 מיליוני שקלים חדשים בתקופות המקבילות אשתקד. לפרטים ראה ביאור 4 לדוחות הכספיים.

להלן התפתחות תשואת⁽⁴⁾ רווחי הקבוצה על ההון⁽²⁾, יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון, יחס כיסוי הנזילות⁽³⁾ ויחס המינוף⁽⁴⁾ בתום הרבעון (באחוזים):

	2021			2022		
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי
תשואת רווח נקי על ההון	14.1	19.8	16.2	12.9	19.4	20.8
יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון בתום הרבעון	10.15	10.53	10.44	10.04	10.00	9.92
יחס כיסוי הנזילות (רבעוני)	133	132	126	125	120	119
יחס המינוף בתום הרבעון	5.16	5.36	5.37	5.18	5.31	5.26

	תשעה חודשים	
	2021	2022
תשואת רווח נקי על ההון	15.8	16.8
		20.6 ⁽⁵⁾

- (1) מחושב על בסיס שנתי. בהתאם לחוזר מספר 2664-06 של בנק ישראל, עודכנה שיטת החישוב להצגת תשואה לתקופות ביניים. מספרי השוואה עודכנו בהתאם. תשואת הרווח הנקי בשנת 2021 בהתאם לשיטה הישנה הייתה: לתשעת החודשים הראשונים 17.1%, לרבעון הראשון 14.9%, לרבעון השני 21.3%, לרבעון השלישי 17.3%, לרבעון הרביעי 13.5% התשואה ביחס להון העצמי הממוצע, הכולל את "סך כל האמצעים ההוניים", כמוצג בדיווח על שיעורי הכנסה והוצאה, בניכוי יתרה ממוצעת של זכויות בעלי מניות חיצוניים ובניכוי/ובתוספת היתרה הממוצעת של הפסדים/רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר ושל איגרות חוב זמינות למכירה.
- (2) יחס כיסוי הנזילות (Liquidity Coverage Ratio) - סך הנכסים הנזילים באיכות גבוהה לתזרים המזומנים היוצא נטו. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221, במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.
- (3) יחס המינוף (Leverage Ratio) - הון רוברד 1 לפי כללי באזל לסך החשיפות. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218.
- (4) בנסרול השפעת רווחי ההון, נטו, ממומש נכסים, מגיעה תשואת הרווח הנקי על ההון בתשעת החודשים הראשונים וברבעון הראשון של שנת 2022 ל-18.9% ול-16.6%, בהתאמה.

להלן נתוני הרווח והדיבידנד למניה (מניה רגילה בסך 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב) (בשקלים חדשים):

	רבעון שלישי		תשעה חודשים		שנת
	2021	2022	2021	2022	
רווח בסיסי למניה	4.59	3.30	13.26	9.82	12.47
רווח מדולל למניה	4.56	3.29	13.19	9.79	12.35
דיבידנד למניה	123	189	229	189	482

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

ניתוח ההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

נכסים והתחייבויות

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים של קבוצת הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר	2022	2021
9.6	13.2	392,271	379,563	429,767	סך כל המאזן
0.3	(0.8)	95,267	96,365	95,596	מזומנים ופיקדונות בבנקים
12.0	17.1	271,428	259,742	304,104	אשראי לציבור, נטו
(4.4)	(2.5)	15,033	14,749	14,379	ניירות ערך
(18.7)	(15.4)	1,734	1,667	1,410	בניינים וציוד
12.2	13.6	307,924	303,921	345,339	פיקדונות הציבור
10.5	13.6	6,992	6,801	7,725	פיקדונות מבנקים
(17.6)	(4.0)	38,046	32,664	31,352	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
10.7	10.4	20,770	20,831	22,989	הון עצמי

מזומנים ופיקדונות בבנקים - יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים גדלה במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-0.3 מיליארדי שקלים חדשים, במסגרת הניהול השוטף של נזילות הבנק.

אשראי לציבור, נטו - משקלו של האשראי לציבור, נטו במאזן המאוחד מסך כל הנכסים, הגיע ביום 30 בספטמבר 2022 ל-71%, לעומת 69% בסוף שנת 2021. האשראי לציבור, נטו בקבוצה, גדל במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-32.7 מיליארדי שקלים חדשים, גידול בשיעור של 12.0%.

לפרטים נוספים בדבר סיכון האשראי המאזני והחוזץ מאזני, התפתחות החובות הבעייתיים ומדדי סיכון שונים הנוגעים לאשראי לדיור ראה פרק הסיכונים להלן, וכן דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי בסיס הצמדה (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר	2022	2021
13.0	20.0	190,455	179,367	215,295	מטבע ישראלי
6.2	7.5	69,534	68,653	73,819	לא צמוד
31.0	29.0	11,439	11,618	14,990	צמוד מדד
-	-	-	104	-	מט"ח כולל צמוד מט"ח
12.0	17.1	271,428	259,742	304,104	פריטים לא כספיים
					סך הכל

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר	2022	2021
10.3	14.1	174,822	168,915	192,772	אנשים פרטיים:
2.6	4.6	25,948	25,473	26,634	משקי בית- הלוואות לדיור
(0.7)	(1.4)	139	140	138	משקי בית- אחר
9.3	12.9	200,909	194,528	219,544	בנקאות פרטיות
-	-	-	-	-	סך הכל אנשים פרטיים
14.9	13.2	30,245	30,717	34,760	פעילות עסקית:
23.4	30.4	9,848	9,322	12,153	עסקים קטנים וזעירים
17.9	41.9	23,289	19,346	27,457	עסקים בינוניים
28.4	-	2,939	1,768	3,773	עסקים גדולים
17.8	27.8	66,321	61,153	78,143	גופים מוסדיים
52.9	58.0	4,198	4,061	6,417	סך הכל פעילות עסקית
12.0	17.1	271,428	259,742	304,104	פעילות חוץ לארץ
					סך הכל

להגדרת מגזרי הפעילות הפיקוחיים ולהבדלים בינם לבין מגזרי הפעילות בהתאם לגישה ההנהלה, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים להלן.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

להלן פירוט של סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות למדידה וגילוי של חובות לא צוברים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי⁽⁶⁾:

סיכון אשראי ⁽⁴⁾								סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)
ליום 30 בספטמבר 2021				ליום 30 בספטמבר 2022				
סך הכול	פרטי	דיוור	מסחרי	סך הכול	פרטי	דיוור	מסחרי	
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי⁽²⁾								
257,146	23,676	167,775	65,695	303,513	25,494	191,372	86,647	סיכון אשראי מאזני
81,950	13,755	14,275	53,920	79,985	14,240	14,507	51,238	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾
339,096	37,431	182,050	119,615	383,498	39,734	205,879	137,885	סך הכל סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי								
3,557	280	735	2,542	3,008	316	702	1,990	א. לא בעייתי
2,286	137	1,396	753	1,157	148	129	880	ב. בעייתי צובר
1,237	52	-	1,185	2,910	73	1,567	1,270	ג. בעייתי לא צובר
7,080	469	2,131	4,480	7,075	537	2,398	4,140	סך הכל סיכון אשראי מאזני בדירוג ביצוע אשראי
1,180	24	-	1,156	1,102	36	-	1,066	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾ שאינו בדירוג ביצוע אשראי
8,260	493	2,131	5,636	8,177	573	2,398	5,206	סך הכול סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי
1,414	25	1,316	73	134	35	-	99	מזה: חובות צוברים, בפיגור של 90 ימים או יותר
347,356	37,924	184,181	125,251	391,675	40,307	208,277	143,091	סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור⁽⁴⁾
1,237	52	-	1,185	2,910	73	1,567	1,270	נכסים שאינם מבצעים⁽⁵⁾
סיכון אשראי⁽⁴⁾								סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)
ליום 31 בדצמבר 2021								
סך הכול	פרטי	דיוור	מסחרי					
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי⁽²⁾								
269,325	24,400	173,576	71,349					סיכון אשראי מאזני
84,765	13,823	19,769	51,173					סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾
354,090	38,223	193,345	122,522					סך הכל סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי								
3,603	281	882	2,440					א. לא בעייתי
2,171	137	1,300	734					ב. בעייתי צובר
1,294	56	-	1,238					ג. בעייתי לא צובר
7,068	474	2,182	4,412					סך הכל סיכון אשראי מאזני בדירוג ביצוע אשראי
949	28	-	921					סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾ שאינו בדירוג ביצוע אשראי
8,017	502	2,182	5,333					סך הכול סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי
1,316	26	1,229	61					מזה: חובות צוברים, בפיגור של 90 ימים או יותר
362,107	38,725	195,527	127,855					סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור⁽⁴⁾
1,294	56	-	1,238					נכסים שאינם מבצעים⁽⁵⁾

(1) אשראי מאזני וחובות מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בסחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(2) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה.

(4) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(5) נכסים שאינם צוברים ריבית.

(6) מספרי ההשוואה בלוח זה חושבו בהתאם להוראות שחלו עד 31 בדצמבר 2021, אך הצגתם הותאמה ככל הניתן למתכונת הגילוי החדשה. נציין כי סיווג "לא צובר" ביחס לאשראי לדיוור קיים רק החל משנת 2022.

סיכון האשראי מורכב מסיכון אשראי מאזני ומסיכון אשראי חוץ מאזני, אשר מרכיביהם משוקללים בהתאם לאופי הלווה וסוג האשראי בהתאם להוראות בנק ישראל. הסיכון המאזני כולל את יתרות האשראי לציבור, מכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור והשקעות של הקבוצה באיגרות חוב של הציבור. סיכון האשראי החוץ מאזני כולל ערבויות ועסקאות במכשירים חוץ מאזניים, התחייבויות למתן אשראי ומסגרות אשראי שטרם נוצלו. סיכון האשראי הכולל לציבור בקבוצת הבנק הסתכם ביום 30 בספטמבר 2022 ב-391 מיליארדי שקלים חדשים לעומת 362 מיליארדי שקלים חדשים בסוף שנת 2021, גידול בשיעור של 8.0%.

לפרטים בדבר סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיוור), סיכון אשראי בענף המשק בינוי ונדל"ן בישראל וסיכון האשראי לדיוור ראה פרק סיכון אשראי.

לפרטים נוספים ראה ביאורים 6 ו-13 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

מדדי ניתוח איכות האשראי לציבור, ההוצאות והפרשה להפסדי אשראי⁽¹⁾ (באחוזים):

ליום 30 בספטמבר 2021				ליום 30 בספטמבר 2022				
סך הכול	פרטי	דיור	מסחרי	סך הכול	פרטי	דיור	מסחרי	
								ניתוח איכות האשראי לציבור
0.47	0.22	-	1.75	0.95	0.28	0.81	1.46	שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת האשראי לציבור
1.03	0.32	0.82	1.80	0.98	0.41	0.81	1.54	שיעור האשראי שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.35	0.78	0.82	2.86	1.33	0.85	0.88	2.47	שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור
3.15	2.04	1.25	8.30	2.66	2.20	1.24	5.98	שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור
								ניתוח ההוצאות בגין הפסדי האשראי לתקופת הדיווח
(0.10)	(0.14)	(0.06)	(0.20)	0.12	0.21	0.05	0.25	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
0.03	0.17	0.00	0.04	0.04	0.15	-	0.08	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
								ניתוח הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור
0.91	1.14	0.50	1.84	0.97	1.76	0.44	1.92	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
191.7	526.9	-	105.4	102.8	627.4	55.0	131.5	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר
87.9	351.3	60.7	102.1	99.2	424.1	55.0	124.8	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי, מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר
(3.85)	(0.85)	(30.67)	(5.44)	3.22	1.36	-	2.99	שיעור ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מהמחיקות החשבונאיות נטו

ליום 31 בדצמבר 2021				
סך הכול	פרטי	דיור	מסחרי	
				ניתוח איכות האשראי לציבור
0.46	0.23	-	1.64	שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת האשראי לציבור
0.96	0.33	0.74	1.68	שיעור האשראי שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.25	0.78	0.74	2.64	שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור
2.93	2.02	1.24	7.31	שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור
				ניתוח ההוצאות בגין הפסדי האשראי לתקופת הדיווח
(0.11)	(0.23)	(0.08)	(0.13)	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
0.05	0.19	-	0.11	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
				ניתוח הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור
0.85	1.02	0.46	1.72	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
185	454	-	105	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר
89	310	62	103	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי, מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר
(0.70)	(0.39)	(13.30)	(0.40)	שיעור ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מהמחיקות החשבונאיות נטו

(1) מספרי ההשוואה בלוח זה חושבו בהתאם להוראות שחלו על 31 בדצמבר 2021, אך הצגתם הותאמה ככל הניתן למתכונת הגילוי החדשה. נציין כי סיווג "לא צובר" ביחס לאשראי לדיור קיים רק החל משנת 2022.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים של קבוצת הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

שעור השינוי (באחוזים) לעומת				
30 בספטמבר		31 בדצמבר		
2021	2021	2021	2021	2022
				מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים למעט נגזרים⁽⁴⁾:
				מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
(3.3)	(9.1)	21,168	22,536	20,480
20.2	32.8	16,582	15,011	19,938
(25.1)	(13.6)	32,963	28,559	24,677
7.0	4.7	10,643	10,871	11,384
(12.7)	(20.2)	9,351	10,222	8,159
17.7	15.4	10,571	10,776	12,441
0.3	0.2	3,321	3,326	3,332
82.8	-	430	310	786
				מכשירים פיננסיים נגזרים⁽²⁾:
15.0	7.5	306,727	328,318	352,833
138.1	-	3,652	2,769	8,695
101.1	-	3,753	2,626	7,549

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי. לפרטים נוספים ראה ביאור 11 לדוחות הכספיים.

(2) כולל עסקאות פרוורד, SWAPS, אופציות ונגזרי אשראי.

לפרטים נוספים בדבר סיכון האשראי המאזני והחוץ מאזני ראה פרק הסיכונים להלן, וכן דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

ניירות ערך - יתרת ההשקעה בניירות ערך קטנה במהלך תשע"ב החודשים הראשונים של שנת 2022 בכ-0.7 מיליארדי שקלים חדשים. הקיטון ביתרת ההשקעה בניירות ערך הינו במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.

להלן התפלגות ניירות הערך של הקבוצה לפי התיקים השונים (במיליוני שקלים חדשים):

עלות מופחתת (במניות-עלות)					
הערך במאזן	הפרשה להפסדי אשראי	רווחים מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽⁴⁾	
30 בספטמבר 2022					
3,539	-	1	(131)	3,409	איגרות חוב המוחזקות לפידיון
7,806	-	(57) ⁽²⁾	(780) ⁽²⁾	7,806	איגרות חוב זמינות למכירה
656	-	80 ⁽³⁾	(10) ⁽³⁾	656	השקעה במניות שאינן למסחר
2,378	-	7 ⁽³⁾	(17) ⁽³⁾	2,378	ניירות ערך למסחר
14,379	-	145	(938)	14,249	סך כל ניירות הערך
30 בספטמבר 2021					
3,109	-	65	(8)	3,166	איגרות חוב המוחזקות לפידיון
10,268	-	164 ⁽²⁾	(68) ⁽²⁾	10,268	איגרות חוב זמינות למכירה
646	-	149 ⁽³⁾	(1) ⁽³⁾	646	השקעה במניות שאינן למסחר
726	-	13 ⁽³⁾	(11) ⁽³⁾	726	ניירות ערך למסחר
14,749	-	391	(88)	14,806	סך כל ניירות הערך
31 בדצמבר 2021					
2,934	-	66	(5)	2,995	איגרות חוב המוחזקות לפידיון
10,823	-	192 ⁽²⁾	(44) ⁽²⁾	10,823	איגרות חוב זמינות למכירה
706	-	134 ⁽³⁾	(2) ⁽³⁾	706	השקעה במניות שאינן למסחר
570	-	17 ⁽³⁾	(7) ⁽³⁾	570	ניירות ערך למסחר
15,033	-	409	(58)	15,094	סך כל ניירות הערך

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד, אך טרם מומשו.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

להלן התפלגות תיק ניירות הערך של הקבוצה לפי מגזרי הצמדה (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2021	2021	2021	2021	2022	
					מטבע ישראלי
(3.3)	(10.0)	6,728	7,233	6,507	לא צמוד
43.7	30.1	1,469	1,622	2,111	צמוד מדד
(16.8)	(2.8)	6,110	5,230	5,085	מטבע חוץ (כולל צמוד מטבע חוץ)
(6.9)	1.8	726	664	676	פריטים לא כספיים
(4.4)	(2.5)	15,033	14,749	14,379	סך הכל

להלן התפלגות תיק ניירות הערך של הקבוצה לפי סוגי מנפיקים (במיליוני שקלים חדשים):

הערך במאזן ליום			
31 בדצמבר 2021	30 בספטמבר 2021	30 בספטמבר 2022	
			איגרות חוב ממשלתיות:
10,421	11,345	9,994	ממשלת ישראל
2,035	941	1,318	ממשלת ארצות הברית
12,456	12,286	11,312	סך הכל איגרות חוב ממשלתיות
			איגרות חוב של מוסדות פיננסים בישראל:
601	482	869	סך הכל איגרות חוב של מוסדות פיננסים בישראל
			איגרות חוב של בנקים במדינות מפותחות:
48	52	114	ארצות הברית
67	100	71	דרום קוריאה
62	64	76	אחר
177	216	261	סך הכל איגרות חוב של בנקים במדינות מפותחות
			איגרות חוב של חברות (פילוח לפי ענפי משק):
473	451	493	נדלן מניב
179	192	178	אספקת חשמל, גז, קיטור ומיזוג אוויר
57	59	104	בניה
95	88	92	כרייה וחציבה
58	56	62	תעשייה - תעשייה כימית
205	227	278	אחר
1,067	1,073	1,207	סך הכל איגרות חוב של חברות
			איגרות חוב של חברות מגובות נכסים (ABS)
4	25	52	כרייה וחציבה
2	3	2	אחרים
6	28	54	סך הכל איגרות חוב של חברות מגובות נכסים (ABS)
			מניות וניירות ערך אחרים
706	646	656	השקעה במניות שאינן למסחר
414	360	413	מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין ⁽¹⁾
20	18	20	מניות וניירות ערך אחרים למסחר
726	664	676	סך הכל מניות וניירות ערך אחרים
15,033	14,749	14,379	סך הכל ניירות ערך

(1) מוצגות ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), הסותמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.

לפרטים נוספים בדבר השקעות בניירות ערך ובדבר ירידת ערך בעלת אופי זמני של ניירות ערך זמינים למכירה ופירוט משך הזמן בו קיימת ירידת ערך ושיעורה מהעלות המופחתת, ראה ביאור 5 לדוחות הכספיים.

בניינים וציוד - יתרת בניינים וציוד קטנה במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 בכ-0.3 מיליארדי שקלים חדשים. הקיטון ביתרת בניינים וציוד נובע בעיקר ממכירת נכסי מקרקעין, לפרטים נוספים ראה אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק לעיל.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

פיקדונות הציבור - משקלם של פיקדונות הציבור מסך המאזן המאוחד הגיע ביום 30 בספטמבר 2022 ל-80%, לעומת 78% ביום 31 בדצמבר 2021. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 גדל היקף פיקדונות הציבור ב-37.4 מיליארדי שקלים חדשים, גידול בשיעור של 12.2%.

להלן התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי הצמדה (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת				
31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2021	2021	2021	2021	2022
11.7	13.4	233,149	229,561	260,399
7.8	8.9	21,503	21,274	23,170
16.0	16.6	53,272	52,982	61,770
-	-	-	104	-
12.2	13.6	307,924	303,921	345,339

מטבע ישראלי

לא צמוד

צמוד מדד

מט"ח כולל צמוד מט"ח

פריטים לא נכפיים

סך הכל

להלן נתונים על התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת				
31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2021	2021	2021	2021	2022
5.5	5.1	118,051	118,433	124,530
15.3	16.4	21,664	21,472	24,985
7.0	6.9	139,715	139,905	149,515
14.2	16.3	50,247	49,341	57,378
(10.1)	(1.7)	15,742	14,396	14,156
3.7	6.9	36,669	35,558	38,024
29.1	30.4	61,365	60,730	79,194
15.1	18.0	164,023	160,025	188,752
68.9	77.2	4,186	3,991	7,072
12.2	13.6	307,924	303,921	345,339

אנשים פרטיים:

משקי בית- אחר

בנקאות פרטית

סך הכל אנשים פרטיים

פעילות עסקית:

עסקים קטנים וזעירים

עסקים בינוניים

עסקים גדולים

גופים מוסדיים

סך הכל פעילות עסקית

פעילות חוץ לארץ

סך הכל

להגדרת מגזרי הפעילות הפיקוחיים ולהבדלים בינם לבין מגזרי הפעילות בהתאם לגישה ההנהלה, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים להלן.

להלן התפתחות התפלגות פיקדונות הציבור בקבוצה לפי גודל מפקיד (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר			30 בספטמבר		
2021	2021	2022	2021	2021	2022
95,170	96,054	99,670			
78,746	78,087	85,300			
44,740	44,978	46,141			
36,591	35,017	39,962			
52,677	49,785	74,266			
307,924	303,921	345,339			

תקרת הפיקדון

עד 1

מעל 1 עד 10

מעל 10 עד 100

מעל 100 עד 500

מעל 500

סך הכל

לפרטים נוספים על הרכב פיקדונות הציבור, ראה ביאור 7 לדוחות הכספיים.

פיקדונות מבנקים - יתרת פיקדונות מבנקים ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכמה בכ-7.7 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 7.0 מיליארדי שקלים חדשים בסוף שנת 2021.

איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים - יתרת איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכמה ב-31.4 מיליארדי שקלים חדשים, קיטון של 6.7 מיליארדי שקלים חדשים בהשוואה לסוף שנת 2021. איגרות החוב וכתבי התחייבויות הנדחים הושפעו במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 בין היתר, מהנפקה בסך של כ-2.4 מיליארדי שקלים חדשים, מפדיון מוקדם של שטר ההון הנדחה (סדרה א') תמורת 2.1 מיליארדי שקלים חדשים, מפדיון מוקדם של כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo תמורת 0.3 מיליארד שקלים חדשים, ופירעונות שוטפים. לפרטים נוספים ראה פרק התפתחויות במקורות המימון לעיל.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

הון, הלימות הון ומינוף

הון עצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק - יתרת ההון העצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכמה בכ-23.0 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת כ-20.8 מיליארדי שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2021 וליום 30 בספטמבר 2021, גידול של 10.7% ו-10.4%, בהתאמה. להלן הרכב ההון העצמי (במיליוני שקלים חדשים):

30 בספטמבר		31 בדצמבר	
2022	2021	2021	2021
הון מניות ופרמיה ⁽⁴⁾	3,517	3,495	3,497
קרן הון מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	82	54	76
הפסד כולל אחר מצטבר ⁽²⁾⁽³⁾	(552)	(292)	(303)
עודפים ⁽⁴⁾	19,942	17,574	17,500
סך הכל	22,989	20,831	20,770

- (1) לפרטים בדבר הנפקת מניות ראה תמצית דוח על השינויים בהון העצמי.
- (2) לפרטים נוספים בדבר רווח (הפסד) כולל אחר ראה ביאור 4 לדוחות הכספיים.
- (3) כולל התחייבות אקטוארית בגין תוכנית התייעלות לפרישת עובדים, ראה ביאורים 22 ו-25 בדוחות הכספיים לשנת 2021.
- (4) לפרטים בדבר התפתחות ההכנסות וההוצאות המצטברות ליתרת העודפים בתקופת הדיווח ראה פרק התפתחות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר לעיל.

יחס ההון העצמי לסך המאזן בקבוצה ליום 30 בספטמבר 2022 הגיע ל-5.35%, לעומת 5.29% ליום 31 בדצמבר 2021 ו-5.49% ליום 30 בספטמבר 2021.

הלימות הון

ההון הפיקוחי

הבנק מעריך את הלימות ההון שלו על פי כללי באזל, כפי שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211. הבנק נוקט בגישה הסטנדרטית על מנת להעריך את החשיפה לסיכון אשראי, לסיכון תפעולי, ולסיכון שוק.

ההון הכולל מורכב משני רבדים - הון רובד 1 (הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף) והון רובד 2.

הון רובד 1 כולל בעיקר את רכיבי ההון המיוחסים לבעלי מניות הבנק (ההון החשבונאי בספרים) ואת זכויות המיעוט, ומהווה את המרכיב העיקרי בספיגת הפסדים.

הון רובד 1 נוסף מורכב ממכשירי הון העומדים בדרישות שנקבעו בהוראות. נכון ליום 30 בספטמבר 2022 אין לבנק מכשירי הון הנכללים בהון רובד 1 נוסף. הון רובד 2 מורכב מהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומכשירי הון מסוג CoCo (Contingent convertible capital instrument), הכוללים מנגנון לספיגת הפסדי קרן כאשר יחס הון עצמי רובד 1 יורד מתחת לטריגר כמותי שנקבע, או כאשר נמסרה הודעת הפיקוח על הבנקים, לפיה הפעלת המנגנון לספיגת הפסדי קרן הכרחית לשמירת יציבות התאגיד הבנקאי (אירוע "אי קיימות" של הבנק).

כתבי התחייבויות נדחים, שהוכרו כמכשירי הון רובד 2 על פי ההוראות הקודמות, אינם כשירים כהון פיקוחי על פי ההוראות הנוכחיות (בעיקר עקב היעדר מנגנון ספיגת הפסדים) ומופחתים על פני תקופת הוראות מעבר עד ליום 1 בינואר 2022. לאור זאת, בשנת 2021 תקרת המכשירים שהיו כשירים כהון פיקוחי עמדה על 10% והחל מיום 1 בינואר 2022 הוראות המעבר הסתיימו ולא ניתן להכיר במכשירי הון שאינם כשירים עוד כהון הפיקוחי.

תכנון ההון של הבנק

תכנון ההון במהלך עסקים רגיל - הבנק עורך תחזית מפורטת רב שנתית לתכנון ההון תוך הבאה בחשבון של: שיעורי הגידול הצפויים בנכסי סיכון והרווחיות, התוכנית האסטרטגית, מדיניות חלוקת הדיבידנד, יעדי ההון והמינוף, שולי ביטחון נאותים וגורמים נוספים.

הבנק עוקב באופן שוטף אחר התוצאות בפועל אל מול התחזית ובהתאם לצורך מעדכן את התחזית ובוחן פעולות נדרשות, וזאת לצורך עמידה ביעדי ההון שנקבעו.

כחלק מניהול ההון של הבנק, ביצע הבנק במהלך חודש מרץ 2022 לראשונה בישראל עסקה, אשר במסגרתה רכש הבנק מגוף מבטח בינלאומי ביטוח לחלק מתיק ההלוואות לדיור. רכישת הביטוח כאמור מאפשרת לבנק לצמצם את הקצאת ההון בגין התיק המבוסס, כנגזר מהדירוג האיכותי של החברה המבטחת, ובכך לפנות הון, בית השאר, להרחבת הפעילות העסקית של הבנק. בהמשך, במהלך חודש יוני 2022 בוצעה עסקה דומה נוספת.

רגישות יחס הלימות ההון של הבנק לשינויים בהון עצמי רובד 1 ונכסי סיכון הינה:

שינוי בהון עצמי רובד 1 בסכום של 100 מיליוני שקלים חדשים יגרום לשינוי יחס הלימות ההון רובד 1 של 0.04%. שינוי בנכסי הסיכון בסכום של 1 מיליארדי שקלים חדשים יגרום לשינוי יחס הלימות ההון רובד 1 של 0.04%.

תהליך פנימי להערכת ההון - במסגרת התהליך בוחן הבנק כי קיימת כרית ספיגה הוגית מספקת להתמודדות עם מגוון סיכונים הכרוכים בפעילות הבנק לרבות תרחישי קיצון.

אופק התכנון הינו שלוש שנים ובו מאתגר הבנק את תכנון ההון בשורה של תרחישי קיצון הפוגעים באופן משמעותי ברווחיות הבנק, שוחקים את ההון שלו ומגדילים את היקף נכסי הסיכון. תוצאות תכנון ההון האחרון של הבנק מראות כי כרית הספיגה ההוגית הגלומה בדרישת ההון המזערית על פי הוראות בנק ישראל, מספקת.

בהתאם, נקבע כי יעד ההון העצמי רובד 1 של הבנק לצורך תכנון ההון, יהיה בהתאם לנדרש על פי הוראות הפיקוח על הבנקים, בתוספת שולי ביטחון נאותים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

לפרטים נוספים ראה דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

יחס הון לרכיבי סיכון

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון על פי כללי באזל III כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, מחויב הבנק לשמור על יחס הון עצמי רובד 1 מזערי, שלא יפחת משיעור של 9% וכן על יחס הון כולל מזערי שלא יפחת משיעור של 12.5% לסך המשוקלל של רכיבי הסיכון בנכסיו המאזניים ובסעיפים החוץ מאזניים. אופן החישוב של סך הון ושל סך רכיבי הסיכון מפורט בהוראות.

ליחס הון עצמי רובד 1 התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור למועד הדיווח.

לאור התפרצות נגיף הקורונה וכחלק מהתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בה נכללה, בין היתר, הוראת שעה הנוגעת לעדכון הוראה 201 אשר כוללת הפחתת דרישות הון הרגולטוריות החלות על הבנקים בנקודת אחוז אחת וכן עדכון להוראה 329 אשר מבטל את דרישות הון של נקודת אחוז נוספת על הלוואות לדיור לרכישת דירת מגורים שהועמדו בתקופה החל מיום 19 במרץ 2020 ועד ליום 30 בספטמבר 2021, ועל הלוואות לדיור לכל מטרה שהועמדו החל מיום 19 במרץ 2020.

לאורך תקופת המשבר פרסם הפיקוח על הבנקים עדכונים להארכת תקופת הוראת השעה, כאשר לעניין הפחתת דרישות הון נקבע כי ההקלה תחול עד תום 24 חודשים מתום תוקף ההוראה ובלבד שיחסי הון של התאגיד הבנקאי לא יפחתו מיחסי הון במועד תום תוקף ההוראה או יחסי הון המזעריים שחלים על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מבניהם. עם זאת, במסגרת החוזר נקבע כי הפחתה ביחסי הון של עד 0.3 נקודות האחוז בתקופת ששת החודשים מתום תוקף ההוראה לא תחשב כחריגה מהאמור.

ביום 27 בדצמבר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לפיו, החל מיום 1 בינואר 2022, יפוג תוקף הוראת השעה. כמו כן, בוצע עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא מגבלות על הלוואות לדיור לפיו, דרישת הון הנוספת בשיעור 1 האחוז תחול בגין הלוואות למטרת דיור בלבד ולא תחול בגין הלוואה לדיור שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין ובמשכונ דירה (להלן: "הלוואה לכל מטרה").

לפרטים בדבר עדכון אופן חישוב יחס ההחזר להכנסה (PTI), ראה באור 9 לדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר הנפקה ופדיון כתבי התחייבות נדחים מסוג CoCo ראה פרק התפתחויות במקורות המימון לעיל.

לפרטים בדבר חוזר בדבר דרישת הון בגין הלוואות למימון קרקע, ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר דיבידנד, ראה פרק דיבידנד, להלן.

לפרטים נוספים בדבר התאמות בגין הוראות רגולטוריות והשפעות נוספות על יחס הלימות הון, ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים.

להלן נתונים על הון הפיקוחי ונכסי הסיכון (במיליוני שקלים חדשים):

	ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר
	2021	2022	2021
הון לצורך חישוב יחס הון			
הון עצמי רובד 1	22,099	24,332	21,969
הון רובד 1	22,099	24,332	21,969
הון רובד 2	8,169	7,854	7,914
סך הכל הון כולל	30,268	32,186	29,883
יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
סיכון אשראי ⁽¹⁾	195,936	228,416	202,611
סיכונים שוק	2,115	1,497	2,268
סיכון תפעולי	13,655	15,369	13,831
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון	211,706	245,282	218,710

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

להלן התפתחות יחס ההון לרכיבי סיכון בקבוצה (באחוזים):

30 בספטמבר 2022	30 בספטמבר 2021	31 בדצמבר 2021	
9.92	10.44	10.04	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.12	14.30	13.66	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.61	8.60	8.60	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש לפי הוראות המפקח על הבנקים
12.50	12.50	12.50	יחס הון הכולל המזערי הנדרש לפי הוראות המפקח על הבנקים

להלן התפלגות נכסי סיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי לפי קבוצות חשיפה (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 30 בספטמבר 2022		ליום 30 בספטמבר 2021		ליום 31 בדצמבר 2021		
יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ^(א)	יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ^(א)	יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ^(א)	יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ^(א)	יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ^(א)	יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ^(א)	קבוצת חשיפה
5	37	4	33	12	99	חובות של ריבוניות
51	409	46	367	70	556	חובות של ישויות סקטור ציבורי
205	1,643	141	1,129	184	1,475	חובות של תאגידי בנקאיים
154	1,235	35	276	36	287	חברות ניירות ערך
9,472	75,778	7,461	59,689	7,746	61,969	חובות של תאגידיים
647	5,177	826	6,611	762	6,099	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
2,585	20,683	2,360	18,877	2,427	19,412	חשיפות קמעונאיות ליחידים
1,289	10,312	1,196	9,567	1,222	9,776	הלוואות לעסקים קטנים
12,889	103,110	11,345	90,760	11,749	93,992	משכנתאות לדיוור
1,080	8,639	1,017	8,133	1,052	8,417	נכסים אחרים
28,377	227,023	24,431	195,442	25,260	202,082	סך הכל סיכון אשראי

להלן נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון שוק, סיכון CVA וסיכון תפעולי (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 30 בספטמבר 2022		ליום 30 בספטמבר 2021		ליום 31 בדצמבר 2021		
יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ^(א)	יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ^(א)	יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ^(א)	יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ^(א)	יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ^(א)	יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ^(א)	
187	1,497	264	2,115	284	2,268	סיכון שוק
174	1,393	62	494	66	529	סיכון CVA בגין נגזרים ⁽²⁾
1,921	15,369	1,707	13,655	1,729	13,831	סיכון תפעולי ⁽³⁾
2,282	18,259	2,033	16,264	2,079	16,628	סך הכל
30,659	245,282	26,464	211,706	27,339	218,710	סך נכסי הסיכון

(1) דרישות ההון בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש בשיעור של 12.5%.

(2) Credit Value Adjustments, שערך לשווי שוק בגין סיכון אשראי של צד נגדי, בהתאם להוראות באזל III.

(3) הקצאת ההון בגין הסיכון התפעולי חושבה לפי הגישה הסטנדרטית.

יחס המינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף אשר אימצה את המלצות ועדת באזל לעניין יחס מינוף. יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כיחס בין הון רובד 1 לבין סך החשיפות. סך החשיפות של הבנק הינו סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים, לעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. על פי ההוראה, תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. ביום 15 בנובמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "התאמות נוספות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה (הוראת שעה)" לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 250, במסגרתה יחס המינוף לא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד, לעומת 5% לפני השינוי. ביום 15 במאי 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר נוסף לפיו ההקלה תחול עד ליום 30 ביוני 2024 ובלבד שיחס המינוף של התאגיד הבנקאי לא יפחת מיחס המינוף ליום 31 בדצמבר 2023 או יחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. יחס המינוף של הבנק ליום 30 בספטמבר 2022 הינו 5.26% לעומת 5.18% ביום 31 בדצמבר 2021.

לפרטים נוספים ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

יחס המינוף

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		
2021	2021	2022	2022	
21,969	22,099	24,332		בנתוני המאוחד
423,950	411,555	462,856		הון רובד 1
				סך החשיפות ⁽¹⁾
באחוזים				
5.18	5.37	5.26		יחס מינוף
4.50	4.50	4.50		יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
חברות בת משמעותיות				
				בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו
5.55	5.39	5.86		יחס מינוף
4.50	4.50	4.50		יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
				בנק אגוד לישראל בע"מ והחברות המאוחדות שלו
8.37	6.95	13.24		יחס מינוף
4.50	4.50	4.50		יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

דיבידנד

מדיניות חלוקת דיבידנד

לפרטים בדבר מדיניות הדיבידנד המועדכנת של הבנק, לשנים 2021 עד 2025, ראה פרק דיבידנד בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2021.

חלוקת דיבידנד

להלן פרטים בדבר הדיבידנדים שחולקו על ידי הבנק החל משנת 2020 (בסכומים מדווחים):

יום ההכרזה	יום התשלום	דיבידנד למניה (אגורות)	שיעור דיבידנד מהרווח	סך הכל דיבידנד ששולם (מיליוני שקלים חדשים)
16 באוגוסט 2021	31 באוגוסט 2021	188.99	⁽¹⁾ 0.30	483.0
15 בנובמבר 2021	30 בנובמבר 2021	293.47	⁽²⁾ 0.30	752.7
סך הכל דיבידנד שחולק בשנת 2021⁽³⁾				1,235.7
28 בפברואר 2022	15 במרץ 2022	105.89	0.40	271.6
15 באוגוסט 2022	30 באוגוסט 2022	122.91	0.30	315.9
סך הכל דיבידנד שחולק בשנת 2022⁽⁴⁾				587.5

(1) שיעור הדיבידנד מהרווח הנקי של שנת 2020.

(2) שיעור הדיבידנד מהרווח הנקי של תשע"א החדשים הראשונים של שנת 2021.

(3) סך הכל דיבידנד שחולק בגין רווחי שנת 2021 - 1,024.3 מיליוני שקלים חדשים.

(4) סך הכל דיבידנד שחולק בגין רווחי שנת 2022 - 315.9 מיליוני שקלים חדשים.

הכרזה על דיבידנד

ביום 28 בנובמבר 2022 החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד בסכום של 353.4 מיליוני שקלים חדשים, המהווה 30% מרווחי הרבעון השלישי של שנת 2022. זאת, בהתאם למדיניות הדיבידנד של הבנק, ועל מנת לאפשר את המשך הצמיחה העתידית של הבנק על רקע ההתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית.

סכום הדיבידנד מהווה שיעור של 3.1374% מההון המונפק, דהיינו 137.43 אגורות לכל מניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב. היום הקובע לעניין תשלום הדיבידנד הינו 6 בדצמבר 2022 ויום התשלום הינו 13 בדצמבר 2022. סכום הדיבידנד הסופי למניה כפוף לשינויים עקב מימוש ניירות ערך המיירים של הבנק.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

פעילות חוץ מאזנית אחרת

להלן התפתחות ביתרות הנכסים הכספיים החוץ מאזניים המוחזקים בעבור לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שרותי ניהול, תפעול ו/או משמורת (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת		30 בספטמבר		31 בדצמבר		30 בספטמבר	
		2021	2021	2021	2021	2022	2022
		(9.9)	(2.8)	545,852	506,339	491,950	491,950
		0.2	11.9	125,960	112,773	126,249	126,249
		(3.9)	13.3	78,783	66,829	75,741	75,741
		(16.9)	(16.3)	13,564	13,467	11,272	11,272
		21.6	19.6	17,732	18,031	21,563	21,563

ניירות ערך⁽¹⁾

נכסי קופות גמל שהקבוצה מספקת להן שירותי תפעול
נכסים בנאמנות קבוצת הבנק

נכסי קרנות נאמנות שהבנק מספק להן שירותי תפעול
נכסים אחרים בניהול⁽²⁾

(1) שווי יתיקי ניירות ערך במשמורת הבנק המוחזקים על ידי לקוחות, כולל יתרות ניירות ערך של קופות גמל וקרנות נאמנות שהבנק מספק להן שירותי תפעול. יצוין כי יתרת פעילות הלקוחות המוצגת כוללת בנוסף ליתרת ניירות הערך של קרנות הנאמנות כאמור, גם את שווי יחידות ההשתתפות באותן קרנות המוחזקות על ידי לקוחות הבנק.
(2) יתרות אשראי המאובות בפיקודונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית יתרת האשראי. בגין יתרות אלה מקבל הבנק הכנסה מרמור או מעמלות.
- הלוואות אחרות בניהול הבנק לרבות, הלוואות לדיור שהבנק מנהל ומתפעל בעבור אחרים.

מידע כספי לפי מגזרי פעילות

בהתאם להוראה הדיווח לציבור בנושא מגזרי פעילות פיקוחיים, נדרש הבנק לתת בדוחות הכספיים גילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים בהתאם למתכונת אחידה ובת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים, כאשר השייך למגזר פעילות פיקוחי נקבע לרוב על פי מחזור הפעילות של הלקוח (מחזור מכירות שנתית או היקף הכנסות שנתית).

מגזרי הפעילות הפיקוחיים נחלקים למגזרי פעילות של אנשים פרטיים ומגזרי פעילות של לקוחות עסקיים שאינם פרטיים (לרבות גופים מוסדיים והניהול הפיננסי של הבנק).

אנשים פרטיים מוגדרים כיחידים שאין להם חבות לבנק או שהחבות שלהם מסווגת ל"אנשים פרטיים-הלוואות לדיור" ו-"אחר", בהתאם להגדרות סיווג סיכון האשראי לפי ענפי משק.

מגזרי הפעילות של הבנק ב"גישת ההנהלה" מבוססים על שיוך הלקוח ליחידה הארגונית האחראית בתקופה שחלפה.

לעומת זאת, פילוח הלקוחות למגזרי פעילות פיקוחיים מבוסס על הגדרות אחידות שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים, כמפורט בביאור 12 לדוחות הכספיים.

קיים מתאם גבוה בין המאפיינים שקבעה ההנהלה לצורך שיוך לקוחות לחטיבה האחראית לבין ההגדרות הפיקוחיות.

יחד עם זאת, ייתכנו מצבים בהתאם ל"גישת ההנהלה" בהם השייך הסופי של הלקוח יתבסס על פרמטרים נוספים, לדוגמה: התמחות של יחידה מסוימת בסוגי פעילות של לקוחות או ניסיון שנצבר בעבודה עם הלקוח, המעניק יתרונות עסקיים ושירותים לשייך הלקוח לחטיבה ספציפית.

לאור דרישת הפיקוח על הבנקים לדון ולנתח במסגרת דוח הדירקטוריון והנהלה את מגזרי הפעילות הפיקוחיים, ולאור העובדה שקיים מתאם בין המגזרים ה"פיקוחיים" ל"גישת ההנהלה", יוצג המידע המגזרי (הכמותי והאיכותי) להלן, באופן תמציתי, לכל מגזר ומגזר באופן הבא:

הגדרה פיקוחית של המגזר.

הסבר להבדלים בין ההגדרה ה"פיקוחית" לבין אופן ניהול העסקים בפועל ("גישת ההנהלה").

תוצאות כספיות של המגזר ("גישת הפיקוחית").

לפרטים בדבר העקרונות על פיהם מיוחסות היתרות, ההכנסות וההוצאות ללקוחות ראה בביאור 12 לדוחות הכספיים.

לפרטים ולתיאור המגזרים באופן מפורט, ראה פרק פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו בדוחות לשנת 2021.

מידע כספי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

להלן תמצית התוצאות הכספיות של מגזרי הפעילות הפיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

רווח נקי		חלק מסך רווח נקי (באחוזים)	
תשעה חודשים		תשעה חודשים	
2021	2022	2021	2022
766	819	32.6	22.6
46	(18)	-	1.4
68	38	1.5	2.0
880	839	33.4	26.0
פעילות עסקית:			
487	428	17.0	14.4
93	105	4.2	2.8
233	231	9.2	6.9
42	27	1.1	1.2
855	791	31.5	25.3
1,491	787	31.4	44.0
3,226	2,417	96.3	95.3
159	92	3.7	4.7
3,385	2,509	100.0	100.0

אנשים פרטיים:

משקי בית- הלוואות לדיור

משקי בית- אחר

בנקאות פרטית

סך הכל אנשים פרטיים

פעילות עסקית:

עסקים קטנים וזעירים

עסקים בינוניים

עסקים גדולים

גופים מוסדיים

סך הכל פעילות עסקית

ניהול פיננסי

סך הכל פעילות בישראל

פעילות חוץ לארץ

סך הכל

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

מגזר משקי הבית

ההגדרה הפיקוחית

בהתאם להגדרה הפיקוחית, מגזר משקי בית כולל אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים במגזר בנקאות פרטית. כלומר המגזר לא כולל אנשים פרטיים עם יתרת נכסים פיננסיים הגבוהה מ-3 מיליון שקלים חדשים. אנשים פרטיים מוגדרים כיחידים שאין להם חבות לבנק או שהחבות שלהם מסווגת ל"אנשים פרטיים - הלוואות לדירור" ו-"אחר", בהתאם להגדרות סיווג סיכון האשראי לפי ענפי משק.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- לקוחות פרטיים מסוימים אשר סווגו למגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה, מסווגים למגזר משקי הבית בגישת מגזרים פיקוחיים. ההבדל נובע בעיקר מהיקף הנכסים הפיננסיים של הלקוחות המשמש לסיווג הלקוחות - רף הבנק לפיו נקבע סיווג הלקוח לפי גישת ההנהלה הוא 1 מיליון שקלים חדשים ונמוך מההגדרה הפיקוחית.
- ככלל, לקוחות פרטיים משויכים למגזרי משקי הבית. לפי הגישה הפיקוחית, לקוחות פרטיים עם חבות גבוהה או בעלי מאפיינים עסקיים, מסווגים למגזרי הפעילות העסקיים ולא למגזר משקי הבית.

תוצאות הפעילות במגזר משקי הבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2021			2022		
במיליוני שקלים חדשים					
סך הכל	הלוואות לדירור	אחר	סך הכל	הלוואות לדירור	אחר
רווח ורווחיות					
2,750	1,670	1,080	3,222	1,823	1,399
2	-	2	-	-	-
609	105	504	656	110	546
3,361	1,775	1,586	3,878	1,933	1,945
סך ההכנסות					
(125)	(92)	(33)	140	88	52
2,216	625	1,591	2,411	687	1,724
1,270	1,242	28	1,327	1,158	169
433	423	10	449	392	57
837	819	18	878	766	112
רווח נקי :					
(36)	-	(36)	(66)	-	(66)
801	819	(18)	812	766	46
המינוס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי					
מאזן - סעיפים עיקריים:					
195,488	169,763	25,725	220,706	193,630	27,076
194,388	168,915	25,473	219,406	192,772	26,634
118,433	-	118,433	124,530	-	124,530
187,038	162,883	24,155	211,363	186,000	25,363
117,801	-	117,801	121,433	-	121,433
117,290	94,595	22,695	129,800	106,273	23,527
מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:					
2,299	1,583	716	2,504	1,753	751
339	-	339	643	-	643
112	87	25	75	70	5
2,750	1,670	1,080	3,222	1,823	1,399
סך הכל הכנסות ריבית נטו					

תרומת פעילות הלוואות לדירור במגזר משקי הבית (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 הסתכמה ב-766 מיליון שקלים חדשים. לעומת 819 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים העיקריים לשינוי בתרומת המגזר:

גידול שוטף של כ-153 מיליון שקלים חדשים בסעיף הכנסות המימון במגזר, לעומת התקופה המקבילה אשתקד, בין היתר כתוצאה מצמיחה בהיקפי האשראי לדירור, ומנגד הוצאות בגין הפסדי אשראי של כ-88 מיליון שקלים חדשים לעומת הכנסות של כ-92 מיליון שקלים חדשים בסעיף זה בתקופה המקבילה אשתקד.

תרומת יתר פעילות משקי הבית (שאינה הלוואות לדירור) בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 הסתכמה ברווח של 46 מיליון שקלים חדשים, לעומת הפסד של 18 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

עיקר הגידול נובע מעלייה בהכנסות המימון בסך של כ-317 מיליוני שקלים חדשים לעומת תקופה מקבילה אשתקד וזאת עקב גידול בפעילות השוטפת במגזר, לצד הוצאות בגין הפסדי אשראי של כ-52 מיליוני שקלים חדשים, לעומת הכנסות של כ-33 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בסעיפי העמלות וההכנסות האחרות וההוצאות התפעוליות, נובע מגידול בפעילות השוטפת.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2021			2022			
במיליוני שקלים חדשים						
סך הכל	הלוואות לדיור	אחר	סך הכל	הלוואות לדיור	אחר	
940	580	360	1,214	611	603	רווח ורווחיות
2	-	2	-	-	-	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
198	33	165	216	43	173	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,140	613	527	1,430	654	776	עמלות והכנסות אחרות
(12)	(10)	(2)	56	36	20	סך ההכנסות
715	193	522	846	244	602	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
437	430	7	528	374	154	הוצאות תפעוליות ואחרות
147	145	2	181	128	53	רווח לפני הפרשה למיסים
290	285	5	347	246	101	הפרשה למיסים
(13)	-	(13)	(34)	-	(34)	רווח לאחר מיסים
277	285	(8)	313	246	67	רווח נקי :
						המימון לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
						המימון לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
						מאזן - סעיפים עיקריים:
195,488	169,763	25,725	220,706	193,630	27,076	אשראי לציבור (יתרת סוף)
194,388	168,915	25,473	219,406	192,772	26,634	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
118,433	-	118,433	124,530	-	124,530	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
192,166	167,643	24,523	218,425	192,862	25,563	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
120,337	-	120,337	123,913	-	123,913	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
120,251	97,282	22,969	133,240	109,765	23,475	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
787	548	239	850	593	257	מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
112	-	112	346	-	346	מרווח מפעילות מתן אשראי
41	32	9	18	18	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
940	580	360	1,214	611	603	אחר
						סך הכל הכנסות ריבית נטו

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

מגזר בנקאות פרטית

ההגדרה הפיקוחית

בהתאם להגדרה הפיקוחית, מגזר בנקאות פרטית כולל אנשים פרטיים אשר יתרת תיק הנכסים הפיננסיים שלהם בבנק (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות-ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליוני שקלים חדשים.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- לקוחות פרטיים מסוימים אשר סווגו למגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה, מסווגים למגזר משקי הבית בגישת מגזרים פיקוחיים. ההבדל נובע בעיקר מהיקף הנכסים הפיננסיים של הלקוחות המשמש לסיווג הלקוחות - רף הבנק לפיו נקבע סיווג הלקוח לפי גישת ההנהלה הוא 1 מיליוני שקלים חדשים ונמוך מההגדרה הפיקוחית.
- מגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה כולל גם עסקים שלהם היקפי נכסים נזילים, בסכומים העולים על 8 מיליוני שקלים חדשים. לקוחות אלה מסווגים למגזרי הפעילות העסקיים בגישת מגזרים פיקוחיים.

תוצאות הפעילות במגזר בנקאות פרטית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2022	2021	2022	2021	
במיליוני שקלים חדשים				
				רווח ורווחיות
102	62	49	20	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
17	18	3	6	עמלות והכנסות אחרות
119	80	52	26	סך ההכנסות
1	(1)	1	3	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
15	23	4	7	הוצאות תפעוליות ואחרות
103	58	47	16	רווח (הפסד) לפני הפרשה למיסים
35	20	16	5	הקטנת הפרשה למיסים
68	38	31	11	רווח נקי (הפסד)
				מאזן - סעיפים עיקריים:
140	142	140	142	אשראי לציבור (יתרת סוף)
138	140	138	140	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
24,985	21,472	24,985	21,472	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
136	226	162	148	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
22,827	21,028	23,935	21,426	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
68	103	66	61	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
				מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
1	1	-	-	מרווח מפעילות מתן אשראי
98	56	48	19	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
3	5	1	1	אחר
102	62	49	20	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תוצאות פעילות במגזר הבנקאות הפרטית (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) בתשעה החודשים הראשונים של שנת 2022 הסתכמו ברווח של 68 מיליוני שקלים חדשים, לעומת רווח של 38 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נובע מגידול בפעילות השוטפת. לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

מגזר עסקים זעירים וקטנים

ההגדרה הפיקוחית

מגזר עסקים זעירים וקטנים כולל עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי קטן מ-50 מיליון שקלים חדשים.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- לקוחות עסקיים, שלהם היקפי נדילים בסכומים העולים על 8 מיליון שקלים חדשים, משויכים למגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה. לקוחות אלה מסווגים למגזר עסקים זעירים וקטנים, בהתאם למחזור פעילותם השנתי, לפי גישת מגזרים פיקוחיים.
- לקוחות עסקיים אשר משויכים כיום לבנקאות מסחרית לפי גישת ההנהלה, ומחזור הפעילות השנתי שלהם קטן מ-50 מיליון שקלים חדשים, מסווגים למגזר עסקים זעירים וקטנים בגישה הפיקוחית.

תוצאות הפעילות במגזר עסקים זעירים וקטנים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2021	2022	2021	2022	
במיליון שקלים חדשים				
				רווח ורווחיות
353	496	1,017	1,263	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
1	-	4	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
135	150	394	434	עמלות והכנסות אחרות
489	646	1,415	1,697	סך ההכנסות
(11)	31	(48)	56	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
297	321	808	896	הוצאות תפעוליות ואחרות
203	294	655	745	רווח לפני הפרשה למיסים
68	101	223	252	הפרשה למיסים
135	193	432	493	רווח לאחר מיסים
(2)	(2)	(4)	(6)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
133	191	428	487	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
				מאזן - סעיפים עיקריים:
31,229	35,664	31,229	35,664	אשראי לציבור (יתרת סוף)
30,717	34,760	30,717	34,760	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
49,341	57,378	49,341	57,378	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
31,170	34,406	30,160	32,948	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
47,678	56,413	46,468	54,301	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
27,359	31,892	27,537	29,928	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
				מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
306	340	883	980	מרווח מפעילות מתן אשראי
29	145	89	250	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
18	11	45	33	אחר
353	496	1,017	1,263	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת מגזר עסקים קטנים וזעירים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה בתשעה החודשים הראשונים של שנת 2022 הסתכמה ב-487 מיליון שקלים חדשים, לעומת 428 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

עיקר הגידול נובע מצמיחה בהיקפי הפעילות במגזר, צמיחה של כ-2.7 ו-7.8 מיליארדי שקלים חדשים ביתרות הממוצעות של האשראי והפיקדונות, בהתאמה. מנגד, חלה עלייה בהוצאות בגין הפסדי אשראי, שהסתכמו ב-56 מיליון שקלים חדשים בתשעה החודשים הראשונים של שנת 2022, בעיקר מהתאמת היקף הפרשה הקבוצתית לצמיחה בתיק האשראי, לעומת הכנסות של כ-48 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד בעיקר כתוצאה מהיציאה ההדרגתית ממשבר הקורונה.

הגידול בסעיפי העמלות וההכנסות האחרות, וההוצאות התפעוליות, נובע מגידול בפעילות השוטפת.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

מגזר עסקים בינוניים

ההגדרה הפיקוחית

מגזר עסקים בינוניים כולל עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-50 מיליוני שקלים חדשים וקטן מ-250 מיליוני שקלים חדשים.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- במגזר בנקאות מסחרית לפי גישת ההנהלה קיימים עסקים בעלי מחזורי פעילות שבין 30 ל-120 מיליוני שקלים חדשים. המשמעות היא שקיימים לקוחות מסוימים בבנקאות המסחרית (לפי גישת ההנהלה) אשר מחזור הפעילות שלהם קטן מ-50 מיליוני שקלים חדשים, המסווגים במגזר עסקים זעירים וקטנים לפי מגזרי פעילות פיקוחיים.
- מנגד, קיימים לקוחות עסקיים המסווגים למגזר בנקאות עסקית לפי גישת ההנהלה, בעלי מחזור פעילות שנתי נמוך מ-250 מיליוני שקלים חדשים, אשר משויכים למגזר עסקים בינוניים בגישה הפיקוחית.
- ככלל, בשנים האחרונות מסווגים לקוחות חדשים בהתאם להגדרה הפיקוחית כך שהמתאם בין גישת ההנהלה לגישה הפיקוחית כאמור לעיל, גדל.

תוצאות הפעילות במגזר עסקים בינוניים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2022	2021	2022	2021
במיליוני שקלים חדשים			
רווח ורווחיות			
307	253	110	79
(1)	(1)	-	(1)
77	85	26	27
383	337	136	105
סך ההכנסות			
53	8	28	(12)
190	170	67	62
140	159	41	55
47	54	14	19
93	105	27	36
רווח נקי			
מאזן - סעיפים עיקריים:			
12,357	9,539	12,357	9,539
12,153	9,322	12,153	9,322
14,156	14,396	14,156	14,396
11,279	9,426	11,765	9,024
14,196	15,565	13,712	14,493
13,487	11,675	13,716	11,809
מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:			
247	212	81	67
54	32	28	10
6	9	1	2
307	253	110	79
סך הכל הכנסות ריבית נטו			

תוצאות פעילות מגזר עסקים בינוניים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) בתשעה החודשים הראשונים של שנת 2022 הסתכמו ברווח של כ-93 מיליוני שקלים חדשים, לעומת רווח של כ-105 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע בעיקר מעלייה בהוצאות בגין הפסדי אשראי, שהסתכמו ב-53 מיליוני שקלים חדשים לעומת 8 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. סך הכנסות המימון עלה ב-54 מיליוני שקלים חדשים, בעיקר כתוצאה מצמיחה בהיקפי האשראי הממוצעות. לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

מגזר עסקים גדולים

ההגדרה הפיקוחית

מגזר עסקים גדולים כולל עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-250 מיליוני שקלים חדשים.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- במגזר בנקאות עסקית לפי גישת ההנהלה קיימים עסקים בעלי מחזורי פעילות הגדול מ-120 מיליוני שקלים חדשים. המשמעות היא שיש לקוחות מסוימים בבנקאות העסקית (לפי גישת ההנהלה) אשר מחזור הפעילות שלהם קטן מ-250 מיליוני שקלים חדשים, אשר מסווגים במגזר עסקים בינוניים בגישה הפיקוחית.
- גופים מוסדיים אשר מנהלים בגישת ההנהלה במסגרת הבנקאות העסקית, מוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים.
- ככלל, בשנים האחרונות מסווגים לקוחות חדשים בהתאם להגדרה הפיקוחית, למעט גופים מוסדיים כאמור לעיל, כך שהמתאם בין גישת ההנהלה לגישה הפיקוחית כאמור לעיל, גדל.

תוצאות הפעילות במגזר עסקים גדולים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2022	2021	2022	2021	
במיליוני שקלים חדשים				
רווח ורווחיות				
554	433	213	137	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
1	2	-	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
145	120	45	43	עמלות והכנסות אחרות
700	555	258	181	סך ההכנסות
77	(64)	41	(7)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
271	268	92	77	הוצאות תפעוליות ואחרות
352	351	125	111	רווח לפני הפרשה למיסים
119	120	43	37	הפרשה למיסים
233	231	82	74	רווח נקי
מאזן - סעיפים עיקריים:				
27,792	19,625	27,792	19,625	אשראי לציבור (יתרת סוף)
27,457	19,346	27,457	19,346	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
38,024	35,558	38,024	35,558	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
26,382	20,004	28,814	16,196	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
36,852	35,407	37,812	27,247	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
36,445	29,872	38,135	30,484	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:				
435	366	159	117	מרווח מפעילות מתן אשראי
90	36	44	13	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
29	31	10	7	אחר
554	433	213	137	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת מגזר עסקים גדולים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 הסתכמה ברווח של כ-233 מיליוני שקלים חדשים, לעומת כ-231 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות המימון הסתכמו בסך כ-555 מיליוני שקלים חדשים לעומת 435 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מצמיחה בהיקפי האשראי במסגרת הפעילות השוטפת.

מנגד, ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-77 מיליוני שקלים חדשים, בעיקר מהתאמת ההפרשה הקבוצתית לצמיחה בתיק האשראי, לעומת הכנסה של כ-64 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, בה הושפעה ההפרשה בעיקר מהיציאה ההדרגתית ממשבר הקורונה.

הגידול בסעיפי העמלות והכנסות האחרות וההוצאות התפעוליות נובע מגידול בפעילות השוטפת.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

מגזר גופים מוסדיים

ההגדרה הפיקוחית

המגזר כולל קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, קרנות סל, חברות ביטוח וחברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

גופים מוסדיים מנהלים בגישת ההנהלה במסגרת הבנקאות העסקית ובמסגרת מגזר הניהול הפיננסי, ומוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים.

תוצאות הפעילות במגזר גופים מוסדיים

לשלושה חודשים שהסתיימו		לתשעה חודשים שהסתיימו		
ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		
2021	2022	2021	2022	
במיליוני שקלים חדשים				
				רווח ורווחיות
28	78	85	162	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
2	-	4	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
7	12	34	38	עמלות והכנסות אחרות
37	90	123	200	סך ההכנסות
(1)	2	(27)	1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
32	50	109	136	הוצאות תפעוליות ואחרות
6	38	41	63	רווח לפני הפרשה למיסים
2	13	14	21	הפרשה למיסים
4	25	27	42	רווח נקי
				מאזן - סעיפים עיקריים:
1,786	3,778	1,786	3,778	אשראי לציבור (יתרת סוף)
1,768	3,773	1,768	3,773	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
60,730	79,194	60,730	79,194	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
1,764	1,785	1,724	1,933	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
57,576	67,310	51,974	63,534	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
2,506	3,053	2,511	2,265	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
				מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
7	7	19	21	מרווח מפעילות מתן אשראי
15	71	46	130	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
6	-	20	11	אחר
28	78	85	162	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת מגזר גופים מוסדיים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 הסתכמה ברווח של כ-42 מיליוני שקלים חדשים, לעומת רווח של כ-27 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול נובע בעיקר מצמיחה בהיקף פיקדונות הציבור, בסך של כ-11.6 מיליארד שקלים חדשים, בקיזוז השפעת השינוי בהוצאות בגין הפסדי אשראי, שהסתכמו בכ-1 מיליוני שקלים חדשים לעומת הכנסות של כ-27 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול בסעיפי העמלות וההכנסות האחרות, וההוצאות התפעוליות, נובע מגידול בפעילות השוטפת.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

מגזר ניהול פיננסי

ההגדרה הפיקוחית

מגזר ניהול פיננסי כולל את פעילות המסחר, ניהול הנכסים וההתחייבויות והשקעות ריאליות. פעילות למסחר - השקעה בניירות ערך למסחר, פעילות עשיית שוק בניירות ערך, פעילות במכשירים נגזרים שאינם מיועדים לגידור ואינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, שאילת ניירות ערך למסחר, מכירה בחסר של ניירות ערך, שירותי חיתום של ניירות ערך. ניהול נכסים והתחייבויות - לרבות השקעה באיגרות חוב זמינות למכירה ובאיגרות חוב מוחזקות לפדיון, גידור באמצעות מכשירים נגזרים מגזרים, גידור ALM, גידור מטבעי של השקעות בחוץ לארץ. השקעות ריאליות - השקעה במניות זמינות למכירה ובחברות כלולות של עסקים. פעילות ניהול פיננסי אחרת - שירותי ניהול, תפעול, נאמנות ומשמורת לבנקים, מכירה וניהול תיקי אשראי.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

גופים מוסדיים אשר מנוהלים בגישת ההנהלה במסגרת מגזר הניהול הפיננסי, מוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים.

תוצאות הפעילות במגזר ניהול פיננסי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2021	2022	2021	2022	
במיליוני שקלים חדשים				
				רווח ורווחיות
391	450	974	1,472	סך הכל הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
56	194	302	473	הכנסות מימון שאינן מריבית
124	124	345	718	עמלות והכנסות אחרות
571	768	1,621	2,663	סך הכנסות
-	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
127	130	361	385	הוצאות תפעוליות ואחרות
444	638	1,260	2,278	רווח לפני הפרשה למיסים
151	220	429	771	הפרשה למיסים
293	418	831	1,507	רווח לאחר מיסים
1	2	(10)	4	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
294	420	821	1,511	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(11)	(2)	(34)	(20)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
283	418	787	1,491	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
				מאזן - סעיפים עיקריים:
11,878	12,904	11,885	12,974	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
				מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
-	-	-	-	מרווח מפעילות מתן אשראי
-	-	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
391	450	974	1,472	אחר
391	450	974	1,472	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תוצאות פעילות מגזר הניהול הפיננסי (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 הסתכמה ברווח של 1,491 מיליוני שקלים חדשים, לעומת רווח של 787 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

עיקר הגידול נובע מגידול בהכנסות המימון, בעיקר כתוצאה מהשפעת העלייה במדד המחירים לצרכן, וכן מגידול בעמלות והכנסות אחרות בעיקר כתוצאה מרווחי הון ממימוש נכסי נדל"ן ברבעון הראשון של שנת 2022, בסך של 371 מיליוני שקלים חדשים.

ראה גם ניתוח ההתפתחות בהכנסות המימון בפרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

פעילות חוץ לארץ

ההגדרה הפיקוחית

פעילות הבנק בחוץ לארץ מוצגת בנפרד ונחלקת לפעילות של אנשים פרטיים ופעילות עסקית.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

לקוחות עסקיים ופרטיים בסניפי חוץ לארץ שסווגו למגזרי הפעילות השונים בהתאם לגישת ההנהלה, סווגו למגזר פעילות חוץ לארץ בגילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים.

לקוחות עסקיים ופרטיים בסניפי חוץ לארץ מוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים ומנוהלים בגישת ההנהלה במסגרת מגזרי הפעילות השונים - בעיקר בנקאות פרטית ועסקית.

תוצאות הפעילות בחוץ לארץ

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021		
2022	2021	2022	2021	
במיליוני שקלים חדשים				
				רווח ורווחיות
206	153	81	53	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
83	5	69	2	הכנסות מימון שאינן מריבית
20	33	3	11	עמלות והכנסות אחרות
309	191	153	66	סך ההכנסות
13	(6)	(4)	4	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
55	58	19	22	הוצאות תפעוליות ואחרות
241	139	138	40	רווח לפני הפרשה למיסים
82	47	47	13	הפרשה למיסים
159	92	91	27	רווח נקי
				מאזן - סעיפים עיקריים:
6,471	4,096	6,471	4,096	אשראי לציבור (יתרת סוף)
6,417	4,061	6,417	4,061	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
7,072	3,991	7,072	3,991	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
4,974	3,433	5,584	3,531	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
4,938	4,058	5,282	3,790	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
6,552	4,853	7,526	4,895	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
				מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
167	47	68	19	מרווח מפעילות מתן אשראי
4	3	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
35	103	13	34	אחר
206	153	81	53	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת הפעילות בחוץ לארץ לרווחי הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 הסתכמה בכ-159 מיליוני שקלים חדשים, לעומת כ-92 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול נובע בעיקר מצמיחה בהיקפי האשראי לציבור.

הרווח אשתקד כלל רווח הון בסך של כ-14 מיליוני שקלים חדשים כתוצאה ממכירת חברת הבת יוניסד מזרחי בנק (שוויץ) לימיסד ברבעון השני של שנת 2021.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

חברות מוחזקות עיקריות

תרומת החברות המוחזקות לרווח הנקי מפעולות רגילות, הגיעה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ל-403 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 274 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "בנק אגוד")

בנק אגוד הינו תאגיד בנקאי הפועל בהתאם לרישיון 'בנק' לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981. ביום 30 בספטמבר 2020 הושלמה העסקה בין בעלי השליטה בבנק אגוד לבין בנק מזרחי טפחות בה נרכשו מניות בנק אגוד שבידי בעלי השליטה, בתמורה להנפקת מניות של מזרחי טפחות, והושלמה רכישת המניות מיתר בעלי המניות. החל ממועד זה מחזיק הבנק במלוא הון המניות של בנק אגוד, ובכך מתקיימת שליטה של הבנק בבנק אגוד. לפרטים, ראה ביאור 35 לדוחות הכספיים לשנת 2021.

תרומת בנק אגוד לרווחי הקבוצה בתשעה חודשים של שנת 2022 הסתכמה ב-233 מיליוני שקלים חדשים (רווחי בנק אגוד כוללים, מלבד הרווח השוטף, גם רווחי הון ממימוש נכסים), וכן 162 מיליוני שקלים חדשים בגין יתרת זכות נדחית שנרשמה בגין רכישת אגוד ומוכרת ברווח והפסד על פני 5 שנים החל מהרבעון הרביעי של שנת 2020.

סך המאזן המדווח של בנק אגוד ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכם ב-22,722 מיליוני שקלים חדשים, לעומת ב-34,620 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2021, קיטון של 11,898 מיליוני שקלים חדשים (34.4%). יתרת האשראי לציבור, נטו המדווחת ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכמה ב-12,168 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 18,592 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2021, קיטון של 6,424 מיליוני שקלים חדשים (34.6%). יתרת פיקדונות הציבור המדווחת ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכמה ב-3,751 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 24,822 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2021, קיטון של 21,071 מיליוני שקלים חדשים (84.9%), כתוצאה מהעברה הדרגתית של פעילות האשראי ופיקדונות הציבור מבנק אגוד למזרחי טפחות.

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן: "בנק יהב")

בנק יהב הינו תאגיד בנקאי הפועל בהתאם לרישיון 'בנק' לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981. חלקה של הקבוצה ברווח הנקי של בנק יהב בתשעה חודשים של שנת 2022 הסתכם ב-92 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 74 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. תשואת הרווח הנקי על ההון של בנק יהב בחישוב שנתי, הגיעה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ל-12.3%, לעומת תשואה של 11.2% בתקופה המקבילה אשתקד.

סך המאזן של בנק יהב ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכם ב-35,277 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 33,759 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2021, גידול של 1,518 מיליוני שקלים חדשים (4.5%). יתרת האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכמה ב-11,799 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 11,129 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2021, גידול של 670 מיליוני שקלים חדשים (6.0%). יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכמה ב-31,409 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 29,991 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2021, גידול של 1,418 מיליוני שקלים חדשים (4.7%).

טפחות סוכנות לביטוח (1989) בע"מ (להלן: "טפחות סוכנות לביטוח")

טפחות סוכנות לביטוח היא סוכנות ביטוח בבעלות מלאה של הבנק, העוסקת במכירת פוליסות ביטוחי החיים ופוליסות ביטוחי הנכסים של לקוחות המבצעים משכנתאות בבנק. הרווח הנקי של טפחות סוכנות לביטוח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 הסתכם ב-58 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 49 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הנקי על ההון העצמי הגיעה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ל-5.5% לעומת תשואה של 5.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

חברות מוחזקות אחרות הפועלות בישראל

חברות מוחזקות אחרות הפועלות בישראל הנמצאות בשליטתו המלאה של הבנק ונשענות על תשתית הבנק, תרמו לרווח הנקי של הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 כ-10 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 14 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

השקעות במניות

הבנק מנהל השקעות נוסטרו במניות. מניות שבהן השקיע הבנק כאמור, מוצגות כמניות שאינן למסחר וכמניות וניירות ערך אחרים במסגרת תיק ניירות הערך של הבנק ובמסגרת ההשקעה בחברות כלולות, כאשר לבנק השקעה מהותית בתאגיד.

במסגרת ההשקעות (אשר אינן סחירות ולא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין) מוצגות ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך) המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק. יתר ההשקעות (סחירות וקיים לגביהן שווי הוגן) מוצגות בהתאם לערכי השוק שלהן ושינויים בשווי ההון אשר טרם מומשו, מוכרים בדוח רווח והפסד.

השקעות הבנק במניות הסתכמו ליום 30 בספטמבר 2022 ב-782 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 692 ו-795 מיליוני שקלים חדשים ליום 30 בספטמבר 2021 וליום 31 בדצמבר 2021, בהתאמה. השקעות הבנק נטו במניות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 בהפסד של 38 מיליוני שקלים חדשים (בעיקר בגין ירידת ערך), לעומת רווחים של 101 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים בדבר השקעה במניות שאינן למסחר ראה ביאור 5 לדוחות הכספיים.

סקירת הסיכונים

פרק זה כולל סקירה תמציתית וניתוח ההתפתחויות של הסיכונים העיקריים שהבנק נחשף אליהם. ככל שנדרש, יש לעיין בפרק זה ביחד עם פרק סקירת הסיכונים שנכלל בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים לשנת 2021. דוח סיכונים מפורט הכולל את דרישות הגילוי של הנדבך השלישי של באזל ומידע נוסף על הסיכונים שניתן על פי המלצות הועדה ליציבות פיננסית (FSB-ה), מפורסם באתר האינטרנט של הבנק.

התפתחויות בסיכונים ואופן ניהולם

הפעילות העסקית השוטפת של הקבוצה במגוון המוצרים והמכשירים הפיננסיים המאזניים והחז' מאזניים חושפת את הקבוצה למגוון סיכונים פיננסיים ושאינם פיננסיים שהתממשות מהווה פוטנציאל לפגיעה בתוצאות הפיננסיות שלו או בתדמיתו. הסיכונים הפיננסיים המרכזיים אותם מנהל הבנק הינם: סיכוני אשראי, לרבות סיכון הריכוזיות, סיכון נזילות וסיכוני שוק וריבית. לצד הסיכונים הפיננסיים, פעילות הבנק כרוכה בסיכונים שאינם פיננסיים כגון: סיכוני ציות ורגולציה, סיכונים תפעוליים, סיכון טכנולוגיית המידע, סיכוני אבטחת מידע וסייבר, סיכונים משפטיים, סיכון מוניטין וסיכונים נוספים, כגון: סיכוני אקלים וסביבה, סיכון מודל עסקי והתחרות בענף. מדיניות ניהול ובקרת הסיכונים בתחומים השונים מיועדת לתמוך בהשגת היעדים העסקיים של הקבוצה תוך הגבלת החשיפה לסיכונים אלה. תהליכי ניהול ובקרת הסיכונים בבנק ובקבוצה נועדו לזהות, לנהל, לנטר, לכמת ולהפחית את כלל הסיכונים המהותיים הגלומים בפעילותו ולתמוך בהשגת יעדי העסקיים.

ברבעון השלישי של שנת 2022, לא חל שינוי מהותי בהערכת הסיכונים ובפרופיל הסיכון של הבנק. רמות הסיכון נותרו ללא שינוי ביחס לרבעונים הקודמים, אך השינויים בסביבה המאקרו כלכלית, התנדויות בשווקים ואי הוודאות בנוגע להתפתחותם והיקף ההשפעה שלהם על הבנק, עלולים להשפיע על סיכוני האשראי והסיכונים הפיננסיים, ועל כן, הבנק מנטר באופן הדוק את רמות הסיכון.

ברבעון השלישי של שנת 2022, רמת ההשפעה הכוללת של סיכון אשראי ושל הסיכון בגין איכות לווים וביטחונות נותרה ברמה בינונית, נמשכת מגמת הירידה בהשפעות הנובעות ממגפת הקורונה על הפעילות הכלכלית בישראל, אך עדיין קיימת אי ודאות בנוגע להשלכותיה העתידיות הפוטנציאליות על הפעילות העסקית והכלכלית. הבנק ממשיך לעקוב אחר ההשפעות. עם זאת, התמשכות מלחמת רוסיה אוקראינה, והשינויים בסביבה המאקרו כלכלית בארץ ובעולם, מגבירים את אי הוודאות בשוק. שיעורי הריבית ממשיכים לעלות ושיעור האינפלציה בארץ ובעולם, מוסיף להיות גבוה וזאת בעיקר, בשל התנדודות והתנדודות במחירי האנרגיה והסחורות בעולם. שינויים אלו, עלולים להשפיע גם על פעילות הבנק, לייקר את האשראי, ולהשפיע על ניהול סיכון האשראי. עקב אי הוודאות בנוגע להתפתחויות בסביבת המאקרו והיקף ההשפעה שלהם על הבנק, הבנק ממשיך בניטור הדוק של ההשפעה הפוטנציאלית של שינויים אלה על פעילות הבנק.

שינויים מקרו-כלכליים לרבות השפעות התפשטות נגיף הקורונה

הכלכלה הישראלית שמרה על פעילות גבוהה במהלך הרבעון השלישי של שנת 2022, זאת, על אף ההאטה בכלכלה העולמית אשר הושפעה מהמלחמה באוקראינה, מהטלת סגרים בסין בשל התפרצויות גלי תחלואה ומעליית קצב האינפלציה והעלאות הריבית של הבנקים המרכזיים שהגבירו את אי הוודאות בשווקים. שיעור הריבית בישראל עלה באופן משמעותי, עד לרמה של 2.75%, בסוף חודש אוקטובר 2022.

הבנק נמצא במוכנות גבוהה להמשכות עסקית בחירום, ברבעון השלישי של שנת 2022, פעל הבנק בהמשכות העסקית במסגרת כוונות שארה וממשיך לעקוב ולנטר אחר מצב התחלואה בבנק ושומר את כל מערכי החרום ערוכים במידה ותהיה התפרצות מחודשת.

משבר רוסיה - אוקראינה

בחודש פברואר 2022 החלה מלחמת רוסיה אוקראינה. התמשכות המלחמה, הביאה לתנדודות בשווקים ולעלייה במחירי האנרגיה והסחורות בעולם. קיימת אי וודאות בנוגע להמשך התפתחות המלחמה השלכותיה על השווקים ועל הפעילות הכלכלית, לרבות של לקוחות הבנק. הנהלת הבנק עוקבת אחר ההתפתחויות, ותנקוט בפעולות ככל שתידרשנה. הבנק ממשיך במעקב אחר רשימות הסנקציות (בכלל זה הסנקציות הסקטוריות) שפורסמו בקשר עם עימות זה על ידי ארצות הברית, האיחוד האירופי ואנגליה, ומיישם אותן, כחלק ממדיניות ניהול הסיכון שלו.

מיזוג אגוד

ביום 30 בספטמבר 2020 הושלמה הצעת רכש חליפין למניות בנק אגוד, במסגרתה נרכשו 100% מהון המניות המונפק והנפרע של בנק אגוד ומזכויות ההצבעה בבנק אגוד.

לפרטים נוספים ראה פרק התפתחויות משמעותיות בניהול הפעילות העסקית לעיל.

עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 451 בנושא נהלים למתן הלוואות לדיר

ביום 31 בינואר 2022 פרסם בנק ישראל עדכון בנושא נהלים למתן הלוואות לדיר (תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 451), זאת במטרה להגביר את השקיפות ולסייע ללקוחות לקבל החלטה מושכלת בתהליך נטילת המשכנתא. עדכון ההוראה מתייחס למספר היבטים הכוללים: פשטות שתגביר את ההבנה של הלקוח, שקיפות ואחידות המידע ללקוח שתאפשר יכולת השוואה בין הצעות מבנקים שונים, כלים מקוונים לשימוש הלקוח וקיצור זמני הודעה על אישור עקרוני.

ההוראה מגדירה 3 סלים אחידים אותם נדרשים התאגידים הבנקאיים להציע ללקוחות, באישור העקרוני ובנוסף רשאי הבנק להציע מסלול נוסף (אחד או יותר ללא הגבלה מצד בנק ישראל). בהתאם לשיקול דעת הבנק לתמהיל המתאים ללקוח. כמו כן התיקונים להוראה כוללים הנחייה לתאגידים הבנקאיים להעמיד לרשות הציבור מחשבון מקוון המאפשר ביצוע סימולציות של תמהילים שונים של הלוואות בטווחי זמן שונים לרבות של המסלולים האחידים שנקבעו בהוראה, לצורך קבלת אומדן של השפעת השינויים בתמהיל הלוואה על סכום החזר החודשי ועל הסכום הכולל שישולם עד סוף תקופת הלוואה. חישוב החוזרים בהלוואה יכלול אומדן השפעות אינפלציה ועדכוני ריבית במסלולי ריבית המשתנה, בהתאם לתחזיות הנגזרות משוק ההון בהתייחס להתפתחות העתידית של פרמטרים אלה.

תחילתם של התיקונים להוראה זו הינם מיום 31 באוגוסט 2022. הבנק מיישם את ההוראה החל מיום זה.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

תיאור הסיכונים

הבנק עוסק בפעילות בנקאית מסחרית (עסקית וקמעונאית) ובפעילות משכנתאות, אשר בה מוביל הבנק את מערכת הבנקאות בישראל. סיכון האשראי הוא הסיכון המרכזי בפעילות התאגידים הבנקאיים. בבנק מוטא סיכון זה לפעילות האשראי הקמעונאית ובפרט האשראי לדיור, פעילות המאופיינת ברמת סיכון נמוכה יחסית. הבנק מנטר ומנהל את סיכוני תיק האשראי במגוון כלים, לרבות פיתוח והטמעה של מודלים פנימיים להערכת דירוג האשראי של הלקוח. ראה בהרחבה בפרק סיכון האשראי להלן.

בתחום העסקי הבנק פועל תוך ביצוע שוטף של הערכות סיכון ברמת הלקוח וברמת הענף והמשק כולו (ריכוזיות ענפית). הפעילות בתחום זה מושפעת בשנים האחרונות מהרחבת פעילותם של הגופים המוסדיים וחברות הביטוח הממוקדות במתן אשראי בהיקפים משמעותיים ולזמן ארוך. בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים הדרישה הרגולטורית המזערית ליחס כיסוי הנזילות הינה 100%. הבנק נמצא ביחסי נזילות גבוהים, עם מרווחי ביטחון הולמים וכן במבנה מקורות יציב.

חשיפת הבנק לפעילות בחוץ לארץ היא נמוכה וכן, פעילותו בתחום השקעות הנוסטרו, אשר נועדה ברובה להשקעת עודפי הנזילות, הינה בנכסים איכותיים עם סיכון אשראי מזערי.

ההתפתחויות הטכנולוגיות והעלייה ברמת התחכום של הגורמים הפועלים בתחום מתקפות הסייבר, מעלה את רמת הסיכון ובמקביל את עצימות הניהול והניטור של הסיכונים התפעוליים, סיכוני טכנולוגיית המידע וסיכוני אבטחת המידע והסייבר.

לבנק מסגרת נרחבת לניהול ובקרת הסיכונים אליהם הוא נחשף, הכוללת מבנה ארגוני תומך בניהול ובקרת סיכונים אלה. ניהול הסיכונים בקבוצה מתבצע בראייה כוללת של פעילות הבנק בארץ ובשלוחות חוץ לארץ, באופן שוטף בהתאם להנחיות בנושא ניהול ובקרת סיכונים שקבע הפיקוח על הבנקים בהוראות ניהול בנקאי תקין, ובפרט, הוראה מספר 310 של בנק ישראל - "ניהול סיכונים", ובהתאם למסגרת שהותוותה בנדבך השני של באזל, כולל השינויים הנדרשים עם כניסת באזל III לתוקף.

דירקטוריון הבנק והועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון אחראים להתוות את העקרונות הנדרשים לניהול ובקרת הסיכונים השונים אליהם חשוף הבנק במסגרת פעילותו, כולל התווית אסטרטגית סיכון וקביעת תיאבון הסיכון בהתאמה לאסטרטגיה הכוללת של הבנק, וכן לפקח אחר עמידת הבנק בעקרונות ובתיאבון הסיכון שקבע.

הנהלת הבנק מחויבת לניהול שוטף של הסיכונים המהותיים העומדים בפני הבנק, וליישום העקרונות שנקבעו על ידי דירקטוריון הבנק לטיפול בסיכונים אלה.

לבנק תהליך מוסדר למיפוי וזיהוי הסיכונים הכרוכים בפעילותו, הנקבעים לפי סף מהותיות, המבוסס במונחי שיעור מההון של הבנק. עקרונות הטיפול בסיכונים המהותיים השונים כפי שזוהו ומופ, לרבות, תיאבון הסיכון, אופן המדידה, הניהול והמעורר של כל סיכון, מעוגנים במסמכי מדיניות ייעודיים.

תיאור תיאבון הסיכון וניהול הסיכונים

תיאבון הסיכון מגדיר את רמת הסיכון הכוללת שהבנק מוכן לקחת על עצמו ומהווה קביעה ברמת-על. תיאבון הסיכון מגדיר היכן הבנק רוצה להימצא במונחים של תשואה (תמורה/תועלת) מול סיכון (עלות) במבט צופה פני עתיד. תיאבון הסיכון של הבנק נקבע לכל הסיכונים המהותיים באמצעות מגבלות כמותיות ואיכותיות, כאשר המגבלות הכמותיות מוגדרות ברובן כשיעור של הון עצמי רובד 1 של הבנק. עבור מרבית הסיכונים נקבעו מגבלות למצב שוק רגיל, וכן למצב קיצון, וזאת בהסתמך על תוצאות תרחישי הקיצון השונים שעורך הבנק ובהתאם לאסטרטגיית הסיכון ועקרונות היסוד של התוכנית האסטרטגית והעסקית של הבנק ועל רמת הנזילות וההון הנדרשת לעמידה ביעדים האסטרטגיים. בכל שנה, מאותגר תיאבון הסיכון על ידי מנהל הסיכונים הראשי, הנהלה והדירקטוריון, לנוכח היעדים העסקיים שנקבעו בתוכנית העבודה, בהתאם לתוכנית האסטרטגית, לפרופיל הסיכון ולתוצאות תהליך הערכת ניהול הסיכונים האיכותי שמבצעים המנהלים בבנק. התהליך נועד לבחון את רמת הסיכונים השונים והצפי לכיוון התפתחותם במהלך השנה העוקבת. כתוצאה מכך, נתמכת האסטרטגיה העסקית של הבנק על ידי מסגרת תיאבון סיכון מתאימה, תוך כדי ניטור שוטף של פרופיל הסיכון והתראה במקרה שפרופיל הסיכון מגיע לגבולות תיאבון הסיכון שנקבע.

השימוש בתרחישי קיצון במסגרת ניהול הסיכונים

תרחישי קיצון הינם טכניקות לניהול סיכונים המשמשות להערכת החשיפה של הבנק לסיכונים, הן בראייה נוכחית והן בראייה צופה פני עתיד. תרחישי הקיצון מאפשרים הבנה של השפעת אירועי קיצון מסוגים שונים על יציבות הבנק, ומהווים כלי נוסף, משלים ואינטגרלי לגישות, למדדים ולמודלים לניהול הסיכונים. תוצאות תרחישי הקיצון משמשות את הבנק לאתגור תיאבון הסיכון ותכנון ההון, זיהוי מוקדי סיכון מהותיים וחולשות בתיק, כלי תומך לקבלת החלטות עסקיות ומהוות אמצעי משלים למדידת סיכונים במודלים כמותיים לזיהוי סיכונים שאינם מזוהים במודלים. לבנק מגוון רחב של מתודולוגיות לביצוע תרחישי קיצון, המחושבים על מנת לאמוד את פוטנציאל פגיעת הסיכונים השונים ביעדי העסקיים והפיננסיים של הבנק.

השימושים העיקריים של תרחישי הקיצון והעקרונות לקביעתם מעוגנים במסמך מדיניות מסגרת כללית לניהול ובקרת סיכונים. הבנק עושה שימוש נרחב בתוצאות תרחישי הקיצון על מנת לאמוד את פוטנציאל פגיעת הסיכונים השונים ביעדי העסקיים והפיננסיים, במסגרת תהליך תכנון ההון המהווה חלק ממסמך ה-ICAAP.

תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process)

ה-ICAAP הינו תהליך להערכת ההון הפנימי (הנדבך השני במסגרת הערכת ההון בהתאם להוראות באזל) שנועד להבטיח, כי רמת ההון הכוללת של הבנק, תואמת את פרופיל הסיכון שלו, יעדי ההון שקבע ויעדי העסקיים בהתאם לתוכנית העבודה ותכנון ההון השוטף. זאת הן במהלך עסקים רגיל והן בתרחישי קיצון. כמו כן, במסגרת נדבך זה, מתקיימים תהליכי הערכה איכותיים לרמת הסיכונים השונים, איכות ניהולם, בניית מפת הסיכונים וזיהוי מוקדי הסיכון.

מסמך ה-ICAAP, נדון בהרחבה ומאושר בהנהלת הבנק, בוועדות הדירקטוריון (ועדה לניהול סיכונים וועדת הביקורת) ובמליאת הדירקטוריון. המסמך הוגש בסוף שנת 2021 לבנק ישראל וכולל התייחסות איכותית וכמותית לכלל היבטי הסיכון של הבנק.

מסמך זה כולל מספר פרקים שנועדו לתאר את הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים בבנק, ניתוח תמציתי איכותי וכמותי של הסיכונים המהותיים לבנק, יעדי ההון, פרופיל הסיכון הנוכחי ובראייה לשנת 2021, וההתפתחויות שחלו במהלך השנה בהתאם לתהליך הערכת סיכונים עצמית והצגת מפת סיכונים כוללת של הבנק. יצוין כי תכנון ההון והערכת הסיכונים במסגרת מסמך ה-ICAAP השנתי כוללים את השפעות מיזוג בנק אגוד, וכן התייחסות לפרופיל הסיכון המסרטי של אגוד, כחלק מראיית הסיכון הקבוצתית.

החלק המרכזי במסמך ה-ICAAP הינו תהליך תכנון ההון הפנימי שבוצע לאופק תכנון של שלוש שנים קדימה, מיום 30 ביוני 2021 ועד ליום 30 ביוני 2024. במסגרת זו, חושבה הקצאת ההון הנדרשת, בגין כל אחד מהסיכונים, החל מדרישות הנדבך הראשון, בתוספת ההון הנדרש בגין הנדבך השני. הנדבך השני כולל הקצאת הון בגין סיכונים שאינם מופיעים בנדבך הראשון, כגון: סיכוני ריכוזיות אשראי וסיכון ריבית בתיק הבנקאי וכן, הקצאות הון נוספות בגין סיכונים שנכללים בנדבך הראשון אך להערכת הבנק נדרשת תוספת הקצאת הון בגינם. הקצאת ההון מחושבת במצב של שגרה וכן

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

בתרחישי קיצון. תרחישי הקיצון מבוצעים בתדירות משתנה, בעוצמות וברמות שונות, החל מביצוע תרחישים ברמה של הסיכון הבודד, תרחיש מערכת הבוחן התממשות של מספר סיכונים במקביל, המבוסס על התרחיש האחד של בנק ישראל, וכלה בביצוע תרחישי איום. התרחישים נועדו לוודא כי יש בידי הבנק כריות הון מספקות כדי לשרוד גם בתרחישי איום, תרחישים עם השפעה בעוצמה גבוהה והסתברות מזערית להתרחשות, וכי הבנק עומד במגבלת יחס הון עצמי רובד 1 לתרחיש איום - יחס הון מינימלי של 6.5%. בנוסף, מפעיל הבנק תרחישי איום הפוכים, RST (Reverse Stress Test) הבוחנים, בהסתמך על פרופיל הסיכון של הבנק, מהו האירוע אשר עלול להביא את הבנק קרוב למגבלת הון עצמי רובד 1 לתרחיש איום.

התהליך השנתי של ההערכה הפנימית של הבנק לבחינת הלימות ההון, מצביע על כך כי בידי הבנק הון מספק, להתמודדות עם מגוון הסיכונים הגלויים בפעילות הבנק, הן במהלך עסקים רגיל והן בתרחישי קיצון. לאורך כל שנות התכנון, לבנק הון כולל זמין הגבוה מההון הכולל הנדרש ב-ICAAP גם לאחר הפעלת תרחישי קיצון ותרחיש איום. כמו כן, יחס הון עצמי רובד 1 בתרחיש איום בכל אחת משנות התרחיש אינו יורד מתחת לשיעור של 6.5%. מסמך ה-ICAAP של שנת 2021 ומסקנותיו אושרו בהנהלה ובדירקטוריון הבנק במהלך חודש דצמבר 2021, והוגשו לבנק ישראל בסוף שנת 2021.

התרחיש המערכתי

בהתאמה לפרקטיקה המקובלת בעולם, עורך הפיקוח מידי שנה, תרחיש קיצון מאקרו כלכלי אחיד למערכת הבנקאית, במטרה לבחון את עמידות הבנקים ומוקדי הפגיעות שלהם באירוע קיצון. במהלך 2021, הפיקוח ערך תרחיש קיצון מאקרו כלכלי אחיד. תרחיש הקיצון, התאפיין בזעזוע גלובלי, שהתבטא בהאטת הפעילות הכלכלית ובנפילות השווקים בעולם ובישראל. הריבית עולה בעקבות אינפלציה גבוהה, ובמקביל חלים ירידה חדה במחירי הנכסים, עלייה באבטלה והתכווצות הצריכה הפרטית. כמו כן, בסוף שנת 2022, מתחילה מערכה ביטחונית משמעותית בישראל, המביאה להחמרה נוספת בפעילות המשקית, ומביאה לירידה מהותית בדירוג האשראי של מדינת ישראל (ירידה ל-BBB). זאת לצד השינויים בסביבה העסקית והתגברות התחרות מול השחקנים הפיננסיים החדשים.

בסקירת הפיקוח על הבנקים לשנת 2021, פורסמו תוצאות תרחיש קיצון אחיד של המערכת. התוצאות מעידות כי מערכת הבנקאות צפויה להמשיך ולשמור על חוסנה ויציבותה גם בתנאי השוק קיצוניים שנבחו בתרחיש. הבנקים שמרו על יחסי הון נאותים לאורך התרחיש, ולא ירדו מיחס הון עצמי רובד 1 של 6.5% (רמת ההון המזערית הנדרשת מהפיקוח בתרחיש קיצון). הצמיחה, והעלייה בשיעורי האינפלציה והריבית, מביאים לעלייה בהכנסות ריבית נטו במערכת הבנקאות, זאת בשל עודף של הנכסים הצמודים על התחייבויות צמודות במערכת. עם זאת, עלייה זו מקשה על הלויים ובניהם נוטלי המשכנתאות וגורמת לעלייה בהפסדי האשראי.

תוצאות התרחיש מציגות את ההתפתחות הצפויה של מאזן הבנק, נתוני הרווחיות ויחסי ההון והמינוף לאורך התרחיש, תוצאות הבנק מעידות אף הן על חוסן ויציבות תוך שמירה על יחסי הון ומינוף נאותים.

חומרת גורמי הסיכון

הבנק קבע מסגרת לניהול ובקרת הסיכונים בקבוצה, הכוללת את מיפוי הסיכונים המהותיים וסף המהותיות שלהם, וכן הגדרה של מנהלי סיכון RO (Risk Owner) לכלל הסיכונים. עבור כל סיכון נאמד פוטנציאל ההשפעה שלו על הפעילות העסקית, במהלך השנה הקרובה.

בטבלה להלן מפורטים גורמי הסיכון, חברי הנהלה שמונו כמנהלי הסיכונים לכל אחד מהם והערכות הנהלה לגבי מידת ההשפעה של כל אחד מגורמי הסיכון, על פי סולם הכולל חמש רמות סיכון: נמוכה, נמוכה-בינונית, בינונית, בינונית-גבוהה וגבוהה.

הבנק מעריך את רמות הסיכון בהתאם לאומדן היקף ההשפעה (פוטנציאל ההשפעה) על הון הבנק, במהלך השנה בתרחישים בעוצמות שונות, במצב עסקים רגיל ובמצב קיצון, בהתאם לדרגות החומרה כפי שנקבעו במדיניות מסגרת ניהול הסיכונים. יצוין כי הערכת השפעת הנזק הפוטנציאלי על הון הבנק, מבוצעת תוך בחינה הן של מדדים כמותיים והן של מדדים איכותיים לרבות, איכות ניהול הסיכון, קיום תכניות חירום ויכולת תגובה מהירה ודינמית של הבנק למזעור הנזק מהתממשות אירועי קיצון. ההערכה של רמת הסיכון עבור כל אחד מהסיכונים הינה סובייקטיבית, כאשר בחלק מהסיכונים ישנם מדדים כמותיים מובהקים ובחלקם ההערכה הסובייקטיבית היא משמעותית יותר. זאת, בהתאמה לתהליך ותוצאות ה-ICAAP השנתי של הבנק, הכולל הערכה עצמית של רמת הסיכון, איכות תהליכי ניהול ובקרת הסיכונים, לרבות כיוון התפתחות הסיכונים בשנה הקרובה, וההלימה עם תוכנית העבודה של היחידות השונות. תוצאות אלו נידונות בהרחבה בהנהלה ובדירקטוריון הבנק:

גורם הסיכון	מידת ההשפעה של גורם הסיכון	Risk Owner
השפעה כוללת של סיכונים אשראי ⁽¹⁾	בינונית	מנהל החטיבה העסקית
סיכון בגין איכות לווים וביטחונות	בינונית	
סיכון בגין ריכוזיות ענפית ⁽⁴⁾	נמוכה-בינונית	
סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים	נמוכה	
סיכון בגין תיק המשכנתאות	נמוכה	
השפעה כוללת של סיכונים שוק ⁽²⁾	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה הפיננסית
סיכון ריבית	נמוכה-בינונית	
סיכון אינפלציה	נמוכה-בינונית	
סיכון שערי חליפין	נמוכה	
סיכון נדילות	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה הפיננסית
השפעה כוללת של הסיכון התפעולי	בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון אבטחת מידע וסייבר	בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון טכנולוגיית המידע	בינונית	מנהלת חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ
סיכון משפטי	נמוכה-בינונית	יועצת משפטית ראשית
סיכון ציות ורגולציה ⁽³⁾	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון מוניטין ⁽⁴⁾	נמוכה	מנהלת החטיבה לשיווק, פרסום ופיתוח עסקים
סיכון אסטרטגי-עסקי ⁽⁵⁾	נמוכה-בינונית	מנהל כללי

(1) כולל ריכוזיות בענף בינוי ונדל"ן.

(2) כולל סיכון אופציות ומניות הממופה בבנק אגוד.

(3) כולל סיכון הלבנת הון ומימון טרור וסיכון חוצה גבולות.

(4) הסיכון לפגיעה בתוצאות הבנק כתוצאה מפרסומים שליליים לגבי הבנק.

(5) הגדרת הסיכון האסטרטגי-עסקי כוללת את תהליך תכנון וניהול הון.

להלן עיקרי ההתפתחויות ביחס לגורמי הסיכון, שחלו בתקופה המדווחת:

ברבעון השלישי של שנת 2022, לא חל שינוי מהותי בהערכת הסיכונים ובפרופיל הסיכון של הבנק, אך השינויים בסביבה המאקרו כלכלית, התנדודתיות בשווקים ואי הוודאות בנוגע להתפתחותם והיקף ההשפעה שלהם על הבנק, עלולים להשפיע על סיכונים האשראי והסיכונים הפיננסים, ועל כן, הבנק מנטר באופן הדוק את רמות הסיכון.

ברבעון הנוכחי, רמת ההשפעה הכוללת של סיכון אשראי ושל הסיכון בגין איכות לווים וביטחונות נותרה ברמה בינונית,

נמשכת מגמת הירידה בהשפעות שנבעו ממגיפת הקורונה על הפעילות הכלכלית בישראל. ועדיין קיימת אי ודאות מסוימת בנוגע להתפשטות עתידית של הנגיף, מאפייניו בעתיד והשלכותיו העתידיות הפוטנציאליות על הפעילות העסקית והכלכלית, הבנק ממשיך לעקוב אחר השפעות אלו. עם זאת, התמשכות מלחמת רוסיה אוקראינה, והשינויים בסביבה המאקרו כלכלית בארץ ובעולם, מגבירים את אי הוודאות בשוק. שיעורי הריבית ממשיכים לעלות ושיעור האינפלציה בארץ ובעולם, מוסיף להיות גבוה וזאת בעיקר, בשל התנדודות במחירי האנרגיה והתנדודות במחירי הסחורות בעולם. שינויים אלו עלולים להשפיע גם על פעילות הבנק, לייקר את האשראי, ולהשפיע על ניהול הסיכון האשראי. עקב אי הוודאות בנוגע להתפתחויות בסביבת המאקרו והיקף ההשפעה שלהם על הבנק, הבנק ממשיך בניטור הדוק של ההשפעה הפוטנציאלית של שינויים אלה על פעילות, הן בתחומים פיננסיים והן בהיבטי אשראי.

הערכת ההשפעה הכוללת של סיכונים האשראי והריכוזיות הענפית, כוללת את הערכת הסיכון בגין חשיפת הבנק לענף הבינוי והנדל"ן. פעילות הבנק מתמקדת בעיקר במתן אשראי לבנייה בשיטת הליווי הפיננסי (ליווי סגור). מרבית הסיכון האשראי בענף בינוי ונדל"ן מגובה בביטחון נדל"ן המשועבד במלואו לטובת הבטחת החזר האשראי, ולחלק האשראי שאינו בביטחון נדל"ן קיימים ביטחונות אחרים כגון: פיקדונות, ניירות ערך ועוד.

ברבעון השלישי של שנת 2022, פעל הבנק להמשיך הרחבת פעילות האשראי בענף הבינוי והנדל"ן, כאשר, המשך הצמיחה בפעילות מתקיימת תוך שמירה על הליכי חיתום ומרווחי אשראי המשקפים את הסיכון, ומנוהלת תחת ניטור שוטף. ההערכה היא כי אין השפעה מהותית בפעילות זו על רמת סיכון

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

האשראי הכוללת של הבנק. חלקו של ענף בינוי ונדל"ן בישראל מסך סיכון האשראי לציבור בבנק, נותר בשיעור נמוך יחסית של כ-15% (לעומת שיעור של כ-14.4% ברבעון הקודם, ושיעור של כ-14.7% בסוף שנת 2021).

סיכון שוק וריבית נותר ברמת סיכון נמוכה-בינונית, ערכי הסיכון הנמדדים למהלך עסקים רגילי ותרחישי קיצון נותרו יציבים ביחס לרבעון קודם וזאת על אף המשך העלייה בריבית ובעקומי ההיוון והתנודתיות בשווקים. הבנק עוקב ומנטר אחר ההשפעה הפוטנציאלית על פעילות הבנק.

הסיכון הטכנולוגי וסיכויי אבטחת מידע וסייבר, הינם מבין הסיכונים המהותיים בבנק, ופוטנציאל הנזק מהתממשות סיכונים אלה, עלול להיות משמעותי בשגרה ועל אחת כמה וכמה בשעת חירום. הפעילות הטכנולוגית ממוקדת בצרכים המשתנים בהתאמה לאסטרטגיית העסקית של הבנק, ונקיטת מירב הצעדים לצמצום ככל הניתן את הסיכונים הפוטנציאליים. בפועל לא חלו אירועים מהותיים בתחום הטכנולוגי ובנושא אבטחת מידע וסייבר. במהלך הרבעון השלישי של שנת 2022, זוהו מספר ניסיונות הונאה בודדים כנגד לקוחות (באמצעות מתקפת דיוג) במסגרתם נגנבו פרטי ההזדהות שלהם לחשבון במטרה לבצע פעולות לא מורשות בחשבונותיהם. לאור מנגנוני ההגנה המופעלים בבנק, על אף ניסיונות הונאה אלו, לא בוצעו פעולות לא מורשות בחשבונות הלקוחות. הבנק ממשיך לחזק ולשפר את מנגנוני ההגנה המופעלים במערכות הבנק, פעולות אלו הותירו את רמת הסיכון ללא שינוי.

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2022, רמת סיכון הנזילות נותרה נמוכה בינונית. במהלך הרבעון, רמת הכוונות בבנק עמדה על "צהובה" בעקבות התמשכות משבר רוסיה-אוקראינה ובשל התנודתיות בשווקים והמשך העלייה בריבית. בפועל לא נצפו אירועים ו/או אינדיקטורים שיש בהם בכדי להצביע על התמשכות של אירוע נזילות. הבנק שמר במהלך הרבעון השלישי של שנת 2022, על רמת נזילות נאותה, באמצעות השקעת עודפי הנזילות בנכסים נזילים באיכות גבוהה מאד - נכסי רמה 1. יחס כיסוי הנזילות הממוצע (מאוחד, כולל נתוני בנק אגוד) לרבעון השלישי של שנת 2022 הסתכם ב-119%. יחס מימון יציב (על בסיס מאוחד) ליום 30 בספטמבר 2022 עמד על 116%. ולא נרשמו חריגות ממגבלות תיאובן.

בחודש מאי 2022 אישר הפיקוח על הבנקים פטור לבנק אגוד מיישום הוראת ניהול בנקאי תקין 342 "ניהול סיכון נזילות" והוראת ניהול בנקאי תקין 221 "יחס כיסוי הנזילות", והעברת ניהול הנזילות הלכה למעשה לבנק מזרחי טפחות. החל מיום 1 ביוני 2022 מדידת יחסי הנזילות בבנק מזרחי טפחות הינם על בסיס סולו, בראייה ממוזגת, קרי יחד עם נתוני בנק אגוד. בקרות על חישוב היחסים מופעלות על ידי הקו השני בבנק מזרחי טפחות. דסק הנזילות בבנק אגוד ממשיך לפעול ולנהל את חובת הנזילות הרגולטורית והנזילות העסקית באגוד, תוך שמירה על מגבלות נזילות פנימיות שהוגדרו בבנק.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2022, רמת סיכון המוניטין נותרה נמוכה. הבנק ממשיך ומנטר את השפעת מיזוג בנק אגוד באופן שוטף. עד כה לא זוהתה השפעה מהותית על סיכון המוניטין של הבנק.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022, רמת הסיכון המשפטי נותרה ברמה נמוכה-בינונית.

הבנק מקיים תהליכי זיהוי ומדידה של סיכונים על ידי שימוש במגוון שיטות ומתודולוגיות לאמידת רמות הסיכון והחשיפה שלו לסיכונים השונים במהלך עסקים רגילי ובתרחישי קיצון. הבנק מפעיל שיטות מדידה כמותיות (מודלים, מדדים, אינדיקטורים, ניתוחי רגישות, תרחישים ועוד) ושיטות מדידה איכותיות (הערכות מומחה וסקרים).

סיכון אשראי

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון אשראי הוא הסיכון שלולו או צד נגדי של הבנק לא יעמוד בהתחייבותיו כלפי הבנק. סיכון האשראי הוא סיכון מהותי בפעילותו של הבנק. סיכון זה מושפע ממספר גורמים עיקריים: סיכון עסקי הנובע מפעילותו של הלקוח, סיכויי ריכוזיות הנובעים מחשיפת יתר ללווה/קבוצת לווים ולענפי משק, סיכון ריכוזיות גאוגרפית, סיכון הנובע משינויים אקסוגניים הנוגעים בעיקר לשינויים בסביבה המקרו כלכלית של הלווה, סיכונים סביבתיים וסיכונים אקלים, סיכונים אשראי בחוץ לארץ וסיכונים תפעוליים, שלהתמשכותם יש השלכות על סיכונים האשראי. כמו כן, לסיכון זה יש קשרי גומלין עם מספר סיכונים נוספים כגון: סיכון השוק והריבית, סיכון הנזילות, סיכונים ציוד וסיכונים נוספים. תחום האשראי נמצא בליבת הפעילות הבנקאית, ולפיכך, הינו הסיכון העיקרי מבין סוגי הסיכונים שהמערכת הבנקאית עוסקת בהם. בהתאם, החלק הארי של ההון המוקצה בנדבך הראשון, נובע מסיכון האשראי.

ההשפעה הכוללת של סיכון האשראי המסחרי נותרה ללא שינוי ברמת סיכון בינונית, ובדומה לרמת הסיכון בסוף שנת 2021, וברבעונים הקודמים.

ברבעון השלישי של שנת 2022, רמת ההשפעה הכוללת של סיכון אשראי ושל הסיכון בגין איכות לווים וביטחונות נותרה ברמה בינונית, נמשכת מגמת הירידה בהשפעות הנובעות ממגיפת הקורונה על הפעילות הכלכלית העולמית ובישראל. עם זאת, התמשכות מלחמת רוסיה אוקראינה, והשינויים המקרו כלכליים בארץ ובעולם, מגבירים את חוסר הוודאות בשוק. שיעורי הריבית ממשיכים לעלות, ושיעור האינפלציה בארץ ובעולם, מוסיף להיות גבוה וזאת בעיקר, בשל התנודות במחירי האנרגיה והעלייה בתנודתיות במחירי הסחורות בעולם. שינויים אלו, עלולים להשפיע גם על פעילות הבנק, לייקר את האשראי ולהשפיע על ניהול סיכון האשראי. עקב אי הוודאות בנוגע להתפתחויות בסביבת המקרו והיקף ההשפעה שלהם על הבנק, סיכון האשראי נותר ברמה בינונית. הבנק ממשיך לנטר באופן הדוק את ההשפעה הפוטנציאלית של שינויים אלה על פעילות הבנק באופן שוטף, הן בתחומים פיננסיים והן בהיבטי אשראי.

רמת הסיכון בתיק האשראי לדיור נותרה נמוכה. לאחר משבר הקורונה, מרבית הלווים חזרו לשלם באופן סדיר, אך ישנם שינויים מקרו כלכליים משמעותיים וקיימת אי הוודאות בנוגע להמשך התפתחותם והשפעתם, ובפרט השפעת הירידה בכושר החזר של הלווים, עקב העלייה בריבית ובאינפלציה. הבנק ממשיך לנטר את הסיכון בתיק באופן שוטף ובפרט, השפעת העלייה בריבית ובאינפלציה על התיק, ומבצע תרחישי קיצון לבחינת השפעות העלאת ריבית נוספת. התוצאות בשלב זה מצביעות על כך כי לא חל שינוי מהותי ברמת הסיכון, אך כאמור קיימת אי וודאות בנוגע להמשך ההתפתחויות והשפעתם.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

ניתוח ההתפתחות באיכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

הגילוי על סיכון האשראי בגין חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים ניתן בהתייחס לכל קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 313, עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313). נכון ליום 30 בספטמבר 2022 לא קיימת בבנק קבוצת לווים העומדת בתנאי המוזכר לעיל. לפרטים נוספים בדבר חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים ראה פרק סיכון אשראי בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2021.

לווים גדולים

להלן החלוקה הענפית של 6 הלווים הגדולים בקבוצה ליום 30 בספטמבר 2022 (במיליוני שקלים חדשים):

לווה מספר	ענף משק	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי כוללי ⁽¹⁾
1.	שירותים פיננסיים	1,216	189	1,405
2.	עבודות הנדסה אזרחית	104	1,076	1,180
3.	בינוי ונדל"ן	389	585	974
4.	בינוי ונדל"ן	389	458	847
5.	חשמל	534	309	843
6.	בינוי ונדל"ן	416	380	796

(1) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני מוצג לפי השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים בניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

מימון ממונף

מימון ממונף הינו מימון אשראי המועמד ללקוח ועומד באחד משני התבחינים הבאים:

1. אשראי למטרת עסקה הונית יוגדר כאשראי העומד באחד מהכללים הבאים:

- אשראי למטרת עסקה הונית (כהגדרתה להלן), ובלבד שיתרת האשראי כאמור גבוהה מ-0.5% מהון הבנק או מ-35 מיליוני שקלים חדשים, לפי הגבוה מביניהם.
- אשראי למימון רכישה זכויות הוניות בתאגיד בנקאי אחר או בתאגיד החזקה בנקאית, ובלבד שיתרת האשראי כאמור גבוהה מ-35 מיליוני שקלים חדשים.
- אשראי נוסף שהועמד ללווה במועד מאוחר ממועד מימון העסקה ההונית, אם פירעון האשראי מבוסס בעיקרו על תזרים מזומנים הנובע מהזכויות ההוניות שרכישתם מומנה על ידי התאגיד הבנקאי.

"עסקה הונית": עסקה שמטרתה אחת מהבאות:

- רכישה עצמית - רכישה או רכישה חוזרת, על ידי הלווה, של ההון העצמי המונפק של הלווה (לרבות תוכנית לרכישת מניות עבור עובדים).
 - רכישה תאגיד אחר - רכישה של זכות הונית כלשהי בתאגיד אחר, או רכישה של כלל נכסים או של חלק משמעותי מהנכסים בתאגיד אחר.
 - חלוקת הון - תשלום דיבידנד או עסקה אחרת שמטרתה להגדיל את הערך לבעלי המניות.
- עסקה הונית לעניין מימון ממונף, הינה עסקה בה יתרת האשראי גבוהה מ-0.5% מהון הבנק ושיעור המימון בה גבוה מ-50%.

2. מימון לחברות ממונפות - הינו מתן אשראי מהותי לחברות בעלות מאפיינים המצביעים כי שינוי לרעה בסביבה הכלכלית הגלובלית או הייחודית

למגזר בו הן פועלות, עלול להשפיע באופן משמעותי על כושר החזר האשראי לבנק. הבנק קבע קריטריונים המגדירים את האשראי הנכלל בקטגוריה זו, המבוססים על דירוג סיכון האשראי של הלקוח העסקי כפי שהוא בא לידי ביטוי במודל הדירוג של הבנק, וכן על מדדים למינוף (לחריגה גבוהה משמעותית מהנורמות המקובלות בענף) שנקבעו על בסיס יחסים פיננסיים מקובלים בקרב לקוחות הבנק בעלי אשראי מהותי בענפי משק עיקריים בהם פועל הבנק. המדדים למינוף וענפי המשק נבחנים בהתאם לשינויים בסביבה העסקית ובמידת הצורך נערכים בהם שינויים. כל לווה שהוצף בגין אחד או יותר מהקריטריונים שנקבעו נבחן פרטנית בפורום מימון ממונף, בו משתתפים נציגים מהחטיבה לבנקאות עסקית, החטיבה לבקרת סיכונים וחטיבת מידע ודיווח כספי, בו נבדקים תמורות ושינויים בפרמטרים הכספיים של החברה

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

להלן פרטי חשיפות הבנק לאשראי העונה להגדרת מימון ממונף:
אשראי למטרת עסקאות הוניות (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר 2021		30 בספטמבר 2021				30 בספטמבר 2022				ענף משק של הנכשת		
הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	סיכון פרטני	סיכון פרטני	סיכון פרטני	סיכון פרטני	סיכון פרטני	סיכון פרטני	סיכון פרטני	סיכון פרטני	סיכון פרטני			
-	763	1	762	-	571	1	570	-	359	2	357	בינוי ונדל"ן
-	180	180	-	-	-	-	-	-	531	-	531	כרייה וחציבה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	186	20	166	מים
-	943	181	762	-	571	1	570	-	1,076	22	1,054	סך הכל

אשראי לחברות ממונפות (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר 2021		30 בספטמבר 2021				30 בספטמבר 2022				ענף משק של הלווה		
הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	סיכון פרטני	סיכון פרטני	סיכון פרטני	סיכון פרטני	סיכון פרטני	סיכון פרטני	סיכון פרטני	סיכון פרטני	סיכון פרטני			
-	26	-	26	-	25	-	25	-	341	116	225	בינוי ונדל"ן
-	100	-	100	-	100	-	100	-	531	158	373	חשמל
-	138	46	92	-	138	52	86	-	144	4	140	מסחר
49	137	25	112	60	139	24	115	31	605	51	554	תחבורה ואחסנה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	136	40	96	תעשייה וחרושת
-	172	8	164	-	175	8	167	-	-	-	-	שירותים ציבוריים וקהילתיים
49	573	79	494	60	577	84	493	31	1,757	369	1,388	סך הכל

התפתחויות בסיכון אשראי בעייתי

להלן תמצית נתוני סיכון האשראי הבעייתי הכולל ונכסים שאינם מבצעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות למדידה וגילוי של חובות לא צוברים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי (במיליוני שקלים חדשים):

סיכון אשראי כולל		
31 בדצמבר 2021	30 בספטמבר 2021	30 בספטמבר 2022
1,330	1,362	2,910
1,020	982	1,252
1,300	1,275	130
3,650	3,619	4,292

סיכון אשראי בעייתי:
 סיכון אשראי לא צובר⁽¹⁾
 סיכון אשראי בעייתי צובר - לא לדיוור
 סיכון אשראי בעייתי צובר - לדיוור⁽⁴⁾
סך הכל סיכון אשראי בעייתי

להלן מדדי סיכון עיקריים הנוגעים לאיכות אשראי (באחוזים):

31 בדצמבר 2021	30 בספטמבר 2021	30 בספטמבר 2022	
0.5	0.5	0.9	שיעור יתרת אשראי לציבור - לא צובר מיתרת האשראי לציבור
1.3	1.3	1.2	שיעור יתרת אשראי לציבור - לא צובר מיתרת האשראי שאינו לדיוור
2.2	2.3	2.1	שיעור יתרת אשראי לציבור בעייתי מיתרת האשראי שאינו לדיוור
0.5	0.5	0.3	שיעור יתרת האשראי לדיוור שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור ⁽²⁾
1.0	1.0	1.1	שיעור סיכון אשראי בעייתי מסיכון אשראי כולל בגין הציבור

(1) החל מהרבעון הראשון של שנת 2022, בעקבות יישום ההוראות החדשות בדבר הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות, הלוואות לדיוור בפיגור או בארגון מחדש, שעל פי ההוראות החדשות אינן צוברות הכנסות ריבית בדוחות הכספיים, שהוצגו בעבר כ"סיכון אשראי בעייתי צובר - לדיוור", מוצגות כעת כ"אשראי לא צובר". כמו כן, כולל "אשראי לציבור בעייתי צובר - לדיוור" גם הלוואות צוברות ריבית, המסווגות כבעייתיות עקב אינדיקציות איכותיות.

(2) שיעור זה שאינו לדיוור זניח.

לפרטים נוספים ראה גם מידע מפורט בפרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי לעיל.

להלן נתונים עדכניים בדבר פעילות הבנק לסיוע ללקוחות על רקע משבר הקורונה (במיליוני שקלים חדשים):

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

ליום 30 בספטמבר 2022								
פירוט נוסף של יתרת החוב הרשומה של חובות								
חובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים								
חובות לא בעייתיים								
סך הכל חובות לא בעייתיים	חובות ביצוע		חובות שאינם ביצוע		סכום התשלומים שנדחו		יתרת חוב רשומה	
	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	חובות בעייתיים	מספר לווים		
4,276	4,137	50	89	131	511	5,081	4,407	סך הלוואות לדיור ליום 30 בספטמבר 2022
5,848	5,618	102	128	272	677	7,430	6,120	סך הלוואות לדיור ליום 31 בדצמבר 2021
5,948	5,722	96	130	285	693	7,566	6,233	סך הלוואות לדיור ליום 30 בספטמבר 2021

ליום 30 בספטמבר 2022				
פירוט נוסף של חובות שנמצאים בדחיית תשלומים, לפי משך תקופת דחיית התשלומים ⁽¹⁾				
חובות אשר תקופת דחיית התשלומים בגינם הסתיימה, נכון למועד הדוח				
חובות לא בעייתיים				
מזה: בפיגור של 30 ימים או יותר	יתרת חוב רשומה	חובות לגביהם בוצעה דחיה של יותר מ-6 חודשים		סך הלוואות לדיור ליום 30 בספטמבר 2022
		חובות לגביהם בוצעה דחיה של יותר מ-6 חודשים	חובות לגביהם בוצעה דחיה של יותר מ-3 ועד ל-6 חודשים	
618	30,022	4,245		30
604	32,775	5,766		82
613	34,639	5,856		84

(1) תקופת דחיית התשלומים הינה התקופה המצטברת של דחיות שניתנו לחוב מתחילת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ואינה כוללת דחיה אשר לה הלוואה זכאי לפי כל דין.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

ניתוח השינויים בחובות לא צוברים

חובות לא צוברים וחובות לא צוברים בארגון מחדש להלן תנועה ביתרת חובות לא צוברים בארגון מחדש (במיליוני שקלים חדשים):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021				לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021				לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022				תנועה באשראי לציבור לא צובר
סך הכל	פרטי	דיור	מסחרי	סך הכל	פרטי	דיור	מסחרי	סך הכל	פרטי	דיור	מסחרי	
1,491	68	-	1,423	1,491	68	-	1,423	1,249	56	-	1,193	יתרת אשראי לציבור לא צובר לתחילת התקופה
-	-	-	-	-	-	-	-	1,464	-	1,464	-	השפעת יישום לראשונה של כללי זיהוי וסיווג של חובות בעייתיים ⁽⁴⁾
486	26	-	460	503	18	-	485	826	68	325	433	אשראי שסווג כלא צובר במהלך התקופה
(320)	(5)	-	(315)	(320)	(3)	-	(317)	(310)	(35)	(216)	(59)	אשראי שחזר לצבור הכנסות ריבית במהלך התקופה
(252)	(27)	-	(225)	(245)	(19)	-	(226)	(98)	(6)	-	(92)	אשראי שנמחק חשבונאית
(312)	(24)	-	(288)	(323)	(22)	-	(304)	(221)	(10)	(6)	(205)	אשראי שנפרע
156	18	-	138	131	10	-	121	-	-	-	-	שינויים אחרים
1,249	56	-	1,193	1,237	52	-	1,185	2,910	73	1,567	1,270	יתרת חובות לא צוברים לסוף התקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021				לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021				לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022				מזה: תנועה באשראי לא צובר בארגון מחדש
סך הכל	פרטי	דיור	מסחרי	סך הכל	פרטי	דיור	מסחרי	סך הכל	פרטי	דיור	מסחרי	
459	41	-	418	459	41	-	418	398	31	-	367	יתרת אשראי לא צובר בארגון מחדש לתחילת התקופה
-	-	-	-	-	-	-	-	675	-	675	-	השפעת יישום לראשונה של כללי זיהוי וסיווג של חובות בעייתיים ⁽⁴⁾
153	18	-	135	146	16	-	130	389	24	279	86	ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה
(182)	(5)	-	(177)	(174)	(4)	-	(170)	(242)	(6)	(128)	(108)	אשראי שחזר לצבור הכנסות ריבית
(78)	(15)	-	(63)	(77)	(14)	-	(63)	(13)	(2)	-	(11)	אשראי בארגון מחדש שנמחק
(91)	(19)	-	(72)	(80)	(17)	-	(63)	(73)	(15)	-	(58)	אשראי בארגון מחדש שנפרע
137	11	-	126	135	10	-	125	(82)	6	-	(88)	שינויים אחרים
398	31	-	367	409	32	-	377	1,052	38	826	188	יתרת אשראי לא צובר בארגון מחדש לסוף התקופה

(1) השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי (ASU - 2016-13) ולרבות העדכונים המתייחסים אליהם. ראה גם ביאור 1.1.1.

לפרטים נוספים בדבר סיכון האשראי הבעייתי ראה ביאורים 6 ו-13 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

ניתוח הפרשה להפסדי אשראי

להלן ניתוח התנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי (במיליוני שקלים חדשים):

הפרשה להפסדי אשראי						
בנקים			אשראי לציבור			
ממשלות	ואגרות חוב	סך הכל	פרטי	לדיוור	מסחרי	
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022						
2,855	1	2,854	443	825	1,586	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
155	-	155	21	36	98	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(40)	-	(40)	(11)	-	(29)	מחיקות חשבונאיות נטו
21	-	21	5	1	15	אחר ⁽¹⁾
2,991	1	2,990	458	862	1,670	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021						
2,419	3	2,416	286	859	1,271	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
(36)	(2)	(34)	1	(10)	(25)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(20)	-	(20)	(14)	(1)	(5)	מחיקות חשבונאיות נטו
9	-	9	1	-	8	אחר ⁽¹⁾
2,372	1	2,371	274	848	1,249	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022						
2,315	1	2,314	254	804	1,256	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
392	-	392	149	(32)	275	התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת היישום לראשונה של הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים
341	-	341	53	88	200	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(106)	-	(106)	(39)	-	(67)	מחיקות חשבונאיות נטו
49	-	49	41	2	6	אחר ⁽¹⁾
2,991	1	2,990	458	862	1,670	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021						
2,667	2	2,665	340	942	1,383	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
(263)	(1)	(262)	(34)	(92)	(136)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(68)	-	(68)	(40)	(3)	(25)	מחיקות חשבונאיות נטו
36	-	36	8	1	27	אחר ⁽¹⁾
2,372	1	2,371	274	848	1,249	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה

(1) תנועה בהפרשה להפסדי אשראי בחברת בת, שיוחסה בעיקרה לעלות הרכישה במועד האיחוד לראשונה, ולכן אינה נכללת במאזן המאוחד.

לפרטים נוספים בדבר הפרשה להפסדי אשראי ראה ביאורים 6 ו-13 לדוחות הכספיים.

להלן מדדי סיכון עיקריים הנוגעים להפרשה להפסדי אשראי (באחוזים):

2021	30 בספטמבר 2022	31 בדצמבר 2021	
0.8	0.9	0.8	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
0.6	0.7	0.6	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי מסיכון אשראי כולל בגין הציבור ^{0.8}
תשעה חודשים⁽¹⁾			
שנת 2021	2021	2022	
(0.1)	(0.1)	0.2	שיעור הוצאות (הכנסות) הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו
0.1	0.0	0.05	שיעור המחיקות נטו מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו
(0.1)	(0.1)	0.2	שיעור הוצאות (הכנסות) הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, נטו
(0.2)	(0.3)	0.3	מזה: בגין הלוואות מסחריות שאינן הלוואות לדיוור ⁽²⁾
0.1	0.0	0.05	שיעור המחיקות נטו מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, נטו

(1) מחושב על בסיס שנתי.

(2) השיעור בגין הלוואות לדיוור הינו זניח.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור⁽¹⁾)

מגזר משקי הבית הינו מנוע צמיחה מרכזי ומהווה חלק משמעותי מהתוכנית האסטרטגית של הבנק לשנים 2021-2025. מגזר הלקוחות הפרטיים מאופיין ברמת פיזור גבוהה - הן בכמות הלקוחות והן באזור הגיאוגרפי. מרבית הלקוחות במגזר זה הינם שכירים, בעלי חשבון יחיד או משק בית משותף. מיתון בפעילות הריאלית מהווה גורם סיכון עיקרי בפעילות משקי הבית ועלייה בשיעור האבטלה עלולה להגדיל את היקף הלקוחות שייקלעו לקשיים.

מדיניות האשראי ונהלי העבודה לעניין מתן אשראי, לרבות ללקוחות פרטיים, כוללים הנחיות וקווים מנחים לעניין חיתום אשראי והתאמתו לצרכי הלקוח וליכולת ההחזר שלו: בחינת מטרת האשראי, שיעור המימון המבוקש, תקופת ההלוואה, ניתוח כושר החזר ומקורות החזר של הלקוח ביחס לכלל חביונותיו. זאת, תוך בחינת פרמטרים כלכליים שונים של הלקוח ובהתבסס בין השאר על הכנסה קבועה⁽²⁾ של הלקוח, פאסיבה משועבדת או פנויה, היכרות וניסיון העבודה המצטבר עמו. בנוסף, קיימים נהלים, תהליכי עבודה ייעודיים ובקורות לעניין הצעה יזומה של אשראי צרכני ללקוחות פרטיים, זאת בהתאם להנחיות בנק ישראל.

לעניין אשראי ללקוחות פרטיים, מדיניות הבנק הינה בהתאם להוראת הפיקוח על הבנקים בנושא "ניהול אשראי צרכני" (נב"ת 311A).

הבנק עוקב באופן רציף אחרי רמת הסיכון בתיק האשראי לפרטיים, בין השאר באמצעות מודל פנימי לדירוג אשראי ללקוחות פרטיים, וכן, באמצעות מעקב, ניטור וניתוח רציף של הוצאות בגין הפסדי אשראי, וכן באמצעות ביצוע מבחני קיצוץ מגוונים ובהם מבחני קיצוץ בהתאם להנחיות בנק ישראל, הכוללים תרחישים כגון מיתון במשק, גידול משמעותי בשיעורי האבטלה ועלייה ברמת הריבית. קיים ניטור מוגבר בחודשים האחרונים על תיק האשראי הקמעונאי לאור התפתחויות במצב המאקרו-כלכלי, בדגש על העלייה בשיעורי הריבית והאינפלציה. לפרטים בדבר ניהול סיכון האשראי בעקבות משבר הקורונה, ראה פרק סיכון אשראי ופרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי.

להלן פרטים על סיכון אשראי לאנשים פרטיים - יתרות ומאפייני סיכון שונים (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר		
2022	2021	2021	2021	
חובות				
2,004	2,039	1,976		יתרות עובר ושב
4,917	4,308	4,653		יתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי
2,399	2,146	2,133		הלוואות לרכב - ריבית משתנה
2,087	2,663	2,823		הלוואות לרכב - ריבית קבועה
13,640	12,693	13,063		הלוואות ואשראי אחר - ריבית משתנה
959	265	194		הלוואות ואשראי אחר - ריבית קבועה
26,006	24,114	24,842		סך הכל חובות (אשראי מאזני)
מסגרות לא מנוצלות, ערביות והתחייבויות אחרות				
5,274	5,053	5,134		מסגרות עובר ושב לא מנוצלות
8,689	8,363	8,331		מסגרות כרטיסי אשראי לא מנוצלות
301	241	253		ערביות
36	44	57		התחייבויות אחרות
14,300	13,701	13,775		סך הכל מסגרות לא מנוצלות, ערביות והתחייבויות אחרות (אשראי חוץ מאזני)
40,306	37,815	38,617		סך הכל סיכון האשראי לאנשים פרטיים
מזה:				
486	364	380		הלוואות בולט/בלון ⁽³⁾
תיק נכסים פיננסיים ובטוחות אחרות כנגד סיכון האשראי⁽⁴⁾				
תיק נכסים פיננסיים:				
4,451	3,761	3,998		פקדונות
304	251	271		ניירות ערך
220	280	257		נכסים כספיים אחרים
2,777	3,553	3,484		בטוחות אחרות ⁽⁵⁾
7,752	7,845	8,010		סך הכל תיק נכסים פיננסיים ובטוחות אחרות כנגד סיכון האשראי

(1) כהגדרתם בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 451.

(2) לצורך מדידת ההכנסה הקבועה בחשבון הלקוח, משתמש הבנק בנתוני "מחזור זכות" בחשבון הכוללים בין השאר משכורות וקצבאות קבועות.

(3) הלוואות בהן ניתן גרייס על הקרן לתקופה של מעל שנה.

(4) הסכומים המוצגים הינם תיק הנכסים הפיננסיים ובטוחות אחרות עד לגובה חובות הלקוח, בלבד.

(5) הביטוחות הינם לאחר מקדם בטחון בהתאם למקדמי הבנק הנלקחים בחשבון בעת מתן האשראי.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

להלן פילוח לפי גודל חבות הלווה⁽⁴⁾:

ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 30 בספטמבר 2021		ליום 30 בספטמבר 2022		תקרת אשראי וסיכון אשראי (באלפי שקלים חדשים)	
סיכון אשראי כולל	מספר לווים	סיכון אשראי כולל	מספר לווים	סיכון אשראי כולל	מספר לווים		
1,675	353,214	1,965	352,427	885	369,945	עד 10	
1,686	111,402	1,690	110,056	1,655	112,470	עד 20	מעל 10
4,303	147,002	4,245	143,433	4,364	150,025	עד 40	מעל 20
8,928	154,397	8,720	151,113	9,137	159,990	עד 80	מעל 40
10,573	97,395	10,355	95,614	10,994	101,918	עד 150	מעל 80
9,345	44,683	8,933	43,789	10,439	50,766	עד 300	מעל 150
2,107	4,361	1,907	4,252	2,832	6,589		מעל 300
38,617	912,454	37,815	900,684	40,306	951,703		סך הכל

(1) מספר הלווים הינו לפי סך סיכון האשראי המאזני והחוזך מאזני.

להלן התפלגות אשראי מאזני לפי גובה ההכנסה הקבועה⁽⁴⁾ בחשבון:

ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 30 בספטמבר 2021		ליום 30 בספטמבר 2022		גובה הכנסה	
ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח		
23.8	5,913	23.3	5,630	23.7	6,164	חשבונות ללא הכנסה קבועה לחשבון ⁽²⁾	
17.9	4,459	17.0	4,111	15.7	4,073	נמוכה מ-10 אלפי ש"ח	
						הגבוהה מ-10 אלפי ש"ח ונמוכה מ-20 אלפי ש"ח	
30.7	7,620	31.5	7,585	31.0	8,065	בגובה 20 אלפי ש"ח ומעלה	
27.6	6,850	28.2	6,788	29.6	7,704		
100	24,842	100	24,114	100	26,006		סך הכל

(1) לצורך מדידת ההכנסה הקבועה בחשבון הלקוח, משתמש הבנק בנתוני "מחזור זכות" בחשבון הכוללים בין השאר משכורות וקצבאות קבועות.
(2) בעיקר בגין אשראי שהועמד במסגרת תיק המחאות תיקי רכב ואשראי שניתן באגוד לסינג. בשל אופי ניהול החשבון ההכנסה אינה באה לידי ביטוי בחשבון העו"ש.

להלן התפלגות אשראי מאזני לפי התקופה הנותרת לפירעון⁽⁴⁾:

ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 30 בספטמבר 2021		ליום 30 בספטמבר 2022		תקופה לפירעון	
ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח		
20.3	3,696	20	3,548	22	4,204	עד שנה	
32.8	5,970	31.6	5,620	31.6	6,034	מעל שנה ועד 3 שנים	
24.1	4,387	25	4,435	23.5	4,486	מעל 3 שנים ועד 5 שנים	
11.6	2,118	12	2,128	10.5	2,012	מעל 5 שנים ועד 7 שנים	
11.2	2,042	11.4	2,036	12.4	2,349	מעל 7 שנים ⁽²⁾	
100	18,213	100	17,767	100	19,085		סך הכל

(1) ללא עו"ש וקרטיסי אשראי.

(2) בעיקר הלוואות לשכירים עובדי מדינה, בהן החזר הלוואה מנכה באופן ישיר מהשכר של הלקוח ורמת הסיכון בהן נמוכה באופן משמעותי מהלוואות דומות לאותה תקופה.

להלן פרטים על סיכון אשראי בעייתי לאנשים פרטיים לפני הפרשה להפסדי אשראי (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2021			ליום 30 בספטמבר 2021			ליום 30 בספטמבר 2022			יתרת סיכון אשראי בעייתי שיעור סיכון אשראי בעייתי ⁽²⁾
סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾			
כולל	חוזך מאזני	מאזני	כולל	חוזך מאזני	מאזני	כולל	חוזך מאזני	מאזני	
200	7	193	188	2	186	232	11	221	
0.52%	0.05%	0.78%	0.50%	0.01%	0.77%	0.58%	0.08%	0.85%	

(1) אשראי מאזני וחוזך מאזני לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה וקבוצת לווים.

(2) היחס בין סיכון האשראי הבעייתי לסך סיכון האשראי לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

להלן שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי לאנשים פרטיים (במונחים שנתיים):

שנת 2021	תשעה חודשים	
	2021	2022
(0.22%)	(0.19%)	0.28%

שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך אשראי לציבור לאנשים פרטיים

נתוני סיכון אשראי לאנשים פרטיים מראים כי :

- סך החובות לאנשים פרטיים (אשראי מאזני) גדלו בשיעור של 7.9% ושל 4.7% לעומת 30 בספטמבר 2021 ו-31 בדצמבר 2021, בהתאמה.
- להלן התפתחות החובות ליום 30 בספטמבר 2022:
 - חשבונות עובר ושב - 7.7%
 - כרטיסי אשראי - 18.9%
 - הלוואות לרכב - 17.3%
 - הלוואות ואשראי אחר - 56.1%
- כנגד 29.8% מסך כל החובות (אשראי מאזני) ליום 30 בספטמבר 2022, קיימים נכסים פיננסיים ובטוחות אחרות, בחשבון הלקוח (לעומת שיעור של 32.5% ליום 30 בספטמבר 2021 ושל 32.3% ליום 31 בדצמבר 2021).

סיכון אשראי בענף המשק בינוי ונדל"ן בישראל

פעילות האשראי בענף זה מהווה רכיב משמעותי בפעילות האשראי של החטיבה העסקית. במימון ענף הבינוי והנדל"ן נעשה שימוש בכלי ניתוח ומעקב ספציפיים המסייעים לבנק בתהליך קבלת ההחלטות למתן ליווי פיננסי לפרויקטים השונים. מימון בינוי נעשה תוך התמקדות בעיקר בענף הבינוי למגורים באזורי הביקוש במרכז הארץ. כמו כן, מתבצעת הקצאה מבוקרת של המימון בין אזורים גיאוגרפיים, גם בהתאם לביקושים הרלבנטיים. במתן אשראי לבינוי מתמקד הבנק בשיטת הליווי הפיננסי (ליווי סגור). יישום השיטה מיועד להקטין את החשיפה לסיכונים במתן האשראי, שכן היא מעגנת מעקב שוטף וצמוד על הפרויקטים הממומנים, הן לפני העמדת האשראי, והן במהלך ליווי הפרויקט, תוך ניתוק הפרויקט הממומן מהסיכונים העסקיים הטמונים בפעילויות האחרות של היזם-הלווה. הבנק נעזר במפקחי בינוי חיצוניים, ומסתמך בין היתר, על שיעבוד המקרקעין נשוא הפרויקט, כביטחון לאשראי. מתן האשראי במסגרת הליווי הפיננסי מבוצע רק במרכזי העסקים ובסניפים בעלי התמקצעות בנושא, ובפיקוח של סקטור הנדל"ן והבינוי. כמו כן, קבע הבנק מדיניות וכללים למימון עסקאות נדל"ן מסוגים אחרים כגון מימון נדל"ן מניב, קבוצות רכישה, פינוי בינוי, תמ"א 38 ועוד. בנוסף, על מנת למזער את הסיכון, הבנק מבטח את תיק ערבויות וחלק מערבויות הביצוע בפרויקטים המלווים אצל מבטחי משנה בחוץ לארץ.

גם ההתאוששות ממשיבר הקורונה ועל רקע עודף הביקוש לדירות בישראל ושיעורי הריבית הנמוכים, נרשמו שיאים בענף כשבשנה האחרונה מחירי הדירות עלו בשיעור של 19%, מדד תשומות הבינוי עלה בשיעור של 6.0% (מתחילת השנה ב-4.9%), היקף יחידות הדיור החדשות שנמכרו בשוק בחודשים יוני עד אוגוסט 2022 בניכוי עונתיות היה נמוך בכ-24% לעומת שלושת החודשים הקודמים ובחינת נתוני המגמה מראה כי מחודש אוגוסט 2021 נצפתה ירידה במכירות בקצב של 4% לחודש. לאחר שמחודש אפריל 2020 עד יולי 2021 נצפתה עלייה בקצב של 2.3% בחודש. שינוי המגמה במכירות הינו על רקע עליית שעורי הריבית (החל מאפריל 2022 ועד אוקטובר הועלתה ריבית בנק ישראל ב-2.65 נקודות האחוז) וקישור שיעור רכישת הדירות על ידי משקיעים בשל עליית מס הרכישה. בתחום התחלות הבינוי בחודשים יולי 2022 ועד יוני 2022 הוחלל בבניית כ-72.5 אלף יחידות דיור, עליה של 24% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בגמר הבינוי למגורים נרשמה עליה של כ-6%, והם עמדו על כ-50 אלף יחידות דיור. במהלך חודש יוני 2022 אושרה בכנסת חלופה לתכנית תמ"א 38, שתפעל במקביל להארכת התוכנית הישנה שהוארכה עד לחודש אוקטובר 2023. החלופה מאפשרת קידום תוכניות להתחדשות עירונית פרטנית במספר מסלולים. בנוסף, אושר תיקון 9 לחוק המכר הקובע מגבלה על גובה ההצמדה לדירה חדשה שיכול המוכר לבקש וכן מסדיר את גובה הפיצוי במקרה של איחור במסירה. כמו כן, על רקע אי היציבות הפוליטית וההמתנה לתוצאות הבחירות והרכבת הממשלה החדשה יתכנו עיכובים ביישום של התוכניות הקיימות שכבר פורסמו ועצירה של קידום תוכניות חדשות.

גם בתחום הנדל"ן המניב נרשמו גידולים בביקושים ועליית מחירים שמלווה בשיעורי תפוסה גבוהים, במיוחד באזור תל אביב, כשההתמודדות עם השלכות מגיפת הקורונה האיצה תהליכי עבודה מרחוק ושילוב עבודה במשרד (מודל היברידי), העתידים להישאר גם בטווח הרחוק. על רקע זה, ועל רקע כניסת חברות רבות לזירת המסחר המקוון, האצת מגמת הרכישות במרשתת והגידול בצריכה הפרטית, זוכים מתחמים לוגיסטיים לגידול בביקושים. פעילות מימון עסקאות הנדל"ן בבנק מנוהלת על פי מדיניות וכללים ברורים, שנקבעו במדיניות האשראי ביחס לאפיקי פעילות שונים, כגון מימון קרקעות, בינוי למגורים, נדל"ן מניב, קבוצות רכישה, פינוי בינוי, תמ"א 38 ועוד. הצמיחה בפעילות, גם על רקע התחרות הגוברת, מבוצעת תוך שמירת הליכי חיתום נאותים ומרווחי אשראי הולמים המשקפים את הסיכון. רמת הסיכון בענף מובאת בחשבון גם במסגרת התהליך הרבעוני לבחינת שיעורי ההפרשה הקבוצתית.

הבנק מנטר באופן שוטף את תיק האשראי וכן את האשראי החדש שהועמד על פי אמות מידה שנקבעו במדיניות הבנק.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 פעל הבנק להרחבת פעילות האשראי בענף הבינוי והנדל"ן, זאת כחלק ממגמה של גידול בביקושים בענף, המתבטא, בין השאר, בעליית מחירים ובגידול בהיקף העסקאות. בהתאם, גדלה חשיפת האשראי הכוללת בענפי הבינוי והנדל"ן בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 בשיעור של 10.4%

חלקו של ענף בינוי ונדל"ן בישראל מסך סיכון האשראי לציבור בבנק ליום 30 בספטמבר 2022 כמוצג להלן (סיכון אשראי לפי ענפי משק), הינו 15.0% יצוין כי, בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 315, שיעור החבות של ענף משק בינוי ונדל"ן (לצורך חישוב ריכוזיות ענפית) הינו 11.7% (שיעור זה אינו כולל התחייבויות, לרבות מותנות למתן אשראי או להוצאת ערבות וכן סכומי ערבויות חוק מרכז בגינת רכש הבנק פוליטית ביטוח). הבנק בוחן מידי רבעון את חישוב ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בענף זה ומבצע התאמה להפרשה, על מנת להביא בחשבון, בין היתר, את צמיחת תיק האשראי ואת תנאי החיתום.

לפרטים בדבר הוספת הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בינוי בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV), לרשימת החובות המשוקללים לסיכון ב-150%, ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

להלן פרטים על סיכון אשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי סוג ביטחון הנדל"ן (במיליוני שקלים חדשים):

30 בספטמבר 2022							
סיכון אשראי לציבור ⁽¹⁾							
יתרת הפרשה להפסדי אשראי		סיכון אשראי כולל בעייתי			סיכון אשראי		
סיכון	סיכון	בעייתי אחר ⁽⁴⁾	לא צובר	כולל	חוף מאזני ⁽³⁾	מאזני ⁽²⁾	
אשראי	אשראי				מסגרות ערבויות לרוכשי דירות ⁽⁵⁾		
חוף מאזני	מאזני				והתחייבויות אחרות		
36	100	348	39	35,384	11,177	6,308	17,899
5	108	38	124	11,959	2,559	167	9,233
41	208	386	163	47,343	13,736	6,475	27,132
37	134	111	128	10,735	5,160	161	5,414
78	342	497	291	58,078	18,896	6,636	32,546
37	87	350	12	34,668	10,426	6,454	17,788

בביטחון נדל"ן:
 לדיר
 למסחר ולתעשייה
סך הכל בביטחון נדל"ן
 שאינו בביטחון נדל"ן
סך כל ענף משק בינוי ונדל"ן בישראל
 מזה: מיועד לליווי פרויקטים

30 בספטמבר 2021							
סיכון אשראי לציבור ⁽¹⁾							
יתרת הפרשה להפסדי אשראי		סיכון אשראי כולל בעייתי			סיכון אשראי		
סיכון	סיכון	בעייתי אחר ⁽⁴⁾	לא צובר ⁽⁶⁾	כולל	חוף מאזני ⁽³⁾	מאזני ⁽²⁾	
אשראי	אשראי				מסגרות ערבויות לרוכשי דירות ⁽⁵⁾		
חוף מאזני	מאזני				והתחייבויות אחרות		
48	87	40	104	31,273	14,167	5,102	12,004
3	77	48	131	9,281	1,858	90	7,333
51	164	88	235	40,554	16,025	5,192	19,337
42	44	90	118	9,341	4,514	223	4,604
93	208	178	353	49,895	20,539	5,415	23,941
50	86	33	57	28,249	13,314	4,508	10,427

בביטחון נדל"ן:
 לדיר
 למסחר ולתעשייה
סך הכל בביטחון נדל"ן
 שאינו בביטחון נדל"ן
סך כל ענף משק בינוי ונדל"ן בישראל
 מזה: מיועד לליווי פרויקטים

31 בדצמבר 2021							
סיכון אשראי לציבור ⁽¹⁾							
יתרת הפרשה להפסדי אשראי		סיכון אשראי כולל בעייתי			סיכון אשראי		
סיכון	סיכון	בעייתי אחר ⁽⁴⁾	לא צובר	כולל	חוף מאזני ⁽³⁾	מאזני ⁽²⁾	
אשראי	אשראי				מסגרות ערבויות לרוכשי דירות ⁽⁵⁾		
חוף מאזני	מאזני				והתחייבויות אחרות		
57	105	87	69	32,697	13,708	5,517	13,472
7	54	49	90	9,496	2,150	83	7,263
64	159	136	159	42,193	15,858	5,600	20,735
33	52	99	122	10,064	4,193	219	5,652
97	211	235	281	52,257	20,051	5,819	26,387
59	122	72	39	30,685	12,348	5,549	12,788

בביטחון נדל"ן:
 לדיר
 למסחר ולתעשייה
סך הכל בביטחון נדל"ן
 שאינו בביטחון נדל"ן
סך כל ענף משק בינוי ונדל"ן בישראל
 מזה: מיועד לליווי פרויקטים

- (1) סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני, סיכון אשראי בעייתי ואשראי לציבור - פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לצורך חבות של לווה.
- (2) אשראי לציבור, השקעות באיגרות חוב של הציבור, חובות אחרים של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוף מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני בגין הציבור שהינו נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (5) סיכון אשראי חוף מאזני הנובע מערבויות חוק מטר, המגובות ברובן בביטוח שנרכש ממבטחי משנה בינלאומיים.
- (6) סוג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלף הגילוי על חובות פגומים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

סיכון אשראי לפי ענפי משק - המשך

ליום 30 בספטמבר 2021

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

		חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽⁴⁾				
		הפסדי אשראי ⁽³⁾					מזה:				
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	לא צובר ⁽⁷⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	חובות ⁽²⁾	סך הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	דירוג ביצוע אשראי	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁴⁾	סך הכל	
פעילות לווים בישראל											
ציבור - מסחרי											
11	-	-	7	16	937	1,205	16	16	1,173	1,205	חקלאות, ייעור ודיג
4	(1)	(7)	-	-	158	668	-	-	778	778	כרייה וחציבה
195	(17)	1	311	461	7,538	12,262	461	239	11,715	12,415	תעשייה וחרושת
23	2	1	150	1,080	1,524	1,524	150	45	1,329	1,524	מזה: יהלומים
266	(11)	(3)	252	385	17,314	42,265	385	1,259	40,689	42,333	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾
35	-	(10)	101	146	6,398	7,390	146	543	6,873	7,562	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
38	-	6	21	34	3,723	6,345	34	39	6,500	6,573	אספקת חשמל ומים
213	24	(19)	157	322	10,441	14,531	322	507	13,853	14,682	מסחר
57	4	(43)	56	142	1,640	2,109	142	137	1,830	2,109	בתי מלון שירותי הארחה ואוכל
105	5	22	180	221	1,869	2,850	221	166	2,492	2,879	תחבורה ואחסנה
33	3	(5)	17	72	1,122	1,728	72	28	1,686	1,786	מידע ותקשורת
117	(20)	(56)	8	45	7,063	14,408	45	4	17,396	17,445	שירותים פיננסיים
109	8	(3)	121	178	4,122	6,104	178	180	5,754	6,112	שירותים עסקיים אחרים
22	-	(10)	18	29	2,531	3,322	29	347	2,954	3,330	שירותים ציבוריים וקהילתיים
1,205	(5)	(127)	1,249	2,051	64,856	115,187	2,051	3,465	113,693	119,209	סך הכל מסחרי
847	3	(92)	-	1,395	169,729	184,313	1,395	735	182,183	184,313	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
274	40	(34)	52	188	24,114	37,815	188	301	37,414	37,903	אנשים פרטיים - אחר
2,326	38	(253)	1,301	3,634	258,699	337,315	3,634	4,501	333,290	341,425	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	1,187	1,430	-	-	2,431	2,431	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	69	69	-	-	11,798	11,798	ממשלת ישראל
2,326	38	(253)	1,301	3,634	259,955	338,814	3,634	4,501	347,519	355,654	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ											
סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ											
45	30	(9)	21	57	3,206	5,505	57	67	5,806	5,931	לארץ
1	-	(1)	-	-	5,758	5,783	-	-	7,339	7,339	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	1	1	410	410	1	-	1,350	1,351	ממשלות בחוץ לארץ
46	30	(10)	22	58	9,374	11,698	58	67	14,495	14,621	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
2,372	68	(263)	1,323	3,692	269,329	350,512	3,692	4,568	362,014	370,275	סך הכל

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים (במיליוני שקלים חדשים) כולל: חובות⁽²⁾ - 269,329, אגרות חוב - 14,085, נירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר - 383, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 2,769 וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה - 83,709.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב ונירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (6) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 1,974 מיליוני שקלים חדשים וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 2,142 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה, וכולל סיכון אשראי חוץ מאזני סך של 5,451 מיליוני שקלים חדשים בגינו נרכש ביטוח לתיק ערבויות חוק מכר ממבטחי משנה בינלאומיים.
- (7) סוג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלק הגילוי על חובות פגומים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

סיכון אשראי לפי ענפי משק - המשך

ב

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾											פעילות לווים בישראל	
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾										מזה:		סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾												
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	לא צובר ⁽⁷⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	חובות ⁽²⁾	סך הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	אשראי בדירוג ביצוע אשראי	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁴⁾	סך הכל		
9	1	(1)	8	16	939	1,203	16	8	1,179	1,203	ציבור - מסחרי	
4	-	(6)	-	-	158	651	-	-	750	750	חקלאות, ייעור ודיג	
188	37	14	294	465	7,689	13,116	465	298	12,517	13,280	כרייה וחציבה	
27	4	8	-	139	1,031	1,552	139	23	1,390	1,552	תעשייה וחרושת	
265	(1)	43	197	403	19,881	44,603	403	1,004	43,288	44,695	מזה: יהלומים	
											בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾	
43	1	(16)	84	113	6,228	7,360	113	178	7,271	7,562	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	
35	(4)	11	1	13	4,655	7,427	13	36	7,637	7,686	אספקת חשמל ומים	
231	19	(42)	229	356	10,531	13,993	356	380	13,410	14,146	מסחר	
55	8	(44)	72	167	1,577	2,082	167	142	1,773	2,082	בתי מלון שירותי הארחה ואוכל	
99	10	21	173	214	1,992	2,858	214	140	2,523	2,877	תחבורה ואחסנה	
35	(2)	(2)	16	93	1,181	1,807	93	27	1,744	1,864	מידע ותקשורת	
129	(20)	(35)	7	42	8,143	13,165	42	28	16,387	16,457	שירותים פיננסיים	
102	(8)	(12)	114	173	4,229	6,192	173	213	5,825	6,211	שירותים עסקיים אחרים	
21	(2)	(13)	19	36	2,582	3,343	36	351	2,963	3,350	שירותים ציבוריים וקהילתיים	
1,216	39	(82)	1,214	2,091	69,785	117,800	2,091	2,805	117,267	122,163	סך הכל מסחרי	
803	7	(133)	-	1,300	175,599	195,368	1,300	883	193,185	195,368	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור	
254	45	(55)	56	200	24,842	38,617	200	306	38,201	38,707	אנשים פרטיים - אחר	
2,273	91	(270)	1,270	3,591	270,226	351,785	3,591	3,994	348,653	356,238	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
-	-	-	-	-	2,333	2,588	-	-	3,690	3,690	בנקים בישראל	
-	-	-	-	-	74	74	-	-	11,827	11,827	ממשלת ישראל	
2,273	91	(270)	1,270	3,591	272,633	354,447	3,591	3,994	364,170	371,755	סך הכל פעילות בישראל	
41	37	(7)	6	59	3,305	5,431	59	373	5,437	5,869	פעילות לווים בחוץ לארץ	
1	-	(1)	-	-	7,260	7,286	-	-	9,081	9,081	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ	
-	-	-	1	1	403	403	1	-	2,437	2,438	בנקים בחוץ לארץ	
42	37	(8)	7	60	10,968	13,120	60	373	16,955	17,388	ממשלות בחוץ לארץ	
2,315	128	(278)	1,277	3,651	283,601	367,567	3,651	4,367	381,125	389,143	סך הכל	

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים (במיליוני שקלים חדשים) כולל: חובות⁽²⁾ - 283,601, אגרות חוב - 14,307 נירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר - 1,332, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 3,652 וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה - 86,251.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב ונירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (6) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 1,699 מיליוני שקלים חדשים וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 2,096 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה, וכולל סיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 5,699 מיליוני שקלים חדשים בגינו נרכש ביטוח לתיק ערבויות חוק מכר וערבויות ביצוע בנוסח חוק מכר ממבטחי משנה בינלאומיים.
- (7) סווג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלף הגילוי על חובות פגומים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

חשיפה למדינות זרות⁽⁴⁾

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

המדינה	30 בספטמבר 2022 ⁽²⁾			30 בספטמבר 2021 ⁽³⁾			31 בדצמבר 2021 ⁽³⁾		
	חשיפה			חשיפה			חשיפה		
	מאזנית ⁽³⁾	מאזנית ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾	סך הכל	מאזנית ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾	מאזנית ⁽³⁾	סך הכל	מאזנית ⁽³⁾	מאזנית ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾	סך הכל
ארצות הברית	14,389	1,627	16,016	8,997	837	9,834	11,809	742	12,551
ברבדוס ⁽⁷⁾	5,931	-	5,931	-	-	-	-	-	-
בריטניה ⁽⁸⁾	-	-	-	-	-	-	3,156	1,086	4,242
אחרות	6,861	7,347	14,208	6,846	7,517	14,363	7,060	7,573	14,633
סך הכל החשיפות למדינות זרות	27,181	8,974	36,155	15,843	8,354	24,197	18,869	8,315	27,184
מזה: סך החשיפות למדינות יוון, פורטוגל, ספרד, איטליה	54	6	60	39	7	46	49	6	55
מזה: סך חשיפות למדינות LDC	629	58	687	575	45	620	548	54	602
מזה: סך כל החשיפות למדינות עם בעיות נזילות ⁽⁹⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) כולל סיכון אשראי מאזני וחובות מאזני בגין מכשירים נגזרים אשר מוצג לאחר הפחתת סיכון אשראי, בהתאם לעדכון הוראות הדיווח לציבור בחוזר מיום 24 ביולי 2022, בעקבות פרסום חו"א 203A.
- (3) סוג מחדש
- (4) סיכון אשראי מאזני וחובות מאזני, מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לינייני לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (5) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חובות מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 313.
- (6) יתרת החשיפה החובות מאזנית כוללת סך של 6,239 מיליוני שקלים חדשים אשר עיקרו בגין רכישת ביטוח ממבטחי משנה בינלאומיים לתיק ערבויות חוק מכר של לווים בענף הנדל"ן בישראל. (ליום 30 בספטמבר 2021 - 5,537 מיליוני שקלים חדשים, ליום 31 בדצמבר 2021 - 5,777 מיליוני שקלים חדשים).
- (7) החשיפה הינה בגין פוליסות ביטוח המגבות תיקי משכנתאות בישראל, חברת הביטוח הרשומה בברבדוס הינה חברת בת של קבוצת ביטוח בינלאומית המאוגדת בקנדה.
- (8) ליום 30 בספטמבר 2022 ו-30 בספטמבר 2021, שיעור החשיפה לבריטניה אינו עולה על סך הדיווח שנקבע בהוראות הדיווח לציבור. החשיפה בגינה בתקופות אלה מוצגת בניתר מדינות אחרות.
- (9) ליום 30 בספטמבר 2022, 30 בספטמבר 2021 ו-31 בדצמבר 2021, אין לבנק חשיפה למדינות זרות עם בעיות נזילות, אשר החשיפה המאזנית בגינן עולה על סך הדיווח שנקבע בנספח 7 בפרק 651 להוראות הדיווח לציבור.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

להלן נתוני חשיפת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽²⁾⁽⁴⁾ (במיליוני שקלים חדשים):

דירוג אשראי חיצוני	סיכון אשראי מאזני ⁽³⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ⁽⁴⁾	סיכון אשראי נוכחית
30 בספטמבר 2022⁽⁷⁾			
AAA עד AA-	6,649	6,350	12,999
A+ עד A-	1,603	819	2,422
BBB+ עד BBB-	22	17	39
BB+ עד B-	-	4	4
נמוך מ: B-	-	-	-
ללא דירוג	2	6	8
סך הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים	8,276	7,196	15,472

דירוג אשראי חיצוני	סיכון אשראי מאזני ⁽³⁾		סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽⁴⁾	
	לפני קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁵⁾	לאחר קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁶⁾	לפני קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁵⁾	לאחר קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁵⁾
30 בספטמבר 2021				
AAA עד AA-	637	588	4,998	5,635
A+ עד A-	1,843	1,521	306	2,149
BBB+ עד BBB-	113	102	35	148
BB+ עד B-	90	90	-	90
נמוך מ: B-	-	-	-	-
ללא דירוג	8	8	14	22
סך הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים	2,691	2,310	5,353	8,044
31 בדצמבר 2021				
AAA עד AA-	682	566	5,508	6,190
A+ עד A-	2,305	1,653	240	2,545
BBB+ עד BBB-	15	15	-	15
BB+ עד B-	1	1	-	1
נמוך מ: B-	-	-	-	-
ללא דירוג	7	11	4	11
סך הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים	3,010	2,246	5,752	8,762

(1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים דיילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו. חשיפת הבנק הינה, רובה ככולה, לבנקים ולבנקים להשקעות, הרשומים בעיקרם באנגליה, ארצות הברית, גרמניה, שוויץ וצרפת.

(2) לאחר ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי.

(3) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.

(4) יתרת החשיפה החוץ מאזנית למוסדות פיננסיים כוללת סך של 6,239 מיליוני שקלים חדשים ליום 30 בספטמבר 2022 (ליום 30 בספטמבר 2021 - 5,537 מיליוני שקלים חדשים וליום 31 בדצמבר 2021 - 5,777 מיליוני שקלים חדשים) בגין רכישת ביטוח מסבסחי משנה בינלאומיים לתיוק ערבויות חוק מכר של לויים בענף הנדל"ן בישראל וכן, ערבויות והתחייבויות נוספות למתן אשראי, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.

(5) מוצג לאחר קיזוז שווי הוגן של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצדדים נגדיים החתומים על הסכמי התחשבות נטו.

(6) בגין קיזוז ההפקדות במזומן המהוות בטוחה ונוגעות לעסקאות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים.

(7) כולל סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים אשר מוצג לאחר הפחתת סיכון אשראי, בהתאם לעדכון הוראות הדיווח לציבור בחוזר מיום 24 ביולי 2022, בעקבות פרסום הוראה A.203.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

בעקבות ההשלכות האפשריות של המשבר הכלכלי, כתוצאה ממגפת הקורונה, על מצבם של מוסדות פיננסיים רבים בעולם, במחצית הראשונה של 2020 עלתה תנועתיות מרווחי האשראי במהלך תקופת המשבר. מוסדות פיננסיים רבים חוו הורדת אופק דרוג, וחלקם אף ספגו הורדות דרוג. החל מהמחצית השנייה של 2020 ובמהלך שנת 2021 הסתמנה התייצבות בשווקים הפיננסיים, אם כי המערכת הפיננסית עדיין מגלמת סיכון מוגבר על רקע גלים נוספים של נגיף הקורונה והעליה בשיעורי האינפלציה באזורים שונים בעולם. כתוצאה מהעלייה בשיעורי האינפלציה, בחודשים האחרונים בנקים מרכזיים רבים החלו ליישם מדיניות של ריסון מוניטארי והעלאת שיעורי הריבית. בזמן הקרוב, הם צפויים להמשיך להעלות את שיעורי הריבית, מה שעלול לגרום לתמחור מחדש של נכסים פיננסיים, תנועתיות בשווקים ושינויים בתנאי האשראי. במהלך כל התקופה, ובהתאם להתפתחויות, מבצע הבנק ניטור הדוק של כלל מסגרות החשיפה של הבנק, ניתוח ובחינת הסיכונים הרלוונטיים, לפי פרמטרים שונים, ובהתאמה גם לרמת הפעילות העסקית מול הצדדים הנגדיים עודכנו מסגרות החשיפה השונות (RIGHT SIZING). בהתייחס להשלכות של המלחמה בין רוסיה ואוקראינה אשר פרצה ב-24 בפברואר 2022, הבנק ביצע הערכת סיכון לגבי המוסדות הפיננסיים הרלוונטיים, והתאמת רמת הפעילות על פי הצורך. הבנק ממשיך לעקוב אחר הסיכון.

נכון לימים 30 בספטמבר 2022 ו-31 בדצמבר 2021 אין סיכון אשראי בעייתי (פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת), נטו.

חשיפות האשראי המוצגות לעיל אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות, ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים), ראה ביאור 11.1 לדוחות הכספיים.

חלק מהחשיפות הנכללות בטבלה לעיל נכללות גם במסגרת סיכון אשראי לפי ענפי משק, תחת ענף "שירותים פיננסיים". במסגרת זו נכללים פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באיגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים. עסקאות עתידיות, המשוקלות בהתאם לכללי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313, נכללות כחלק מסיכון האשראי החוץ מאזני, ואינן נכללות בטבלה לעיל.

במסגרת מדיניות ניהול החשיפות למוסדות פיננסיים זרים, קובע דירקטוריון הבנק, בין היתר, את תיאבון הסיכון, קרי, את מגבלות החשיפות המקסימליות למדינות ולמוסדות פיננסיים זרים, תוך התאמת גובה החשיפה להערכת הסיכון לגבי כל מדינה ומוסד פיננסי. מגבלות החשיפה נקבעות, בין היתר, על בסיס דירוג המדינות והמוסדות הפיננסיים השונים, הערכת הבנק את רמת הסיכון, ובאופן המונע ריכוזיות של החשיפות.

הבנק קובע את היקף החשיפה לכל מוסד פיננסי על בסיס הדירוג האחרון הקיים לאותו מוסד, אשר בוצע על ידי אחת או יותר מחברות הדירוג הבינלאומיות המובילות, ועל בסיס נתונים פיננסיים של המוסד הנבדק. מגבלות החשיפה לכל מוסד כוללות היקפי חשיפה מקסימליים וטווחי זמן מקסימליים לפירעון עבור סוגים שונים של פעילויות ועסקאות. לצורך כך, נלקח בחשבון גם קיומו (או אי קיומו) של הסכם קיזוז לפעולות בנגזרים מול אותו מוסד פיננסי. כמו כן נקבע במסגרת המדיניות, מדרג סמכויות לאישורן של עסקאות ספציפיות בתחום מגבלות החשיפה.

הבנק עוקב אחר פרסומם של דירוגים עדכניים לגבי מוסדות פיננסיים להם הוא חשוף, ובהתאם לצורך מתאים את מגבלות החשיפה ואת החשיפה בפועל לדירוג העדכני. כמו כן, בוחן הבנק באופן שוטף מידע נוסף ככל שקיים וזמין, לגבי אותם מוסדות, במטרה לנטר חשיפות גם במקרים בהם דירוג האשראי אינו משקף בהכרח את תמונת המצב המלאה.

הבנק מביא בחשבון את מועדי הפירעון של חשיפות האשראי במסגרת צרכי הנזילות של הבנק. פיקדונות כספיים מופקדים בדרך כלל לתקופות קצרות, ואילו חשיפה בגין נגזרים והשקעות בניירות ערך הינה לתקופות ממושכות יותר.

סיכון האשראי לדירוג והתפתחות

במסגרת ניהול סיכונים האשראי, נוקט הבנק אמצעים שונים לניהול, בקרת והפחתת סיכונים הנובעים מתמך אשראי לדירוג. תחום הלוואות הדירוג הינו בעל משקל מהותי מכלל סיכון האשראי של הבנק, אך הבנק מעריך את פרופיל הסיכון הגלום במתן אשראי לדירוג כנמוך ביחס לסיכון הגלום בתיק האשראי הכולל של הבנק, היות ותחום זה מאופיין בפיזור גבוה וברמת סיכון נמוכה בשל פיזור רחב של לווים, המשתייכים לענפי המשק השונים, שיעורי מימון נמוכים יחסית, פיזור גיאוגרפי נרחב של הנכסים המשועבדים ושימוש במפחיתי סיכון שונים וביניהם ביטוחי נכס וביטוחי חיים, למזעור סיכונים האשראי בתחום.

הבנק מבצע באופן שוטף פעילויות לבקרה ולניהול הסיכון הגלום באשראי לדירוג, באחריות החטיבה הקמעונאית, החטיבה לבקרת סיכונים וגורמים נוספים בבנק.

מדיניות הבנק בתחום המשכנתאות מבוססת על גישה פרטנית להגבלת הסיכון הספציפי בכל הלוואה באמצעות בחינת מאפייני סיכון שונים, וניתוח הבקשה להלוואה לפי גורמי סיכון הקשורים הן לטיב הלווים והן מהות העסקה שמקבל הבנק.

בעת הערכת טיב הלווים נבחנים בין היתר: יחס החרז מההכנסה, הכנסה לנפש, יציבות ההכנסה, ותק ועוד. בעת אישור הלוואה ניתן משקל גבוה ליחס החרז מההכנסה הקבועה של משק הבית (PTI) וזאת על מנת לבחון את יכולת החרז של משק הבית לרבות בתרחישים של עלית ריבית.

בנוסף נבחנים גורמי סיכון הקשורים לעסקה ולביטחונות, כגון מטרת הלוואה, שיעור המימון, המיקום הגאוגרפי של הבטוחה, מצבאי בדיקות שמאי ועוד.

לעיתים דורש הבנק את קיומם של חיזוקים, כגון ערבים להלוואה, יכולת החרז מוכחת שאינה מבוססת על הכנסה שוטפת של הלווה, וחיזוקים נוספים אחרים. לבנק מודל מתקדם לדירוג אשראי לדירוג הכולל דירוג לכל הלוואה וחישוב פוטנציאל ההפסד במקרה של כשל. מודל זה מהווה חלק ממערך הניטור הקיים של הבנק.

תיאבון ופרופיל הסיכון בתחום המשכנתאות

הבנק קבע במסגרת מדיניות סיכונים האשראי מגבלות שונות על פעילות האשראי לדירוג, בהתחשב בגורמי הסיכון המרכזיים. גורמים אלה נבחנים מעת לעת ובהתאם מתווספות מגבלות על פי הצורך, קרי, על פי פרופיל הסיכון של תיק המשכנתאות בפועל ומגמת התפתחותו והוראות רגולטוריות של בנק ישראל.

מגבלות אלה מהוות כמכלול את תיאבון הסיכון של הבנק בתחום המשכנתאות המוגדר במספר רב של מדדי סיכון הבוחנים היבטי סיכון אשראי וריכוזיות ברמת הביצועים השוטפים והתיק הכולל. מדדים אלה כוללים, בין השאר, את שיעור המימון בהלוואה, מיקום הנכס (סיכון גיאוגרפי), מדד איכות האשראי (ראה להלן במסגרת בקרת האשראי), יחס החרז מההכנסה, מטרת הלוואה, תקופת הלוואה, תמהיל המסלולים בהלוואה, סוג הנכס, איכות המסמכים, ריבית נורמטיבית, עושר פיננסי ומגבלות צולבות על שילוב של מספר פרמטרים.

הבנק מבצע באופן שוטף פעילויות לבקרה ולניהול הסיכון הגלום באשראי לדירוג, באחריות החטיבה הקמעונאית, החטיבה לבקרת סיכונים וגורמים נוספים בבנק. פעילות זו כוללת גם ניטור וניתוח התיק לפי גורמי הסיכון המרכזיים וכן אמידת הסיכון בתיק במודל מתקדם לדירוג אשראי לדירוג הכולל דירוג לכל הלוואה וחישוב ההסתברות לכשל ופוטנציאל ההפסד במקרה של כשל, וביצוע מגוון תרחישי קיצון, הבוחנים את השפעת השינויים בגורמים המאקרו כלכליים על רמת הסיכון של התיק, ובעיקר, השפעת שינוי בשיעור האבטלה, שינויים במחירי הדירוג ושינויים בשיעור הריבית.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

להלן פרטים בדבר מאפייני סיכון שונים בתיק ההלוואות לדירור⁽¹⁾⁽⁴⁾ ליום 30 בספטמבר 2022 (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור מימון	שיעור החזר	גיל ההלוואה ⁽²⁾ (הזמן שחלף ממועד מתן ההלוואה)					סה"כ
		עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	
מההכנסה הקבועה	מההכנסה הקבועה	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	סה"כ
עד 60%	עד 35%	14,404	15,375	29,699	26,443	11,205	100,201
35%-50%	35%-50%	3,159	2,682	4,239	5,317	3,267	19,710
50%-50%	80%-50%	1	8	17	325	907	1,259
מעל 80%	מעל 80%	-	1	1	21	88	111
75%-60%	עד 35%	12,244	12,055	17,522	11,179	3,015	58,385
35%-50%	35%-50%	3,208	2,157	1,950	1,873	974	11,327
80%-50%	80%-50%	1	2	6	70	233	312
מעל 80%	מעל 80%	-	-	-	1	20	21
מעל 75%	עד 35%	139	136	277	237	953	1,768
35%-50%	35%-50%	61	102	138	58	254	620
80%-50%	80%-50%	-	-	-	(14)	58	44
מעל 80%	מעל 80%	-	-	-	-	12	12
סה"כ		33,217	32,518	53,849	45,510	20,986	193,770
<p>הלוואות שניתנו בסכום מקורי גבוה מ-2 מיליון שקלים חדשים אחוז מסך האשראי לדירור הלוואות בריבית משתנה:</p>							
		1,402	3,796	3,989	2,570	833	17,988
		18.2%	11.7%	7.4%	5.6%	4.0%	9.3%
<p>לא צמודות בריבית פריים צמודות למדד⁽³⁾ במטבע חוץ⁽³⁾ סך הכל</p>							
		2,934	11,822	17,488	13,496	7,626	66,980
		910	1,810	1,062	649	3,048	9,729
		178	529	1,143	833	802	4,057
		4,022	14,161	19,693	14,978	11,476	80,766
<p>הלוואות לא צמודות בריבית פריים מסך האשראי לדירור</p>							
		38.2%	36.4%	32.5%	29.7%	36.3%	34.6%
<p>הלוואות צמודות למדד בריבית משתנה מסך האשראי לדירור</p>							
		11.8%	5.6%	2.0%	1.4%	14.5%	5.0%
<p>הלוואות בשיעור מימון גבוה מ-75% מסך האשראי לדירור</p>							
		0.4%	0.7%	0.8%	0.6%	6.1%	1.3%

(1) יתרת הלוואות לדירור לאחר הפרשה להפסדי אשראי.

(2) יתרות האשראי המוצגות לעיל מחולקות לקבוצות גיל בהתאם למועד בו החל הביצוע הראשון של ההלוואה, וכן כוללות באותה קבוצת גיל גם את יתרות האשראי שניתנו בפועל בתקופות מאוחרות יותר.

בנוסף, מחזורים של הלוואות, אינם משנים את גיל ההלוואה, כלומר יתרת ההלוואה משויכת למועד המקורי של העמדת ההלוואה. אופן טיפול זה רלוונטי גם למחזור של הלוואות "מוכונות" שהועמדו במקורן באחריות המדינה ומוחזרו להלוואות באחריות הבנק.

(3) בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, נכללות הלוואות בהן מתעדכן שיעור הריבית בתדירות של עד 5 שנים (ולא עד בכלל).

(4) הנתונים ליום 30 בספטמבר 2022 מוצגים לאחר יישום אופן החישוב, כאמור בביאור 9 לדוחות הכספיים, ללא השפעה מהותית.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

מאפייני תיק האשראי לדירור של הבנק

מדיניות הבנק בתחום המשכנתאות מבוססת על גישה שמרנית, תוך הגבלת הסיכון הספציפי בכל הלוואה באמצעות בחינת מאפיינים שונים. מאפיינים אלה כוללים את שיעור המימון, שיעור החזר ביחס להכנסה הקבועה של הלווה, ויכולת הלווה לעמוד בהחזרים השוטפים גם בתרחישים של שינוי בריבית. במקרים בהם ניתנות הלוואות בעלות מאפיינים שאינם עומדים באחד או יותר מהסטנדרטים שקבע הבנק למאפיינים האמורים, מחייב הבנק את קיומם של חיזוקים אחרים, כגון ערבים להלוואה, יכולת החזר מוכחת שאינה מבוססת על הכנסה שוטפת של הלווה, ועוד. בשנים האחרונות, לאור ההתרחבות בשוק הדירור והריבית הנמוכה יחסית ששוררת במשק, הגביר הבנק את האמצעים הננקטים לניטור וצמצום הסיכון, באופן שבא לידי ביטוי במאפייני הסיכון של הלוואות, כפי שיפורט להלן (כל הנתונים להלן נכונים ליום 30 בספטמבר 2022).

שיעור המימון

אחד הפרמטרים המרכזיים המשמשים את הבנק למזעור הסיכון בתיק האשראי לדירור הינו שיעור המימון (היחס שבין סכום הלוואה לבין שווי הנכס המשמש כביטחון).

שיעור המימון הממוצע של תיק המשכנתאות של הבנק ליום 30 בספטמבר 2022 עומד על 53.9%, בהשוואה ל-53.8% ביום 30 בספטמבר 2021 ול-53.4% ליום 31 בדצמבר 2021. מתוך היקפו הכולל של תיק האשראי של הבנק, בסך 194.1 מיליארדי שקלים חדשים, כ-98.7% ניתן בשיעור מימון מקורי נמוך מ-75%, המבטיח את הלוואה גם במקרה קיצון של ירידה של 25% בשווי הנכס המשמש לביטחון.

שיעור המימון בדיווח זה הינו שיעור המימון ההיסטורי שחושב במועד אישור הלוואה, והוא אינו מביא בחשבון פירעונות שוטפים, המקטינים את יתרת הלוואה, ושינויים בשווי הנכסים המשמשים כביטחון. העלייה המשמעותית במחירי הדירור החל מסוף שנת 2008, ומנגד צמצום יתרות הלוואות בגין הפירעונות השוטפים, מביאים לירידה בשיעור המימון ה"אמיתי", העדכני להיום, וכאמור לעיל, בהתבסס על השינויים בערכי הנכסים על פי אומדן הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אל מול יתרות התיק הנוכחיות. שיעור זה נמוך משיעור המימון ההיסטורי. היקף הלוואות שניתנו בשיעור מימון גבוה מ-75% בשנתיים האחרונות, מגיע ל-0.5 מיליארדי שקלים חדשים, המהווים כ-0.2% בלבד מתיק הלוואות לדירור.

יצוין בהקשר זה כי שיעור המימון הממוצע של הבנק ליום 30 בספטמבר 2022, בהתחשב ביתרות לסילוק עדכניות (ללא עדכון של ערך הנכס בעקבות שינויים במחירי הדירור) היה יורד כדלקמן: בהלוואות שגילן עד שנה, בשיעור של כ-3.7%. בהלוואות שגילן שנה עד 5 שנים, בשיעור של כ-4.2%, בהלוואות שגילן מעל 5 שנים, בשיעור של כ-18.1% ובסך כל הלוואות, בשיעור של כ-8.9%.

שיעור הלוואות שניתנו בשיעור מימון גבוה (מ-75%) מסך תיק האשראי לדירור של הבנק הינו 0.7% באשראי שניתן לפני שנה ועד שנתיים, 0.6% באשראי שניתן לפני 3 חודשים ועד שנה, ו-0.4% באשראי שניתן ברבעון השלישי של שנת 2022.

שיעור החזר מההכנסה הקבועה

שיעור המימון בהלוואה לדירור משמש מדד למידת הסיכון בהלוואה המבוססת רק על שווי הביטחון, ללא קשר למאפייני הלווה. לכן, בנוסף על כך, בעת אישור משכנתא, מחייב הבנק את הלווה להציג יכולת לעמוד בפירעונות השוטפים של הלוואה כסדרם, בעיקר באמצעות חישוב שיעור החזר החדשי מתוך ההכנסה הקבועה של הלווה, נטו לאחר מיסים והפקדות לחיסכון ארוך טווח.

שיעור החזר הממוצע בתיק האשראי לדירור של הבנק הוא 26.3%. כ-83.0% מתוך תיק המשכנתאות של הבנק ניתן ללווים ששיעור החזר שלהם נמוך מ-35% (שיעור החזר הממוצע ללווים אלה: כ-23.2%). כ-16.0% מתיק המשכנתאות ניתן ללווים בעלי שיעור החזר של 35% עד 50% (שיעור החזר הממוצע ללווים אלה: כ-39.3%). כ-0.9% מתוך המשכנתאות ניתן ללווים בעלי שיעור החזר של 50% עד 80% (שיעור החזר הממוצע ללווים אלה 59.4%) וכ-0.1% בלבד ניתנו ללווים בעלי שיעור החזר גבוה מ-80% (שיעור החזר הממוצע ללווים אלה: כ-91.9%).

הלוואות ששיעור החזר בהן גבוה, הינן הלוואות הניתנות ללווים בעלי היקף גדול של רכוש נוסף, או שההכנסה הפנויה לנפש לאחר הפחתת התשלום בגין המשכנתא גבוהה, או כאשר יכולת החזר שלהם אינה מבוססת בהכרח על הכנסה שוטפת, או בהתקיים חיזוקים נוספים להלוואה, מעבר לנכס הממושכן וליכולת החזר של הלווה עצמו, כגון ערבים בעלי איתנות פיננסית שלעיתים אף משלמים חלק מההחזר החדשי. בנוסף, בעת אישור הלוואה ללקוחות אלו ניתן משקל גבוה ליחס החזר מההכנסה בהתאם "לריבית נורמטיבית" וזאת על מנת לבחון את יכולת החזר של משק הבית בתרחיש של עליית ריבית.

לפרטים בדבר עדכון שבוצע בחישוב יחס החזר להכנסה (PTI), ראה באור 9 לדוחות הכספיים.

הלוואות בריבית משתנה

הבנק מאפשר ללקוחותיו ליטול הלוואות לדירור הכוללות חלק בריבית משתנה הן במסלול הצמוד (מדד, מטבע חוץ) והן במסלול הלא צמוד (הלוואות שקליות).

ביום 27 בדצמבר 2020 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא מגבלות למתן הלוואות לדירור. העדכון כולל ביטול מגבלת ריבית הפריים, כך שנוותרתה המגבלה שלפחות שליש מסך המשכנתא יינתן בריבית קבועה, ועד שני השלישים הנותרים יינתנו בריבית משתנה.

התיקונים להוראה לפי החוזר הינם החל מיום 17 בינואר 2021. עבור הלוואה לדירור המיועדת למימון פירעון מוקדם של הלוואה בבנק או בבנק אחר יחול התיקון מיום 28 בפברואר 2021.

הבנק מעמיד לרשות לקוחותיו את הידע והמומחיות של עובדיו לצורך הבנת הסיכונים בהלוואה בריבית משתנה והאופן בו ניתן לצמצם או להימנע מסיכון זה. הבנק מיעץ ללקוחותיו לייחס משקל ראוי לסיכון זה ולנהוג בזהירות בהחלטתם על הרכב הלוואה.

היקף הלוואות צמודות הפריים שניתנו בשנתיים האחרונות, המהוות את מרכיב הסיכון העיקרי במשכנתאות אלה, מגיע ל-28.4 מיליארדי שקלים חדשים, המהווים כ-14.6% מתיק הלוואות לדירור.

יצוין כי לפני אישור הלוואה לא צמודה בריבית פריים, בדומה לאישורי הלוואות במסלולים אחרים בריבית משתנה, בוחן הבנק את יכולת החזר של הלווה בתרחיש בו יעלה שיעור ריבית הפריים לשיעור "ריבית נורמטיבית".

היקף הלוואה

היקף הלוואות שנתן הבנק בסכום מקורי גבוה מ-2 מיליוני שקלים חדשים הגיע ביום 30 בספטמבר 2022 ל-18.0 מיליארדי שקלים חדשים, המהווים כ-9.3% בלבד מתיק האשראי לדירור של הבנק.

לפרטים נוספים בדבר סיכון האשראי לדירור, ראה דוח הסיכונים לשנת 2021 באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון תפעולי

תיאור הסיכון והתפתחותו

הסיכון התפעולי הינו מהותי בשל קיומו בכל תחומי הפעילות ובכל יחידות הבנק. לסיכון התפעולי פוטנציאל פגיעה ברווח, בהכנסות, בהון ובמוניטין הבנק, ויש לו יחסי גומלין עם סיכונים אחרים כגון: סיכון שוק, סיכון אשראי, סיכון נזילות, סיכון מוניטין וסיכונים נוספים. אירועים תפעוליים מתרחשים לעיתים שלא בשליטת הבנק, ועלולים להתפתח כתוצאה מאירועים חיצוניים, בחלקם לא צפויים, בעלי סיכון התממשות שלא ניתן להערכה מראש כגון: אסון טבע (רעידת אדמה, שיטפון), מגיפה ואירוע ביטחוני. לפיכך, ניהול יעיל של הסיכון הינו הכרחי בתהליכי ניהול סיכונים בבנק.

הסיכון התפעולי מובנה בכל המוצרים, הפעילויות, התהליכים והמערכות של הבנק. עם ההתפתחות בשווקים הגלובליים, והעלייה במורכבות הפעילות הפיננסית והתשתיות הטכנולוגיות התומכות, גברה ההבנה כי חשיפת הבנק להפסדים פוטנציאליים כתוצאה מכשלים בפעילות התפעולית השוטפת, עלולה לפגוע בפעילותו העסקית.

הסיכון התפעולי מוגדר על ידי בנק ישראל כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים, מערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים.

הבנק הגדיר מסגרת לניהול סיכונים תפעוליים, הכוללת הגדרה של הממשל התאגידי המפרט את תחומי הסמכות והאחריות של קווי ההגנה, ואת חשיבותה של הטמעת תרבות נאותה לניהול הסיכונים התפעוליים בבנק.

הסיכון התפעולי בבנק מטופל באופן אקטיבי ובמטרה לתמוך בפעילות היחידות העסקיות, לשפר את התהליכים העסקיים העיקריים הכרוכים בפעילותם, ועל ידי כך, להגדיל את הערך העסקי, ולא רק למזער את ההפסדים הצפויים מהסיכון התפעולי.

האירועים התפעוליים מסווגים לשבע קטגוריות סיכון בהתאם לעקרונות באזל: מעילה (הונאת הבנק בידי עובדיו), הונאה חיצונית (הונאת לקוח את הבנק), פרקטיקות עבודה ובטיחות סביבת העבודה (הפסדים הנובעים מפעולות שאינן עולות בקנה אחד עם חוקים או הסכמים בנושא עבודה), פרקטיקות הקשורות ללקוחות, מוצרים ועסקים (אי עמידה בחובות כלפי לקוח), נזק לנכסים פיסיים, ביצוע, הפצה וניהול תהליכים ושיבושים עסקיים וכשלי מערכות. הבנק מנהל ומודד את הסיכון התפעולי גם לפי קטגוריות אלה.

המשכיות עסקית

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 355 בנושא ניהול המשכיות עסקית. במהלך הרבעון השלישי של שנת 2022, המשיך הבנק לעקוב ולנטר אחר מצב התחלואה. הבנק ממשיך ומשמר את כל מערכי החרום במידה ותהיה התפרצות מחודשת. הבנק ממשיך לעקוב אחר שיעור החולים והמבודדים ומקפיד לשמר נהלים והנחיות עדכניים בהתאם להנחיות בנק ישראל והמדינה ובכלל זה את יכולת העבודה מרחוק.

במהלך הרבעון השלישי המשיך הבנק ביישום תוכנית העבודה השנתית ותוכנית התרגול לשנת 2022, ובכלל זה: תרגול מקיף בתרחיש סייבר שבחן את השפעותיו של תרחיש ייחוס מסוג זה על תפקוד המערכים העסקיים והתפעוליים של הבנק, במסגרת התרגול נפתחו חמל"ים חטיבתיים וחדר מצב אשר התמודדו עם אירועים עסקיים ותפעוליים במתאר טכנולוגי המושפע מאירוע סייבר. בנוסף בחן הבנק במסגרת נייר בנק ישראל בנושא של התמודדות עם אירוע של כשל טכנולוגי הפוגע בתהליך עסקי מהותי בחדר העסקות את תוכניות הפעולה לאירוע כשל טכנולוגי מתמשך הפוגע בשרות חיוני בחדר העסקות ואת הנהלים ותהליכי העבודה החליפיים לעניין זה. במסגרת הבחינה הוצגו הפתרונות ודרכי פעולה להפחתת השפעת האירוע והמשך מתן שרות, גם במקרה של כשל טכנולוגי.

לעניין הבקרה הקבוצתית, גם ברבעון זה, המשיך הבנק לשמור על קשר רציף מול יחידות המשכיות העסקית בקבוצה ושולחותיו בחוץ לארץ.

אבטחת מידע והגנת הסייבר

סיכון אבטחת מידע וסייבר - סיכון אבטחת מידע הינו סיכון הנובע מליקויים בהגנה על מערכות המחשב של הבנק והמידע הנכלל בהן. סיכון הגנת הסייבר נובע מאירוע בו מתבצעת תקיפה של מערכות המחשב על ידי או מטעם יריבים חיצוניים או פנימיים לבנק.

הוראה 361 בנושא ניהול הגנת הסייבר, מתווה עקרונות לניהול נאות של סיכונים סייבר באופן המחייב הרחבה והתאמה של המסגרת לניהול סיכונים טכנולוגית המידע, בהיבט תפיסת מרחב האיום ויכולות ההגנה הנדרשות. בהתאמה, אושרה בבנק אסטרטגיה ומדיניות הגנת סייבר מקיפה ונקבעו קווי ההגנה ליישומה, מונה מנהל אבטחת מידע והגנת סייבר הכפוף למנהל החטיבה לבקרת סיכונים ובאחריותו, בין היתר, קביעת מדיניות אבטחת המידע והגנת הסייבר בבנק, פיתוח תוכנית עבודה להגנת הסייבר, מעקב אחר יישום תוכנית העבודה בתחום זה ובחינה של אפקטיביות מערכות ותהליכי אבטחת המידע והגנת הסייבר.

מערכות הבנקאות הישירה בבנק כוללות תהליכי אבטחת מידע בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 367 ובכלל זה מנגנוני הזדהות, אופן שליחת מידע ללקוחות וזיהוי פעולות חריגות.

רמת הסיכון במהלך הרבעון השלישי של שנת 2022 נותרה בינונית. במהלך רבעון זה, זוהו מספר ניסיונות הונאה בודדים כנגד לקוחות (באמצעות מתקפות דיג) במסגרתם נגנבו פרטי הזדהות שלהם לחשבון במטרה לבצע פעולות לא מורשות בחשבונותיהם. לאור מנגנוני ההגנה המופעלים בבנק, על אף ניסיונות הונאה אלו, לא בוצעו פעולות לא מורשות בחשבונות הלקוחות.

הבנק ממשיך לחזק ולשפר את מנגנוני ההגנה המופעלים במערכות הבנק על מנת להמשיך ולצמצם את היכולת להונות את הלקוחות ולבצע פעולות לא מורשות בחשבונותיהם. פעולות אלו הינן חלק מתהליכי התחקור והפקת הלקחים הקיימים בבנק בהקשר לאיום המתפתח.

מערך אבטחת המידע של הבנק פועל בצורה מלאה ורציפה, תוך שיפור וחיזוק יכולות ומנגנוני הגנה בהתאם להתרחבות האיומים ולצרכים המתאגרים בהם הבנק נדרש לעמוד.

יצוין כי מגפת הקורונה והשלכותיה על מגוון פעילויות וארגונים העצימה ברמה עולמית את סיכון הסייבר. הפעילות שהבנק נקט וממשיך לבצע לאורך כל התקופה, הותירה את רמת הסיכון בבנק ללא שינוי.

סיכון טכנולוגיית המידע

סיכון טכנולוגיית המידע הינו סיכון הנובע מכשל של מערכות הבנק כתוצאה מליקויים בזמינות וביצועי המערכות, ביצועים לא נכונים וחוסר תמיכה של המערכות בצרכים העסקיים של הבנק.

במשך השנים האחרונות התרבו הסיכונים הכרוכים בניהול טכנולוגיית המידע, כפונקציה של פיתוח והטמעת טכנולוגיות חדשות והתפתחויות של סיכונים ואיומים חדשים. לבד ממצב שגרר מסגרת ניהול טכנולוגיית המידע מטפלת במצבי כשלים מערכתיים כגון: תקלות מערכת ובהיערכות למצב חירום.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

זאת על מנת להבטיח לבנק שמירה על רצף פעילות עסקית גם בעת התראה או חירום. בכך ניתן יהיה למזער סיכוי מוניטין וסיכונים עסקיים העלולים להתפתח במצבים אלו.

מנהלת חטיבת הטכנולוגיה היא האחראית על ניהול נכסי טכנולוגיית המידע ומסגרת הניהול מעוגנת במסמך מדיניות ייעודי התואם לעקרונות שנקבעו במסמכי המדיניות לניהול ובקרת סיכונים שונים בבנק. מדיניות ניהול נכסי טכנולוגיית המידע תואמות את דרישות הפיקוח על הבנקים ובפרט את העקרונות שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין 357 - ניהול טכנולוגיית המידע, 350 - ניהול הסיכון התפעולי, 355 - ניהול המשכיות עסקית ו-361 - ניהול הגנת הסייבר.

תיאבון הסיכון מוגדר כמותית ואיכותית בתרחישי שגרה וחירום, כאשר תיאבון הסיכון של הבנק בהיבטים התפעוליים לסיכון טכנולוגיית המידע נכלל במסגרת ניהול תיאבון הסיכון של הסיכון התפעולי. תיאבון הסיכון בהיבטים הטכנולוגיים מוגדר בשורה של מדדים, לרבות רמות הסיכון במפת סיכונים טכנולוגיים ותיאבון סיכון פרטני בגורמי סיכון שונים.

הבנק מפעיל מגוון אמצעים להפחתת הסיכונים, בין השאר באמצעות אינדיקטורים (KRI) ומערכות תומכות. יצוין, כי מוקד SOC (Security Operation Center) הפועל 24/7, אחראי על ניטור תשתיות ומערכות הבנק, ופועל לניתוח לוגים ואיתור אנומליות בזמן אמת, להתנהגות חריגה של משתמשים ומערכות ברשת, בהיבטי אבטחת מידע והגנת הסייבר. כמו כן, לבנק מוקד NOC (Network Operation Center) - הפועל אף הוא 24/7, ומשמש כגוף תפעולי להצגת תמונה אחודה של תשתיות הארגון, יכולת ניטור וחיזוי תקלות, ופועל לניתוח לוגים ואיתור אנומליות, בהיבטי הסיכונים הטכנולוגיים. במחצית הראשונה של שנת 2022 המשיך הבנק לפעול לחיזוק יכולות איתור התקלות בשלבים מוקדמים והרחיב את השימוש בבטיים לשיפור אפקטיביות ניטור זמינות המערכות.

לאור ההתפתחויות הקיימות בשוק הפיננסי וגילן של המערכות הקיימות בבנק, החל הבנק ברבעון הראשון של 2019 בפריקט להחלפת מערכת הליבה של שוק ההון על בסיס פלטפורמה חדשה.

כמו כן, החל הבנק במהלך 2019 פריקט החלפת מערכת ה-CRM אשר תיושם באופן מדורג במהלך מספר שנים. בחודש מרץ 2022, עלו מספר אבני דרך לפיילוט ייצורי, לאחריו הן תפרסנה ברחבי הבנק לצד המשך פיתוח אבני הדרך הבאות.

במסגרת תהליך קליטת בנק אגוד, מנוהלת בחטיבת הטכנולוגיה של הבנק תוכנית מיזוג טכנולוגית המורכבת מפריקטים רבים שתכליתם העברת הפעילות של בנק אגוד, המבוססת מערכות בנק לאומי ובנק אגוד, ושילובם במערכות הבנק.

מידע זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המידע מתבסס על הנחות, עובדות ונתונים (להלן ביחד: "הנחות") שהובאו בפני דירקטוריון הבנק. ההנחות עלולות שלא להתממש בשל גורמים שאינם בשליטת הבנק בלבד.

רמת הסיכון במהלך הרבעון ולאורך משבר הקורונה נותרה בעינה. חטיבת הטכנולוגיה פעלה באופן מלא לתמיכה מלאה בתפקוד השוטף של הבנק ובצרכים הטכנולוגיים שנדרשו לפעילותו בשגרת החירום. לא חלו אירועים ו/או תקלות מהותיות בתקופה זו. יצוין כי בבנק יב הושבתו מערכות המחשוב ביום 30 ביוני 2022 עד לשעה 10:30 בבוקר, בשל עבודות תחזוקה שהתמשכו מעבר למתוכנן. לא נרשמו אירועים מיוחדים בשל ההשבתה ולקוחות הבנק ניתן מענה מלא.

סיכון משפטי

הסיכון המשפטי הוגדר במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין 350 בנושא סיכונים תפעוליים והוא כולל העדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, וכן כולל, אך אינו מוגבל, לחשיפה לקנסות או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית, כמו גם מהסדרים פרטניים. הסיכון המשפטי כולל גם סיכונים הנובעים מחשיפה משפטית בשל התנהלות הבנק עם מחזיקי העניין השונים שלו (כגון: לקוחות, ספקים וצדדים שלישיים אחרים).

בגדר הסיכון המשפטי נכללים סיכונים הנובעים מהוראות חקיקה, הוראות רגולטוריות, פסיקה של ערכאות שיפוטיות או מעין שיפוטיות והסיכונים המשפטיים הנובעים מפעילות הבנק השוטפת. מנהלת הסיכונים המשפטיים בבנק הינה היועצת המשפטית הראשית. הבנק פועל באורח מתמיד על מנת למזער במידת האפשר את הסיכונים המשפטיים הנלווים לפעילותו השוטפת וכן פועל להנחלת תרבות, הלכה למעשה, של איתור הסיכון המשפטי ומזעורו באופנים שונים.

החטיבה המשפטית של הבנק מנתחת באורח שוטף את מרכיבי הסיכון המשפטי, את גבולותיו (כפי שנובעים למשל מזהות הצד הנגדי, מאופן יצירת הבטוחות וכדומה) וכן את מאפייניו הספציפיים, תוך בחינה של רמת הסיכון והחשיפה אליו בשים לב לקווי הפעילות העסקית השונים של הבנק, ובהתאמה נותנת ייעוץ משפטי שוטף לבנק, על יחידותיו השונות.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022, רמת הסיכון המשפטי נותרה ברמה נמוכה-בינונית.

לפרטים נוספים בדבר הסיכון התפעולי ראה דוח הסיכונים לרבעון השלישי של שנת 2022 באתר האינטרנט של הבנק.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

סיכון שוק וריבית

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון שוק (Market Risk) - הינו הסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוזי מאזניות הנובע משינוי בשווי ההווגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בגורמי הסיכון בשוק (שיעורי ריבית, שערי חליפין, מחירי מניות, סחורות ואינפלציה).

סיכון ריבית בתיק הבנקאי (Interest Rate Risk in the Banking Book) - הינו הסיכון לרווחי הבנק (שינוי בהכנסות) או לשווי הכלכלי של הבנק, הנובע בעיקר, משינויים במבנה עקומי הריבית הרלבנטיים לפעילות הבנק, תזוזות שונות שאינן זהות של עקומים שונים שבהם הבנק משתמש לתמחור וניהול החשיפות שלו, או מהעובדה ששינוי בריבית יכול לגרום לשינוי במבנה הנכסים וההתחייבויות של הבנק, כתוצאה ממימוש אופציות לפירעון מוקדם, בגין שינוי ברמת הריבית במשק.

סיכון השוק בתיק הסחיר הינו מזערי, על פי מדיניות הבנק. מבנה הבנק המוטה תיק משכנתאות, מייצר שימושים לטווחים ארוכים, אשר כנגדם מגייס הבנק מקורות. הבנק מבצע באופן שוטף, בחינה למתודולוגית אמידת הסיכון בהתאם לפרקטיקה המקובל בעולם.

נציין כי, תיק הנוסטרו של בנק אגוד משקף סיכון שהינו גבוה מתאבון הסיכון של הבנק. יחד עם זאת, ברמת הבנק המאוחד השפעת תיק זה אינה מהותית. הערכת החשיפה של הבנק לסיכונים ריבית לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022, הינה ברמת סיכון נמוכה-בינונית.

ערכי הסיכון הנמדדים למהלך עסקים רגיל ותרחישי קיצון, עלו במהלך רבעון זה, כתוצאה מפעילות בנקאית שוטפת ועליית עקומי ההיוון. בנוסף, הבנק ממשיך לנהל את הפוזיציה המדדית בצורה הדוקה המתבססת על בניית מאזן הצמדה בתדירות יומית ובנייה של פוזיציה חזויה תחת תרחישים שונים.

להלן ערך ה-VAR של קבוצת הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

שנת	30 בספטמבר		
	2021	2022	
592	587	583	לסוף התקופה
810 (פברואר)	810 (פברואר)	1,018 (יולי)	ערך מקסימלי במהלך התקופה
521 (אוקטובר)	532 (יולי)	533 (אפריל)	ערך מינימלי במהלך התקופה

מרבית סיכון השוק נובע מסיכון הריבית בתיק הבנקאי, כפי שיוצג להלן. בחינת ה-Back-Testing על מודל ה-VAR ההיסטורי-אנליטי בתיק הכולל, לא הציגה תצפיות של רווח/הפסד החורגת מ"תחזית" מודל ה-VAR. היעדר חריגות כאמור, עומד בקריטריונים, כפי שהוגדרו על ידי ועדת באזל, לבחינת איכות מודל ה-VAR.

ניתוח סיכון הריבית בתיק הבנקאי

להלן השפעת⁽⁴⁾ תזוזה מקבילה של העקום ב-2% על השווי הכלכלי של התיק הבנקאי במונחי EVE (במיליוני שקלים חדשים):

שינוי בשווי הווגן						
מטבע חוץ			מטבע ישראלי			
לא צמוד	צמוד למדד	דולר	אירו	אחר	סך הכל	
30 בספטמבר 2022						
(505)	(2,209)	454	26	18	(2,216)	עלייה של 2%
383	2,360	(455)	12	(20)	2,280	ירידה של 2%
30 בספטמבר 2021						
(737)	(1,700)	372	2	19	(2,044)	עלייה של 2%
(325)	984	(393)	30	(21)	275	ירידה של 2%
31 בדצמבר 2021						
(905)	(1,187)	418	14	16	(1,644)	עלייה של 2%
(82)	427	(439)	14	(17)	(97)	ירידה של 2%

(4) מחושב על סמך נתונים שוטפים המשמשים לצורך ניהול סיכון הריבית בפועל.

במסגרת ערכת התחזית לתזרימים הצפויים מפירעון משכנתאות בבנק, נלקחות בחשבון הנחות לגבי שיעור ואופן הסילוקים המוקדמים. יתרות עובר-ושב בזכות נפרסו על פי הפרקטיקה המקובלת בהתאם להנחיות באזל, קרי למח"מים של 3 עד 4 שנים לסוגי לקוחות שונים. הבנק מבצע באופן שוטף, בחינה למתודולוגית אמידת הסיכון בהתאם לפרקטיקה המקובלת בעולם. בתרחיש מקביל של עליית ריבית ב-1%, קרן ההון בגין ניירות ערך צפויה לרדת בכ-303 מיליוני שקלים חדשים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

מידע כמותי על סיכון ריבית - ניתוח רגישות

שווי הוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו:

ליום 30 בספטמבר 2022			ליום 30 בספטמבר 2021			ליום 31 בדצמבר 2021		
שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל	שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל	שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל
21,088	1,089	22,177	17,358	445	17,803	18,054	363	18,417
12,922	5,138	18,060	(9,395)	26,029	16,634	14,355	2,250	16,605

שווי הוגן נטו מותאם⁽¹⁾

מזה: תיק בנקאי

השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של הבנק וחברות מאוחדות שלו:

ליום 30 בספטמבר 2022			ליום 30 בספטמבר 2021			ליום 31 בדצמבר 2021		
שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל	שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל	שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל
(1,008)	261	(747)	(215)	230	15	57	134	191
(743)	251	(492)	(196)	237	41	95	140	235
483	(357)	126	(120)	(233)	(353)	(297)	(193)	(490)
175	(346)	(171)	(129)	(236)	(365)	(333)	(199)	(532)
(897)	140	(757)	(257)	(1)	(258)	(240)	(32)	(272)
933	(11)	922	249	76	325	311	87	398
413	247	660	214	182	396	314	163	477
(214)	(257)	(471)	81	(187)	(106)	85	(168)	(83)

שינויים מקבילים

עלייה במקביל של 1%

מזה: תיק בנקאי

ירידה במקביל של 1%

מזה: תיק בנקאי

שינויים לא מקבילים

התללה⁽³⁾

השטחה⁽⁴⁾

עליית ריבית בטווח הקצר

ירידת ריבית בטווח הקצר

(1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה.

(2) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

(3) ירידה בריבית בטווח הקצר ועליה בריבית בטווח הארוך.

(4) עלייה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

הפער בין חשיפת הבנק לשינויים בריבית על פי השווי ההוגן נטו המותאם לבין רגישות הערך הכלכלי (EVE) המוצגים לעיל, בתזוזה מקבילה של העקום ב-1% עומד על 533 מיליוני שקלים חדשים.

עיקר הפער נובע משימוש בעקומי היוון שונים. עקומי ההיוון המשמשים לניתוח רגישות הערך הכלכלי (EVE) הינם עקומי מחירי המעבר ואילו ריביות ההיוון המשמשות לצורך הצגת השווי ההוגן המותאם נטו הינן ריביות בהן היה ניתן לבצע עסקאות דומות בתאריך המאזן והן משקפות את רמת הסיכון הגלומה ללקוח דומה.

החירוש מאפשר תרחישים בהם עשויה להיווצר ריבית שלילית, ואינו קוטם את הריבית בשיעור של 0%.

לפרטים נוספים ראה ביאור 15 לדוחות הכספיים.

לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ביאור 33 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2021.

יצוין כי שיעור התשואה הפנימי ומשך חיים ממוצע האפקטיבי כפי שמוצגים בחשיפת הבנק לשינויים בשיעורי הריבית בדוח הסיכונים, הינם נתונים ממוצעים ולכן לא ניתן להסיק משינוי ליניארי בהם על רגישות השווי ההוגן המותאם נטו לשינויים בשיעורי הריבית.

השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית⁽¹⁾:

ליום 30 בספטמבר 2022			ליום 30 בספטמבר 2021			ליום 31 בדצמבר 2021		
הכנסות ריבית	הכנסות מימון שאינן מריבית ⁽³⁾	סך הכל	הכנסות ריבית	הכנסות מימון שאינן מריבית ⁽³⁾	סך הכל	הכנסות ריבית	הכנסות מימון שאינן מריבית ⁽³⁾	סך הכל
753	110	863	1,272	54	1,326	1,291	30	1,321
752	89	841	1,272	53	1,325	1,291	47	1,338
(1,404)	(282)	(1,686)	(1,167)	(53)	(1,220)	(1,158)	(36)	(1,194)
(1,404)	(262)	(1,666)	(1,167)	(56)	(1,223)	(1,157)	(59)	(956)

שינויים מקבילים⁽²⁾

עלייה במקביל של 1%

מזה: תיק בנקאי

ירידה במקביל של 1%

מזה: תיק בנקאי

(1) לטווח של שנה.

(2) שינויים בריבית חסרת סיכון.

(3) כולל השפעת שווי הוגן, רווחים (הפסדים) מפעילות באגרות חוב והשפעת צבירת ריבית על פעילות בנגזרים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

להלן ההנחות העיקריות שבבסיס הנתונים לעיל, התואמות את האופן בו מנהל הבנק את סיכוני הריבית:

- יתרות עובר ושב בזכות נפרסו על פי הפרקטיקה המקובלת בהתאם להנחיות באזל, קרי למח"מים של 3 עד 4 שנים לסוגי לקוחות שונים.
 - בחישוב רגישות הכנסות מריבית, לא מתבצעת קטימה של הריבית חסרת סיכון לשיעור מינימאלי של 0.0%. באותו אופן, בחישוב רגישות ההכנסות מימון שאינן מריבית, לא מתבצעת קטימה של ריביות ההיוון בשיעור ריבית 0.0%.
 - לאור השינוי בסביבת הריבית, עודכנו ההנחות ההתנהגותיות ביחס ליתרות עובר-ושב בזכות ותיק ניירות הערך. ההנחה היא, כי בתרחיש של עליית ריבית יהיה מעבר מיתרות עובר ושב, לפיקדונות נושאי ריבית, ושינויים בהיקפי אגרות החוב בתיק הנוסטרו.
- לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ביאור 15 לדוחות כספיים אלה וכן, ביאור 33 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2021.

ניתוח החשיפה למדד ושער חליפין

להלן ניתוח רגישות הון קבוצת הבנק לשינויים בשערי חליפין עיקריים ובמדד המחירים לצרכן (לפני השפעת מס), ליום 30 בספטמבר 2022, גידול (שחיקה) בהון (במיליוני שקלים חדשים):

	תרחיש קיצון היסטורי ⁽¹⁾		תרחישים			מדד ⁽²⁾
	עלייה מקסימלית	ירידה מקסימלית	ירידה של 10%	ירידה של 5%	עלייה של 5%	
דולר	274.2	(217.1)	(2,419.9)	(1,209.9)	1,209.9	2,419.9
ליש"ט	7.9	(8.5)	(21.2)	(11.9)	13.1	26.1
יין	0.2	(0.3)	(0.4)	(0.2)	0.2	0.4
אירו	0.2	0.3	0.6	0.2	0.2	0.6
פר"ש	0.7	1.1	4.2	1.0	0.9	1.3
	(0.2)	0.1	0.2	0.1	(0.1)	(0.2)

(1) תרחישי הקיצון חושבו על בסיס שינויים יומיים בשערי החליפין ושינויים חודשיים במדד ב-10 השנים האחרונות.
(2) רגישות ההון לעלייה ולירידה של 3% במדד המחירים לצרכן הינה 726.0 ו-726.0 (מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה).

משבר הקורונה גרם לירידה בציפיות האינפלציה, עקב ירידה צפויה בביקושים. הבנק ממשיך לנהל את הפוזיציה המדדית בצורה הדוקה המתבססת על בניית מאזן הצמדה בתדירות יומית ובניה של פוזיציה חזויה תחת תרחישים שונים. לפרטים נוספים בדבר סיכון שוק וריבית, ראה דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון מחירי מניות

לפרטים בדבר סיכון מחירי מניות, ראה דוח הסיכונים לשנת 2021 באתר האינטרנט של הבנק. לפרטים בדבר השקעות במניות ראה ביאור 5 בדוחות כספיים אלה, וכן ביאורים 12 ו-15 א' בדוחות הכספיים לשנת 2021.

סיכון נזילות ומימון

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון נזילות - סיכון הנובע מאי הוודאות לגבי זמינות המקורות, ויכולת מימוש נכסים בזמן קצוב ובמחיר סביר. סיכון מימון - סיכון הנובע ממחסור במקורות מימון או עלויות גבוהות מידי לגיוס מקורות. סיכון הנזילות מנוהל בכפוף למגבלות הדירקטוריון וההנהלה, תוך מאמץ למזער הפסדים הנובעים מהשקעת עודפי נזילות בנכסים עם נזילות גבוהה, אך בעלי תשואה נמוכה.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 לא נרשמו חריגות ממגבלות הדירקטוריון. במהלך הרבעון השלישי של שנת 2022, רמת הכוונות בבנק עמדה על "צהובה" בעקבות המשך הלחימה באוקראינה והתנודתיות בשווקים. רמת הכוונות כוללת צעדים אופרטיביים אשר נועדו להבטיח כי הבנק שומר על רמת נזילות נאותה בעתות משבר. בפועל לא נצפו כל אירועים ו/או אינדיקטורים שיש בהם בכדי להצביע על התממשות של אירוע נזילות.

בחודש מאי 2022 אישר הפיקוח על הבנקים פטור לבנק אגוד מיישום הוראת ניהול בנקאי תקין 342 "ניהול סיכון נזילות" והוראת ניהול בנקאי תקין 221 "יחס כיסוי הנזילות", והעברת ניהול הנזילות הלכה למעשה לבנק. החל מיום 1 ביוני 2022, הבנק מנהל את סיכון הנזילות עבור בנק אגוד כאשר מדידת יחסי הנזילות בבנק הינם על בסיס סולו, בראייה ממוזגת, קרי יחד עם נתוני בנק אגוד. בקרות על חישוב היחסים מופעלות על ידי הקו השני בבנק. דסק הנזילות בבנק אגוד ממשיך לפעול ולנהל את הנזילות העסקית באגוד, תוך שמירה על מגבלות נזילות פנימיות שהוגדרו בבנק. לפרטים נוספים בדבר מקורות המימון, ראה פרק התפתחותיות במקורות המימון לעיל.

לפרטים נוספים בדבר סיכון המימון ראה דוח הסיכונים לשנת 2021 באתר האינטרנט של הבנק.

יחס כיסוי הנזילות

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 221 - "יחס כיסוי נזילות", הדרישה הרגולטורית המזערית הינה 100%. כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים, דירקטוריון הבנק קבע כי תישמרנה כריות ביטחון נוספות מעבר ליחס המזערי הרגולטורי כך שיעד יחס כיסוי הנזילות של הבנק והקבוצה בשנת 2022 יעמוד על שיעור הגבוה ב-5% מהדרישה המזערית. היחס מנוהל ומדווח בסך כל המטבעות יחדיו ובמטבע חוץ בנפרד, הן ברמת הבנק והן על בסיס קבוצתי. היחס

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

בתאגיד הבנקאי בלבד והן היחס במאוחד מחושב יומית, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות, בתקופת 90 הימים שקדמו לתאריך הדוח. הוראה זו הינה בנוסף לניהול סיכון הנזילות תחת מודלים פנימיים, כנדרש בהוראה 342.

יחס כיסוי הנזילות הממוצע (מאוחד, כולל נתוני בנק אגוד) לרבעון השלישי של שנת 2022 הסתכם ב-119%. כאמור לעיל, במהלך תקופה זו, לא נרשמו חריגות ממגבלות יחס זה.

יחס מימון יציב נטו

הוראת ניהול בנקאי תקין 222 "יחס מימון יציב נטו" קבעה יחס מימון יציב מינימאלי בשיעור של 100% ("NSFR רגולטורי"), בין מימון יציב זמין ומימון יציב נדרש. כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים, דירקטוריון הבנק קבע כי תישמרנה כריות ביטחון נוספות מעבר ליחס המזערי הרגולטורי כך שיעד יחס מימון יציב נטו של הקבוצה יעמוד על שיעור הגבוה ב-5% מהדרישה המזערית. היחס מנוהל ומדווח בסך כל המטבעות יחדיו על בסיס מאוחד. היחס על בסיס מאוחד ליום 30 בספטמבר 2022 עמד על 116%.

ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכמה יתרת שלוש קבוצות המפקידים הגדולות בקבוצת הבנק ב-16.0 מיליארדי שקלים חדשים. גיוס המקורות ומצב הנזילות בבנק - במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 עלתה יתרת פיקדונות הציבור בבנק מ-307.9 מיליארדי שקלים חדשים ביום 31 בדצמבר 2021, ל-345.3 מיליארדי שקלים חדשים ביום 30 בספטמבר 2022, גידול של 12.2%.

במגזר הלא צמוד, הגיעה יתרת פיקדונות הציבור לסך של 260.4 מיליארדי שקלים חדשים, עלייה של 11.7% לעומת סוף שנת 2021. במגזר צמוד המדד הגיעה יתרת פיקדונות הציבור לסך של 23.2 מיליארדי שקלים חדשים, עלייה של 7.8% לעומת לסוף שנת 2021, ובמגזר מטבע חוץ עלתה יתרת פיקדונות הציבור ל-61.8 מיליארדי שקלים חדשים, עלייה של 16.0% לעומת סוף שנת 2021.

לפרטים נוספים בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכונים אחרים

סיכון ציות ורגולציה

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון הציות (Compliance Risk) הינו הסיכון להטלת סנקציה להפסד פיננסי מהותי או לנזק תדמיתי, אשר הבנק עלול לספוג כתוצאה מכך שאינו מקיים את "הוראות הציות".

סיכון הציות כולל גם את סיכון ההוגנות (Conduct risk), וכן את סיכון חוצה גבולות, סיכון הלבנת הון וסיכון מימון טרור המוצגים בנפרד להלן.

מנהל סיכון הציות והרגולציה הוא מנהל החטיבה לבקרת סיכונים. קצין הציות הינו האחראי לניהול השוטף של הסיכון.

סיכון הציות נותר ללא שינוי במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 והוא מוגדר ברמה נמוכה-בינונית.

הערכת הסיכון נובעת, בין היתר, מהמשך הטיפול בסיכונים שסווגו ברמות הגבוהות, שיפור הבקרה, קיום הדרכות, ממציא סקרים ודוחות ביקורת וייעול תהליכי העבודה בתחום, תוך שילוב שיפורים טכנולוגיים. ברבעון הנוכחי, הבנק פעל ליישם את ההוראות הרלוונטיות של הרגולטורים השונים. כמו כן, קיים הבנק בקרות שוטפות במטרה לנטר סיכונים ציות העלולים להתהוות בתקופה זו.

לבנק תוכניות אכיפה פנימית בדיני נירות ערך ובדיני התחרות הכלכלית.

לפרטים נוספים בדבר סיכונים הציות השונים והרגולציה ראה דוח הסיכונים לשנת 2021 באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון חוצה גבולות

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון חוצה גבולות (Cross Border Risk) הוא הסיכון להפסד כספי (לרבות בשל הליכים משפטיים, קנסות או סנקציות על ידי רשויות חוק או גורמים אחרים בישראל ובמדינות זרות) ולפגיעה במוניטין, הנובעים מאי עמידה של הבנק בהוראות דין שמקורן במדינות אחרות, בין הוראות המחייבות את הבנק, ובין הוראות שאינן מחייבות אך אי קיומן עלול להסב לבנק נזקים, או מפעילות בחוץ לארץ של לקוחות הבנק בניגוד להוראות דין כלשהו.

סיכון חוצה הגבולות כולל גם, אך לא רק, סיכון לנזק, לרבות פגיעה במוניטין, בשל תביעות או הליכי אכיפה אחרים מצד רשויות במדינות זרות, בקשר עם דיני מס זרים החלים על לקוחות מסוימים של הבנק, חוקי איסור הלבנת הון ומימון טרור, סנקציות של גופים בינלאומיים ורשויות זרות, או דין אחר. סיכון חוצה הגבולות חל גם בשלוחות הבנק בחוץ לארץ; בפעילות עם לקוחות תושבי-חוץ.

סיכון חוצה הגבולות כולל גם את הסיכון הנובע מהחובות הנגזרות מדיני מס אמריקאים, החלים על פעילות קבוצת הבנק מחוץ לארצות הברית (Foreign Account Tax Compliance Act - FATCA, וכן QI - qualified intermediary). הסיכון נובע גם מהחובות הנגזרות מהתקן שפורסם על ידי ארגון ה-OECD (Common Reporting Standard - CRS).

תיאבון הסיכון של הבנק לסיכונים חוצי גבולות הינו אפסי.

סיכון חוצה הגבולות נותר ללא שינוי במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 והוא מוגדר נמוך-בינוני. הבנק מנהל את הסיכון, על ידי עדכון נהלים, מיכון תהליכי עבודה, הגדרת רמת סיכון חוצה גבולות בחשבונות, קיום הדרכות, פעילות תושבי חוץ בסניפים מתמחים, והגדרת שגרות עבודה בתהליכים הנדרשים לביצוע הדיווחים הן במסגרת ה-FATCA והן במסגרת ה-CRS.

בנוסף הבנק עוקב אחרי עדכוני רגולציה ממדינות הרלוונטיות לו ולשלוחותיו אחת לרבעון, ומיישם אותם במידה והם רלוונטיים לפעילותו.

בעקבות הפלישה של רוסיה לאוקראינה, הוטלו על ידי OFAC, האיחוד האירופי, UN, בריטניה ועוד מספר מדינות, סנקציות על גופים/יחידים/בנקים ברוסיה, וכן על אזורים ספציפיים באוקראינה. הבנק יישם סנקציות אלו ועדכן את תהליכי העבודה במטרה לעמוד במשטר הסנקציות ולוודא כי לא נעשות פעולות שמטרתן עקיפת הסנקציות הנ"ל.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

סיכון הלבנת הון

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון הלבנת הון הינו הסיכון להפסד כספי (לרבות בשל הליכים משפטיים, קנסות או סנקציות על ידי רשויות או גורמים אחרים בישראל ובמדינות זרות) ולפגיעה במוניטין, אשר עלולים להיגרם בשל הפרת הוראות הדין השונות הקשורות בחובות המוטלות על הבנק בקשר עם הלבנת הון.

תיאבון הסיכון של הבנק בכל הקשור לסיכון הנובע מהלבנת הון הינו אפסי.

סיכון הלבנת הון נותר ללא שינוי במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 והוא מוגדר נמוך-בינוני. הערכת הסיכון נובעת בין היתר, מהמשך ניהול ממוקד סיכון, הבא לידי ביטוי בעדכון נהלים ותהליכי העבודה, לרבות מיכון תומך וייעול תהליכים, פעילות הדרכה והטמעה לצד בקורות ממוקדות סיכון בקו הראשון והשני, טיוב מסמכים וסיווגים וכן נקיטת פעולות אפקטיביות לצורך מניעת הישנות אירועים חריגים וכשלי ציות. מערכת מא"ה (מערכת איסור הלבנת הון) לאיתור פעילות בלתי רגילה ולדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון פועלת בצורה שוטפת בסניפים ומאפשרת בקרה הדוקה על הפעילות הבנקאית.

סיכון מימון טרור

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון מימון טרור הינו הסיכון להפסד כספי (לרבות בשל הליכים משפטיים, קנסות או סנקציות על ידי רשויות או גורמים אחרים בישראל ובמדינות זרות) ולפגיעה במוניטין, אשר עלולים להיגרם בשל הפרת הוראות הדין השונות הקשורות בחובות המוטלות על הבנק בקשר עם ומימון טרור.

תיאבון הסיכון של הבנק בכל הקשור לסיכון הנובע מימון טרור הינו אפסי.

סיכון מימון טרור נותר ללא שינוי במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 והוא מוגדר נמוך. הערכת הסיכון נובעת בין היתר, מהערכת הסיכונים אשר בוצעה בבנק, מהמשך ניהול ממוקד סיכון, הבא לידי ביטוי בעדכון נהלים ותהליכי העבודה, לרבות מיכון תומך וייעול תהליכים, פעילות הדרכה והטמעה לצד בקורות ממוקדות סיכון בקו הראשון והשני, וכן נקיטת פעולות אפקטיביות לצורך מניעת הישנות אירועים חריגים וכשלי ציות, ולבקרה ההדוקה על הפעילות הבנקאית.

סיכון מוניטין

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון המוניטין מופה על ידי הבנק כסיכון מהותי, שכן, מאירועי עבר ניתן ללמוד כי פגיעה במוניטין של גוף פיננסי עשויה להביא לאובדן ערך משמעותי. סיכון המוניטין הינו סיכון עצמאי, אך יכול בנוסף לנבוע מהתממשות סיכונים אחרים בבנק, כגון, התממשות אירוע סיכון תפעולי, אירוע סייבר או אחר. כמו כן, פגיעה במוניטין הבנק יכולה לגרום להתממשות של סיכונים אחרים, ובפרט, סיכון הנזילות, במסגרתו תהיה דרישה גוברת של לקוחות למשיכת פיקדונות.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 רמת סיכון המוניטין נותרה נמוכה. הבנק ממשיך ומנטר את השפעת מיזוג בנק אגוד באופן שוטף. עד כה לא זוהתה השפעה מהותית על סיכון המוניטין של הבנק.

לפרטים נוספים בדבר סיכון המוניטין ראה דוח הסיכונים לשנת 2021 באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אסטרטגי-עסקי

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון אסטרטגי-עסקי הינו סיכון בזמן אמת או פוטנציאל עתידי לפגיעה ברווחים, בהון או במוניטין הבנק, הנובע מהחלטות עסקיות שגויות, הטמעה לא נאותה של החלטות, או בהיערכות לא מספקת לשינויים בסביבה העסקית. קרי, הסיכון שהבנק בחר אסטרטגיה שגויה או שהוא לא יוכל לממש את התוכנית העסקית והאסטרטגית על פי התכנון. מהותיות הסיכון האסטרטגי-עסקי מחייבת את הבנק לנקוט אמצעים שיאפשרו את ניהול הסיכון, תוך נקיטת אמצעים להערכה ולזיהוי מקדים של אירועים, העלולים למנוע את יישום האסטרטגיה.

הבנק פועל במסגרת תוכנית אסטרטגית חמש שנתית, אשר האחרונה אושרה בדירקטוריון הבנק בחודש אפריל 2021 ועקרוניתה פורסמו לציבור. התוכנית האסטרטגית נבחנה ואותגרה על ידי בקרת סיכונים, בהיבטי המיקוד העסקי, פרופיל הסיכון והיתכנות המימוש. סטייה מהותית מאסטרטגיית הבנק מחייבת את אישור דירקטוריון הבנק. הסיכון מנוטר באופן שוטף על ידי חטיבת מידע ודיווח כספי ומאוגר על ידי החטיבה לבקרת סיכונים.

לפרטים נוספים בדבר הסיכון האסטרטגי-עסקי, ראה דוח הסיכונים לשנת 2021 באתר האינטרנט של הבנק.

לפרטים בדבר סיכונים סביבתיים ראה פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2021.

מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים

מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים והנחיותיו.

בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בנושאים הנותנים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומי (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית.

עיקרי המדיניות החשבונאית מפורטים בביאור 1 בדוחות הכספיים לשנת 2021.

יישום כללי החשבונאות על ידי הנהלה בעת עריכת הדוחות הכספיים כרוך לעיתים בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על הסכומים ועל התוצאות העסקיות המדווחים במסגרת הדוחות הכספיים. חלק מההנחות, ההערכות והאומדנים הינם קריטיים למצב הכספי או לתוצאות הפעולות המשתקפות בדוחות הכספיים של הקבוצה, וזאת עקב מהותיות הנושא, מורכבות החישובים או מידת ההיתכנות של התממשות נושאים השרויים בחוסר ודאות.

לפרטים בדבר המדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים, ראה פרק מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2021. לפרטים בדבר שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים בנושא הפרשה להפסדי אשראי והוראות נוספות ראה פרק שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים לעיל.

בקרות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים המבוססות על דרישות סעיפים 302 ו-404 של ה-Sarbanes-Oxley Act האמריקאי, חתמו המנהל הכללי של הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה המצורפת לדוחות הכספיים בנושא "בקרות ונהלים לגבי הגילוי" (להלן: "הצהרה על הגילוי").

הצהרה על הגילוי כאמור, מתייחסת לבקרות ולנהלים אשר תוכננו להבטיח שמידע אשר נדרש הבנק לגלות בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, נצבר, מעובד ומועבר להנהלת הבנק באופן המאפשר קבלת החלטות במועד המתאים, בהתייחס לדרישות הגילוי. כן מתייחסת ההצהרה, לקביעתה של בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי, ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו.

הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנהל הכללי והחשבונאי הראשי של הבנק, העריכו ליום 30 בספטמבר 2022 את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנהל הכללי של הבנק והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום התקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2022, הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

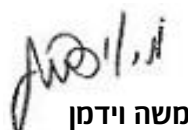
שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2022 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

משה לארי

מנהל כללי

משה ידמן

יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:

רמת גן, ד' בכסלו התשפ"ג

28 בנובמבר 2022

הצהרת המנהל הכללי – גילוי ובקרה פנימית

ליום 30 בספטמבר 2022

הצהרה (Certification)

אני, משה לארי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2022 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי⁽⁴⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי⁽⁴⁾, וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולועדת המאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

משה לארי

מנהל כללי

28 בנובמבר 2022

ד' בכסלו התשפ"ג

(4) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון והנהלה".

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2022

הצהרה (Certification)

אני, מנחם אביב, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2022 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי⁽⁴⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי⁽⁴⁾, וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולחוראות המפקח על הבנקים והנחיותי;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולועדת המאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת הנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרום מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

מנחם אביב

סגן מנהל כללי
חשבונאי ראשי

28 בנובמבר 2022
ד' בכסלו התשפ"ג

(4) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון והנהלה".

דוח סקירת רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות

ליום 30 בספטמבר 2022

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק מזרחי טפחות בערבון מוגבל

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק מזרחי טפחות בע"מ וחברות מאוחדות (להלן – "הבנק"), הכולל את המאזן התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2022 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה נאותה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתיים של חברות שאוחדו אשר נכסיהן הכלולים באיחוד מהווים כ-4.12% מכלל הנכסים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2022, והכנסותיהן מריבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הכלולות בדוחות הרווח והפסד המאוחדים מהוות כ-5.43% וכ-5.92%, בהתאמה מכלל ההכנסות במאוחד מריבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתיים של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

ברייטמן אלמגור זהר ושות' .

ברייטמן אלמגור זהר ושות'

רואי חשבון

A Firm in the Deloitte Global Network

תל אביב, 28 בנובמבר 2022

ד' בכסלו תשפ"ג

בנק מזרחי טפחות

תמצית דוחות כספיים ליום 30 בספטמבר 2022

תוכן העניינים

88	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
90	תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
91	תמצית מאזן מאוחד
92	תמצית דוח על השינויים בהון העצמי
94	תמצית דוח על תזרימי המזומנים
96	ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית
103	ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית
104	ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית
105	ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
108	ביאור 5 - ניירות ערך
116	ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
119	ביאור 7 - פיקדונות הציבור
120	ביאור 8 - זכויות עובדים
121	ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף
127	ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
134	ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור
141	ביאור 12 - מגזרי פעילות
158	ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
176	ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
179	ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
193	ביאור 16 - עניינים אחרים
194	ביאור 17 - אירועים לאחר תאריך המאזן

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		ביאור	
	2022	2021	2021	2022		
	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)			
הכנסות ריבית	4,213	8,093	10,557	2		
הוצאות ריבית	1,522	2,366	2,872	2		
הכנסות ריבית, נטו	2,691	5,727	7,685			
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	155	(263)	(278)	6,13		
הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי	2,536	5,990	7,963			
הכנסות שאינן מריבית						
הכנסות מימון שאינן מריבית	263	318	401	3		
עמלות	519	1,419	1,947			
הכנסות אחרות	60	219	287			
סך כל ההכנסות שאינן מריבית	842	1,956	2,635			
הוצאות תפעוליות ואחרות						
משכורות והוצאות נלוות	1,002	2,576	3,536			
אחזקה ופחת בניינים וציוד	240	735	1,002			
הוצאות אחרות	287	702	1,030			
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	1,529	4,013	5,568			
רווח לפני מיסים	1,849	3,933	5,030			
הפרשה למיסים על הרווח	635	1,340	1,730			
רווח לאחר מיסים	1,214	2,593	3,300			
חלק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות לאחר השפעת מס	2	(10)	(10)			
רווח נקי:						
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	1,216	2,583	3,290			
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(38)	(74)	(102)			
המיוחס לבעלי מניות הבנק	1,178	2,509	3,188			

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מנחם אביב
סגן מנהל כללי
חשבונאי ראשי

משה לארי
מנהל כללי

משה ידמן
יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:
רמת גן, 28 בנובמבר 2022
ד' בכסלו התשפ"ג

תמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו		לשנה שהסתיימה		
	ביום 30 בספטמבר 2021	ביום 30 בספטמבר 2022	ביום 31 בדצמבר 2021	ביום 31 בדצמבר 2022	
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	
					רווח למניה⁽¹⁾ (בשקלים חדשים)
					רווח בסיסי
4.59	3.30	13.26	12.47	9.82	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
256,828	255,804	255,211	255,679	255,402	ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו בחישוב הרווח הבסיסי (באלפי מניות)
					רווח מדולל
4.56	3.29	13.19	12.35	9.79	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
258,300	257,027	256,613	258,056	256,344	ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו בחישוב הרווח המדולל (באלפי מניות)

(1) מניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		ביאור
	2022	2021	2021	2022	
	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	
רווח נקי:					
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	1,216	2,583	3,477	3,290	
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(38)	(74)	(92)	(102)	
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	1,178	2,509	3,385	3,188	
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים ⁴					
התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו	(177)	(26)	(872)	25	
התאמות מתרגום דוחות כספיים של השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾	-	(1)	-	(1)	
רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור תזרים מזומנים	8	(35)	14	(33)	
התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾	124	49	522	(18)	
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר, לפני מיסים	(45)	(13)	(336)	(27)	
השפעת המס המתייחס	(11)	3	96	7	
רווח (הפסד) כולל אחר, לאחר מיסים⁽³⁾					
רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(56)	(10)	(240)	(20)	
בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	2	6	9	7	
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מיסים	(58)	(16)	(249)	(27)	
רווח כולל:					
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	1,160	2,573	3,237	3,270	
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(40)	(80)	(101)	(109)	
רווח כולל המיוחס לבעלי מניות הבנק	1,120	2,493	3,136	3,161	

(1) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(2) כולל התאמות בגין אומדנים אקטואריים שנכללו בתקופת הדיווח של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת וכן הפחתה שוטפת של ההתאמות בגין ההתחייבות לרווח והפסד.

(3) לפרטים ראה ביאור 4 לדוחות הכספיים - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

תמצית מאזן מאוחד

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		ביאור	
2021	2021	2021	2022		
(מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)		
נכסים					
95,267	96,365	95,596			מזומנים ופיקדונות בבנקים
15,033	14,749	14,379	5		ניירות ערך ⁽²⁾⁽¹⁾
1,332	383	914			ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
273,531	261,905	306,908	6,13		אשראי לציבור
(2,103)	(2,163)	(2,804)	6,13		הפרשה להפסדי אשראי
271,428	259,742	304,104	6,13		אשראי לציבור, נטו
477	479	339			אשראי לממשלות
69	28	106			השקעות בחברות כלולות
1,734	1,667	1,410			בניינים וציוד
208	216	185			נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
3,652	2,769	8,695	11		נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,071	3,165	4,039			נכסים אחרים
392,271	379,563	429,767			סך כל הנכסים
התחייבויות והון					
307,924	303,921	345,339	7		פיקדונות הציבור
6,992	6,801	7,725			פיקדונות מבנקים
81	102	48			פיקדונות הממשלה
38,046	32,664	31,352			איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,753	2,626	7,549	11		התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
13,746	11,688	13,708			התחייבויות אחרות ⁽³⁾
370,542	357,802	405,721			סך כל ההתחייבויות
20,770	20,831	22,989			הון עצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק
959	930	1,057			זכויות שאינן מקנות שליטה
21,729	21,761	24,046			סך כל ההון
392,271	379,563	429,767			סך כל ההתחייבויות וההון

(1) מזה: 10,427 מיליוני שקלים חדשים בשווי הון במאוחד (ביום 30 בספטמבר 2021 - 11,280 מיליוני שקלים חדשים וביום 31 בדצמבר 2021 - 11,685 מיליוני שקלים חדשים).

(2) לפרטים בדבר ניירות ערך ששועבדו או הועמדו כבטחון למלוים, ראה ביאור 5 לדוחות הכספיים.

(3) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים - 186 מיליוני שקלים חדשים (ביום 30 בספטמבר 2021 - 208 מיליוני שקלים חדשים וביום 31 בדצמבר 2021 - 211 מיליוני שקלים חדשים).

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל ההון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון עצמי	עודפים ⁽⁴⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ⁽³⁾	סך הכל הון מניות נפרע וקרנות הון	עסקאות תשלום מבוסס מניות	קרן הון מהטבה בשל	הון מניות ופרמיה ⁽⁴⁾
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)								
23,183	1,017	22,166	19,080	(494)	3,580	80	3,500	יתרה ליום 30 ביוני 2022
1,216	38	1,178	1,178	-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
(316)	-	(316)	(316)	-	-	-	-	דיבידנד ששולם ⁽⁵⁾
19	-	19	-	-	19	19	-	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
-	-	-	-	-	-	(17)	17	מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽²⁾
(56)	2	(58)	-	(58)	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
24,046	1,057	22,989	19,942	(552)	3,599	82	3,517	יתרה ליום 30 בספטמבר 2022
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)								
21,363	919	20,444	17,212	(300)	3,532	72	3,460	יתרה ליום 30 ביוני 2021
871	26	845	845	-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
(483)	-	(483)	(483)	-	-	-	-	דיבידנד ששולם
17	-	17	-	-	17	17	-	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
-	-	-	-	-	-	(35)	35	מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽²⁾
8	-	8	-	8	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
(15)	(15)	-	-	-	-	-	-	דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה מאוחדת
21,761	930	20,831	17,574	(292)	3,549	54	3,495	יתרה ליום 30 בספטמבר 2021

(1) הפרמיה על המניות נוצרה לפני 31 במרץ 1986.

(2) ברבעון השלישי של שנת 2022 הונפקו 539,821 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.נ. כל אחת כנגד מימוש של אופציות, במסגרת תוכנית אופציות לעובדים.

(3) ברבעון השלישי של שנת 2021 הונפקו 957,280 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.נ. כל אחת כנגד מימוש של אופציות, במסגרת תוכנית אופציות לעובדים.

(4) לפרטים ראה ביאור 4 - רווח כולל אחר מצטבר.

(5) לפרטים בדבר מגבלות שונות על חלוקת דיבידנד, ראה ביאור 24 לדוחות הכספיים לשנת 2021.

(6) ביום 16 באוגוסט 2022, שולם דיבידנד בסכום של 316 מיליוני שקלים חדשים, בהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק.

- ביום 28 בנובמבר 2022, לאחר תאריך המאזן, החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד בסכום של 353.4 מיליוני שקלים חדשים, 30% מרווחי רבעון 3 2022. בהתאם לכללים החשבונאיים, ייגרע סכום זה מיתרת העודפים ברבעון הרביעי לשנת 2022.

תמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	עסקאות תשלום מבוסס מניות	סך הכל הון מניות וקרנות הון	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ⁽²⁾	סך הכל הון עצמי ⁽³⁾	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל ההון	קרן מהטבה בשל
							עסקאות תשלום מבוסס מניות
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)							
3,497	76	3,573	(303)	17,500	20,770	959	21,729
-	-	-	-	(355)	(355)	(3)	(358)
3,497	76	3,573	(303)	17,145	20,415	956	21,371
-	-	-	-	3,385	3,385	92	3,477
-	-	-	-	(588)	(588)	-	(588)
-	26	26	-	26	26	-	26
20	(20)	-	-	-	-	-	-
-	-	-	(249)	-	(249)	9	(240)
3,517	82	3,599	(552)	19,942	22,989	1,057	24,046
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)							
3,445	87	3,532	(276)	15,548	18,804	865	19,669
-	-	-	-	2,509	2,509	74	2,583
-	-	-	-	(483)	(483)	-	(483)
-	17	17	-	17	17	-	17
50	(50)	-	-	-	-	-	-
-	-	-	(16)	-	(16)	6	(10)
-	-	-	-	-	-	(15)	(15)
3,495	54	3,549	(292)	17,574	20,831	930	21,761
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)							
3,445	87	3,532	(276)	15,548	18,804	865	19,669
-	-	-	-	3,188	3,188	102	3,290
-	-	-	-	(1,236)	(1,236)	-	(1,236)
-	41	41	-	41	41	-	41
52	(52)	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	(15)	(15)
-	-	-	(27)	-	(27)	7	(20)
3,497	76	3,573	(303)	17,500	20,770	959	21,729

- (1) הפרמיה על המניות נוצרה לפני 31 במרץ 1986.
- (2) לפרטים ראה ביאור 4 - רווח כולל אחר מצטבר.
- (3) לפרטים בדבר מגבלות שונות על חלוקת דיבידנד, ראה ביאור 24 לדוחות הכספיים לשנת 2021.
- (4) השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי (ASU - 2016-13) וזרבות העדכונים המתייחסים אליהם. ראה גם ביאור 1.1.T.D.
- (5) בימים 15 במרץ 2022, 16 באוגוסט 2022, 30 בנובמבר 2021, 16 באוגוסט 2021, שולמו דיבידנדים בסכום של 272, 316, 753 ו-483 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה, בהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק.
- (6) בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 הונפקו 621,453 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ב. כל אחת כנגד מימוש של אופציות, במסגרת תוכנית אופציות לעובדים. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2021 הונפקו 1,371,708 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ב. כל אחת כנגד מימוש של אופציות, במסגרת תוכנית אופציות לעובדים. בשנת 2021 הונפקו 1,432,671 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ב. כל אחת כנגד מימוש של אופציות במסגרת תוכנית אופציות לעובדים.
- ביום 28 בנובמבר 2022, לאחר תאריך המאזן, החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד בסכום של 353.4 מיליוני שקלים חדשים, 30% מרווחי רבעון 3 2022. בהתאם לכללים החשבונאיים, ייגרע סכום זה מיתרת העודפים ברבעון הרביעי לשנת 2022.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

תמצית דוח על תזרימי המזומנים

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2021	2021	2022	2021	2022		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
3,290	2,583	3,477	871	1,216		תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
						רווח נקי
						התאמות
10	10	(4)	(1)	(2)		חלקו של הבנק ברווחים בלתי מחולקים של חברות כלולות
339	266	268	92	95		פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת ערך)
(278)	(263)	341	(36)	155		הוצאות בגין הפסדי אשראי
(111)	(78)	(9)	(41)	(17)		רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה ומניות שאינן למסחר
26	21	(78)	10	(47)		הפסד (רווח) שמומש וטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
(97)	(83)	35	28	12		הפסד (רווח) שמומש וטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
(18)	(17)	(240)	(17)	-		רווח מממוש בניינים וציוד
9	4	45	-	29		ירידת ערך של ניירות ערך המוחזקים למכירה ומניות שאינן למסחר
41	17	26	17	19		הוצאות הנובעות מעסקאות תשלום מבוסס מניות
78	50	(465)	(6)	1		מיסים נדחים, נטו
1,111	63	(25)	30	(411)		שינוי בהפרשות ובהתחייבויות עובדים
52	26	(458)	(31)	(39)		התאמות בגין הפרשי שער
324	133	380	(254)	(30)		הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
	-					שינוי נטו בכספים שוטפים
858	1,739	(5,029)	(347)	(1,608)		נכסים בגין מכשירים נגזרים
815	664	278	754	489		ניירות ערך למסחר
259	196	(382)	15	(395)		נכסים אחרים, נטו
						שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות
(1,753)	(2,880)	3,796	214	1,285		התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(824)	(1,745)	(1,499)	(2,954)	(2,231)		התחייבויות אחרות
4,131	706	457	(1,656)	(1,479)		מזומנים נטו מפעילות שוטפת

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

תמצית דוח על תזרימי המזומנים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה		לתשעה חודשים שהסתיימו		לשלושה חודשים שהסתיימו	
ביום 31 בדצמבר		ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר	
2021	2022	2021	2022	2021	2022
(מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
499	(162)	(1,116)	(547)	(663)	
(24,087)	(12,743)	(32,922)	(5,108)	(7,046)	תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
136	134	138	99	125	שינוי נטו בפקדונות בבנקים
(1,132)	(183)	418	(196)	1,210	שינוי נטו באשראי לציבור
(447)	(364)	(1,186)	(46)	(229)	שינוי נטו באשראי לממשלות
1,247	990	135	355	8	שינוי נטו בניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
(12,078)	(9,808)	(11,177)	(1,384)	(924)	רכישת אגרות חוב מוחזקות לפדיון
8,316	7,397	12,475	2,426	8,335	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
4,320	3,618	293	733	112	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
234	-	1,943	-	1,940	תמורה ממכירת תיקי אשראי
(1,778)	(1,216)	(1,425)	(362)	(386)	רכישת תיקי אשראי - ציבור
(336)	(202)	(205)	(91)	(84)	רכישת בניינים וציוד
35	29	501	26	(1)	תמורה ממימוש בניינים וציוד
(49)	(9)	(40)	(9)	(1)	רכישת מניות בחברות כלולות
1	1	7	-	6	תמורה ממימוש השקעה בחברות כלולות
(25,119)	(12,518)	(32,161)	(4,104)	2,402	מזומנים נטו מפעילות השקעה
23,700	19,697	37,415	9,530	17,455	תזרימי מזומנים מפעילות מימון
3,213	3,022	733	856	(790)	שינוי נטו בפקדונות הציבור
11	32	(33)	59	(9)	שינוי נטו בפקדונות מבנקים
7,304	1,956	2,402	1	-	שינוי נטו בפקדונות הממשלה
(2,741)	(2,738)	(9,470)	(2,738)	(3,699)	הנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
(1,236)	(483)	(588)	(483)	(316)	פדיון איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
(15)	(15)	-	(15)	-	דיבידנד ששולם לבעלי מניות
					דיבידנד ששולם לבעלי מניות חיצוניים בחברות מאוחדות
30,236	21,471	30,459	7,210	12,641	מזומנים נטו מפעילות מימון
9,248	9,659	(1,245)	1,450	13,564	גידול (קיטון) במזומנים
85,465	85,465	94,661	93,617	80,271	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
(52)	(26)	458	31	39	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרת מזומנים
94,661	95,098	93,874	95,098	93,874	יתרת מזומנים לסוף התקופה
10,938	8,089	8,511	2,864	3,800	ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו
2,393	1,867	3,747	690	1,090	ריבית שהתקבלה
20	14	19	6	9	ריבית ששולמה
-	42	140	-	106	דיבידנדים שהתקבלו
1,471	1,201	1,312	546	370	מסים על הכנסה שהתקבלו
					מסים על הכנסה ששולמו
13	2	-	1	(1)	נספח א' - פעולות שלא במזון
2	2	-	2	-	רכישות בניינים וציוד
					מכירות בניינים וציוד

(1) סווג מחדש.

ביאור 1 – כללי דיווח ומדיניות חשבונאית

א. כללי

תמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2022 אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 28 בנובמבר 2022, ד' בכסלו התשפ"ג. תמצית הדוחות הכספיים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ולהוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו, ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים. יש לעיין בתמצית דוחות כספיים אלה ביחד עם הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2021.

כאמור בדוחות השנתיים, בעיקר הנושאים, הוראות הפיקוח על הבנקים מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP).

כאשר תקני דיווח כספי בינלאומי (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים מאוחדים רבעוניים אלה, עקבית למדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט להלן.

ב. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכת אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. שיקול הדעת והאומדנים של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששמשו בהערכת הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. שינוי סיווג

בעקבות היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב – הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות, כמפורט בסעיף ד.1. להלן, סווגו מחדש נתונים בביאורים מסוימים בדוחות הכספיים כדי להתאימם להגדרות החדשות, לכתורות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2022 (אלא אם צוין אחרת) מיישם הבנק הוראות ותקנים חשבונאיים חדשים בנושאים המפורטים להלן:

1. אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב – מכשירים פיננסיים – הפסדי אשראי (ASU 2016 13) והוראות נוספות כפי שנכללות בקובץ שאלות ותשובות שפורסם על ידי הפיקוח על הבנקים בנושא זה, חוזר מס' 2634-06 בדבר יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפסדי אשראי צפויים – עדכון הוראות הדיווח לציבור, חוזר מס' 2635-06 בדבר הון פיקוחי – השפעת יישום כללי חשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים, חוזר מס' 2650-06 בדבר הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים – עדכון הוראות ניהול בנקאי תקין, חוזר מס' 2651-06 בדבר יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים על הלוואות לדיור – עדכון הוראות הדיווח לציבור.
2. הפסקת השימוש בליבור ומעבר לשימוש בשיעורי ריבית ייחוס חלופיים.
3. עדכון להוראת הדיווח לציבור בנושא הצגת תשואה להון ושעורי הכנסה והוצאה רבעוניים על בסיס שנתי.
4. עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 203 "מדידה והלימות הון" – הגישה הסטנדרטית סיכון אשראי.
5. הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR)
6. עדכון הוראה 203 – חישוב הקצאת הון סטנדרטית בגין CVA.

ביאור 1 – כללי דיווח ומדיניות חשבונאות – המשך

להלן תיאור מהות השינויים שנקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. אימוץ עדכונים כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב – הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות (CECL)

ביום 28 במרץ 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב – הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן, הכירות. היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב.

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי, באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות ההפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, ולחיזוק הקשר בין ניהול סיכוני האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

עיקרי השינויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי מחושבת לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי נעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שמשקף תחזיות סבירות ונתמכות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; הורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; השתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של איגרות חוב בתיק הזמין למכירה. הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי חלים על אשראי (לרבות הלוואות לדיוור), איגרות חוב המוחזקות לפדיון, וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

ביום 1 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי – השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים". במסגרת החוזר נקבעו הוראות מעבר שיחולו על השפעת האימוץ לראשונה של הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים וזאת על מנת להפחית השפעות בלתי צפויות של יישום הכללים על ההון הפיקוחי, בהתאם להנחיות ועדת באזל לפיקוח על הבנקים ורשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ובמדינות אחרות בעולם.

ביום 31 בינואר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים קובץ שאלות ותשובות בדבר יישום הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים. במסגרת שאלות ותשובות, בין היתר, נכללו הבהרות לגבי אופן הסיווג והחזרת חובות בארגון מחדש למסלול צובר.

בנוסף לכך, ביום 2 בפברואר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים", אשר במסגרתו בוטלה, בין היתר, הדרישה לחישוב הפרשה קבוצתית בשיעור מינימלי של 0.35% בגין הלוואות לדיוור, ובוטלה הדרישה לחשב הפרשה מינימלית לפי שיטת עומק הפיגור. כמו כן, בוצע עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בנושא "ההון הפיקוחי", לפיו תאגידים בנקאיים נדרשים לנכות מהון עצמי רוברד 1 סכומים בגין הלוואות לדיוור שמשווגות לאורך זמן כהלוואות שאינן צוברות, בהתאם לאופן החישוב שנקבע במסגרת נספח ח' להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202.

כתוצאה מיישום התקן התאים הבנק לכללים החדשים תהליכים מסוימים בקשר לסיווג ובחינת האשראי הבעייתי, הגדרת אשראי כלא צובר הכנסות ריבית, כללי מחיקה ושיטות למדידת ההפרשה. כמו כן, דרישות גילוי הותאמו לדרישות התקינה החשבונאית בארה"ב, כפי שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים במסגרת הוראות הדיווח לציבור, והכלל כמפורט להלן.

הבנק מיישם את הוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי החל מיום 1 בינואר 2022 תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה. כמו כן, הבנק אימץ במועד היישום לראשונה הקלות מסוימות, כמתאפשר בהוראות המעבר, לרבות פריסת השפעת היישום לראשונה בכלל הקשור להשפעתה על יחס הון עצמי רוברד 1 ולפרוס את ההשפעה על פני 3 שנים בהתאם להוראות המעבר שנקבעו.

עדכון מדיניות חשבונאית שיושמה בעקבות יישום לראשונה של כללי החשבונאות החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים

זיהוי וסיווג חובות לא צוברים (חלף חוב פגום)

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות לצורך אבחנה ביו חובות בסיווג בעייתי לרבות חובות לא צוברים לבין חובות תקינים. בהתאם לנהלים אלו, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או לא צובר. חוב מסווג כחוב לא צובר כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי (expected) שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב.

לצורך סיווג וטיפול באשראי בעייתי, הבנק מבחין בין:

א. אשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החודית מעל 1 מיליון ש"ח

קבלת החלטה בדבר סיווג החוב וההפרשה הנדרשת מבוססת, בין היתר, על מצב הפיגור של החוב, הערכת מצבו הפיננסי וכוסר הפירעון של הלווה, הערכת מקור ההחזר הראשוני של החוב, קיום ומצב הביטחונות, מצבם הפיננסי של ערבים, אם קיימים, ומחויבותם לתמוך בחוב ויכולת הלווה להשיג מימון מצד ג'.

בכל מקרה, חוב מסחרי כאמור, מסווג כחוב לא צובר כאשר הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב גם מובטח היטב וגם נמצא בהליכי גבייה, או ככל שהחוב עבר הליך ארגון מחדש של חוב בעייתי.

החל ממועד הסיווג כחוב לא צובר, החוב יטופל כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית (חוב כאמור ייקרא "חוב לא צובר").

למידע אודות כללי המחיקה החשבונאית בגין חובות אלה ראה סעיף "מחיקה חשבונאית" בהמשך חלק זה.

ביאור 1 – כללי דיווח ומדיניות חשבונאות – המשך

ב. אשראי לאנשים פרטיים, אשראי לדירור ואשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית נמוכה מ- 1 מיליון ש"ח

קבלת החלטה בדבר סיווג החוב מבוססת על מצב הפיגור של החוב. לצורך כך, הבנק עוקב אחר מצב ימי הפיגור אשר נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. חובות אלה, אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, מסווגים כחובות בסיווג נחות כאשר הבנק אינו מפסיק את צבירת הכנסות הריבית, זאת למעט הלוואות לדירור אשר יסווגו כחובות לא צוברים הכנסות ריבית כאשר הקרן או הריבית בגינה מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר. למידע אודות כללי המחיקה החשבונאית בגין חובות אלה ראה סעיף "מחיקה חשבונאית" בהמשך חלק זה.

מדיניות הסדרי חוב וטיפול בחוב בעייתי בארגון מחדש

לצורך קביעה האם הסדר חוב שבוצע על ידי הבנק מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי, הבנק מבצע בחינה איכותית של מכלול התנאים של ההסדר והנסיבות במסגרתו הוא בוצע, וזאת במטרה לקבוע האם:

- (1) החייב מצוי בקשיים פיננסיים, ו- (2) במסגרת ההסדר הבנק העניק ויתור לחייב.

לצורך קביעה האם החייב נמצא בקשיים פיננסיים, הבנק בוחן האם קיימים סמנים המצביעים על היותו של הלווה בקשיים במועד ההסדר או על קיום אפשרות סבירה שהלווה יקלע לקשיים פיננסיים לולא ההסדר. בנוסף לכך, הבנק מסיק כי במסגרת ההסדר הוענק לחייב ויתור, גם אם במסגרת ההסדר בוצעה העלאה בריבית החוזית, אם מתקיים אחד או יותר מהמצבים הבאים:

- כתוצאה מארגון מחדש, הבנק לא צפוי לגבות את כל סכומי החוב (לרבות ריבית שנצברה בהתאם לתנאים החוזיים);
- השווי ההוגן העדכני של הביטחון לגבי חובות מותנים בביטחון אינו מכסה את יתרת החוב החוזית ומצביע על היעדר יכולת גביה של כל סכומי החוב;

הבנק לא מסווג חוב כחוב בעייתי שאורגן מחדש אם הארגון מחדש מביא לידי עיכוב שאינו משמעותי (insignificant) בתשלום בהתחשב בתדירות התשלומים, בתקופה החוזית לפירעון ובמשך החיים המקורי הצפוי של החוב. לעניין זה, אם בוצעו מספר הסדרים הכרוכים בשינוי תנאי החוב, הבנק מביא בחשבון את ההשפעה המצטברת של הארגונים הקודמים לצורך קביעה אם העיכוב בתשלום, הנובע מארגון החוב מחדש, אינו משמעותי. ככלל, ארגון מחדש המביא לעיכוב בתשלום של 90 ימים או יותר לעומת החוזה ייחשב ארגון מחדש המביא לעיכוב בתשלום שאינו זניח.

החזרה של חוב לא צובר למצב של חוב צובר

ככלל, חוב לא צובר חוזר להיות מסווג כחוב צובר בהתקיים אחד משני המצבים הבאים:

- א. אין בגינו רכיבי קרן או ריבית אשר הגיע מועדם וטרם שולמו והבנק צופה פירעון של הקרן הנוותרת והריבית בשלמותם לפי תנאי החוזה (כולל סכומים שנמחקו חשבונאית או הופרשו).
- ב. כאשר החוב נעשה מובטח היטב ונמצא בהליכי גבייה.

כמו כן, לגבי חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש של חוב בעייתי, שסווג כחוב שאינו צובר במועד שינוי התנאים, הבנק רשאי להחזיר את החוב למצב צובר, וזאת בתנאי שבוצע ניתוח אשראי עדכני ומתועד, התומך בחזרה למצב צובר בהתבסס על המצב הכספי של החייב וסיכויי החזר בהתאם לתנאים המעודכנים. ההערכה מבוססת על ביצועי הפירעון הרציפים ההיסטוריים של החייב בתשלומי מזומן ושווה מזומן למשך תקופה סבירה הנמשכת לפחות שישה חודשים.

כמו כן, לגבי חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש של חוב בעייתי, שסווג כחוב צובר קודם לארגון מחדש, הבנק רשאי להמשיך לצבור ריבית וזאת בתנאי שלאחר הארגון מחדש הגבייה של הקרן והריבית בהתאם לתנאים המעודכנים מובטחת באופן סביר, בהתבסס על ניתוח אשראי עדכני ומבוסס היטב, בתנאי שיש לחייב היסטוריית ביצועי פירעון נמשכים לתקופה סבירה לפני השינויים וכן שהארגון מחדש שיפר את סיכויי הגבייה של הלוואה בהתאם ללוח פירעון סביר.

החל מיום 1 בינואר 2022 הוראות אלה לעניין טיפול בחוב בעייתי בארגון מחדש חלות על הלוואות לדירור.

בהתאם להנחיות שנקבעו במסגרת שאלות ותשובות ליישום הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים, הבנק בחר ליישם את הכללים החדשים לעניין זיהוי ארגונים מחדש של חובות בעייתיים, ולמדוד את ההפרשה להפסדי אשראי בשיטה הנדרשת לפי כללים אלה לגבי חובות בארגון מחדש של חוב בעייתי, בגין שינויים בתנאים שבוצעו בהלוואות לדירור לפני יום 1 בינואר 2022.

הפרשה להפסדי אשראי - מדידה

כאמור לעיל, החל מיום 1 בינואר 2022, הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הפסדי אשראי הנובעים ממכשירים פיננסיים כמפורט בנושא 326 בקודיפיקציה (ASC 326) - מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי.

כחלק מיישום התקן, הבנק קבע נהלים לסיווג אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, הבנק קבע נהלים הנדרשים לקיום הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים לאיגרות חוב המוחזקות לפדיון ותיק איגרות החוב הזמינות למכירה וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסימות. אומדן ההפרשה להפסדי אשראי צפויים מחושב על פני התקופה החוזית של הנכס הפיננסי תוך הבאה בחשבון אומדן של פירעונות מוקדמים.

ביאור 1 – כללי דיווח ומדיניות חשבונאות – המשך

בעת פיתוח אומדן הפסדי האשראי הצפויים, הבנק הביא בחשבון את ההשפעות של אירועי העבר, תנאים נוכחיים, ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס על יכולת הגבייה (collectability) של הנכסים הפיננסיים.

ככלל, חישוב ההפרשה להפסדי האשראי הצפויים מוערך על בסיס קבוצתי כאשר הנכסים הינם בעלי מאפייני סיכון דומים. מאפיינים אלה כוללים, בין היתר: (1) ציוני או דירוגי אשראי, פנימיים או חיצוניים; (2) דירוג סיכון או סיווג סיכון; (3) סוג הנכס הפיננסי; (4) סוג הביטחון; (5) גודל; (6) ענף הפעילות של הלווה.

לכל קבוצה של נכסים פיננסיים בעלי מאפייני סיכון דומים, הבנק מחשב את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים בהתאם לאחת השיטות למדידת ההפרשה המתרות בתקן, אשר להערכת הבנק צפויה להביא לידי האומדן הטוב ביותר של ההפרשות להפסדי אשראי.

על מנת להעריך את האומדן להפסדי אשראי צפויים לאורך התקופה החוזית של הנכסים, הבנק מתבסס על מידע היסטורי תוך בחינת הצורך להתאים את המידע ההיסטורי כדי לשקף את המידה שבה התנאים הקיימים והתחזיות הסבירות וניתנות לביסוס יהיו שונים מן התנאים אשר שררו בתקופה שבמהלכה הוערך המידע ההיסטורי.

כאשר התקופה הסבירה והניתנת לביסוס שקבע הבנק קצרה מאורך החיים של הנכס הפיננסי, הבנק חוזר להשתמש במידע היסטורי שאינו מותאם בגין תנאים כלכליים קיימים או בגין ציפיות לתנאים כלכליים עתידיים, כגון: שינוי בשיעור האבטלה, ערכי נכסים, ערכי סחורות, פיגורים, ועוד. החזרה למידע על הפסדים היסטוריים יכול להתבצע באחת מהשיטות הבאות: (1) חזרה באופן מידתי; (2) חזרה על בסיס קו ישר; (3) שימוש בבסיס הגיוני ושיטתי אחר.

הפרשה להפסדי אשראי – אשראי צרכני (לא לדיר)

עבור תיק האשראי הצרכני שכולל אשראי לאנשים פרטיים, למעט הלוואות לדיר, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס מודל המחשב את ההסתברות לכשל (PD) ואת ההפסד הצפוי בקרות כשל (LGD) ("שיטת PD/LGD") תוך פילוח תיק האשראי לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים כגון דירוג פנימי של הלקוח, סוג הנכס הפיננסי, סוג הביטחון ועוד. לשיעורי הכשל המתקבלים על פי המודל, נוספות בהתאם להוראה התאמות מקרו כלכליות לשנה קדימה. לאור מאפייני תיק האשראי הצרכני והמח"מ הממוצע הקצר יחסית בתיק, החזרה לשיעורי הכשל ההיסטוריים מבוצעת מיידית, לאחר שנה.

הפרשה להפסדי אשראי – אשראי לדיר

עבור תיק האשראי לדיר, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטת PD/LGD תוך פילוח תיק האשראי לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים כגון דירוג פנימי של הלקוח, סוג הנכס הפיננסי, תקופה לפירעון, גיל הלוואה ועוד. לשיעורי הכשל המתקבלים על פי המודל, נוספות בהתאם להוראה התאמות מקרו כלכליות לשנה קדימה. לאור מאפייני תיק האשראי לדיר, ומכיוון שהבנק אינו מבצע תחזיות לתקופה העולה על שנה, החזרה לשיעורי הכשל ההיסטוריים מבוצעת בהדרגה על פני כמחצית ממח"מ תיק הדיר - 4 שנים.

הפרשה להפסדי אשראי – אשראי קמעונאי עסקי

עבור תיק האשראי הקמעונאי עסקי, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטת PD/LGD תוך פילוח תיק האשראי לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים כגון דירוג פנימי של הלקוח, סוג הנכס הפיננסי, ענף הפעילות של הלווה, סוג הביטחון ועוד. לשיעורי הכשל המתקבלים על פי המודל, נוספות בהתאם להוראה התאמות מקרו כלכליות לשנה קדימה. לאור מאפייני תיק האשראי הקמעונאי עסקי והמח"מ הממוצע הקצר יחסית בתיק, החזרה לשיעורי הכשל ההיסטוריים מבוצעת מיידית, לאחר שנה.

הפרשה להפסדי אשראי – אשראי עסקי

עבור תיק האשראי העסקי, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים תוך פילוח תיק האשראי לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים כגון דירוג פנימי של הלקוח, סוג הנכס הפיננסי, ענף הפעילות של הלווה, סוג הביטחון ועוד. ההפרשה נקבעת על בסיס שיטה המחשבת את שיעורי הפסד ההיסטוריים הממוצעים לכל סגמנט (שיטת WARM). לשיעורי הכשל המתקבלים על פי המודל, נוספות בהתאם להוראה התאמות מקרו כלכליות לשנה קדימה. לאור מאפייני תיק האשראי העסקי והמח"מ הממוצע הקצר יחסית בתיק, החזרה לשיעורי הכשל ההיסטוריים מבוצעת מיידית, לאחר שנה.

הפרשה להפסדי אשראי – אשראי בהיקף גדול בעל מאפייני סיכון ייחודיים

עבור אשראי במסגרת מימון פרויקטים ואשראי שניתן במסגרת מימון אמצעי שליטה (כאשר האשראי עולה על חצי אחוז מההון של הבנק), הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטת PD/LGD כאשר החישוב מתבסס על נתוני דירוג של חברות הדירוג הגלובליות (Moody's/S&P).

לשיעורי הכשל המתקבלים על פי המודל, נוספות בהתאם להוראה התאמות מקרו כלכליות לשנה קדימה. בדומה לסגמנט האשראי העסקי, החזרה לשיעורי הכשל ההיסטוריים מבוצעת מיידית, לאחר שנה.

ביאור 1 – כללי דיווח ומדיניות חשבונאות – המשך

הפרשה להפסדי אשראי – אשראי לממשלות ובנקים

עבור אשראי לממשלות ובנקים, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטת PD/LGD תוך פילוח תיק האשראי לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים כגון דירוג פנימי וחיצוני, סוג הנכס הפיננסי ועוד. בנוסף לכך, הבנק קבע קריטריונים וגורמים שנקבעו בחשבון על מנת לקבוע כי עבור חשיפות מסוימות לממשלות, הפסדי האשראי הצפויים הינם אפסיים.

הפרשה להפסדי אשראי – חשיפות אשראי חוץ מאזניות

חשיפות אשראי חוץ מאזניות כוללות חשיפות אשראי בגין מחויבות למתן אשראי, כתבי אשראי בתעודה, ערבויות פיננסיות שאינן מטופלות כביטוח, ומכשירים דומים אחרים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חשיפות אשראי חוץ מאזניות מוערכת בהתאם לכללים שנקבעו בנושא 326 בקודיפיקציה ומבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי בעת כשל של סיכון החשיפה החוץ מאזנית, בהתאם למקדמי באזל. הבנק לא מחשב אומדן הפרשה להפסדי אשראי צפויים בגין מחויבות חוץ מאזנית למתן אשראי, אשר ניתנת לביטול ללא תנאי על ידי הבנק.

הפרשה להפסדי אשראי – ניירות ערך בתיק לפדיון

עבור ניירות ערך המוחזקים בתיק לפדיון, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטת PD/LGD תוך פילוח ניירות הערך בתיק לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים כגון סוג המנפיק, תקופה, שיעור הריבית, תדירות תשלומים ועוד. הבנק אינו מודד הפסדי אשראי צפויים בגין איגרות חוב ממשלתיות מסוימות, מאחר והמידע על הפסדי אשראי היסטוריים, לאחר התאמתו לתנאים הקיימים ולתחזיות סבירות וניתנות לביסוס, מביא לידי ציפייה שאי-התשלום של בסיס העלות המופחתת הינו אפס.

הפרשה להפסדי אשראי – איגרות חוב זמינות למכירה

הבנק אומד את הפסדי האשראי הצפויים בגין איגרות חוב זמינות למכירה בכל מועד דיווח כאשר השווי ההוגן נמוך מהעלות המופחתת. בכל מועד בו השווי ההוגן נמוך מהעלות המופחתת, הבנק בוחן האם הירידה בשווי הוגן נובעת מהפסדי אשראי או גורמים אחרים. ירידת ערך שנובעת בקשר להפסדי אשראי, נרשמת באמצעות הפרשה להפסדי אשראי ואילו ירידת ערך שלא נרשמה באמצעות הפרשה להפסדי אשראי, נרשמת דרך רווח כולל אחר, נטו מס. בהתאם להנחיות שנקבעו בנושא 326 בקודיפיקציה, הבנק מחשב את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים עבור ניירות ערך זמינים למכירה באופן פרטני, לפי שיטת תזרים מזומנים מהוון, שבאמצעותה הבנק משווה את ערכם הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, אשר נקבעים על בסיס אירועי עבר, תנאים נוכחיים ועל תחזיות סבירות וניתנות לביסוס (כגון: גורמים ענפיים, גיאוגרפיים, כלכליים ופוליטיים, הרלוונטיים ליכולת הגבייה של אותה איגרת חוב), לבסיס העלות המופחתת של נייר הערך. ההפרשה כאמור נקבעת כנגד רישום של הוצאה בגין הפסד אשראי, כדי לשקף את רכיב הפסד האשראי של הירידה בשווי ההוגן אל מתחת לעלות המופחתת. ההפרשה להפסדי אשראי בגין איגרת חוב זמינה למכירה מוגבלת כך שסכומה לא יעלה על סכום ההפרש שבין העלות המופחתת לבין השווי ההוגן הנמוך ממנה, הנקרא רצפת השווי ההוגן. אם השווי ההוגן של נייר הערך עולה עם הזמן, כל הפרשה להפסדי אשראי שלא נמחקה חשבונאית מתבטלת באמצעות הקטנת הוצאה בגין הפסדי אשראי.

הפרשה להפסדי אשראי – השקעות נטו בחכירות

עבור יתרת השקעות נטו בחכירות המוכרות על ידי מחכיר בהתאם לנושא 842 בקודיפיקציה בעניין חכירות, השפעת יישום התקן הינה זניחה.

הפרשה להפסדי אשראי – אשראי המוערך על בסיס ספציפי

לגבי אשראי מסחרי שיתרתו החוזית הינה מעל 1 מיליון ש"ח, אשר מצוי בסיווג לא צובר, שזוהו לגבי קשיים ספציפיים שאינם דומים למאפיינים בחובות אחרים, מיישם הבנק שיטת היוון תזרימי מזומנים אשר מחושבת ברמת כל חוב לצורך קביעת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני.

בחינת הנאותות הכוללת של ההפרשה

בנוסף לכך, הבנק בוחן את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי. הערכת נאותות כאמור מתבססת על שיקול הדעת של ההנהלה אשר מתחשב בסיכונים הגלומים בתיק האשראי וחולשות ומגבלות בשיטות ההערכה שמישמות על ידי הבנק לקביעת ההפרשה.

ביאור 1 – כללי דיווח ומדיניות חשבונאות – המשך

מחיקה חשבונאית

הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו שנחשב כאינו בר גביה (Uncollectible) ובעל ערך נמוך כך שהותרו כנסכ אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים). לגבי חוב שגבייתו מותנית בביטחון הבנק מבצע באופן מיידי מחיקה חשבונאית כנגד יתרת הפרשה להפסדי אשראי של החלק של היתרה הרשומה של החוב העודף על השווי ההוגן של הביטחון. לגבי אשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית (ללא ניכוי מחיקות שלא כרוכות בויתור משפטי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי וביטחונות) נמוכה מ-1 מיליון ש"ח ואשראי לאנשים פרטיים, שאינו לדיוור, הבנק מבצע מחיקה חשבונאית כאשר הם הופכים לחובות בפיגור של 150 ימים או יותר. לעניין זה יצויין כי אם החוב מובטח על ידי ביטחון שאינו דירת מגורים, ותפוסת הביטחון החלה והינה מובטחת, הבנק מוחק חשבונאית רק את החלק של יתרת החוב הרשומה העודף על שווי הביטחון (בניכוי עלויות מכירה). לגבי הלוואות לדיוור בביטחון נכס למגורים, הבנק מבצע הערכה עדכנית של שווי הביטחון לא יאוחר מהמועד שבו החוב הופך לחוב בפיגור של 180 יום או יותר ומבצע מחיקה חשבונאית לחלק של יתרת החוב הרשומה העודף על השווי של הביטחון (בניכוי עלויות מכירה). יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות בויתור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק.

דרישות הגילוי

הבנק מיישם דרישות הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי כפי שנקבעו במסגרת סעיף 10-310 בקודיפיקציה בדבר "חובות" ובהתאם לדרישות הגילוי בסעיף 20-326 בקודיפיקציה בדבר "מכשירים פיננסיים – הפסדי אשראי – מכשירים הנמדדים בעלות מופחתת", על בסיס מאוחד. ראה גם ביאור 6 בדבר "סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי" וכן ביאור 13 בדבר "מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי" בדוחות ביניים לדוגמה אלו. הבנק התאים את גילויים אלו למתכונת הגילוי החדשה ולגילוי בדבר חובות לא צוברים חלף חובות פגומים, תוך סיווג מחדש של מספרי השוואה על מנת להתאימם למתכונת הגילוי החדשה, למעט דרישות הגילוי בגין איכות אשראי לפי שנת העמדת אשראי אשר לא נדרשים לגבי נתונים השוואתיים לתקופות שלפני היישום לראשונה.

הלן ריכז השפעת המעבר ליישום הכללים החדשים, ליום 1 בינואר 2022:

31 בדצמבר 2021		1 בינואר 2022		
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
1. הפרשה להפסדי אשראי				
2,103	378	2,481		סך הפרשה להפסדי אשראי
1,061	281	1,342		מזה: הפרשה להפסדי אשראי – תיק מסחרי
804	(40)	764		מזה: הפרשה להפסדי אשראי – הלוואות לדיוור
238	137	375		מזה: הפרשה להפסדי אשראי – אנשים פרטיים אחר
2. הון עצמי				
17,500	(355) ⁽¹⁾	17,145		יתרת עודפים
3. הלימות הון ומינוף⁽²⁾				
10.04	(0.08)	9.96		יחס הון עצמי רובד 1
13.66	(0.06)	13.60		יחס הון כולל
5.18	(0.03)	5.15		יחס המינוף

(1) הקיטון ביתרת העודפים בגין הגידול בהפרשה להפסדי אשראי, לרבות הפרשה בגין יתרות חוץ מאזניות שנרשמה בהתחייבויות האחרות והכנסות ריבית שלא הוכרו, ובניכוי השפעת המס.
 (2) ההשפעה על יחס הלימות הון כוללת את השפעת השינוי האשראי לציבור נטו, את הניכוי מההון בגין הלוואות לדיוור הנמצאות במצב כשל לזמן ממושך, ואת פריסת היישום לראשונה על פני 3 שנים, בהתאם להוראת המעבר.

2. הפסקת השימוש בליבור ומעבר לשימוש בשיעורי ריבית ייחוס חלופיים

בהתאם לפרורמת ריביות הייחוס, שיעורי ריבית בין בנקאיים (שיעורי ה IBOR) בוטלו והוחלפו בשיעורי ריבית ייחוס חלופיים ניתנים לצפייה או מבוססי עסקאות בפועל אשר יהיו פחות רגישים למניפולציות, בהתאם לכך הוחלט על הפסקת השימוש בליבור באופן הדרגתי. ביום 3 באוקטובר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר הוראות ניהול בנקאי תקין מספר A250 בנושא "מעבר מריבית ליבור" על מנת לסייע להשלמת ההיערכות של המערכת הבנקאית בישראל לכך. החל מיום 1 בינואר 2022 הופסק הבנק השימוש בליבור עבור עסקאות שבוצעו מיום זה. עבור עסקאות במטבע דולר מלפני מועד המעבר, ממשיך הבנק להשתמש בליבור, זאת עד ליוני 2023. בגין עסקאות מלפני מועד המעבר במטבעות אחרים הוחלפו ריביות הייחוס, לשינוי זה לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאור 1 – כללי דיווח ומדיניות חשבונאות – המשך

3. **עדכון להוראת הדיווח לציבור בנושא הצגת תשואה להון ושעורי הכנסה והוצאה רבעוניים על בסיס שנתי**
בהתאם לעדכון, הדוחות של הבנק ליום 30 בספטמבר 2022 כוללים תיקון של מספרי ההשוואה בגין חישובי התשואות לרבות חישוב התשואה להון, בתקופות ביניים.
4. **עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 203 "מדידה והלימות הון" – הגישה הסטנדרטית סיכון אשראי.**
ביום 22 במאי 2022 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא עדכון הוראה 203 מדידה והלימות הון – הגישה הסטנדרטית סיכון אשראי, על פיו הלוואות המיועדת לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש ישוקללו במשקל סיכון מוגבר של 150%. לפרטים נוספים ראה ביאור 9.ט. לשינוי זה לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.
5. **הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR)**
בחודש מרץ 2014 פרסמה וועדת באזל לפיקוח הבנקים עדכונים להוראות באזל 3 וביניהם הוראה חדשה בדבר "הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR)".
ביום 1 בדצמבר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראות ניהול בנקאי תקין הכולל, בין היתר, הוספת הוראת ניהול בנקאי תקין A203 בנושא טיפול בסיכון אשראי צד נגדי בהתאם ל-SA-CCR.
לפרטים נוספים ראה ביאור 9.ח.
הבנק מיישם את ההוראה החל מתחילת יולי 2022. ליישום ההוראה אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.
6. **עדכון הוראה 203 – חישוב הקצאת הון סטנדרטית בגין CVA**
ביום 15 באוגוסט 2022, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר במסגרתו נקבע כי משקל הסיכון שמיוחס לצד נגדי, בעת חישוב הקצאת הון בגין CVA, עבור חברות נירות ערך, יעמוד על 1%, וזאת בהתאם למשקל הסיכון המיוחס לבנקים ישראלים. העדכון נכנס לתוקף באופן מיידי, ליישום החוזר לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

תיקון	דרישות הפרסום	תחילה והוראות מעבר	השלכות
עדכון תקינה ASU 2022-01 בדבר שיפורים ביישום חשבונאות גידור שווי הון בשיטת השכבות	ביום 28 במרץ 2022 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2022-01 בדבר שיפורים ביישום חשבונאות גידור שווי הון בשיטת השכבות בתיק במטרה להתאים באופן טוב יותר את חשבונאות הגידור למדיניות ניהול הסיכונים של החברה (להלן: "העדכון"). עיקרי התיקונים במסגרת העדכון כוללים, בין היתר, הרחבת שיטת השכבה האחרונה כך שניתן יהיה לגדר מספר שכבות, הבהרות בנוגע לאופן הטיפול החשבונאי וכן הוספת דרישות גילוי.	בהתאם להנחיות הפיקוח	הבנק בוחן את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים
עדכון תקינה ASU 2022-02 בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת אשראי	ביום 31 במרץ 2022 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2022-02 בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת אשראי בנושא הפרשות להפסדי אשראי (להלן: "העדכון"). העדכון מבטל את ההוראות העוסקות בארגון מחדש של חובות בעייתיים על ידי מלווים, תוך שיפור דרישות הגילוי בנוגע ללווים הנמצאים בקשיים כלכליים. כמו כן, העדכון מוסיף דרישת גילוי של מחיקות ברוטו לפי שנת העמדת אשראי.	בהתאם להנחיות הפיקוח	הבנק בוחן את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים
הארכת הוראת מעבר בגין יישום הנחיות נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ"	הוראת המעבר מנחה תאגיד בנקאי שלא לכלול את הפרשי השער בגין איגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הון של איגרות חוב אלו, אלא להמשיך לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ" עד ליום 31 בדצמבר 2022.	1 בינואר 2023	לא צפויה השפעה מהותית

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו		לתשעה חודשים שהסתיימו		לשנה שהסתיימה	
ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		ביום 31 בדצמבר	
2022		2022		2021	
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		(מבוקר)	
א. הכנסות ריבית⁽¹⁾					
3,810	2,714	10,624	7,847	10,242	מאשראי לציבור
3	2	9	8	11	מאשראי לממשלה
308	22	428	59	79	מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
3	3	10	6	7	מפיקדונות בבנקים
4	-	5	-	-	מניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ⁽²⁾
85	59	242	173	218	מאיגרות חוב
4,213	2,800	11,318	8,093	10,557	סך כל הכנסות הריבית
ב. הוצאות ריבית					
1,066	461	2,527	1,387	1,716	על פיקדונות הציבור
1	1	1	1	4	על פיקדונות הממשלה
9	1	11	3	4	על פיקדונות מבנקים
434	334	1,471	972	1,142	על איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
12	2	20	3	6	על התחייבויות אחרות
1,522	799	4,030	2,366	2,872	סך כל הוצאות הריבית
2,691	2,001	7,288	5,727	7,685	סך הכנסות ריבית, נטו
38	(9)	121	23	83	ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות ריבית⁽³⁾
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאיגרות חוב					
13	13	37	34	41	מוחזקות לפדיון
53	44	183	131	167	זמינות למכירה
19	2	22	8	10	למסחר
85	59	242	173	218	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

(1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(2) יתרה נמוכה מ-0.5 מיליוני שקלים חדשים.

(3) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות הריבית, נטו.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו לתשעה חודשים שהסתיימו לשנה שהסתיימה		ביום 30 בספטמבר		ביום 31 בדצמבר	
		2022	2021	2022	2021
		(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)
א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר					
1. מפעילות במכשירים נגזרים					
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽¹⁾					
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים					
		535	(244)	3,474	90
		(890)	90	(890)	90
2. מהשקעה באיגרות חוב					
רווחים ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה					
סך הכל מהשקעה באיגרות חוב					
		(15)	9	(28)	46
		60	(15)	60	46
3. הפרשי שער, נטו					
		(320)	315	(3,294)	47
4. רווחים מהשקעה במניות					
רווחים ממכירת מניות שאינן למסחר					
הפרשה לירידת ערך של מניות שאינן למסחר					
דיבידנד ממניות שאינן למסחר					
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו ⁽³⁾					
סך הכל מהשקעה במניות					
		32	32	37	32
		(29)	-	(45)	(4)
		9	6	19	14
		(21)	(34)	(54)	69
		(9)	4	(43)	111
		139	111	(43)	111
5. רווחים נטו בגין הלוואות שנמכרו					
		8	-	8	-
		-	-	-	-
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר					
		199	84	117	294
		433	84	117	294
ב. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר⁽²⁾					
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים					
רווחים (הפסדים) שמומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר, נטו					
רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר, נטו					
סך הכל מפעילויות למטרות מסחר⁽⁴⁾					
		17	(11)	361	45
		49	(9)	71	(20)
		(2)	(1)	7	(1)
		64	(21)	439	24
		(32)	(21)	439	24
פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר, לפי חשיפת סיכון					
חשיפת ריבית					
חשיפת מטבע חוץ					
חשיפה למניות					
חשיפה לסחורות ואחרים					
סך הכל					
		68	(6)	89	13
		(4)	(15)	350	11
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		64	(21)	439	24
		(32)	(21)	439	24

(1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(2) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

(3) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין וכן התאמות מעלה או מטה של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.

(4) להכנסות ריבית מהשקעות באיגרות חוב למסחר ראה ביאור 2 ד.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. שינויים ברווח (ההפסד) הכולל האחר המצטבר, לאחר השפעת מס

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾	רווחים (הפסדים) נטו מגידור תזרים מזומנים	התאמות מתרגום ⁽¹⁾	התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022						
(בלתי מבוקר)						
(494)	(18)	(512)	(144)	(8)	(2)	(358)
(58)	2	(56)	79	6	-	(141)
(552)	(16)	(568)	(65)	(2)	(2)	(499)
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021						
(בלתי מבוקר)						
(300)	(26)	(326)	(372)	(10)	(2)	58
8	-	8	5	(3)	-	6
(292)	(26)	(318)	(367)	(13)	(2)	64
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022						
(בלתי מבוקר)						
(303)	(25)	(328)	(412)	(12)	(2)	98
(249)	9	(240)	347	10	-	(597)
(552)	(16)	(568)	(65)	(2)	(2)	(499)
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021						
(בלתי מבוקר)						
(276)	(32)	(308)	(399)	10	(1)	82
(16)	6	(10)	32	(23)	(1)	(18)
(292)	(26)	(318)	(367)	(13)	(2)	64
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021						
(מבוקר)						
(276)	(32)	(308)	(399)	10	(1)	82
(27)	7	(20)	(13)	(22)	(1)	16
(303)	(25)	(328)	(412)	(12)	(2)	98

(1) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 (2) כולל בעיקר השפעת שינויים בריבית על ההתחייבות האקסטרנרית וכן הפחתה של קרן ההון מתוכנית ההתייעלות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. השינויים במרכיבי הרווח (ההפסד) הכולל האחר המצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2021			2022		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
(בלתי מבוקר)					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן					
12	(6)	18	(150)	42	(192)
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מההתאמות לשווי הוגן (רווחים) הפסדים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽⁴⁾					
(6)	3	(9)	9	(6)	15
6	(3)	9	(141)	36	(177)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום					
-	-	-	-	-	-
התאמות מתרגום דוחות כספיים ⁽²⁾					
-	-	-	-	-	-
שינוי נטו במהלך התקופה					
גידור תזרים מזומנים					
(3)	1	(4)	6	(2)	8
הפסדים נטו בגין גידור תזרים מזומנים (רווחים) הפסדים נטו בגין גידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽³⁾					
-	-	-	-	-	-
(3)	1	(4)	6	(2)	8
שינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים					
(5)	2	(7)	68	(40)	108
רווח (הפסד) אקטוארי נטו בתקופה ⁽⁴⁾					
10	(5)	15	11	(5)	16
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד					
5	(3)	8	79	(45)	124
שינוי נטו במהלך התקופה					
8	(5)	13	(56)	(11)	(45)
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
-	-	-	2	(1)	3
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה המיוחס לבעלי מניות הבנק					
8	(5)	13	(58)	(10)	(48)

- (1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפרטים ראה ביאור 3 א.2.
 (2) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 (3) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית לפרטים ראה ביאור 3 א.1.
 (4) כולל בעיקר השפעת שינויים בריבית על ההתחייבות האקטוארית וכן הפחתה של קרן ההון מתוכנית ההתייעלות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. השינויים במרכיבי הרווח (ההפסד) הכולל האחר המצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2021			2021			2022		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
(מבוקר)			(בלתי מבוקר)					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:								
התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן								
55	(30)	85	12	(8)	20	(615)	285	(900)
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מההתאמות לשווי הוגן								
(39)	21	(60)	(30)	16	(46)	18	(10)	28
רווחים (הפסדים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾								
16	(9)	25	(18)	8	(26)	(597)	275	(872)
שינוי נטו במהלך התקופה								
התאמות מתרגום								
התאמות מתרגום דוחות כספיים ⁽²⁾								
(1)	-	(1)	(1)	-	(1)	-	-	-
(1)	-	(1)	(1)	-	(1)	-	-	-
שינוי נטו במהלך התקופה								
גידור תזרים מזומנים								
(22)	11	(33)	(23)	12	(35)	10	(4)	14
הפסדים נטו בגין גידור תזרים מזומנים (רווחים) הפסדים נטו בגין גידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽³⁾								
(22)	11	(33)	(23)	12	(35)	10	(4)	14
שינוי נטו במהלך התקופה								
הטבות לעובדים								
(55) ⁽⁴⁾	27	(82)	2	(1)	3	313	(158)	471
רווח (הפסד) אקטוארי נטו בתקופה ⁽⁴⁾								
42	(22)	64	30	(16)	46	34	(17)	51
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד								
(13)	5	(18)	32	(17)	49	347	(175)	522
שינוי נטו במהלך התקופה								
(20)	7	(27)	(10)	3	(13)	(240)	96	(336)
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה								
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה								
7	(4)	11	6	(3)	9	9	(5)	14
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה המיוחס לבעלי מניות הבנק								
(27)	11	(38)	(16)	6	(22)	(249)	101	(350)

- (1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפרטים ראה ביאור 3 א.2.
 (2) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 (3) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפרטים ראה ביאור 3 א.1.
 (4) כולל בעיקר השפעת שינויים בריבית על ההתחייבות האקטוארית וכן הפחתה של קרן ההון מתוכנית ההתייעלות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 5 - ניירות ערך

30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

התאמות לשווי הוגן					
שטרם הוכרו			יתרת הפרשה להפסדי אשראי	עלות מופחתת	הערך במאזן
שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים	רווחים			
(1) איגרות חוב המוחזקות לפידיון					
2,872	(110)	1	-	2,981	2,981
427	(18)	-	-	445	445
110	(3)	-	-	113	113
3,409	(131)	1	-	3,539	3,539
סך כל איגרות החוב המוחזקות לפידיון					
רווח כולל אחר מצטבר ⁽⁴⁾					
שטרם מומשו ⁽⁵⁾			יתרת הפרשה להפסדי אשראי	עלות מופחתת	הערך במאזן
שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים	רווחים			
(2) איגרות חוב זמינות למכירה					
4,744	(611)	25	-	5,330	4,744
1,302	(52)	-	-	1,354	1,302
423	(41)	2	-	462	423
261	(14)	-	-	275	261
54	(5)	-	-	59	54
791	(51)	24	-	818	791
231	(6)	6	-	231	231
7,806	(780)	57	-	8,529	7,806
סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה					
(3) השקעה במניות שאינן למסחר					
656	(10)	80	-	586	656
413	-	16	-	397	413
11,871	(921)	138	-	12,654	12,001
סך כל ניירות הערך שאינם למסחר					

של ממשלת ישראל

של מוסדות פיננסיים בישראל

של אחרים בישראל

של ממשלת ישראל

של ממשלות זרות⁽³⁾

של מוסדות פיננסיים בישראל

של מוסדות פיננסיים זרים

מגובי נכסים (ABS)

של אחרים בישראל

של אחרים זרים

מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין⁽⁶⁾

מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין⁽⁶⁾

מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין⁽⁶⁾

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 5 - ניירות ערך - המשך

30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	התאמות לשווי הוגן שטרם מומשו ⁽⁵⁾		שווי הוגן ⁽¹⁾
			רווחים	הפסדים	
2,269	2,282	-	(13)		2,269
16	17	-	(1)		16
1	1	-	-		1
27	26	-	(1)	2	27
45	45	-	(1)	1	45
2,358	2,371	-	(16)	3	2,358
20	17	-	(1)	4	20
2,378	2,388	-	(17)	7	2,378
סך כל ניירות חוב למסחר					
סך כל ניירות ערך אחרים					
סך כל ניירות הערך למסחר					
סך כל ניירות הערך⁽²⁾					
14,249	15,042	-	(938)	145	14,379

(5) מידע נוסף לגבי אגרות חוב

-	יתרת חוב רשומה של-
46	אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית
46	אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) מזה: ניירות ערך ששוועדו למלוים בסך 396 מיליוני שקלים חדשים וניירות ערך שהועמדו כבטחון למלוים בסך 158 מיליוני שקלים חדשים.
- (3) איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית.
- (4) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
- (5) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.
- (6) מוצגות ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.
- הערות:
- לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות באגרות חוב - ראה ביאורים 2, 3, א, 2, 3 ו-3. לדוחות הכספיים. לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 3 א. לדוחות הכספיים.
- ההבחנה בין איגרות חוב של ישראל ובין איגרות חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הרשות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 5 - ניירות ערך - המשך

30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	התאמות לשווי הוגן שטרם הוכרו		שווי הוגן ⁽¹⁾
			רווחים	הפסדים	
2,762	2,762	-	59	(8)	2,813
324	324	-	5	-	329
23	23	-	1	-	24
3,109	3,109	-	65	(8)	3,166
(1) איגרות חוב המוחזקות לפידיון					
של ממשלת ישראל					
של מוסדות פיננסיים בישראל					
של אחרים בישראל					
סך כל איגרות החוב המוחזקות לפידיון					
הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווח כולל אחר מצטבר ⁽⁴⁾		שווי הוגן ⁽¹⁾
			רווחים	הפסדים	
7,929	7,905	-	86	(62)	7,929
941	945	-	1	(5)	941
158	156	-	2	-	158
216	213	-	3	-	216
28	28	-	-	-	28
720	671	-	50	(1)	720
276	254	-	22	-	276
10,268	10,172	-	164	(68)	10,268
(2) איגרות חוב זמינות למכירה					
של ממשלת ישראל					
של ממשלות זרות ⁽³⁾					
של מוסדות פיננסיים בישראל					
של מוסדות פיננסיים זרים					
מגובי נכסים (ABS)					
של אחרים בישראל					
של אחרים זרים					
סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה					
הערך במאזן	עלות	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	התאמות לשווי הוגן שטרם מומשו ⁽⁵⁾		שווי הוגן ⁽¹⁾
			רווחים	הפסדים	
646	498	-	149	(1)	646
360	351	-	9	-	360
14,080	13,779	-	378	(77)	14,080
(3) השקעה במניות שאינן למסחר					
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין ⁽⁶⁾					
סך כל ניירות הערך שאינם למסחר					

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 5 - ניירות ערך - המשך

30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	התאמות לשווי הוגן שטרם מומשו ⁽⁵⁾		שווי הוגן ⁽¹⁾	
			רווחים	הפסדים		
						(4) איגרות חוב למסחר
654	653	-	6	(5)	654	של ממשלת ישראל
31	29	-	3	(1)	31	של אחרים בישראל
23	22	-	1	-	23	של אחרים זרים
708	704	-	10	(6)	708	סך כל איגרות חוב למסחר
18	20	-	3	(5)	18	מניות וניירות ערך אחרים
726	724	-	13	(11)	726	סך כל ניירות הערך למסחר
14,806	14,503	-	391	(88)	14,749	סך כל ניירות הערך⁽²⁾
						(5) סידע נוסף לגבי אגרות חוב
						יתרת חוב רשומה של-
51					51	אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית
51					51	

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) מזה: ניירות ערך ששוועדו למלוים בסך 1,036 מיליוני שקלים חדשים וניירות ערך שהועמדו כבטחון למלוים בסך 88 מיליוני שקלים חדשים.
- (3) איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית.
- (4) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
- (5) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.
- (6) מוצגות ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זרות של אותו מנפיק.
- הערות:
- לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות באגרות חוב - ראה ביאורים 2, 3 ו-3. לדוחות הכספיים. לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 3 א.4 לדוחות הכספיים.
- ההבחנה בין איגרות חוב של ישראל ובין איגרות חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הרשות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 5 - ניירות ערך - המשך

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	התאמות לשווי הוגן שטרם הוכרו		שווי הוגן ⁽¹⁾
			רווחים	הפסדים	
2,634	2,634	-	62	(5)	2,691
271	271	-	4	-	275
29	29	-	-	-	29
2,934	2,934	-	66	(5)	2,995
(1) איגרות חוב המוחזקות לפידיון					
של ממשלת ישראל					
של מוסדות פיננסיים בישראל					
של אחרים בישראל					
סך כל איגרות החוב המוחזקות לפידיון					
הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווח כולל אחר מצטבר ⁽⁴⁾		שווי הוגן ⁽¹⁾
			רווחים	הפסדים	
7,314	7,244	-	110	(40)	7,314
2,035	2,035	-	1	(1)	2,035
326	323	-	3	-	326
177	176	-	2	(1)	177
6	6	-	-	-	6
712	659	-	55	(2)	712
253	232	-	21	-	253
10,823	10,675	-	192	(44)	10,823
(2) איגרות חוב זמינות למכירה					
של ממשלת ישראל					
של ממשלות זרות ⁽³⁾					
של מוסדות פיננסיים בישראל					
של מוסדות פיננסיים זרים					
מגובי נכסים (ABS)					
של אחרים בישראל					
של אחרים זרים					
סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה					
הערך במאזן	עלות	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	התאמות לשווי הוגן שטרם מומשו ⁽⁵⁾		שווי הוגן ⁽¹⁾
			רווחים	הפסדים	
706	574	-	134	(2)	706
414	403	-	11	-	414
14,463	14,183	-	392	(51)	14,524
(3) השקעה במניות שאינן למסחר					
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין ⁽⁶⁾					
סך כל ניירות הערך שאינם למסחר					

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 5 - ניירות ערך - המשך

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	התאמות לשווי הוגן		הערך במאזן	
			שטרם מומשו ⁽⁵⁾	רווחים		
473	465	-	9	(1)	473	(4) איגרות חוב למסחר
4	4	-	-	-	4	של ממשלת ישראל
24	23	-	2	(1)	24	של מוסדות פיננסיים בישראל
49	47	-	2	-	49	של אחרים בישראל
550	539	-	13	(2)	550	של אחרים זרים
20	21	-	4	(5)	20	סך כל איגרות חוב למסחר
570	560	-	17	(7)	570	מניות וניירות ערך אחרים
15,094	14,743	-	409	(58)	15,033	סך כל ניירות הערך ⁽²⁾
						(5) מידע נוסף לגבי אגרות חוב
						יתרת חוב רשומה של-
45					45	אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית
45					45	

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) מזה: ניירות ערך ששועבדו למלווים בסך 1,001 מיליוני שקלים חדשים וניירות ערך שהועמדו כבטחון למלווים בסך 146 מיליוני שקלים חדשים.
- (3) איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית.
- (4) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
- (5) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.
- (6) מוצגות ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק. הערות:
- לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות באיגרות חוב - ראה ביאורים 2, 3 ו-3ב. לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 3 א.4.
- ההבחנה בין איגרות חוב של ישראל לבין איגרות חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 5 - ניירות ערך - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

(6) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של איגרות חוב זמינות למכירה הנמצאות בפוזיצית הפסד שטרם מומש ללא הפרשה להפסדי אשראי:

12 חודשים ומעלה					פחות מ-12 חודשים					
הפסדים שטרם מומשו					הפסדים שטרם מומשו					
סך הכל	מעל 40%	20%-40%	שווי הוגן ⁽¹⁾	סך הכל	מעל 40%	20%-40%	שווי הוגן ⁽⁴⁾	סך הכל	שווי הוגן ⁽⁴⁾	
ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)										
399	21	8	370	2,160	212	-	46	166	2,505	אגרות חוב זמינות למכירה
6	-	-	6	47	46	-	-	46	1,200	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	41	-	-	41	392	של ממשלות זרות ⁽²⁾
5	-	2	3	19	9	-	1	8	213	של מוסדות פיננסים בישראל
-	-	-	-	-	5	-	-	5	53	של מוסדות פיננסים זרים
1	-	1	-	3	50	-	-	50	615	מגובי נכסים (ABS)
3	-	-	3	33	3	-	1	2	106	של אחרים בישראל
										של אחרים זרים
414	21	11	382	2,262	366	-	48	318	5,084	סך כל איגרות חוב זמינות למכירה
ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)										
11	-	-	11	581	51	-	-	51	3,867	אגרות חוב זמינות למכירה
-	-	-	-	-	5	-	-	5	890	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	(3)-	49	של ממשלות זרות ⁽²⁾
-	-	-	-	-	-	-	-	(3)-	22	של מוסדות פיננסים בישראל
-	-	-	-	-	1	-	-	1	100	של מוסדות פיננסים זרים
-	-	-	-	-	-	-	-	(3)-	22	מגובי נכסים (ABS)
-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	של אחרים בישראל
11	-	-	11	581	57	-	-	57	4,928	סך כל איגרות חוב זמינות למכירה
ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)										
8	-	-	8	602	32	-	-	32	2,029	אגרות חוב זמינות למכירה
-	-	-	-	-	1	-	-	1	1,834	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	(3)-	25	של ממשלות זרות ⁽²⁾
-	-	-	-	-	1	-	-	1	38	של מוסדות פיננסים בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	(3)-	1	של מוסדות פיננסים זרים
-	-	-	-	-	2	-	-	2	75	מגובי נכסים (ABS)
-	-	-	-	-	-	-	-	(3)-	5	של אחרים בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	(3)-	5	של אחרים זרים
8	-	-	8	602	36	-	-	36	4,007	סך כל איגרות חוב זמינות למכירה

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית.

(3) יתרה נמוכה מ-0.5 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 5 - ניירות ערך - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

(7) ניירות ערך מגובי נכסים ומגובי משכנתאות

רווח כולל אחר מצטבר				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)				
54	59	-	(5)	54
אגרות חוב מגובות נכסים (ABS)				
54	59	-	(5)	54
סך כל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה				
ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)				
28	28	-	-	28
אגרות חוב מגובות נכסים (ABS)				
28	28	-	-	28
סך כל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה				
ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)				
6	6	-	-	6
אגרות חוב מגובות נכסים (ABS)				
6	6	-	-	6
סך כל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה				

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽¹⁾, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

אשראי לציבור		בנקים ממשלות			
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	ואגרות חוב	סך הכל
30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)					
יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾					
74,427	-	414	74,841	23,136	97,977
שנבדקו על בסיס פרטני					
12,681	193,770	25,616	232,067	-	232,067
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
87,108	(2)193,770	26,030	306,908	23,136	330,044
סך הכל חובות					
מזה:					
1,270	1,567	73	2,910	-	2,910
חובות לא צוברים					
99	-	35	134	-	134
חובות בפייגור 90 ימים או יותר					
781	129	113	1,023	-	1,023
חובות בעייתיים אחרים					
2,150	1,696	221	4,067	-	4,067
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾					
1,120	-	11	1,131	1	1,132
שנבדקו על בסיס פרטני					
382	858	433	1,673	-	1,673
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
1,502	858	444	2,804	1	2,805
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					
מזה: בגין חובות לא צוברים					
296	76	45	417	1	418
מזה: בגין חובות בעייתיים אחרים					
154	6	44	204	-	204
30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)⁽³⁾					
יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾					
58,601	47	524	59,172	20,858	80,030
שנבדקו על בסיס פרטני					
9,278	169,858	23,597	202,733	-	202,733
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
67,879	(2)169,905	24,121	261,905	20,858	282,763
סך הכל חובות					
מזה:					
1,185	-	52	1,237	1	1,238
חובות לא צוברים					
38	1,396	26	1,460	-	1,460
חובות בפייגור 90 ימים או יותר					
716	0	110	826	-	826
חובות בעייתיים אחרים					
1,939	1,396	188	3,523	1	3,524
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾					
953	1	28	982	1	983
שנבדקו על בסיס פרטני					
108	847	226	1,181	-	1,181
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
1,061	848	254	2,163	1	2,164
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					
מזה: בגין חובות לא צוברים					
313	-	19	332	1	333
מזה: בגין חובות בעייתיים אחרים					
130	1	18	149	-	149

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 12,451 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 בספטמבר 2021 - 10,204 מיליוני שקלים חדשים).

(3) סווג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

א. חובות⁽⁴⁾, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי - המשך

31 בדצמבר 2021 (מבוקר) ⁽³⁾						
בנקים ממשלות			אשראי לציבור			
סך הכל	ואגרות חוב	סך הכל	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
						יתרת חוב רשומה:
88,249	23,888	64,361	564	36	63,761	שנבדקו על בסיס פרטני
209,170	-	209,170	24,286	175,722	9,162	שנבדקו על בסיס קבוצתי
297,419	23,888	273,531	24,850	175,758⁽²⁾	72,923	סך הכל חובות
						מזה:
1,250	1	1,249	56	-	1,193	חובות לא צוברים
1,352	-	1,352	26	1,300	26	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
819	-	819	111	-	708	חובות בעייתיים אחרים
3,421	1	3,420	193	1,300	1,927	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:
982	1	981	21	1	959	שנבדקו על בסיס פרטני
1,122	-	1,122	217	803	102	שנבדקו על בסיס קבוצתי
2,104	1	2,103	238	804	1,061	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
320	1	319	17	-	302	מזה: בגין חובות לא צוברים
134	-	134	19	1	114	מזה: בגין חובות בעייתיים אחרים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי סכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 11,145 מיליוני שקלים חדשים.

(3) סוג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

ב. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

הפרשה להפסדי אשראי						
בנקים ממשלות			אשראי לציבור			
סך הכל	ואגרות חוב	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)						
2,855	1	2,854	443	825	1,586	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
155	-	155	21	36	98	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(121)	-	(121)	(63)	-	(58)	מחיקות חשבונאיות
81	-	81	52	-	29	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(40)	-	(40)	(11)	-	(29)	מחיקות חשבונאיות, נטו
21	-	21	5	1	15	אחר ⁽²⁾
2,991	1	2,990	458	862	1,670	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
186	-	186	14	4	168	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)						
2,419	3	2,416	286	859	1,271	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
(36)	(2)	(34)	1	(10)	(25)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(79)	-	(79)	(40)	(2)	(37)	מחיקות חשבונאיות
59	-	59	26	1	32	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(20)	-	(20)	(14)	(1)	(5)	מחיקות חשבונאיות, נטו
9	-	9	1	-	8	אחר ⁽²⁾
2,372	1	2,371	274	848	1,249	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
208	-	208	20	-	188	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)						
2,315	1	2,314	254	804	1,256	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
392	-	392	149	(32)	275	התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת היישום לראשונה של הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים ⁽¹⁾
341	-	341	53	88	200	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(287)	-	(287)	(136)	-	(151)	מחיקות חשבונאיות
181	-	181	97	-	84	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(106)	-	(106)	(39)	-	(67)	מחיקות חשבונאיות, נטו
49	-	49	41	2	6	אחר ⁽²⁾
2,991	1	2,990	458	862	1,670	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
186	-	186	14	4	168	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)						
2,667	2	2,665	340	942	1,383	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
(263)	(1)	(262)	(34)	(92)	(136)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(275)	-	(275)	(113)	(5)	(157)	מחיקות חשבונאיות
207	-	207	73	2	132	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(68)	-	(68)	(40)	(3)	(25)	מחיקות חשבונאיות, נטו
36	-	36	8	1	27	אחר ⁽²⁾
2,372	1	2,371	274	848	1,249	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
208	-	208	20	-	188	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

(1) לרבות מחיקות בגין הלוואות לדיוור בסכום לא מהותי.

(2) תנועה בהפרשה להפסדי אשראי בחברת בת, שיוחסה בעיקרה לעלות הרכישה במועד האיחוד לראשונה, ולכן אינה נכללת במאזן המאוחד.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 7 - פיקדונות הציבור

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2021	2021	2021	2022	
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
				בישראל
				לפי דרישה
103,889	101,820	100,105		אינם נושאים ריבית
47,151	48,067	49,169		נושאים ריבית
151,040	149,887	149,274		סך הכל לפי דרישה
152,698	150,043	188,993		לזמן קצוב
303,738	299,930	338,267		סך הכל פיקדונות בישראל⁽⁴⁾
				מחוץ לישראל
				לפי דרישה
492	555	568		אינם נושאים ריבית
1	3	36		נושאים ריבית
493	558	604		סך הכל לפי דרישה
3,693	3,433	6,468		לזמן קצוב
4,186	3,991	7,072		סך הכל פיקדונות מחוץ לישראל
307,924	303,921	345,339		סך כל פיקדונות הציבור
				(1) מזה:
139,715	139,905	149,515		פיקדונות של אנשים פרטיים
61,365	60,730	79,194		פיקדונות של גופים מוסדיים
102,658	99,295	109,558		פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2021	2021	2021	2022	
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
				תקרת הפיקדון (במיליוני שקלים חדשים)
95,170	96,054	99,670		עד 1
78,746	78,087	85,300		מעל 1 עד 10
44,740	44,978	46,141		מעל 10 עד 100
36,591	35,017	39,962		מעל 100 עד 500
52,677	49,785	74,266		מעל 500
307,924	303,921	345,339		סך הכל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 8 - זכויות עובדים

תיאור ההטבות

1. תנאי העסקתם של הרוב המכריע של העובדים והמנהלים בקבוצת הבנק נקבעים על פי הוראות הסכמים קיבוציים. ההתחייבויות הפנסיוניות לעובדים אלה, למעט עובדי בנק יהב, מכוסות באופן שוטף על ידי הפקדות לקרנות פנסיה, קופות גמל ופיצויים, המשחררות את הבנק מהחבות לתשלום פיצויי פיטורים על פי החוק, לאותם עובדים. לפרטים נוספים בדבר ההטבות השונות לעובדים ומנהלים בבנק ראה ביאור 22 לדוחות הכספיים לשנת 2021.
2. מדיניות תגמול לנושאי משרה בבנק ולכלל עובדי הבנק אשר אינם נושאי משרה לפרטים בדבר מדיניות תגמול לנושאי משרה בבנק ולמדיניות תגמול לכלל עובדי הבנק אשר אינם נושאי משרה ראה ביאור 22 לדוחות הכספיים לשנת 2021.
3. הסכם קיבוצי מיוחד בנק אגוד לפרטים בדבר הסכם קיבוצי מיוחד בין בנק אגוד ושתי חברות בנות שלו, לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה/הסתדרות המעו"ף/חטיבת עובדי הבנקים וחברות האשראי, וכן ועד עובדי אגוד וארגון המנהלים ומורשי החתימה באגוד ראה ביאור 22 לדוחות הכספיים לשנת 2021.
4. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד בגין תוכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפקדה מוגדרת (במיליוני שקלים חדשים):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2021	2022	2021	2022	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
84	64	60	21	19	במסגרת משכורות והוצאות נלוות עלות שירות ⁽¹⁾
53	36	52	12	18	במסגרת הוצאות אחרות עלות ריבית ⁽²⁾
(13)	(8)	(14)	(2)	(5)	תשואה חזויה על נכסי תכנית ⁽³⁾ הפחתה של סכומים שלא הוכרו: הפסד אקטוארי נטו ⁽⁴⁾
62	46	50	16	15	סך הכל במסגרת הוצאות אחרות
102	74	88	26	28	סך עלות ההטבה, נטו
186	138	148	47	47	סך הוצאה בגין פנסיה להפקדה מוגדרת
193	147	151	49	51	סך כל ההוצאות שהוכרו ברווח והפסד
379	285	299	96	98	

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		תחזית לשנת ⁽⁵⁾ 2022
	2021	2022	2021	2022	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
14	9	9	3	2	3

- (1) עלות השירות הינה הצבירה השוטפת בתקופה של ההטבה העתידית לעובד.
- (2) עלות הריבית הינה הסכום המוכר בתקופה, שנקבע לפי הגידול במחויבות בגין הטבה חזויה עקב חלוף הזמן.
- (3) תשואה חזויה הינה התשואה החזויה על נכסי התוכנית הנקבעת בהתבסס על שיעור התשואה החזוי לטווח ארוך על נכסי התוכנית ועל בסיס השווי המבוסס שוק של נכסי התוכנית.
- (4) ההפחתה של הרווח או ההפסד נטו שהוכרו ברווח כולל אחר מצטבר בעבר.
- (5) אומדן הפקדות שצפוי לשלמן בתוכניות פנסיה להטבה מוגדרת עד לתום שנת 2022.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הלימות הון

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון"

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	
2021	2021	2022
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	

1. בנתוני המאוחד

א. הון לצורך חישוב יחס הון

21,969	22,099	24,332	הון עצמי רובד 1
21,969	22,099	24,332	הון רובד 1 ⁽¹⁾
7,914	8,169	7,854	הון רובד 2
29,883	30,268	32,186	סך הכל הון כולל

ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

202,611	195,936	228,416	סיכון אשראי ⁽³⁾
2,268	2,115	1,497	סיכונים שוק
13,831	13,655	15,369	סיכון תפעולי
218,710	211,706	245,282	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

ג. יחס הון לרכיבי הסיכון

באחוזים		
10.04	10.44	9.92
10.04	10.44	9.92
13.66	14.30	13.12
8.60	8.60	9.61
12.50	12.50	12.50

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון⁽²⁾ ⁽¹⁾

יחס הון רובד 1 לרכיבי הסיכון

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים⁽³⁾

יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים⁽³⁾

2. חברות בת משמעותיות

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו

9.85	9.83	10.22	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
9.85	9.83	10.22	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
13.49	13.58	13.15	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.00	8.00	9.00	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.50	12.50	12.50	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

בנק אגוד לישראל בע"מ והחברות המאוחדות שלו

16.28	14.94	28.14	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
16.28	14.94	28.14	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
19.40	17.80	32.59	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.43	8.40	9.64	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.50	12.50	12.50	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

- (1) נתונים אלה כוללים התאמות פיקוחיות בגין: תוכניות התייעלות אשר נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן, השפעת היישום לראשונה של כללי חשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים וכן יישום לראשונה של חוזר בנק ישראל בדבר שקלול הלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע. לפרטים נוספים ראה סעיף 3.א ו-4. להלן וכן סעיפים ז' ו-ט' להלן.
- (2) במסגרת סקירה רוחבית שערך הפיקוח על הבנקים במערכת הבנקאית בקשר עם הלוואות לדיור, עודכן אופן חישוב יחס ההחזר להכנסה (PTI) בהתאם להבהרה שניתנה ביחס ליישום ההוראה. השפעת העדכון (יחד עם תיקון טעות סימטרית ביישום החישוב עבור סגמנט מסוים), הביאה לעליה לא מהותית בהיקף נכסי הסיכון של הבנק, והסתכמה בהקטנה של כ-0.1% ביחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון. השפעות אלה נכללות בחישוב יחס הון רובד 1 בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2022.
- (3) לפרטים בדבר התאמות יחסי ההון המזעריים בעקבות משבר הקורונה, ראה סעיף ו' להלן.
- ליחס הון עצמי רובד 1 התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור למועד הדיווח, למעט הלוואות לדיור שהועמדו בתקופה משבר הקורונה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הלימות הון - המשך

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בדבר "מדידה והלימות הון" - המשך

ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר	
2022	2021	2021	2021
(בלתי מבוקר)		(מבוקר)	
3. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בתוני המאוחד)			
א. הון עצמי רובד 1			
הון עצמי	24,046	21,761	21,729
הבדלים בין ההון העצמי לבין הון עצמי רובד 1	(524)	(496)	(513)
סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים	23,522	21,265	21,216
התאמות פיקוחיות וניכויים:			
מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים	(152)	(172)	(167)
מיסים נדחים לקבל	-	-	(6)
התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים ⁽¹⁾	676	953	892
סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים, לפני התאמות בגין תכניות התייעלות ולפני התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים - הון עצמי רובד 1	524	781	719
סך התאמות בגין תכניות התייעלות ⁽²⁾	19	53	34
סך ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים ⁽³⁾	267		
סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים	24,332	22,099	21,969
ב. הון רובד 2			
הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים	5,528	6,141	5,933
הון רובד 2: הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים	2,533	2,028	1,981
סך הון רובד 2, לפני ניכויים	8,061	8,169	7,914
ניכויים:			
ניכויים- סך ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים	(207)	-	-
סך הכל הון רובד 2	7,854	8,169	7,914
סך הכל הון כולל	32,186	30,268	29,883

4. השפעת התאמות בגין תוכניות התייעלות, הפסדי אשראי צפויים והלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע על יחס הון עצמי רובד 1

ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר	
2022	2021	2021	2021
באחוזים			
יחס ההון לרכיבי סיכון			
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת ההתאמות	9.75	10.41	10.03
השפעת ההתאמות בגין תכניות התייעלות	0.01	0.03	0.01
השפעת התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים	0.12		
השפעת ההתאמות בגין הלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע	0.04		
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	9.92	10.44	10.04

- (1) כולל יתרת זכות נדחית מרכישת בנק אגוד החל מיום 30 בספטמבר 2020 וכן ניכוי בגין הלוואות לדיוור בסך כ- 30 מיליוני שקלים חדשים, לפרטים ראה סעיף ח' להלן.
- (2) התאמות בגין תוכניות התייעלות בנושא עובדים (ביום 30 בספטמבר 2021 - 72 מיליוני שקלים חדשים בגין תוכנית התייעלות בנושא עובדים ו-2 מיליוני שקלים בגין תוכנית התייעלות בתוכנית הנדלן, ביום 31 בדצמבר 2021 - 38 מיליוני שקלים חדשים בגין תוכנית התייעלות בנושא עובדים ו-1 מיליוני שקלים בגין תוכנית התייעלות בתוכנית הנדלן).
- (3) התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים, ראה סעיף ח' להלן.

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. יחס מינוף

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 218 בדבר יחס מינוף

	ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר
	2021	2021	2022
	(בלתי מבוקר)		(מבוקר)
1. בנתוני המאוחד			
הון רוברד ⁽¹⁾	22,099	24,332	21,969
סך החשיפות	411,555	462,856	423,950
	באחוזים		
יחס המינוף	5.37	5.26	5.18
יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽²⁾	4.50	4.50	4.50
2. חברות בת משמעותיות			
בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו			
יחס המינוף	5.39	5.86	5.55
יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	4.50	4.50	4.50
בנק אגוד לשראל בע"מ והחברות המאוחדות שלו			
יחס המינוף	6.95	13.24	8.37
יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	4.50	4.50	4.50

(1) להשפעת ההתאמות בגין תוכניות ההתייעלות והתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים, ראה סעיף א.3, א.4 לעיל.
(2) תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי שנדרש על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 בינואר 2018.

ג. יחס כיסוי נזילות

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 221 בדבר יחס כיסוי נזילות

	ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר
	2021	2021	2022
	(בלתי מבוקר)		(מבוקר)
	באחוזים		
1. בנתוני המאוחד			
יחס כיסוי הנזילות ⁽¹⁾	126	119	125
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	100	100	100
2. בנתוני הבנק			
יחס כיסוי הנזילות ⁽¹⁾	118	120	120
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	100	100	100
3. חברות בת משמעותיות			
בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו			
יחס כיסוי הנזילות ⁽¹⁾	242	250	266
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	100	100	100
בנק אגוד לשראל בע"מ והחברות המאוחדות שלו			
יחס כיסוי הנזילות ⁽¹⁾	185	-	165
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	100	-	100

(1) במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יחסיות במשך הרבעון המדווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. יחס מימון יציב נטו לפי הוראות המפקח על הבנקים

מיום 31 בדצמבר 2021 מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 בנושא יחס מימון יציב נטו - NSFR, אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס המימון יציב נטו במערכת הבנקאית בישראל. בהתאם להוראה, מטרת יחס כיסוי יחס המימון היציב נטו הינה לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה תאגידיים בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. יחס המימון היציב נטו מכיל שני מרכיבים: פריטי מימון יציב זמין (מונה) ופריטי מימון יציב נדרש (מכנה). "מימון יציב זמין" מוגדר כחלק מההון ומההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הנדרש של תאגיד מסוים הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפירעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי אותו תאגיד, וכן של חשיפותיו החוץ-מאזניות.

בהתאם להוראה, יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש עומד על 100%.

יחס מימון יציב נטו בבנק בחברות בנות בנקאיות משמעותיות בישראל מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 222, בדבר "יחס מימון יציב נטו". יחס מימון יציב נטו בחברות בנקאיות משמעותיות בחו"ל מוצג ומחושב בהתאם להוראות הרלוונטיות בכל תחום שיפוט ככל שנקבעו.

30 בספטמבר 2022	31 בדצמבר 2021	
(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	
באחוזים		
116	119	(1) בנתוני המאוחד
100	100	יחס מימון יציב נטו
		יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
(2) חברות בת משמעותיות		
חברה בנק יהב		
158	162	יחס מימון יציב נטו
100	100	יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

גורמים היכולים להשפיע באופן מהותי על יחס מימון יציב נטו

יחס מימון יציב נטו, על בסיס מאוחד ליום 30 בספטמבר 2022 עמד על 116%, לעומת 114% ביום 30 ביוני 2022. העלייה ביחס נובעת מגידול רבעוני בסך המימון היציב הזמין (בעיקר בסעיפי פיקדונות מיחידים ומעסקים קטנים ומימון סיטונאי), אשר היה גבוה יותר מהגידול הרבעוני בסך המימון היציב הנדרש (בעיקר בסעיפי אשראי). תנודתיות היחס על פני הרבעון הינה נמוכה, כאשר הגורמים העיקריים המשפיעים על תוצאות יחס כיסוי מימון יציב נטו הם הרכב המקורות והשימושים של הבנק לפי תקופת המימון, סוג המימון והצד הנגדי. בצד המקורות - התחייבויות ארוכות טווח יציבות יותר מהתחייבויות קצרות טווח, וכן מימון מלקוחות קמעונאיים ועסקים קטנים הינו יציב יותר מאשר מימון סיטונאי בעל מועד פירעון זהה. התקצרות של מקורות ארוכים בהיקפים גבוהים (כגון כתבי התחייבויות נדחים) לטווח של מתחת לשנה הינו גורם המשפיע על תוצאות היחס, אך היות ומדובר במקור מימון אשר הינו בדרך כלל בעל תקופות לפירעון מפורזות ההשפעה על תוצאות היחס אינה מהותית. בצד השימושים - סוג הנכס, תקופת ואיכות הנכס וערך הנזילות קובעים את הסכום של מימון יציב נדרש.

ה. באזל III

החל מיום 1 בינואר 2014 מיישם הבנק את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל III.

הוראות באזל III קבעו שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל-:

- רכיבי ההון הפיקוחי
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
- הקצאת הון בגין סיכון CVA

היישום של ההוראות נעשה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר, וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל III ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינם כשירות להכללה בהון הפיקוחי נוכח מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי הון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לאמור, החל מיום 1 בינואר 2022 הוראות המעבר הסתיימו ולא ניתן להכיר במכשירי הון שאינם כשירים עוד בהון הפיקוחי.

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יחס הון לרכיבי סיכון

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, מחויב הבנק לשמור על יחס הון עצמי רובד 1 מזערי, שלא יפחת משיעור של 9% וכן על יחס הון כולל מזערי שלא יפחת שיעור של 12.5% לסך המשוקלל של רכיבי הסיכון בנכסיו המאזניים ובסעיפים החוץ מאזניים. אופן החישוב של סך ההון ושל סך רכיבי הסיכון מפורט בהוראות.

ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח.

לאור התפרצות נגיף הקורונה וכחלק מהתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בה נכללה, בין היתר, הוראת שעה הנוגעת לעדכון הוראה 201 אשר כוללת הפחתת דרישות ההון הרגולטוריות החלות על הבנקים בנקודת אחוז אחת וכן עדכון להוראה 329 אשר מבטל את דרישות ההון של נקודת אחוז נוספת על הלוואות לדיור לרכישת דירת מגורים שהועמדו בתקופה החל מיום 19 במרץ 2020 ועד ליום 30 בספטמבר 2021, ועל הלוואות לדיור לכל מטרה שהועמדו החל מיום 19 במרץ 2020.

לאורך תקופת המשבר פרסם הפיקוח על הבנקים עדכונים להארכת תוקף הוראת השעה, כאשר לעניין הפחתת דרישות ההון נקבע כי ההקלה תחול עד תום 24 חודשים מתום תוקף ההוראה ובלבד שיחסי ההון של התאגיד הבנקאי לא יפחתו מיחסי ההון במועד תום תוקף ההוראה או יחסי ההון המזעריים שחלים על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מבניהם. עם זאת, במסגרת החוזר נקבע כי הפחתה ביחסי ההון של עד 0.3 נקודות האחוז בתקופת ששת החודשים מתום תוקף ההוראה לא תחשב כחריגה מהאמור.

ביום 27 בדצמבר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לפיו, החל מיום 1 בינואר 2022, יפוג תוקף הוראת השעה. כמו כן, בוצע עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא מגבלות על הלוואות לדיור לפיו, דרישת ההון הנוספת בשיעור 1 האחוז תחול בגין הלוואות למטרת דיור בלבד ולא תחול בגין הלוואה לדיור שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין ובמשכון דירה (להלן - "הלוואה לכל מטרה").

בהתאם להוראת השעה ובהתחשב בדרישת ההון הנוספת מיתרת הלוואות לדיור, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי שנדרש הבנק לעמוד לתאריך הדיווח הינו 9.61% ויחס ההון הכולל המזערי שנדרש הבנק לעמוד לתאריך הדיווח הינו 12.50% (אליהם יתווספו שולי בטחון נאותים).

א. הנפקה ופדיון כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון ספיגת הפסדים

בחודש ינואר 2022 לאחר קבלת אישור בנק ישראל, ביצע הבנק פדיון מוקדם של שטר ההון הנדחה (סדרה א') תמורת 2.1 מיליארדי שקלים חדשים. שטר ההון הנדחה, אשר הונפק על ידי הבנק, לא היה כשיר להכרה כהון הפיקוחי לפי הוראות באזל III והופחת בהדרגה. בהמשך לאישור המפקח על הבנקים, ביצעה טפחות הנפקות פדיון מוקדם של כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo (סדרה 56, שהיו מוכרים על ידי הפיקוח על הבנקים כהון רובד 2 של הבנק) ביום 10 בספטמבר 2022 תמורת כ-0.3 מיליארד שקלים חדשים. בחודש אוגוסט 2022, פדה בנק יהב בפדיון מוקדם מלא, לאחר קבלת אישור בנק ישראל, כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo בסכום כולל של כ-129 מיליוני שקלים חדשים.

א. השפעת היישום של כללי חשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים על ההון הפיקוחי

החל מיום 1 בינואר 2022 הבנק מיישם את ההוראות החדשות בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה. ביום 1 בדצמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים", אשר כלל, בין היתר, עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 299 לפיו, נקבע כי במידה שכתוצאה מהיישום לראשונה של כללים אלה, חל ביום שבו תאגיד בנקאי יישם לראשונה את הכללים קיטון בהון העצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי, תאגיד בנקאי רשאי לכלול באופן חלקי בהון עצמי רובד 1 (כלומר להוסיף חזרה להון עצמי רובד 1) את הקיטון בהון עצמי רובד 1 שנרשם ביום היישום לראשונה, על פני שלוש שנים (להלן: "תקופת המעבר").

השפעת ההקלה על יחס הון עצמי רובד 1 הינה כ-0.1% ליום 30 בספטמבר 2022.

לפירוט בדבר השפעת היישום לראשונה ראה ביאור 1.ד.1. לעיל.

א. הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR)

בחודש מרץ 2014 פרסמה וועדת באזל לפיקוח הבנקים עדכונים להוראות באזל 3 וביניהם, הוראה חדשה בדבר "הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR)".

ביום 1 בדצמבר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראות ניהול בנקאי תקין הכולל, בין היתר, הוספת הוראת ניהול בנקאי תקין 203A בנושא טיפול בסיכון אשראי צד נגדי בהתאם ל-SA-CCR, שמחליפה את הגישות הקיימות כיום במסגרת הוראה 203 לחישוב חשיפה לצד נגדי במקרה כשל. בהתאם לחוזר, תחילת יישום ההוראה החל מיום 1 ביולי 2022.

ביום 15 באוגוסט 2022, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר במסגרתו משקל הסיכון בחישוב הקצאת ההון בגין סיכון CVA המיוחס לחברות ביטוח, קופות גמל וקרנות נאמנות, יעודכן בהתאם למשקל הסיכון המיוחס לתאגידי בנקאיים.

הבנק מיישם את ההוראה החל מתחילת יולי 2022. ליישום ההוראה אין השפעה מהותית על יחסי הלימות ההון של הבנק.

בחודש דצמבר 2021 פירסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין 208A בנושא עדכונים לחישוב הקצאת הון בגין סיכון CVA.

ביום 21 בפברואר 2022 פירסם הפיקוח על הבנקים חוזר הקובע כי יישום ההוראה החל מיום 1 בינואר 2025.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

י. חוזר בנושא עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 203 - מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי

ביום 22 במאי 2022 פרסם המפקח על הבנקים חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 203 - מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי שמטרתה טיפול בחשיפות לענף בינוי ונדל"ן. בהתאם לחוזר, הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV) ישוקללו במשקל סיכון מוגבר של 150%, וזאת למעט הלוואות לרכישת קרקע חקלאית שאין לגביה אופן תכנוני או כוונה להגיש בקשה לשינוי יעוד ולמעט הלוואות לרכישת קרקע לשימוש עצמי של לווה שאינו מסווג בענף הבינוי והנדל"ן, על פי המיון הענפי בהוראת דיווח לפיקוח - 831 "סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק". תחולת יישום ההוראה החל מיום 30 ביוני 2022, אולם הבנק רשאי לפרוס את השפעת השינוי במשקל הסיכון על יחס הלימות הון בגין מלאי ההלוואות הקיים אצלו, ליום 30 ביוני 2022 בשיעורים רבעוניים קבועים, החל מיום 30 בספטמבר 2022 ועד ליום 30 ביוני 2023. ליום 30 בספטמבר 2022 אין השפעה מהותית על יחסי הלימות הון וכך גם בהמשך תהליך הפריסה.

י"א. יחס המינוף

ביום 28 באפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף. הוראה זו מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס מינוף, שנקבעו בחודש ינואר 2014. יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כיחס בין הון רובד 1 לפי כללי באזל לבין סך החשיפות. סך החשיפות של הבנק הינו סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים, לעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. על פי ההוראה, תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. ביום 15 בנובמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "התאמות נוספות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה (הוראת שעה)" לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 250, במסגרתה יחס המינוף לא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד, לעומת 5% לפני השינוי. בהתאם לחוזרים שפורסמו ביום 22 במרץ 2021, ביום 30 בספטמבר 2021 וביום 15 במאי 2022, הוארכה תחילתה של ההוראה מיום פרסומה ותוקפה עד ליום 31 בדצמבר 2023. לאחר תום תוקף ההוראה תמשיך ההקלה לחול עוד 24 חודשים ובלבד שיחסי המינוף לא יפחת מיחס המינוף במועד תום תוקף ההוראה או יחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. ביום 15 במאי 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר נוסף לפיו ההקלה תחול עד ליום 30 ביוני 2024 ובלבד שיחסי המינוף של התאגיד הבנקאי לא יפחת מיחס המינוף ליום 31 בדצמבר 2023 או יחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

י"ב. לפרטים בדבר דיבידנד, ראה תמצית דוח על השינויים בהון העצמי וכן ביאור 17 להלן.

י"ג. לפרטים נוספים בדבר הוראות והנחיות הפיקוח בנושא הלימות הון ראה ביאור 25 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2021.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. התחייבויות אחרות והתקשרויות מיוחדות

31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2021	(מבוקר)	2021	2022	
382	(מבוקר)	510	350	1. חוזי מחשוב ושרותי תוכנה
16	(מבוקר)	22	23	2. רכישה ושיפוץ בניינים

3. פעילות מכירת אשראי

הטבלה שלהלן מסכמת את פעילות מכירת האשראי של הבנק:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2021	(מבוקר)	2021	2022	2021	2022	
234	(מבוקר)	-	1,903	-	1,900	הערך בספרים של האשראי שנמכר
234	(מבוקר)	-	1,943	-	1,940	תמורה שהתקבלה במזומן
-	(מבוקר)	-	-	-	-	תמורה שהתקבלה בניירות ערך
234	(מבוקר)	-	1,943	-	1,940	סך הכל תמורה
-	(מבוקר)	-	32	-	32	התחייבות שרות - הוצאה בגין שירותי תפעול
-	(מבוקר)	-	8	-	8	סך הכל רווח נטו ממכירת אשראי

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות אחרות

1. לפרטים בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות אחרות של קבוצת הבנק, ראה ביאור 26 לדוחות הכספיים לשנת 2021. להלן יובא תיאור שינויים מהותיים ביחס לביאור שנכלל, כאמור בדוחות לשנת 2021.

2. כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו קיימות תביעות שונות, בעיקר תביעות של לקוחות, וכן, קיימות בקשות לאישור תביעות כתובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק, המבוססת על דעת הנהלת החברות המאוחדות שלו, וכן על חוות דעת של יועציה המשפטיים באשר להערכת סיכויי התביעות (ככל שמדובר בתובענות נגד הבנק) והבקשות לאישור תביעות כתובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשה הפרשה, לכיסוי נזקים אפשריים.

להלן פירוט של תובענות מהותיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות ותביעות שבהן הסכום הנתבע (ללא ריבית והוצאות) גבוה מ-1% מהונו העצמי של הבנק, ואשר חלו בהן התפתחויות ושינויים ביחס למתואר בדוחות הכספיים לשנת 2021:

(א) בחודש פברואר 2016, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק, בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ והבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "המשיבים"). המבקשת העמידה את סכום התובענה כלפי כל הבנקים המשיבים, ביחד ולחוד, על סך של 219 מיליוני שקלים חדשים. עניינה של הבקשה היא, בהפליה, לכאורה, במתן שירות לקבוצת סטודנטים על רקע גילם ובכך מפריה לכאורה, את חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000 (להלן: "חוק איסור הפליה") וכן את חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הבנקאות").

לטענת המבקשת, מדובר במדיניות גורפת של כל המשיבים, בגדרה הוחלט להדיר את אוכלוסיית ה"לא צעירים" מתוכנית ההטבות. המבקשת מבקשת לקבוע בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, כי התובענה תוגש בשם כלל הסטודנטים שהופלו מחמת גילם בהשוואה לסטודנטים צעירים יותר, ונמנע מהם לקבל מהמשיבים הטבות לסטודנטים בשבע השנים האחרונות (בעילות לפי חוק הבנקאות) או החל מ-15 ביולי 2014 (בהתאם לתיקון לחוק איסור הפליה). תגובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ביום 13 בספטמבר 2016 והתובעת הגישה תשובתה לתגובה. ביום 27 באוקטובר 2016 הוגשה תשובת המבקשת לתגובת הבנק לבקשת האישור. ביום 25 בינואר 2017 התקיים דיון מקדמי בבקשת האישור, וישיבת הוועדה שנקבעה לחודש ספטמבר 2017 בוטלה לאחר שהצדדים הגיעו להסכמה בכתב. סיכומי המבקשת הוגשו ביום 26 באוקטובר 2017 וסיכומי הבנקים הוגשו ביום 21 בדצמבר 2017. המבקשת הגישה סיכומי תשובה מטעמה, במסגרתם הגישה בקשה להוצאת נספחים שצורפו לסיכומים מטעם הבנקים, תגובת הבנקים לבקשה הוגשה ביום 9 בינואר 2018 וביום 26 בספטמבר 2019 ניתן פסק דין על פיו נדחתה הבקשה לאישור תובענה ייצוגית ונמחקה התביעה האישית. ביום 4 בנובמבר 2019 הגישה המבקשת ערעור לבית המשפט העליון על דחיית הבקשה. הצדדים הגישו סיכומים מטעמם. ביום 2 ביוני 2021 התקיים דיון בבית המשפט העליון. ביום 20 באוקטובר 2022 ניתן על ידי בית משפט העליון פסק דין, במסגרתו נדחה הערעור ללא צו להוצאות.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

(ב) בחודש מאי 2016, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק, בסכום של 220 מיליון שקלים חדשים. עניינה של הבקשה הוא גבייה ביתר ושללא כדין, לכאורה, של עמלות מלקוחות הזכאים להיות מסווגים כעסקים קטנים, תוך הפרת חובות החלות על הבנק ביחסיו עם לקוחותיו.

לטענת המבקשת, הבנק לא גילה ללקוחותיו המנהלים עסקים קטנים כי הם זכאים להנות מתעריפון העמלות המודל של "עסק קטן", מתוך מטרה לסכל את רפורמת העמלות ולגבות מעסקים קטנים עמלות שלא לפי תעריפון עסק קטן, תוך התעשרות פסולה, לכאורה, על חשבונם.

תגובת הבנק לבקשה לאישור, הוגשה ביום 1 בנובמבר 2016 ותשובת המבקשת לתגובת הבנק הוגשה ביום 30 בנובמבר 2016. ביום 23 באפריל 2017, התקיים דיון מקדמי במסגרתו ניתנו החלטות באשר לשאלות ולגילוי מסמכים, שעל הצדדים למלא עד ליום 23 במאי 2017. לאור הודעת המבקש כי בכוונתו להגיש בקשה לצרף את הדיון בבקשה זו לדיון ב-5 בקשות נוספות לאישור תובענות ייצוגיות שהוגשו באותו נושא, הגיש הבנק ביום 22 ביוני 2017 לבית המשפט בקשה להורות על עיכוב ההליכים בתובענה זו, לרבות הליכי הגילוי המוקדמים וזאת עד לאחר הכרעת בית המשפט העליון בבקשת האיחוד. ביום 28 ביוני 2017, הוגשה בקשה לבית המשפט העליון.

לאיחוד הדיון בתובענה זו עם חמש הבקשות הנוספות ותגובת הבנק לבקשה הוגשה ביום 10 ביולי 2017, ביום 20 ביולי 2017 ניתנה החלטה, הדוחה את הבקשה לאחד את כל הבקשות. בהתאם להנחיות בית המשפט העליון הוגשה בקשה לאיחוד הדיון בבקשות האישור לבית המשפט המחוזי וביום 21 בינואר 2018, התקיים דיון בבקשת האיחוד. ביום 17 באפריל 2018 ניתנה החלטה על איחוד הדיון בבקשה זו יחד עם 5 בקשות שהוגשו נגד 5 בנקים נוספים. בהתאם, כל התובענות נקבעו לשיבה מקדמית ליום 19 בדצמבר 2018. במסגרת דיון זה נדונה בקשת מטעם הבנק למחיקת סעיפים מתשובת המבקשת וכן בקשה מטעם המבקשת למחיקת תגובת הבנק לבקשת האישור בשל הפרה לכאורה של החלטה קודמת בנושא גילוי המסמכים.

ביום 28 בנובמבר 2019 ניתנה החלטת בית משפט בבקשות המקדמיות ובין היתר, נדחתה בקשתה של המבקשת למחיקת תגובת הבנק. המבקשת הגישה בקשת רשות ערעור, לבית משפט העליון, על החלטה הדוחה את בקשת הגילוי שלה וטרם ניתנה החלטה בעניינה. בהתאם להחלטת בית המשפט, הבנק הגיש ביום 17 במאי 2020 תשובה לתגובת המבקש לתשובת הבנק לבקשת האישור. ביום 6 באפריל 2021 נערכה ישיבת קדם משפט, בה נקבעו מועדים לדיוני הוכחות בחודש מרץ 2023. במקיבל, ביום 19 ביולי 2021 ניתנה החלטת בית המשפט במסגרתה, הציע בית המשפט לצדדים לקיים הליך פישור, עוד טרם הדיון הקבוע להוכחות והצדדים נתנו הסכמתם להצעת בית המשפט. ביום 24 בנובמבר 2021 התקיימה ישיבת אישור, שלא צלחה. ביום 3 בינואר 2022 ניתנה החלטת בית המשפט בדבר פניה לקבלת עמדת הפיקוח על הבנקים, תוך שהוא מאפשר לכל אחד מהצדדים להמציא לבית המשפט, שלוש שאלות אשר ברצונם שהפיקוח יתייחס אליהן בעמדתו. בהתאם, ביום 8 בפברואר 2021 הוגשה הודעה מטעם הבנקים במסגרתה, פירטו את השאלות המוצעות מטעמם. ביום 13 בפברואר 2022 ניתנה החלטת בית המשפט המורה לפיקוח על הבנקים להמציא עמדתו ביחס למחלוקת נשוא הבקשות והתייחסות לשאלות שהגישו הצדדים. ביום 16 בפברואר 2022 הגישה המבקשת בקשה לחשיפת נתוני הבנק לגבי שיעור העסקים הקטנים מכלל התאגידים, תגובת הבנק לבקשה הוגשה ביום 14 באפריל 2022. ביום 25 במאי 2022 ניתנה החלטת בית המשפט הדוחה את בקשת המבקשת לחשיפת הנתונים המבוקשים, כאמור.

ביום 22 באוגוסט 2022 הוגשה עמדת המפקח על הבנקים ביחס למחלוקת בתיק והמתייחסת לשאלות שהועברו אליו. בעקבות עמדת המפקח על הבנקים, המליץ בית המשפט לצדדים, לחדש את הליך הגישור. נוכח הסכמתם העקרונית של כל הצדדים לקיומו של הליך גישור, ביום 19 באוקטובר 2022, ניתנה החלטת בית המשפט במסגרתה, בית המשפט נתן את המלצתו ביחס לאופן חלוקת תשלום שכר טרחת המגשר והבנק נתן לה את הסכמתו. טרם נקבעה זהות המגשר.

(א) בחודש דצמבר 2017 הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז - לוד, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בסכום של כ-124 מיליון שקלים חדשים. עניינה של הבקשה הוא בקביעת שיעור הריבית בהלוואה לדיור הניתנת בריבית משתנה אג"ח לטענת המבקשים, מוסר הבנק ללקוח אישור עקרוני ובו מפורט מנגנון עוגן אג"ח כמנגנון היחיד לחישוב הריבית במסלול משתנה - אג"ח לאורך כל חיי ההלוואה, אולם בהסכם ההלוואה, נוסף מנגנון חדש המכונה "מנגנון הגנה לשעת חירום" לקביעת שיעור הריבית מעבר למנגנון המקורי, וזאת ללא גילוי נאות. עוד נטען כי, התנאי שקבע הבנק בהסכם לצורך הפעלת מנגנון ההגנה לשעת חירום הינו מקפח ומעניק לבנק יתרון בלתי סביר על פני הלקוחות.

תגובה מטעם הבנק הוגשה ביום 25 ביולי 2018 וביום 6 בינואר 2019 הוגשה תשובת המבקש לתשובת הבנק. ביום 27 בפברואר 2019 התקיימה ישיבת קדם משפט בבקשת האישור אשר בסופה המליץ בית המשפט לצדדים לפנות להליך גישור על מנת לנסות וליישב את המחלוקות ביניהם בהסכמה. בהתאם להצעת בית המשפט, החלו הצדדים בהליך גישור.

ביום 18 בינואר 2022 הגישו הצדדים לבית המשפט, בקשה לאישור הסדר פשרה, תוך הודעה, כי בתום הליך גישור, הם הגיעו להסדר פשרה בבקשה לאישור התובענה. ביום 3 בפברואר 2022 בית המשפט נתן את הערותיו לגבי הסכם הפשרה. התיקונים בהסכם הפשרה שביצעו התבקש על ידי בית המשפט - בוצעו והוגשו. ביום 17 באפריל 2022 ניתנה החלטה בדבר פירסום הודעה על הגשת בקשה לאישור הסדר פשרה. ביום 12 במאי 2022 פורסמה הודעה, בהתאם, במקיבל, הסכם הפשרה הועבר לקבלת עמדתה של היועצת המשפטית לממשלה. ביום 4 בנובמבר 2022 הוגשה עמדת היועצת המשפטית לממשלה המתנגדת להסדר הפשרה במתכונתו הנוכחית. ביום 6 בנובמבר 2022 ניתנה החלטת בית המשפט המורה לצדדים להגיש תשובה מטעמם, לעמדת היועצת המשפטית לממשלה, וזאת בתוך 14 ימים. הוגשה בקשה למתן ארכה להגשת עמדת הצדדים להתנגדות היועצת"ש עד ליום 10 בדצמבר 2022 והבקשה אושרה.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

(ד) בחודש ספטמבר 2018, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בסכום של כ-180 מיליוני שקלים חדשים (על דרך האומדנה).

עניינה של הבקשה הוא, בגביית עמלה ביתר, לכאורה, בפירעון מוקדם של הלוואות לדיור המורכבת ממספר מסלולים, אשר בחלקם נוצרו הפרשי הון חיוביים ובחלקם נוצרו הפרשי הון שליליים, בכך שהבנק אינו מבצע קיזוז בין הפרשי ההון במסלולים השונים וזאת לכאורה, בניגוד למנגנון הקבוע בצו הבנקאות (פירעון מוקדם של הלוואה לדיור), התשס"ב-2002.

המבקש מבקש לקבוע בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, כי התובענה תוגש בשם כל לקוחות הבנק אשר פרעו ו/או יפרעו משכנתא בפירעון מוקדם חלקי או מלא, ובאחד ממסלוליה נוצרה יתרת הון שלילית, שלא קוזזה מעמלת הפירעון המוקדם קבוע בדין. בחודש מרץ 2019 הודיע ב"כ המבקש כי הוא שוקל להחליף את חוות דעת המומחה שצורפה לבקשת האישור בחוות דעת של מומחה אחר. לאור זאת, נדחה בהסכמה מועד הגשת בקשה של המבקש לתיקון בקשת האישור עד ליום 29 באפריל 2019. לאור היעדר הסכמה לגבי נוסח חוזה"ד, יעוכך מועד הגשת התגובה עד להגשת בקשה של המבקש לתיקון בקשת האישור. ביום 3 ביוני 2019 אושר הסדר דינו אליו הגיעו הצדדים, בהתאם לו, תגובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ביום 29 באוקטובר 2019 ותשובה לתגובת הבנק, מטעם המבקש הוגשה ביום 1 בינואר 2020.

ביום 5 בינואר 2020 התקיים דיון מקדמי בתיק, בו החליט בית המשפט כי יש להמתין עד שתתגבשנה טענות נוספות של הצדדים, לרבות בנושא איחוד הדיון עם בקשות דומות שהוגשו באותו נושא. ביום 16 במרץ 2020 הגיש המבקש בקשה לגילוי מסמכים. ביום 10 באוגוסט 2020 הוגשה תגובת הבנק לבקשת הגילוי והוגשה תשובת המבקש לתגובת הבנק. ביום 15 בספטמבר 2020 התקיים דיון מקדמי, בסופו נקבע כי על הצדדים להגיש את עמדתם, עד ליום 25 באוקטובר 2020, בשאלה האם ניתן להכריע בבקשת האישור לפי החומר המצוי בתיק וסיכומים בכתב, בהתאם לכך, הבנק הגיש עמדה מטעמו והודיע כי הוא עומד על קיומו של הליך הוכחות. ביום 9 בפברואר 2021 התקיים דיון מקדמי בסופו, ניתנה החלטה המקבלת את עמדת הבנק ובהתאם לכך, נקבעו מועדי הוכחות. ביום 30 במאי 2021 התקיים דיון הוכחות. לאחריו, הוסכם בין הצדדים להעביר את התיק לגישור בהתאם, בין הצדדים התקיימו מספר ישיבות גישור והליך הגישור טרם הסתיים.

(ה) בחודש דצמבר 2018, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בסכום כולל של 280 מיליוני שקלים חדשים, נגד הבנק, בנק לאומי, בנק הפועלים, בנק דיסקונט ונגד חברות הביטוח - הראל, הפניקס ומנורה, בגין גבייה ביתר, בניגוד לדין לכאורה, של פרמיות ביטוח בגין פוליסות ביטוח מיותרות, לכאורה, שהופקו לבעל המבנה למרות שבעת הפקתן הייתה כבר קיימת, בין אם אצל אותה חברת ביטוח ובין אם אצל חברת ביטוח אחרת, פוליסה אשר ביטחה את אותו מבנה ביחס לאותה תקופה.

המבקשים העמידו את הנזק בסך כולל של 280 מיליוני שקלים חדשים, ביחד ולחוד. לטענתם, הנזק ביחס לכל בנק, ככל שתבקש חלוקת אחריות בין הנתבעים, הוא בהתאם לפלחי השוק שלהם- מחצית מהנזק לפחות יש לייחס לבנקים ואילו מחצית לחברות הביטוח.

תגובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ביום 10 ביוני 2019 ותשובת המבקש לתגובת הבנק הוגשה ביום 5 במרץ 2020. ביום 16 בפברואר 2021 התקיים דיון מקדמי במהלכו, העלה בית המשפט את הקשיים שבבקשה ובצירוף של משיבים משני סוגים (חברות ביטוח ובנקים) והורה למבקשים להודיע, עד ליום 2 במאי 2021, כיצד הם מתכוונים להמשיך את בקשת האישור וכנגד מי. המבקשים הודיעו לבית המשפט כי הם החלו בשיחות עם חלק מהמשיבים בתיק וביקשו ארכה לצורך מסירת העדכון. על המבקשים למסור את עמדתם עד ליום 1 באוגוסט 2021. בית המשפט נענה לבקשת המבקשים למתן ארכה על מנת למצות הידברות עם חלק מהמשיבים וזאת עד ליום 30 באוקטובר 2021. הודעות עדכון כאמור הוגשו ביום 31 באוקטובר 2021 וביום 31 בדצמבר 2021 במסגרתן, הודיעו המבקשים כי הם ממשיכים לנהל שיחות עם המשיבים (שאינם בנקים), תוך שהם מבקשים ארכה נוספת, בת 30 יום, על מנת למצות את השיחות ובית המשפט נענה לבקשתם. בהתאם, על המבקשים למסור את עמדתם עד ליום 31 בינואר 2022. ביום 7 בפברואר 2022 בית המשפט קבע, שעל המבקשים להתייחס בהודעת העדכון לכל המשיבים (לאור ההודעות שהוגשו על ידי חלק מחברות הביטוח שאיתם לא מנוהלים כלל מגעים). בהתאם, ביום 13 בפברואר 2022, הגישו המבקשים הודעה מטעמם. ביום 23 במרץ 2022 התקיים דיון במסגרתו נקבעו דינוי הוכחות. ביום 8 בנובמבר 2022 התקיים דיון הוכחות במסגרתו, נחקרו עדי המבקש. דיון הוכחות נוסף נקבע ליום 1 בינואר 2023.

(ו) בחודש מאי 2020, הוגשה בבית המשפט המחוזי ת"א, בקשה לאישור תובענה ייצוגית, בגין הפרה, כביכול, של חובת הסודיות בכך שהבנק מעביר פרטי מידע מזהים שונים לתאגידי מידע בינלאומיים ובפרט חברת פייסבוק, ומאפשר לאסוף מידע פרטי על לקוחות הבנק, תוך הפרה לכאורה, של הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשס"א-1981 ועוד שורה של דינים, וזאת מבלי לתת גילוי ללקוחות הבנק כנדרש וללא קבלת הסכמתם. לטענת המבקש, הבנק משתמש בכלים של צדדים שלישיים כגון פייסבוק ווגול, כדי לעקוב אחרי הלקוחות שלו בזמן ביצוע פעולות באתרים ובאפליקציות של הבנק לשם עריכת קמפיינים פרסומיים, והתאגידים מצידם מעבדים את המידע שנחשף על הלקוחות לצרכים שלהם וזאת מבלי שניתן על כך גילוי בדבר המטרות שלשמן נאסף המידע ומהו בדיוק המידע שנאסף למעט, "הבהרה משפטית" באתר הבנק, שלטענת המבקש, הינה לוקה בחסר ואין לראות בה כהסכמה. עוד טוען המבקש, כי כל התנאים במסמכי הבנק, אשר מתירים לבנק למסור מידע על לקוחותיו לצדדי ג', ובכלל זה "הבהרה המשפטית" הם תנאים מקפחים בחוזה אחיד. המבקש טוען שאין ביכולתו לכמת את גובה הנזק הקבוצתי. תשובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ב-1 במרץ 2021. ביום 27 ביוני 2021 הוגשה תגובה מטעם המבקש לתשובת הבנק לבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 15 ביולי 2021 התקיים דיון מאוחד בבקשה זו ביחד עם בקשה שהוגשה באותו עניין נגד בנקים אחרים, בסופו נקצבו מועדים להגשת בקשות מחיקה בעניין שינויי והרחבות החזית בתגובת המבקש ותגובות להן. בהתאם, ביום 30 באוגוסט 2021 הגיש הבנק בקשה למחיקת חלקים מתגובת המבקש לתשובת הבנק לבקשת האישור. ביום 29 בנובמבר 2021 הוגשה תשובת המבקש לבקשת המחיקה וביום 9 בדצמבר 2021 הוגשה תשובת הבנק לתשובת המבקש. בהתאם להחלטת בית המשפט, התובענות יועברו להתייחסות המפקח על הבנקים לאחר מתן החלטה בבקשת המחיקה, וזו טרם ניתנה.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

(ז) בחודש אפריל 2021, הוגשה בבית המשפט המחוזי תל אביב, בקשה לאישור תובענה ייצוגית, נגד הבנק ונגד 14 נתבעים נוספים (בנקים אחרים וגופים פיננסיים נוספים - להלן: "המשיבים"), בגין העברת מידע פרטי לצדדים שלישיים תוך כדי גלישה ב"איזור האישי", שבאתרי האינטרנט וביישומונים שמפעילים המשיבים, וזאת, כביכול, תוך פגיעה בפרטיות המנוגדת להוראות חוק הגנת הפרטיות, כללי הבנקאות ועוד שורה של חובות המוטלות על המשיבים.

לטענת המבקשים, האיזור האישי כולל מידע פרטי וסודי וזה מועבר לצדדים שלישיים, ללא הסכמה מפורשת של הלקוחות, ובפרט לחברת גוגל ולשירות הפרסומות שלה. זאת בין היתר, במסגרת השימוש שעושה הבנק בשירות האנליזה של חברת גוגל (גוגל אנליטיקס). התובעים לא נקבו בסכום נזק קבוצתי. יחד עם זאת, הם מעריכים כי הנזק הממוני והבלתי ממוני לכ"א מחברי הקבוצה עומד על סך של 2,000 שקלים חדשים.

ביום 23 ביוני 2022 הוגשה תשובת הבנק לבקשת האישור, בצירוף חוות דעת מומחה והמבקשים הגישו תגובה מטעמם לתשובת הבנק. ביום 6 בנובמבר 2022 התקיים דיון קדם משפט במסגרתו, בית המשפט פרס בפני הצדדים את האפשרויות להמשך ניהול בירור המחלוקת ובסופו, ניתנה החלטה לפיה, עד ליום 27 בנובמבר 2022 יודעו המשיבים אם הם מסכימים לגישור. עוד נקבע כי אם הגישור לא יצלח, תעמוד למשיבים הזכות להגיש בקשות למחיקת חלקים מהתגובה לתשובה, בתוך 30 יום ממועד ההודעה על כשלונם. מועד קדם משפט נוסף קבוע ליום 14 בספטמבר 2023.

(ח) בחודש בספטמבר 2021, הומצאה לבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, אשר הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, נגד הבנק ונגד ארבעה בנקים נוספים, בגין פרסום, הצגת, קביעת או גביית עמלה במטבע זר, בניגוד לדיון כביכול, במקום בשקלים חדשים וכי הבנקים גובים עמלות אלה בשקלים על-בסיס שערי המרה גבוהים. של שקלים חדשים למטבע חוץ. לטענת המבקשים, תעריפוני הבנקים כוללים שירותים בנקאיים שונים בגינם נקבעו עמלות הנקובות במטבע חוץ ולא בשקלים חדשים, עבור שירותים שלא הותר לפרסם או לגבות עבורם עמלות במטבע חוץ, באופן גורף, גם מלקוחות שאינם מנהלים כלל חשבונות במטבע חוץ. עוד נטען, כי הבנקים הנתבעים גובים את העמלות תוך המרה רעיונית של שקלים למטבע חוץ בשערי המרה גבוהים מאלה המפורסמים על ידי בנק ישראל כשערי המרה יציגים.

המבקשים מבקשים לקבוע, כי התובענה תוגש בשם כל לקוחות הנתבעים, או מי מהם, שקיבלו שירות בנקאי מהנתבעים, לרבות צדדים שלישיים, ונגבתה מהם, במישרין או בעקיפין, עמלה או הוצאה אשר פורסמה, הוצגה או נקבעה בתעריפון במטבע שאינו שקל (למעט לגבי שלוש השירותים שנקבעו בדולר בתעריפון המלא או לגבי לקוחות שמנהלים חשבון במטבע חוץ).

המבקשים מציינים כי אין ביכולתם להעריך במדויק את היקף הנזק לחברי הקבוצה.

עוד טרם הגיע המועד להגשת תשובת הבנק, ביום 2 בינואר 2022 התקיים דיון בבקשת האישור דן, שאוחדה לצרכי הדיון עם בקשה אחרת שעניינה בטענה ההפוכה לפיה, כאשר עמלה נקובה בתעריפון הבנק בדולר ארה"ב, על הבנק לגבותה בדולר ארה"ב ולא בשקל חדש. בסופו של הדיון, הוסכם כי המבקשים יודיעו על הסתלקותם מהבקשה דן, תוך התחייבות מטעם המבקשים ומי מטעמם שלא להגישה שוב ותוך חיובם בהוצאות. בהתאם להחלטה, ביום 22 במרץ 2022 הוגשה בקשת ההסתלקות המוסכמת. ביום 9 במאי 2022 ניתן פסק דין המאשר את בקשת ההסתלקות, תוך חיוב המבקשים בהוצאות לטובת הבנקים המשיבים.

בגין כל התביעות בקבוצת הבנק שסכום קרן כל אחת מהן עולה על 2 מיליוני שקלים חדשים, לא כולל תביעות שצוינו בסעיף 2 לעיל, קיימת חשיפה נוספת שאינה קלושה, ואשר לא בוצעה הפרשה בגינה, בסך מצטבר של כ- 116 מיליוני שקלים חדשים.

(3) כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו תלויות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות שהסכום הנתבע בהן הוא מהותי, כמפורט להלן, אשר לדעת הנהלת הבנק המבוססת על חוות דעת יעוציה המשפטיות, לא ניתן במועד עריכת הדוחות הכספיים להעריך את סיכוייהן, ולפיכך לא בוצעה בגינן הפרשה.

(א) בחודש פברואר 2022 הומצאה לבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, אשר הוגשה בבית המשפט המחוזי בירושלים, נגד הבנק ו-9 בנקים נוספים ונגד 2 חברות פרטיות המפעילות בעצמן ו/או באמצעות זיכיון מכשירים אוטומטיים חוץ בנקאיים למשיכת מזומן ("הבקשה"). עניינה של הבקשה, בשירותי משיכת כסף מזומן מחשבונות לקוחות הבנקים הנתבעים, שבוצעו באמצעות מכשירים אוטומטיים (ATM) חוץ בנקאיים, המופעלים על-ידי חברות פרטיות.

בבקשה נטען, בין היתר, כי הבנקים גובים מלקוחותיהם עמלה נוספת, וללא גילוי מלא וכביכול, בניגוד לדיון, בגין משיכות מזומנים במכשירים אוטומטיים חוץ בנקאיים/ פרטיים וזאת בנוסף על העמלה המשולמת לחברות הפרטיות המפעילות את המכשירים.

עוד נטען, כי מדובר בפעולות הנוגדות את חובותיהם החוקיות של הבנקים לתת שירות ראוי לכלל לקוחותיהם, כולל אלו באזורים בהם נסגר סניף בנק (לגבי הבנק צוין, כי הבנק איננו פועל לסגירת סניפיו), היקף פריסת המכשירים האוטומטיים הבנקאיים למשיכת מזומן, איננו נותן מענה לכלל האוכלוסייה ולכלל לקוחות הבנקים. הנזק לקבוצה על-פי הבקשה, הועמד על סך כולל של 458 מיליון שקלים חדשים נגד כל הנתבעים, תוך שהמבקשת מותירה לשיקול דעת בית המשפט את שאלת חלוקת האחריות בין כלל המשיבים.

תשובת הבנק לבקשה לאישור הוגשה ביום 7 באוגוסט 2022. וכן הוגשה תגובת המבקשת לתשובת הבנקים. דיון קדם משפט קבוע ליום 20 בדצמבר 2022.

(ב) בחודש אפריל 2022, הומצאה לבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, ללא הערכת סכום, אשר הוגשה נגדו בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. עניינה של הבקשה הוא בגביית עמלת פתיחת תיק בעת העמדת הלוואה, בניגוד לדיון, כביכול, ובאופן שבו העמלה מהווה "ריבית מוסווית", תוך הפרת חוק אשראי הוגן, תשנ"ג-1993 ובניגוד להוראות תקנה 3 לתקנות הסדרת הלוואות חוץ - בנקאיות (החרכת סוגי עסקאות אשראי מתחולת החוק והחרכת הוצאות מגדר "תוספת"), תשע"ט-2019. על רקע פסק דין, אשר דחה בקשה לאישור שהוגשה בעילה דומה כנגד מלווה חוץ בנקאי (מימון ישיר), לאחר שנדונו סוגיות דומות לבקשה דן (לרבות פרשנות תיקון מספר 5 לחוק אשראי הוגן התשנ"ג-1993 והתקנות מכוחו, וכן סוגיית "ריבית מוסווית"), ביום 22 בספטמבר 2022 אישר בית המשפט בקשה לעיכוב ההליכים בתיק זה, לרבות דחיית הגשת תשובה לבקשת האישור מטעם הבנק, וזאת עד למתן החלטת בית המשפט העליון בערעור שצפוי להיות מוגש, על פי הודעת התובע שם.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

(א) בחודש אפריל 2022, הומצאה לבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, אשר הוגשה בבית המשפט המחוזי בחיפה, עניינה של הבקשה, בגביית עמלה כפולה, שלא כדין כביכול, בעסקת חליפין בין שני מטבעות זרים והיעדר גילוי נאות אודות היקף החיוב בהפרשי המרה. ביחס לחיוב בגין עמלת פעולה נטען כי, בגין המרה בין שני מטבעות זרים, הבנק גובה שתי עמלות פעולה (עסקת מכירה - המרה ממטבע אחד לשקל ועסקת רכישה - המרת שקל למטבע השני), אף כי לשיטתו, בפועל בוצעה עסקת חליפין אחת- בין מטבע זר אחד למישנהו. ביחס לחיוב בגין הפרשי המרה נטען כי, הבנק אינו מפרט ללקוח מראש, בתעריפון או בגדר חוברת "תנאים כלליים לניהול חשבון" את היקף החיוב המדויק בהפרשי המרה, שיחול בעסקה.

המבקש ציין כי אין ביכולתו להעריך במדויק את היקף הנזק לחברי הקבוצה. ביום 2 ביוני 2022 הוגשה מטעם הבנק בקשה לסילוק על הסף, וזאת בשל מעשה בית דין לאור פסקי הדין שניתנו בתביעות קודמות שהגיש בא כוח המבקש בתיק זה, שכולן נדחו, לרבות דחיה על הסף שאושר בבית המשפט העליון. ביום 23 ביוני 2022 הגיש המבקש תשובה לבקשה לסילוק על הסף. ביום 13 ביוני 2022 הוגשה מטעם הבנק בקשה למתן ארכה להגשת תשובת הבנק לבקשה לאישור וביום 30 ביוני 2022 ניתנה החלטת בית המשפט, לפיה תשובת הבנק לבקשה לאישור בתוך 30 ימים ממתן ההכרעה בבקשה לסילוק על הסף. בהמשך לבקשה לסילוק על הסף ובהתאם להחלטת בית המשפט מיום 26 ביולי 2022, ביום 5 בספטמבר 22 הוגשה מטעם הבנק "טבלה השוואתית", תוך הפניה לסעיפי הבקשה לאישור דנן למול הפניה לסעיפי הבקשות לאישור שנדונו בעבר ואשר, לטענת הבנק, הוכרעו. ביום 21 בספטמבר 2022 הוגשה התייחסות מטעם המבקש לטבלה ההשוואתית. ביום 24 בנובמבר 2022 התקיים דיון במסגרתו, נדונה הבקשה לסילוק על הסף וטרם ניתנה החלטה בבקשת הסילוק.

(ד) בחודש ספטמבר 2022 הומצאה לבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, אשר הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, עניינה של הבקשה הוא בחיוב שלא כדין, לכאורה, בריבית פיגורים והליכי הוצאה לפועל בגין אי עמידה בפירעון הלוואה מכל סוג, ללא אזהרה מראש וזאת בניגוד להוראות סעיף 5 (א) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א -1981, הקובע כי לא יפרסם תאגיד בנקאי פרסומת המעודדת נטילת הלוואה על ידי לקוח, אלא אם כן צורפה להן אזהרה בנוסח "אי עמידה בפירעון הלוואה עלול לגרום חיוב בריבית פיגורים והליכי הוצאה לפועל".

נטען, כי הבנק מציג באתר האינטרנט השיווקי שלו מגוון הלוואות למטרות שונות ומעודד נטילת הלוואות על ידי לקוחותיו כאשר בגוף הפרסומת עצמה ו/או דרך שיווקית אחרת לא הוצגה האזהרה האמורה (המבקש מציין כי קיימת בהחלטה בסוף העמוד ובאותיות קטנות, חלף אזהרה ברורה ונפרדת לכל הצעה כפי שהחוק, לכאורה דורש). הבקשה אינה נוקבת בסכום הנזק הנטען לקבוצה. על הבנק להגיש תשובתו לבקשת האישור עד ליום 15 בדצמבר 2022. קדם משפט קבוע ליום 2 בפברואר 2023.

(ה) בחודש נובמבר 2022 הומצאה לבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, אשר הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז- לוד, עניינה של הבקשה באופן עדכון הריבית, על פי הסכמי הלוואה לדיור במסלול ריבית משתנה על בסיס עוגן אג"ח (תשואות אג"ח מדינה), לגבי נטען כי הינו יוצר יתרון בלתי הוגן לבנק על חשבון הלווים, וכי התנאי בהסכמים האמורים לפיו השינוי בעוגן יהיה רק "בתנאי שסכום מרכיבים אלה לא יפחת מ- 0%", הינו, כביכול, תניה מקפחת בחוזה אחיד, כהגדרתו בסעיף 2 לחוק החוזים האחידים, תשמ"ג-1982. הבקשה אינה נוקבת בסכום הנזק הנטען.

(4) כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו תלויות בקשות לאישור תובענות נגזרות וכן הליכים נגזרים, כמפורט להלן:

(א) בחודש ספטמבר 2020 הוגשה בבית המשפט המחוזי בת"א, בקשה לאישור תובענה נגזרת, אשר הוגשה על ידי בעל מניות בשם החברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה בע"מ ("החברה למפעלי כלכלה") ובשם בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ ("יהב"), וזאת כנגד יהב, הבנק, חברי הדיירקטוריון של החברה למפעלי כלכלה ושל בנק יהב, ביניהם נושאי משרה של הבנק. לטענת המבקשת, נגרמו ליהב ולחברה למפעלי כלכלה נזקים, כתוצאה מהעמדת אשראי על ידי יהב לבנק, על דרך הפקדת פקדונות בבנק, וזאת, על פי הנטען, בניגוד לדין ותוך הפרת חובות אמון וזהירות של המשיבים כלפי יהב וכלפי החברה למפעלי כלכלה. סכום הנזק הנטען ליהב הינו למעלה ממיליארד שקלים חדשים. תשובת יהב לבקשה הוגשה ביום 29 באפריל 2021 ותשובת הבנק הוגשה ביום 3 במאי 2021. תגובת המבקשים לתשובות לבקשה לאישור הוגשה ביום 8 באוגוסט 2021. ביום 26 בדצמבר 2021 התקיים דיון קדם משפט. בתום הדיון נקבע, כי בטרם יקבע מועד לשמיעת הבקשה לגופה, יועבר התיק לתזכורת פנימית ליום 15.2.2022 וכי אם לא תהינה בקשות פתוחות במועד זה, יקבע מועד לשמיעת הראיות. התיק הועבר למותב חדש אשר הורה לצדדים, ביום 21 במרץ 2022, לתאם מועדים לחודשים מאי או יוני 2022.

ביום 23 במרץ 2022 הגישה המבקשת בקשה לגילוי מסמכים. בד בבד, ביקשה המבקשת מבית המשפט לשקול גם את פרק הזמן הדרוש להכרעה בבקשה במסגרת קביעת מועד דיון ההוכחות. ביום 5 באפריל 2022 הגישה החברה למפעלי כלכלה לבקשה לסילוק הבקשה לגילוי מסמכים על הסף. ביום 5 באפריל 2022 ניתנה החלטה ולפיה נוכח הגשת בקשת הסילוק, המשך בירור הבקשה לגילוי מסמכים ייעשה לאחר הכרעה בבקשת הסילוק ובהתאם לה. ביום 27 באפריל הגישה המבקשת תשובה לבקשת הסילוק. ביום 24 באוקטובר 2022 ניתנה החלטת בית המשפט הדוחה את בקשת הסילוק והורה למשיבים להגיש תשובתם לבקשה לגילוי ועיין במסמכים בתוך 30 יום.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

(ב) ביום 12 בדצמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, בקשה למתן צו גילוי ועיון מסמכים מכוח הוראות סעיף 198א לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "בקשה לגילוי"), להורות לבנק אגוד ("אגוד/ בנק אגוד"), לגלות מסמכים הנוגעים לאשראים שהעמיד אגוד ללקוח ולאחרים שלחובותיהם ערב הלקוח אישית ("האשראים"). בבקשה נטען, כי חברי דירקטוריון וועדת האשראי של אגוד אפשרו ללקוח לצבור חובות עתק של כ-270 מיליון שקלים חדשים, וללא שעש, לכאורה, את המוטל עליהם כדי לגבותם חזרה במועד. לאחר הליכים דיוניים שונים, ביום 6 באוגוסט 2017, אישר בית המשפט הסדר דיוני, על פיו יעוכבו ההליכים בתיק על מנת לאפשר לוועדת התביעות הבלתי תלויה, אשר על הקמתה החליט דירקטוריון אגוד, לדון בנושא, ולדירקטוריון עצמו לדון בהמלצותיה. הוועדה הבלתי תלויה השלימה עבודתה והמלצותיה נדונו על ידי דירקטוריון אגוד. בהתאם להסדר הדיוני בין הצדדים, תוכן החלטת הדירקטוריון, שהתקבלה במסגרת אותו דיון, נמסר לב"כ המבקש הצדדים קיימו הליך גישור, אשר לא צלח. לפיכך, ביום 25 בספטמבר 2019 הוגשה בקשה לאישור תובענה נגזרת ("הבקשה"), נגד 20 משיבים שונים, שלפי הנטען מכהנים או כיהנו כדירקטורים בבנק אגוד. עניינה של הבקשה, על-פי הנטען בה, הוא מתן הלוואות ללקוח בשנים 2004-2008, ללא בטחונות או כאשר קיימות בטחונות המכסות רק חלק מסך חובותיו, ותוך הפעלת שיקול דעת רשלני והפגנת אדישות, לכאורה, לתוצאות הדברים. כן נטען לגבי אי נקיטת פעולה על-ידי אגוד ונושאי המשרה להחזיר כספי אגוד. המבקש עותר לחייב את המשיבים בנזק שאגרמו, לטענתו, ברשלנותם, בסך של 125 מיליון שקלים חדשים, הלוך להערכתו בחשבון את התקבולים שיתקבלו בהליכי חדלות הפירעון של הלקוח. בד בבד הוגשה על ידי המבקש בקשה למחיקת הבקשה לגילוי ועיון מסמכים, וביום 28 באוקטובר 2019 בית המשפט הורה על מחיקתה.

בהתאם לבקשה מוסכמת של הצדדים, הורה בית המשפט ביום 12 בדצמבר 2019 על צירוף בנק אגוד כמשיב נוסף לבקשה לאישור תביעה נגזרת וביום 24 במאי 2020 הגיש בנק אגוד את תשובתו לבקשה לאישור תביעה נגזרת. ביום 25 במאי 2020, נעתר בית המשפט לבקשת אגוד ונתן צו חיסיון ארעי, עד להחלטה אחרת, ביחס לחיסיון כלפי צדדים שלישיים על תשובת אגוד לבקשה.

ביום 29 ביולי 2020 הוגשה בקשה מטעם עיתון גלובס ואחרים לביטול צו החיסיון הארעי ובכך לאפשר עיון בלתי מוגבל וחשיפת מסמכים שצורפו לתשובת אגוד לבקשה לאישור נגזרת. ביום 10 באוגוסט 2020 התקיים דיון קדם משפט בהמשכו ניתנה על ידי בית המשפט החלטה הדוחה את בקשת החיסיון הן מדיוני בית המשפט והן ממסמכי בית המשפט ולאפשר לגלובס לעיין במסמכים אלה. ביום 21 בספטמבר הגיש אגוד בקשת רשות לערער על החלטה זו. ביום 19 בינואר 2021 דחה בית המשפט העליון את בקשת רשות ערעור שהגיש אגוד, תוך שהוא מאמץ את ההסדר, לפיו ייתן לאגוד פרק זמן להודיע כי ישנם פרטי מידע מסוימים העולים כדי סודות מסחריים – כך שיתייחס גם לפרטי מידע הנוגעים לפרטיותו של הלקוח ולדו"ח הוועדה הבלתי תלויה, בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 1 בפברואר 2021 אגוד הגיש הודעה כאמור ביום 16 בפברואר 2021.

בית המשפט אישר את הסכמת הצדדים לדחיית מועד הדיון אשר היה קבוע ליום 13 בינואר 2021 וזאת לצורך ניהול משא ומתן, בין הבנק למבטחים ולנתבעים פוטנציאליים אחרים, בהתאם להחלטת דירקטוריון אגוד מיום 31 בדצמבר 2020.

ביום 18 בפברואר 2021 קיבל בית המשפט המחוזי את בקשת עיתון דה מרקר - הוצאת עיתון הארץ בע"מ (דה-מרקר) ואחרים בקשה למתן צו עיון במסמכים המצויים בתיק בית המשפט ולהצטרף להליך הנוגע לבקשת החיסיון, תוך אפשרות להעלות טענות בנוגע ל"אופן 'השחרת' המסמכים". ביום 8 באפריל 2021 התקיים דיון במסגרתו, מסר אגוד לבית המשפט, עדכון ביחס למשא ומתן בין אגוד למבטחים ולנתבעים פוטנציאליים אחרים. בסופו, ניתנה החלטת בית המשפט לפיה, עד ליום 19 במאי 2021 ימצו המשיבים את המשא ומתן ויודיעו את תוצאותיו לבית המשפט ולצד שכנגד. בנוסף, ישקלו המשיבים את האפשרות לשתף בשלב המשא ומתן את המבקש. בהתאם להחלטה, ביום 19 במאי 2021 הוגשה הודעה מטעם אגוד במסגרתה, הודיע אגוד כי שלבי המשא ומתן טרם מוצו וכי הוא זקוק לפרק זמן של 30 ימים נוספים. בית המשפט נעתר לבקשת אגוד וקבע כי עדכון כאמור יוגש עד ליום 20 ביוני 2021. ביום 22 ביוני 2021 נעתר בית המשפט לבקשת אגוד למתן ארכה דומה נוספת. ביום 21 ביולי 2021 הגיש אגוד בקשת עדכון מטעמו לפיה הוא סבור כי המשא ומתן בין הצדדים נכנס לישיורת האחרונה ולשם כך מבוקש מתן ארכה נוספת, למיציאו המשא ומתן עד ליום 9 בספטמבר 2021 והמבקש הגיש תשובה מטעמו. ביום 23 ביולי 2021 נעתר בית המשפט באופן חלקי לבקשת אגוד וקבע כי עדכון נוסף בקשר עם הליך המשא ומתן יימסר עד ליום 1 בספטמבר 2021. בהתאם להחלטה, הגיש אגוד הודעות עדכון, כאמור, תוך שהוא מבקש מבית המשפט לאפשר אגוד להמשיך ולקדם את הפשרה ולמסור הודעת עדכון נוספת בקשר למגעי הצדדים עד ליום 3 בנובמבר 2021. ביום 4 באוקטובר 2021 בית המשפט נעתר לבקשת אגוד למתן ארכה לעדכון והורה לצדדים לתאם מועדי הוכחות. ביום 6 באוקטובר 2021 ניתנה החלטת בית המשפט במסגרתה נקבע, כי דיון הוכחות יתקיים ביום 22 במרץ 2022. וככל שתהיה התפתחות במגעי הצדדים לפשרה - הצדדים יעדכנו אודותיה את בית המשפט. ביום 28 במרץ 2022 החליט דירקטוריון בנק אגוד, בהרכב לא נגוע, לאשר את התקשרות אגוד בהסכם פשרה שאובש עם נושאי המשרה והמבטחים בפוליטת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה, וההסכם הוגש לאישור בית המשפט. ביום 17 באפריל 2022 ניתנה החלטת בית המשפט בקשר עם הבקשה לאישור הסכם הפשרה לפיה, בטרם תידון שאלת אישורו של הסדר הפשרה, יבחן המבקש אם בידו להצטרף להסכם. בהתאם, הצדדים נתבקשו להגיש הודעה משותפת עד ליום 2 במאי 2022 ובה יודיעו אם הגיעו להסכמות בעניין ההסדר והליכי אישורו ואם לאו. אם לא תושגנה הסכמות, יוכל המבקש להגיש את התייחסותו להיבטים הדיוניים של הבקשה לאישור עד ליום 9 במאי 2022.

בהתאם להחלטה, אגוד הגיש מטעמו הודעה המעדכנת על כך שלא הושגו הבנות עם המבקש באשר להסכם הפשרה והליך אישורו. בהתאם להחלטות בית המשפט, ביום 12 במאי 2022. הגיש המבקש את תגובתו להיבטים הדיוניים של הבקשה לאישור הסכם הפשרה. ביום 16 במאי 2022 ניתנה החלטת בית משפט המתירה ליועמ"ש ליתן את התייחסותו, עד ליום 6 ביוני 2022, למתכונת של בקשת אישור הסכם פשרה, שהוגשה שלא על דעת המבקש. בנוסף, בית המשפט הבהיר, כי בכל מקרה יתקיים דיון קודם לפרסום הסכם הפשרה. ביום 18 ביולי 2022 הגישה היועצת המשפטית לממשלה את עמדתה, לפיה יש לדחות את הבקשה לאישור הסדר פשרה משום הדרך בה הוגש (בהתנגדות המבקש). ביום 29 בספטמבר 2022, התיר בית המשפט לצדדים להגיש התייחסות מטעמם לעמדת היועצת המשפטית לממשלה. בהתאם, ביום 6 בנובמבר 2022 הגיש אגוד התייחסותו לעמדת היועצת המשפטית לממשלה, ובתוך כך גם לאפשרות הידרשותו של בית המשפט לבקשה לאישור הסכם הפשרה במתכונת בה הוגשה. תשובת המבקש להתייחסות מטעם בנק אגוד ונושאי המשרה לעמדת היועצת המשפטית לממשלה הוגשה ביום 21 בנובמבר 2022.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ג. ערבויות לפי מועד לפירעון

הבנק מספק מגוון רחב של ערבויות ושיפויים עבור לקוחותיו, על מנת לאפשר להם להשלים מגוון רחב של עסקאות. הסכום המקסימלי של התשלומים העתידיים הפוטנציאליים נקבע בהתאם לסכום הנקוב של הערבויות, מבלי לקחת בחשבון החזרים אפשריים או בטוחות מוחזקות או משועבדות. עיקר הערבויות בבנק מדורגות בדירוג ביצוע אשראי.

להלן הערבויות שהוצאו על-ידי הבנק בפילוח מועד לפירעון:

ליום 30 בספטמבר 2022					
פקיעה בעוד שנה או פחות	פקיעה בין שנה ועד 3 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה מעל 5 שנים	סך הכל	
2,484	663	77	108	3,332	ערבויות להבטחת אשראי
12,563	5,547	883	945	19,938	ערבויות לרוכשי דירות
5,630	1,432	573	4,806	12,441	ערבויות והתחייבויות אחרות
2,563	5,119	477	-	8,159	התחייבויות להוצאת ערבויות
23,240	12,761	2,010	5,859	43,870	סך הכל ערבויות
ליום 30 בספטמבר 2021					
פקיעה בעוד שנה או פחות	פקיעה בין שנה ועד 3 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה מעל 5 שנים	סך הכל	
2,277	760	117	172	3,326	ערבויות להבטחת אשראי
9,817	2,596	933	1,665	15,011	ערבויות לרוכשי דירות
4,366	1,028	176	5,206	10,776	ערבויות והתחייבויות אחרות
2,946	5,085	2,191	-	10,222	התחייבויות להוצאת ערבויות
19,406	9,469	3,417	7,043	39,335	סך הכל ערבויות
ליום 31 בדצמבר 2021					
פקיעה בעוד שנה או פחות	פקיעה בין שנה ועד 3 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה מעל 5 שנים	סך הכל	
2,177	527	111	506	3,321	ערבויות להבטחת אשראי
10,699	3,796	534	1,553	16,582	ערבויות לרוכשי דירות
4,137	1,278	435	4,721	10,571	ערבויות והתחייבויות אחרות
2,480	5,691	1,142	38	9,351	התחייבויות להוצאת ערבויות
19,493	11,292	2,222	6,818	39,825	סך הכל ערבויות

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד

30 בספטמבר 2021			30 בספטמבר 2022		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
		(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
חוזי ריבית					
					חוזי Forward
1,028	-	1,028	3,631	3,040	591
34	34	-	-	-	-
74	74	-	-	-	-
55,845	21,423	34,422	61,766	28,554	33,212
56,981	21,531	35,450	65,397	31,594	33,803
4,018	-	4,018	898	-	898
חוזי מטבע חוץ					
					חוזי Forward ⁽⁴⁾⁽⁶⁾
162,360	86,963	75,397	166,650	89,263	77,387
18,566	17,919	647	14,812	14,812	-
18,813	18,033	780	14,663	14,663	-
2,747	1,248	1,499	1,832	845	987
202,486	124,163	78,323	197,957	119,583	78,374
-	-	-	-	-	-
חוזים בגין מניות					
					אופציות שנכתבו
34,066	33,560	506	44,226	44,176	50
33,569	33,557	12	44,178	44,178	-
810	810	-	653	653	-
68,445	67,927	518	89,057	89,007	50
חוזי סחורות ואחרים					
					חוזי Forward
1	1	-	4	4	-
28	28	-	33	33	-
29	29	-	33	33	-
58	58	-	70	70	-
חוזי אשראי					
					הבנק ערב
258	-	258	284	-	284
90	-	90	68	-	68
348	-	348	352	-	352
328,318	213,679	114,639	352,833	240,254	112,579

(1) מזה: swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 35,486 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 בספטמבר 2021 33,896 מיליוני שקלים חדשים)

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 7,357 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 בספטמבר 2021 7,154 מיליוני שקלים חדשים)

(3) הבנק מבצע גידורי שווי הונג וגידורי תזרים מזומנים באמצעות חוזי החלפת ריבית וחוזי החלפת שקל-מדד, בהתאמה.

(4) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 8,950 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 בספטמבר 2021 12,128 מיליוני שקלים חדשים)

(5) מזה: נסחרים בבורסה בסך 44,176 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 בספטמבר 2021 33,546 מיליוני שקלים חדשים)

(6) כולל הסטה בין התיק הסחיר לתיק הבנקאי הנובעת בעיקרה מפעילות עסקאות פנימיות יזומה במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד - המשך

31 בדצמבר 2021		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר (מבוקר)
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים		
חוזי ריבית		
929	-	929
-	-	-
-	-	-
50,993	22,422	28,571
51,922	22,422	29,500
3,921	-	3,921
מזה: נגזרים מגדרים⁽³⁾		
חוזי מטבע חוץ		
157,092	99,090	58,002
14,938	14,748	190
14,566	14,349	217
2,543	1,191	1,352
189,139	129,378	59,761
-	-	-
מזה: נגזרים מגדרים⁽³⁾		
חוזים בגין מניות		
32,562	⁽⁷⁾ 32,089	473
31,926	⁽⁷⁾ 31,908	18
791	791	-
65,279	64,788	491
חוזי סחורות ואחרים		
1	1	-
28	⁽⁷⁾ 28	-
28	⁽⁷⁾ 28	-
57	57	-
חוזי אשראי		
249	-	249
81	-	81
330	-	330
306,727	216,645	90,082
סך הכל סכום נקוב		

(1) מזה: swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 31,953 מיליוני שקלים חדשים.

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 7,086 מיליוני שקלים חדשים.

(3) הבנק מבצע גידורי שווי הוגן וגידורי תזרים מזומנים באמצעות חוזי החלפת ריבית וחוזי החלפת שקל-מדד, בהתאמה.

(4) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 5,799 מיליוני שקלים חדשים.

(5) מזה: נסחרים בבורסה בסך 31,907 מיליוני שקלים חדשים.

(6) כולל הסטה בין התיק הסחיר לתיק הבנקאי הנובעת בעיקרה מפעילות עסקאות פנימיות יזומה במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות.

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד - המשך

30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
1,809	648	1,161	2,106	720	1,386
80	-	80	215	-	215
4,514	4,435	79	5,396	4,591	805
-	-	-	-	-	-
1,221	1,210	11	1,199	1,199	-
3	3	-	2	2	-
12	-	12	2	-	2
7,559	6,296	1,263	8,705	6,512	2,193
-	-	-	-	-	-
7,559	6,296	1,263	8,705	6,512	2,193
1,645	1,597	48	2,268	2,203	65

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

חוזי ריבית

מזה: נגזרים מגדרים

חוזי מטבע חוץ⁽¹⁾

מזה: נגזרים מגדרים

חוזים בגין מניות

חוזי סחורות ואחרים

חוזי אשראי

סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו⁽²⁾

סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן

יתרה מאזנית של נכסים/התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

מזה: יתרה מאזנית בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
988	366	622	738	298	440
170	-	170	37	-	37
1,341	1,136	205	1,491	1,235	256
-	-	-	-	-	-
296	284	12	544	544	-
2	2	-	2	2	-
5	-	5	3	-	3
2,632	1,788	844	2,778	2,079	699
-	-	-	-	-	-
2,632	1,788	844	2,778	2,079	699
652	570	82	633	544	89

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

חוזי ריבית

מזה: נגזרים מגדרים

חוזי מטבע חוץ⁽¹⁾

מזה: נגזרים מגדרים

חוזים בגין מניות

חוזי סחורות ואחרים

חוזי אשראי

סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו⁽²⁾

סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן

יתרה מאזנית של נכסים/התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

מזה: יתרה מאזנית בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

- (1) כולל הסטה בין התיק הסחיר לתיק הבנקאי הנובעת בעיקרה מפעילות עסקאות פנימיות יזומה במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות.
- (2) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 10 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 בספטמבר 2021 9 מיליוני שקלים חדשים); שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 10 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 בספטמבר 2021 6 מיליוני שקלים חדשים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד - המשך

31 בדצמבר 2021						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
797	299	498	601	266	335	2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים
149	-	149	34	-	34	חוזי ריבית
2,692	2,478	214	2,343	2,183	160	מזה: נגזרים מגדרים
-	-	-	-	-	-	חוזי מטבע חוץ ⁽⁴⁾
259	259	-	713	713	-	מזה: נגזרים מגדרים
-	-	-	-	-	-	חוזים בגין מניות
5	-	5	2	-	2	חוזי סחורות ואחרים
5	-	5	2	-	2	חוזי אשראי
3,753	3,036	717	3,659	3,162	497	סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו⁽²⁾
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקודדו במאזן
3,753	3,036	717	3,659	3,162	497	יתרה מאזנית של נכסים/התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,089	1,032	57	922	834	88	מזה: יתרה מאזנית בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) כולל הסטה בין התיק הסחיר לתיק הבנקאי הנובעת בעיקרה מפעילות עסקאות פנימיות יזומה במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות.

(2) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 7 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(ב) גידור חשבונאי

1. גידור שווי הוגן⁽¹⁾

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022	חוזי ריבית פריטים מגודרים נגזרים מגזרים
	הכנסות (הוצאות) ריבית	
(239)	(78)	
235	77	

יתרה ליום 30 בספטמבר 2022

התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים	הערך בספרים	ניירות ערך זמינים למכירה
25	1,618	

2. גידור תזרים מזומנים⁽²⁾

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022	סכומים שהוכרו ברוח (הפסד) כולל אחר מנגזרים (הוצאות) ריבית	סכומים שהוכרו ברוח (הפסד) כולל אחר מנגזרים (הוצאות) ריבית
		10	(17)
		(68)	6

(1) משקף סכומים הכלולים בהערכת אפקטיביות הגידור.

(2) משקף סכומים שנוטרלו מהערכת אפקטיביות הגידור שעבורם הפרש בין השינוי בשווי הוגן וההפחתה התקופתית מוכרים ברווח (הפסד) כולל אחר.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א) סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

30 בספטמבר 2022						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
8,705	4,631	-	989	2,968	117	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קודזו במאזן:
(4,383) ⁽¹⁾	(1,832)	-	-	(2,551)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(1,106)	(751)	-	-	(355)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
3,216	2,048	-	989	62	117	סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים
3,589	2,360	-	490	659	80	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
6,805	4,408	-	1,479	721	197	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
7,559	2,174	-	989	4,282	114	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קודזו במאזן:
(4,383)	(1,832)	-	-	(2,551)	-	מכשירים פיננסיים
(1,962)	(231)	-	-	(1,731)	-	בטחון במזומן ששועבד
1,214	111	-	989	-	114	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)

סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
2,778	1,059	19	96	1,523	81	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קודזו במאזן:
(1,458) ⁽¹⁾	(272)	-	-	(1,186)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(466)	(110)	(19)	-	(337)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
854	677	-	96	-	81	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
2,871	1,208	-	160	1,158	345	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(1,172)	(406)	-	-	(766)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
1,699	802	-	160	392	345	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
2,553	1,479	-	256	392	426	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
2,632	1,193	4	97	1,254	84	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קודזו במאזן:
(1,458)	(272)	-	-	(1,186)	-	מכשירים פיננסיים
(263)	(195)	-	-	(68)	-	בטחון במזומן ששועבד
911	726	4	97	-	84	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) היתרה מורכבת במלואה ממכשירים נגזרים שכפופים להסכמי קיזוז

(2) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לאחר הפחתת סיכון אשראי, לבין סיכון האשראי המאזני בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג) סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד - המשך

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
3,659	1,562	42	77	1,905	73	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קודזו במאזן:
(1,923) ⁽¹⁾	(791)	-	-	(1,132)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(1,010)	(195)	(42)	-	(773)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
726	576	-	77	-	73	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
2,597	1,175	-	142	968	312	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(1,033)	(372)	-	-	(661)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
1,564	803	-	142	307	312	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
2,290	1,379	-	219	307	385	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
3,753	2,452	-	77	1,150	74	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קודזו במאזן:
(1,923)	(791)	-	-	(1,132)	-	מכשירים פיננסיים
(347)	(329)	-	-	(18)	-	בטחון במזומן ששועבד
1,483	1,332	-	77	-	74	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) היתרה מורכבת במלואה ממכשירים נגזרים שכפופים להסכמי קיזוז

(2) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 הוכרו הוצאות מגידול בהפרשה להפסדי אשראי בסך 20 מיליוני שקלים חדשים. בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 הוכרו הוצאות מגידול בהפרשה להפסדי אשראי בסך 33 מיליוני שקלים (בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 הוכרו הוצאות מגידול בהפרשה להפסדי אשראי בסך 2 מיליוני שקלים חדשים. בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 הוכרו הכנסות מקיטון בהפרשה להפסדי אשראי בסך 4 מיליוני שקלים).

ד) פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף התקופה על בסיס מאוחד

30 בספטמבר 2022					
סך הכל	מעל חמש שנים	מעל שנה ועד חמש שנים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	עד שלושה חודשים	
7,357	871	2,987	2,533	966	חוזי ריבית: שקל - מדד
58,040	14,032	21,877	17,929	4,202	אחר
197,957	148	3,934	64,910	128,965	חוזי מטבע חוץ
89,057	-	226	860	87,971	חוזים בגין מניות
422	-	103	309	10	חוזי סחורות ואחרים
352,833	15,051	29,127	86,541	222,114	סך הכל
30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)					
328,318	15,152	34,591	85,078	193,497	סך הכל
31 בדצמבר 2021 (מבוקר)					
306,727	12,925	30,396	89,761	173,645	סך הכל

ביאור 12 - מגזרי פעילות

א. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

ביום 3 בנובמבר 2014 פרסם המפקח על הבנקים תיקון להוראות הדיווח לציבור בנושא מגזרי פעילות פיקוחיים. בהתאם להוראה, נדרש הבנק לתת בדוחות הכספיים גילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים בהתאם למתכונת אחידה וברת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים, כאשר השינוי למגזר פעילות פיקוחי נקבע לרוב על פי מחזור פעילות הלקוח.

המידע הכספי בדוח הדירקטוריון וההנהלה נכלל בהתאם להגדרות המגזרים הפיקוחיים.

בנוסף, נכללים בדוחות הכספיים, במסגרת ביאור 12 לדוחות, גילוי על "מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה".

מגזר פעילות בהתאם לגישת ההנהלה הינו מרכיב בבנק אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות והוצאות אשר עומדות בקריטריונים להלן:

- תוצאות פעילותו נבחנות באופן סדיר לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכות ביצועים.
- קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

בפועל, קיים מתאם גבוה בין המגזרים הפיקוחיים ל"מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה" אולם יחד עם זאת, קיימים הבדלים מסוימים בשינוי הלקוחות למגזרים ובאופן קבלת ההחלטות. לפיכך, בשלב זה, מדווחים בדוחות הכספיים גם תוצאות הפעילות לפי "גישת ההנהלה" כאמור.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים

מגזרי הפעילות הפיקוחיים נחלקים למגזרי פעילות הנוגעים לאנשים פרטיים ומגזרי פעילות שאינם פרטיים (לרבות מגזרי פעילות עסקיים, גופים מוסדיים והניהול הפיננסי של הבנק).

אנשים פרטיים מוגדרים כיחידים שאין להם חבות לבנק או שחבותם מסווגת כחבות של "אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ואחר", בהתאם להגדרות סיווג סיכון האשראי לפי ענפי משק.

להלן הגדרות המגזרים הפיקוחיים:

משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות בנקאות פרטית כאמור להלן.

בנקאות פרטית - אנשים פרטיים המנהלים תיק נכסים פיננסיים מעל 3 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים זעירים וקטנים - עסקים בעלי מחזור פעילות עד 50 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים בינוניים - עסקים בעלי מחזור פעילות מעל 50 מיליוני שקלים חדשים ומתחת ל-250 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים גדולים - עסקים בעלי מחזור פעילות מעל 250 מיליוני שקלים חדשים.

גופים מוסדיים - עסקים בעלי קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח, חברי בורסה, מנהלי כספי לקוחות.

ניהול פיננסי - כולל את פעילות המסחר, ניהול הנכסים וההתחייבויות והשקעות ריאליות.

פעילות למסחר - השקעה בניירות ערך למסחר, פעילות עשיית שוק בניירות ערך, פעילות במכשירים נגזרים שאינם מיועדים לגידור ואינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, שאילת ניירות ערך למסחר, מכירה בחסר של ניירות ערך, שירותי חיתום של ניירות ערך.

ניהול נכסים והתחייבויות - לרבות השקעה באיגרות חוב זמינות למכירה ובאיגרות חוב מוחזקות לפידיון, גידור באמצעות מכשירים נגזרים מגזרים, גידור ALM, הפקדה של פיקדונות בבנקים ופיקדונות מבנקים בארץ ובחוץ לארץ, גידור מטבעי של השקעות בחוץ לארץ, פיקדונות בממשלות וממשלות.

השקעות ריאליות - השקעה במניות זמינות למכירה ובחברות כלולות של עסקים.

פעילות ניהול פיננסי אחרת - שירותי ניהול, תפעול, נאמנות ומשמורת לבנקים, מכירה וניהול תיקי אשראי.

מגזרי הפעילות לעיל נחלקים לפעילות בישראל ופעילות בחוץ לארץ, כאשר הפעילות בחוץ לארץ מוצגת בנפרד ונחלקת לפעילות של אנשים פרטיים ופעילות עסקית בלבד.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך מגזרי פעילות פיקוחיים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פעילות בישראל						
עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית				
		מזה:		אחרים	לדיוור	
		סך הכל	כרטיסי אשראי			
1,348	2	8,054	31	1,087	6,967	הכנסות ריבית מחיצוניים
281	257	843	-	843	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
1,067	(255)	7,211	31	244	6,967	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
196	357	(3,989)	(5)	1,155	(5,144)	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי
1,263	102	3,222	26	1,399	1,823	סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
-	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
434	17	656	142	546	110	סך עמלות והכנסות אחרות
434	17	656	142	546	110	סך הכנסות שאינן מריבית
1,697	119	3,878	168	1,945	1,933	סך הכנסות
56	1	140	-	52	88	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
920	13	2,453	56	1,766	687	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
(24)	2	(42)	(4)	(42)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
896	15	2,411	52	1,724	687	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
745	103	1,327	116	169	1,158	רווח (הפסד) לפני מיסים
252	35	449	39	57	392	הפרשה למיסים על הרווח
493	68	878	77	112	766	רווח (הפסד) לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
493	68	878	77	112	766	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(6)	-	(66)	(3)	(66)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
487	68	812	74	46	766	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
32,948	136	211,363	4,031	25,363	186,000	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
32,948	136	211,363	4,031	25,363	186,000	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
35,664	140	220,706	4,891	27,076	193,630 ⁽³⁾	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
780	-	1,640	-	73	1,567	יתרת חובות לא צוברים
68	-	35	-	35	-	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
54,301	22,827	125,464	4,031	125,464	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
54,301	22,827	121,433	-	121,433	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
57,378	24,985	124,530	-	124,530	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
29,928	68	129,800	4,225	23,527	106,273	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽⁴⁾
32,439	61	135,056	4,218	22,320	112,736	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽⁴⁾
39,624	5,094	67,354	-	57,918	9,436	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾
פיצול הכנסות ריבית נטו:						
980	1	2,504	26	751	1,753	מרווח מפעילות מתן אשראי
250	98	643	-	643	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
33	3	75	-	5	70	אחר
1,263	102	3,222	26	1,399	1,823	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(3) כולל יתרת הלוואות לדיוור שניתנו ללקוחות שפעילותם מסווגת במגזר עסקים קטנים וזעירים, בסך 14,181 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

סך הכל	פעילות חו"ל		מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות בישראל				
11,318	314	11,004	495	41	679	385
4,030	38	3,992	1,532	665	328	86
7,288	276	7,012	(1,037)	(624)	351	299
-	(70)	70	2,509	786	203	8
7,288	206	7,082	1,472	162	554	307
556	83	473	473	-	1	(1)
2,105	20	2,085	718	38	145	77
2,661	103	2,558	1,191	38	146	76
9,949	309	9,640	2,663	200	700	383
341	13	328	-	1	77	53
4,359	55	4,304	383	120	244	171
-	-	-	2	16	27	19
4,359	55	4,304	385	136	271	190
5,249	241	5,008	2,278	63	352	140
1,776	82	1,694	771	21	119	47
3,473	159	3,314	1,507	42	233	93
4	-	4	4	-	-	-
3,477	159	3,318	1,511	42	233	93
(92)	-	(92)	(20)	-	-	-
3,385	159	3,226	1,491	42	233	93
417,542	17,145	400,397	116,356	1,933	26,382	11,279
109	-	109	109	-	-	-
289,015	4,974	284,041	-	1,933	26,382	11,279
306,908	6,471	300,437	-	3,778	27,792	12,357
2,910	46	2,864	-	-	176	268
134	31	103	-	-	-	-
392,804	15,468	377,336	60,162	63,534	36,852	14,196
318,081	4,938	313,143	-	63,534	36,852	14,196
345,339	7,072	338,267	-	79,194	38,024	14,156
231,519	6,552	224,967	12,974	2,265	36,445	13,487
245,282	7,799	237,483	12,771	3,195	39,630	14,331
531,142	-	531,142	3,094	378,180	30,697	7,099
4,355	167	4,188	-	21	435	247
1,269	4	1,265	-	130	90	54
1,664	35	1,629	1,472	11	29	6
7,288	206	7,082	1,472	162	554	307

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך מגזרי פעילות פיקוחיים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פעילות בישראל

עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית				הכנסות ריבית, נטו			
		הלוואות							
		מזה:	אחרים	מזה:	אחרים				
סך הכל	כרטיסי אשראי	סך הכל	כרטיסי אשראי	סך הכל	כרטיסי אשראי	מזה:	אחרים	מזה:	אחרים
1,062	2	5,917	27	908	5,009	הכנסות ריבית מחיצוניים			
124	157	555	-	554	1	הוצאות ריבית מחיצוניים			
938	(155)	5,362	27	354	5,008	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים			
79	217	(2,612)	(4)	726	(3,338)	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי			
1,017	62	2,750	23	1,080	1,670	סך הכנסות ריבית, נטו			
4	-	2	-	2	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית			
394	18	609	125	504	105	סך עמלות והכנסות אחרות			
398	18	611	125	506	105	סך הכנסות שאינן מריבית			
1,415	80	3,361	148	1,586	1,775	סך הכנסות			
(48)	(1)	(125)	-	(33)	(92)	הוצאות בגין הפסדי אשראי			
832	21	2,258	52	1,633	625	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים			
(24)	2	(42)	(4)	(42)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי			
808	23	2,216	48	1,591	625	סך הוצאות תפעוליות ואחרות			
655	58	1,270	100	28	1,242	רווח (הפסד) לפני מיסים			
223	20	433	34	10	423	הפרשה (הקטנת הפרשה) למיסים על הרווח			
432	38	837	66	18	819	רווח (הפסד) לאחר מיסים			
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות			
432	38	837	66	18	819	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
(4)	-	(36)	(3)	(36)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
428	38	801	63	(18)	819	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי זכויות של התאגיד הבנקאי			
30,160	226	187,038	3,185	24,155	162,883	יתרה ממוצעת של נכסים			
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות			
30,160	226	187,038	3,185	24,155	162,883	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור			
31,229	142	195,488	4,284	25,725	⁽³⁾ 169,763	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח			
782	-	132	-	86	46	יתרת חובות לא צוברים			
38	-	1,376	-	26	1,350	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה			
46,468	21,028	120,986	3,185	120,986	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות			
46,468	21,028	117,801	-	117,801	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור			
49,341	21,472	118,433	-	118,433	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח			
27,537	103	117,290	4,145	22,695	94,595	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾			
27,980	45	122,030	4,206	23,252	98,778	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾			
37,614	6,712	61,351	-	52,761	8,590	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾			
פיצול הכנסות ריבית נטו:									
883	1	2,299	23	716	1,583	מרווח מפעילות מתן אשראי			
89	56	339	-	339	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות			
45	5	112	-	25	87	אחר			
1,017	62	2,750	23	1,080	1,670	סך הכל הכנסות ריבית, נטו			

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(3) כולל יתרת הלוואות לדיור שניתנו ללקוחות שפעילותם מסווגת במגזר עסקים קטנים וזעירים, בסך 16,801 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

סך הכל	פעילות חו"ל		מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות בישראל				
8,093	157	7,936	184	32	456	283
2,366	5	2,361	1,054	281	143	47
5,727	152	5,575	(870)	(249)	313	236
-	1	(1)	1,844	334	120	17
5,727	153	5,574	974	85	433	253
318	5	313	302	4	2	(1)
1,638	33	1,605	345	34	120	85
1,956	38	1,918	647	38	122	84
7,683	191	7,492	1,621	123	555	337
(263)	(6)	(257)	-	(27)	(64)	8
4,013	58	3,955	359	93	241	151
-	-	-	2	16	27	19
4,013	58	3,955	361	109	268	170
3,933	139	3,794	1,260	41	351	159
1,340	47	1,293	429	14	120	54
2,593	92	2,501	831	27	231	105
(10)	-	(10)	(10)	-	-	-
2,583	92	2,491	821	27	231	105
(74)	-	(74)	(34)	-	-	-
2,509	92	2,417	787	27	231	105
378,506	16,310	362,196	113,606	1,724	20,016	9,426
22	-	22	22	-	-	-
252,011	3,433	248,578	-	1,724	20,004	9,426
261,905	4,096	257,809	-	1,786	19,625	9,539
1,353	-	1,353	-	-	231	208
1,414	-	1,414	-	-	-	-
356,746	15,474	341,272	43,181	51,974	42,070	15,565
292,301	4,058	288,243	-	51,974	35,407	15,565
303,921	3,991	299,930	-	60,730	35,558	14,396
205,726	4,853	200,873	11,885	2,511	29,872	11,675
211,706	5,204	206,502	11,059	2,645	31,355	11,388
503,979	-	503,979	3,334	362,003	26,698	6,267
3,827	47	3,780	-	19	366	212
601	3	598	-	46	36	32
1,299	103	1,196	974	20	31	9
5,727	153	5,574	974	85	433	253

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פעילות בישראל						
עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית				
		מזה:		אחרים	הלוואות לדיוור	
		סך הכל	כרטיסי אשראי			
524	1	2,662	11	309	2,353	הכנסות ריבית מחיצוניים
125	99	303	-	303	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
399	(98)	2,359	11	6	2,353	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
97	147	(1,145)	(2)	597	(1,742)	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי
496	49	1,214	9	603	611	סך הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
150	3	216	54	173	43	סך עמלות והכנסות אחרות
150	3	216	54	173	43	סך הכנסות שאינן מריבית
646	52	1,430	63	776	654	סך הכנסות
31	1	56	-	20	36	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
321	4	846	18	602	244	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
-	-	-	-	-	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
321	4	846	18	602	244	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
294	47	528	45	154	374	רווח (הפסד) לפני מיסים
101	16	181	15	53	128	הפרשה (הקטנת הפרשה) למיסים על הרווח
193	31	347	30	101	246	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
193	31	347	30	101	246	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(2)	-	(34)	(1)	(34)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
191	31	313	29	67	246	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
34,406	162	218,425	3,697	25,563	192,862	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
34,406	162	218,425	3,697	25,563	192,862	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
35,664	140	220,706	4,891	27,076	⁽³⁾ 193,630	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
780	-	1,640	-	73	1,567	יתרת חובות לא צוברים
68	-	35	-	35	-	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
56,413	23,935	127,610	3,697	127,610	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
56,413	23,935	123,913	-	123,913	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
57,378	24,985	124,530	-	124,530	-	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
31,892	66	133,240	4,201	23,475	109,765	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾
32,439	61	135,056	4,218	22,320	112,736	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾
39,350	4,222	69,978	-	57,012	12,966	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾
פיצול הכנסות ריבית, נטו:						
340	-	850	9	257	593	מרווח מפעילות מתן אשראי
145	48	346	-	346	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
11	1	18	-	-	18	אחר
496	49	1,214	9	603	611	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הראות ניהול בנקאי תקין 201).

(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(3) כולל יתרת הלוואות לדיוור שניתנו ללקוחות שפעילותם מסווגת במגזר עסקים קטנים וזעירים, בסך 14,181 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

סך הכל	פעילות חו"ל		סך הכל פעילות בישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות חו"ל					
4,213	163	4,050	401	15	297	150	
1,522	28	1,494	430	338	161	38	
2,691	135	2,556	(29)	(323)	136	112	
-	(54)	54	479	401	77	(2)	
2,691	81	2,610	450	78	213	110	
263	69	194	194	-	-	-	
579	3	576	124	12	45	26	
842	72	770	318	12	45	26	
3,533	153	3,380	768	90	258	136	
155	(4)	159	-	2	41	28	
1,529	19	1,510	130	50	92	67	
-	-	-	-	-	-	-	
1,529	19	1,510	130	50	92	67	
1,849	138	1,711	638	38	125	41	
635	47	588	220	13	43	14	
1,214	91	1,123	418	25	82	27	
2	-	2	2	-	-	-	
1,216	91	1,125	420	25	82	27	
(38)	-	(38)	(2)	-	-	-	
1,178	91	1,087	418	25	82	27	
442,224	18,773	423,451	128,094	1,785	28,814	11,765	
18	-	18	18	-	-	-	
300,941	5,584	295,357	-	1,785	28,814	11,765	
306,908	6,471	300,437	-	3,778	27,792	12,357	
2,910	46	2,864	-	-	176	268	
134	31	103	-	-	-	-	
394,926	16,506	378,420	51,628	67,310	37,812	13,712	
328,377	5,282	323,095	-	67,310	37,812	13,712	
345,339	7,072	338,267	-	79,194	38,024	14,156	
240,532	7,526	233,006	12,904	3,053	38,135	13,716	
245,282	7,799	237,483	12,771	3,195	39,630	14,331	
525,780	-	525,780	2,998	372,210	28,813	8,209	
1,505	68	1,437	-	7	159	81	
682	-	682	-	71	44	28	
504	13	491	450	-	10	1	
2,691	81	2,610	450	78	213	110	

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פעילות בישראל						
עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית				
		הלוואות				
		מזה:	אחרים	כרטיסי אשראי	סך הכל	לדיוור
364	-	2,057	9	288	1,769	הכנסות ריבית מחיצוניים
48	55	194	-	194	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
316	(55)	1,863	9	94	1,769	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
37	75	(923)	(4)	266	(1,189)	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי
353	20	940	8	360	580	סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
1	-	2	-	2	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
135	6	198	57	165	33	סך עמלות והכנסות אחרות
136	6	200	57	167	33	סך הכנסות שאינן מריבית
489	26	1,140	65	527	613	סך הכנסות
(11)	3	(12)	-	(2)	(10)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
297	7	715	16	522	193	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
-	-	-	-	-	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
297	7	715	16	522	193	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
203	16	437	49	7	430	רווח לפני מיסים
68	5	147	17	2	145	הפרשה למיסים על הרווח
135	11	290	32	5	285	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
135	11	290	32	5	285	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(2)	-	(13)	(3)	(13)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
133	11	277	29	(8)	285	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
31,170	148	192,166	3,203	24,523	167,643	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
31,170	148	192,166	3,203	24,523	167,643	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
31,229	142	195,488	4,284	25,725	⁽³⁾ 169,763	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
782	-	132	-	86	46	יתרת חובות לא צוברים
38	-	1,376	-	26	1,350	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
47,678	21,426	123,540	3,203	123,540	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
47,678	21,426	120,337	-	120,337	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
49,341	21,472	118,433	-	118,433	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
27,359	61	120,251	4,206	22,969	97,282	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾
27,980	45	122,030	4,206	23,252	98,778	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾
35,746	6,582	62,211	-	53,833	8,378	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾
פיצול הכנסות ריבית, נטו:						
306	-	787	8	239	548	מרווח מפעילות מתן אשראי
29	19	112	-	112	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
18	1	41	-	9	32	אחר
353	20	940	8	360	580	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקן 201).

(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(3) כולל יתרת הלוואות לדיוור שניתנו ללקוחות שפעילותם מסווגת במגזר עסקים קטנים וזעירים, בסך 16,801 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

סך הכל	פעילות חו"ל		מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות בישראל				
2,800	54	2,746	77	15	141	92
799	2	797	341	100	44	15
2,001	52	1,949	(264)	(85)	97	77
-	1	(1)	655	113	40	2
2,001	53	1,948	391	28	137	79
63	2	61	56	2	1	(1)
551	11	540	124	7	43	27
614	13	601	180	9	44	26
2,615	66	2,549	571	37	181	105
(36)	4	(40)	-	(1)	(7)	(12)
1,339	22	1,317	127	32	77	62
-	-	-	-	-	-	-
1,339	22	1,317	127	32	77	62
1,312	40	1,272	444	6	111	55
442	13	429	151	2	37	19
870	27	843	293	4	74	36
1	-	1	1	-	-	-
871	27	844	294	4	74	36
(26)	-	(26)	(11)	-	-	-
845	27	818	283	4	74	36
400,549	15,418	385,131	134,627	1,764	16,232	9,024
18	-	18	18	-	-	-
253,999	3,531	250,468	-	1,764	16,196	9,024
261,905	4,096	257,809	-	1,786	19,625	9,539
1,353	-	1,353	-	-	231	208
1,414	-	1,414	-	-	-	-
377,058	14,410	362,648	50,699	57,576	47,236	14,493
292,547	3,790	288,757	-	57,576	27,247	14,493
303,921	3,991	299,930	-	60,730	35,558	14,396
209,243	4,895	204,348	11,878	2,506	30,484	11,809
211,706	5,204	206,502	11,059	2,645	31,355	11,388
513,173	-	513,173	3,478	370,793	29,032	5,331
1,303	19	1,284	-	7	117	67
198	-	198	-	15	13	10
500	34	466	391	6	7	2
2,001	53	1,948	391	28	137	79

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך מגזרי פעילות פיקוחיים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פעילות בישראל

עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית				הכנסות ריבית מחיצוניים
		הלוואות				
		מזה:	אחרים	מזה:	לדיוור	
סך הכל	כרטיסי אשראי	אחרים	מזה:	לדיוור		
1,415	2	7,640	36	1,184	6,456	הכנסות ריבית מחיצוניים
153	192	697	-	696	1	הוצאות ריבית מחיצוניים
1,262	(190)	6,943	36	488	6,455	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
101	271	(3,244)	(5)	948	(4,192)	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי
1,363	81	3,699	31	1,436	2,263	סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
1	-	1	-	1	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
543	23	842	179	699	143	סך עמלות והכנסות אחרות
544	23	843	179	700	143	סך הכנסות שאינן מריבית
1,907	104	4,542	210	2,136	2,406	סך הכנסות
(71)	(1)	(188)	-	(55)	(133)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,164	26	3,082	70	2,247	835	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
(24)	2	(42)	(4)	(42)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
1,140	28	3,040	66	2,205	835	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
838	77	1,690	144	(14)	1,704	רווח (הפסד) לפני מיסים
288	26	581	50	(5)	586	הפרשה למיסים על הרווח
550	51	1,109	94	(9)	1,118	רווח (הפסד) לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
550	51	1,109	94	(9)	1,118	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(6)	-	(52)	(5)	(52)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
544	51	1,057	89	(61)	1,118	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
30,459	203	189,646	3,265	24,262	165,384	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
30,459	203	189,646	3,265	24,262	165,384	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
30,744	141	201,810	4,631	26,184	⁽³⁾ 175,626	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
704	4	120	-	84	36	יתרת חובות לא צובריים
26	1	1,289	-	25	1,264	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
47,118	20,947	120,539	3,265	120,539	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
47,118	20,947	117,274	-	117,274	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
50,247	21,664	118,051	-	118,051	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
27,504	98	118,900	4,133	22,835	96,065	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾
27,368	75	125,340	4,085	23,394	101,946	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾
38,589	6,718	62,644	-	54,158	8,486	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾
פיצול הכנסות ריבית נטו:						
1,182	1	3,110	30	958	2,152	מרווח מפעילות מתן אשראי
124	72	450	-	450	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
57	8	139	1	28	111	אחר
1,363	81	3,699	31	1,436	2,263	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(3) כולל יתרת הלוואות לדיוור שניתנו ללקוחות שפעילותם מסווגת במגזר עסקים קטנים וזעירים, בסך 16,052 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

סך הכל	פעילות חו"ל		מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות בישראל				
10,557	220	10,337	248	39	611	382
2,872	7	2,865	1,238	340	187	58
7,685	213	7,472	(990)	(301)	424	324
-	(5)	5	2,293	410	161	13
7,685	208	7,477	1,303	109	585	337
401	8	393	385	3	5	(2)
2,234	34	2,200	467	51	160	114
2,635	42	2,593	852	54	165	112
10,320	250	10,070	2,155	163	750	449
(278)	-	(278)	(1)	(32)	(7)	22
5,568	69	5,499	503	152	352	220
-	-	-	2	16	27	19
5,568	69	5,499	505	168	379	239
5,030	181	4,849	1,651	27	378	188
1,730	62	1,668	569	9	130	65
3,300	119	3,181	1,082	18	248	123
(10)	-	(10)	(10)	-	-	-
3,290	119	3,171	1,072	18	248	123
(102)	-	(102)	(44)	-	-	-
3,188	119	3,069	1,028	18	248	123
371,523	15,974	355,549	103,668	1,777	20,838	8,958
22	-	22	22	-	-	-
255,433	3,552	251,881	-	1,777	20,838	8,958
273,531	4,236	269,295	-	2,960	23,574	10,066
1,352	-	1,352	1	-	336	187
1,316	-	1,316	-	-	-	-
350,493	15,090	335,403	41,790	53,355	36,129	15,525
294,415	4,067	290,348	-	53,355	36,129	15,525
307,924	4,186	303,738	-	61,365	36,669	15,742
208,323	5,010	203,313	11,971	2,295	30,618	11,927
218,710	5,640	213,070	12,316	1,429	33,606	12,936
514,182	-	514,182	3,380	368,943	27,498	6,410
5,215	121	5,094	-	26	490	285
811	8	803	-	62	53	42
1,659	79	1,580	1,303	21	42	10
7,685	208	7,477	1,303	109	585	337

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך

ב. מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

הבנק מנהל את פעילותו בשישה מגזרי פעילות עיקריים, הנבדלים ביניהם במאפייני הלקוחות וסוגי השירותים הבנקאיים הנדרשים להם וביחידה הארגונית האחראית לטיפול בכל אחד מהמגזרים. הגדרת מגזרי הפעילות מבוססת על המבנה הארגוני של הבנק, כמפורט להלן. הפעילות בששת מגזרי הפעילות כוללת את כל תחומי הפעילות הבנקאית, לרבות מתן שירותים פיננסיים בסיסיים (הלוואות ופיקדונות), פעילות בניירות ערך עבור לקוחות, פעילות במכשירים נגזרים וכן שירותים בנקאיים ייחודיים המיועדים לענות על צרכים בתחומי פעילות מוגדרים. הפעילות במגזרים השונים מתבצעת באמצעות סניפי הבנק, חדר העסקאות, המוקדים העסקיים, יחידות המטה בבנק והחברות הבנות בארץ ובחוץ לארץ. לפרטים בדבר מדידת תוצאות הפעילות של הבנק, בהתאם לגישת המגזרים הפיקוחיים כפי שהגדיר המפקח על הבנקים, ראה מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים לעיל.

להלן מגזרי הפעילות של הבנק ב"גישת ההנהלה":

מגזר משקי הבית - באחריות החטיבה הקמעונאית. המגזר כולל את הלקוחות הפרטיים הקטנים ואת תחום המשכנתאות. במסגרת החטיבה ניתנים ללקוחות המגזר שרותי בנקאות ומוצרים פיננסיים מתאימים, לרבות בתחום המשכנתאות.

מגזר עסקים קטנים - באחריות החטיבה הקמעונאית, המטפלת גם בלקוחות עסקיים זעירים (עסקים שמחזור פעילותם קטן מ-10 מיליוני שקלים חדשים) ועסקים קטנים (עסקים שמחזור פעילותם גדול או שווה ל-10 מיליוני שקלים חדשים וקטן מ-50 מיליוני שקלים חדשים). לעתים, במסגרת צמיחת פעילות של לקוח הממונהל בחטיבה הקמעונאית, יכול הלקוח לעבור את הקריטריון האמור לעיל. ללקוחות המגזר ניתנים שרותי בנקאות ומוצרים פיננסיים, לרבות שרותי בנקאות מסחרית בהתאם לצורכיהם.

בנקאות פרטית - הטיפול בבנקאות הפרטית נמצא באחריות החטיבה הקמעונאית. על לקוחות המגזר נמנים בעיקר לקוחות פרטיים שלהם היקפי נכסים נזילים (בעיקר פיקדונות לטווחים קצרים והשקעות בניירות ערך) בסכומים העולים על מיליון שקלים חדשים. ללקוחות מגזר זה, המתאפיינים בעושר פיננסי גבוה, מציע הבנק נגישות לשירותים ומוצרים ייחודיים בתחומי הפעילות בשוק ההון, הייעוץ וניהול ההשקעות.

בנקאות מסחרית - הטיפול בלקוחות המגזר, חברות פרטיות וציבוריות בגודל בינוני (Middle Market) ובהיקף בינוני של חבות, מתבצע בחטיבה לבנקאות עסקית, בעיקר בסקטור עסקים, הפועל באמצעות שלושה מוקדים עסקיים הפרוסים ברחבי הארץ. החל משנת 2019 לקוחות עסקיים חדשים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-50 מיליוני שקלים חדשים וקטן מ-250 מיליוני שקלים חדשים משויכים לסקטור עסקים. לקוחות המגזר הפועלים בענף הנדל"ן, מקבלים שירות מסקטור בניה ונדל"ן שבחטיבה העסקית, המתמחה במתן שירותים ייחודיים לענף זה.

בנקאות עסקית - סקטור תאגידי גדולים שבחטיבה העסקית, אחראי על מגזר הבנקאות העסקית, בו מרכז הטיפול בלקוחות העסקיים הגדולים ביותר. החל משנת 2019 עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-250 מיליוני שקלים חדשים משויכים לסקטור תאגידיים. מגזר זה מספק את מכלול השירותים הבנקאיים והפיננסיים לחברות מהגדולות במשק, במגוון ענפי המשק, ובהיקפי חבות גבוהים באופן יחסי. לקוחות המגזר הפועלים בענף הנדל"ן, מקבלים שירות מסקטור בניה ונדל"ן שבחטיבה העסקית, המתמחה במתן שירותים ייחודיים לענף זה.

ניהול פיננסי - הפעילות במגזר זה כוללת, בין היתר, את ניהול הנכסים וההתחייבויות והחשיפות לסיכונים שוק, ניהול תיק הנוסטרו, ניהול הנזילות ופעילות חדר העסקאות בשוקי הכספים וההון. המגזר באחריות החטיבה הפיננסית, למעט השקעות בתאגידיים ריאליים אשר באחריות החטיבה העסקית.

המוצרים העיקריים והעקרונות על פיהם מיוחסות היתרות, ההכנסות וההוצאות ללקוחות במערכת במסגרת מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, דומים למוצרים ולעקרונות לפי גישת מגזרי הפעילות הפיקוחיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך

מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית משכנתאות	משקי בית אחרים	
								הכנסות ריבית נטו:
7,288	(1,059)	601	218	645	(32)	6,522	393	מחיצוניים
-	2,631	551	45	344	69	(4,985)	1,345	בינמגזרי
7,288	1,572	1,152	263	989	37	1,537	1,738	סך הכל הכנסות ריבית נטו
556	414	88	1	2	1	-	50	הכנסות מימון שאינן מריבית
2,105	711	280	66	361	14	112	561	עמלות והכנסות אחרות
9,949	2,697	1,520	330	1,352	52	1,649	2,349	סך הכנסות
341	-	97	48	55	3	88	50	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
4,359	399	489	224	777	20	662	1,788	הוצאות תפעוליות ואחרות
5,249	2,298	934	58	520	29	899	511	רווח לפני מס
1,776	777	316	20	176	10	304	173	הפרשה למסים על הרווח
3,473	1,521	618	38	344	19	595	338	רווח לאחר מיסים
4	4	-	-	-	-	-	-	חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס רווח נקי (הפסד):
3,477	1,525	618	38	344	19	595	338	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(92)	(20)	-	-	(6)	-	-	(66)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
3,385	1,505	618	38	338	19	595	272	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
20.6%	-	14.5%	4.9%	24.7%	-	8.0%	14.3%	תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾
286,784	-	44,930	9,197	22,465	448	176,106	33,638	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור נטו
318,081	16,771	89,620	14,758	46,448	6,919	-	143,565	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
417,542	117,305	57,483	9,284	22,566	323	176,303	34,278	יתרה ממוצעת של נכסים
231,519	15,036	57,119	10,456	18,614	119	100,036	30,139	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽²⁾

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 3.

(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקן 201).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך

מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מסקי בית אחרים	מסקי בית משכנתאות	מסקי בית פרטית	מסקי קטנים	מסקי מסחרית	מסקי בנקאות עסקית	מסקי בנקאות פיננסי	מסקי הכל מאוחד
הכנסות ריבית נטו:							
530	4,640	(22)	674	201	718	(1,014)	5,727
834	(3,209)	53	162	15	104	2,041	-
1,364	1,431	31	836	216	822	1,027	5,727
הכנסות מימון שאינן מריבית							
58	-	1	6	(1)	45	209	318
516	109	18	331	62	238	364	1,638
1,938	1,540	50	1,173	277	1,105	1,600	7,683
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
(52)	(89)	(4)	(66)	13	(61)	(4)	(263)
1,646	599	31	700	201	460	376	4,013
344	1,030	23	539	63	706	1,228	3,933
הפרשה (הקטנת הפרשה) למסוים על הרווח							
117	351	8	184	21	241	418	1,340
227	679	15	355	42	465	810	2,593
רווח (הפסד) לאחר מיסים							
חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס							
-	-	-	-	-	-	(10)	(10)
רווח נקי (הפסד): לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
227	679	15	355	42	465	800	2,583
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
(36)	-	-	(4)	-	-	(34)	(74)
191	679	15	351	42	465	766	2,509
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק							
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾							
10.5%	9.9%	-	23.7%	6.4%	12.7%	-	16.8%
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור נטו							
31,398	155,069	412	22,507	7,512	32,943	-	249,841
יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור							
134,938	-	8,037	41,976	13,526	78,431	15,393	292,301
יתרה ממוצעת של נכסים							
32,507	156,301	859	22,982	7,706	45,886	112,265	378,506
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽²⁾							
27,951	89,667	270	19,345	8,760	47,472	12,261	205,726

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 3.

(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקן 201).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך

מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשלושה חודשים שהסתימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מסך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית משכנתאות	משקי בית אחרים	
								הכנסות ריבית נטו:
2,691	70	22	76	225	(16)	2,176	138	מחיצוניים
-	435	428	23	157	32	(1,667)	592	בינמגזרי
2,691	505	450	99	382	16	509	730	סך הכנסות (הוצאות) ריבית נטו
263	205	46	1	-	1	-	10	הכנסות מימון שאינן מריבית
579	114	94	20	110	4	41	196	עמלות והכנסות אחרות
3,533	824	590	120	492	21	550	936	סך הכנסות
155	-	52	20	26	2	36	19	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,529	135	173	80	276	6	234	625	הוצאות תפעוליות ואחרות
1,849	689	365	20	190	13	280	292	רווח (הפסד) לפני מס
								הפרשה (הקטנת הפרשה) למסים על
635	238	125	7	65	4	96	100	הרווח
1,214	451	240	13	125	9	184	192	רווח (הפסד) לאחר מיסים
								חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות,
2	2	-	-	-	-	-	-	לאחר השפעת המס
								רווח נקי (הפסד):
1,216	453	240	13	125	9	184	192	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות
								שליטה
(38)	(2)	-	-	(2)	-	-	(34)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות
								שליטה
1,178	451	240	13	123	9	184	158	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
								תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס
20.8%	-	16.1%	4.7%	27.0%	-	7.2%	24.4%	לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 3.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך

מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשלושה חודשים שהסתימו ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית משכנתאות	משקי בית אחרים	
								הכנסות ריבית נטו:
2,001	(329)	239	67	225	(8)	1,635	172	מחיצוניים
-	734	36	7	61	17	(1,143)	288	בינמגזרי
2,001	405	275	74	286	9	492	460	סך הכנסות (הוצאות) ריבית נטו
63	16	20	(1)	6	-	-	22	הכנסות מיסון שאינן מריבית
551	125	81	24	88	29	35	169	עמלות והכנסות אחרות
2,615	546	376	97	380	38	527	651	סך הכנסות
(36)	(3)	5	6	(25)	-	(10)	(9)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,339	133	142	73	257	10	185	539	הוצאות תפעוליות ואחרות
1,312	416	229	18	148	28	352	121	רווח לפני מס
442	140	77	6	50	9	119	41	הפרשה למסים על הרווח
870	276	152	12	98	19	233	80	רווח לאחר מיסים
1	1	-	-	-	-	-	-	חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס
								רווח נקי:
871	277	152	12	98	19	233	80	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(26)	(11)	-	-	(2)	-	-	(13)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
845	266	152	12	96	19	233	67	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
16.2%	-	12.7%	5.6%	20.1%	-	10.4%	11.3%	תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 3.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר) סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מסקי בית אחרים	מסקי בית משכנתאות	בנקאות פרטית	עסקים קטנים	בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	ניהול פיננסי	סך הכל מאוחד	
הכנסות ריבית נטו:								
747	5,952	(30)	923	273	990	(1,170)	7,685	מחיצוניים
1,078	(4,029)	74	202	15	114	2,546	-	בינמגזרי
1,825	1,923	44	1,125	288	1,104	1,376	7,685	סך הכל הכנסות ריבית נטו
79	1	1	3	(1)	57	261	401	הכנסות מימון שאינן מריבית
723	147	23	454	86	318	483	2,234	עמלות והכנסות אחרות
2,627	2,071	68	1,582	373	1,479	2,120	10,320	סך הכנסות
(76)	(130)	(5)	(93)	24	11	(9)	(278)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,283	801	37	988	283	652	524	5,568	הוצאות תפעוליות ואחרות
420	1,400	36	687	66	810	1,605	5,030	רווח (הפסד) לפני מס
144	482	12	236	23	281	552	1,730	הפרשה (הקטנת הפרשה) למסים על הרווח
276	918	24	451	43	535	1,053	3,300	רווח (הפסד) לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	(10)	(10)	חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס רווח נקי (הפסד):
276	918	24	451	43	535	1,043	3,290	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(52)	-	-	(6)	-	-	(44)	(102)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
224	918	24	445	43	535	999	3,188	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
9.4%	10.0%	-	23.3%	4.8%	10.9%	-	15.8%	תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾
31,808	157,145	421	22,668	7,631	33,509	-	253,182	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור נטו
135,541	-	7,645	42,268	13,515	79,845	15,601	294,415	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
32,038	156,125	505	22,771	7,652	45,748	106,684	371,523	יתרה ממוצעת של נכסים
28,278	90,985	238	19,220	8,896	48,462	12,244	208,323	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽²⁾

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 3.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽¹⁾, אגרות חוב לפדיון ואגרות חוב זמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור		בנקים, ממשלות				
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	ואגרות חוב	סך הכל	
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)						
1,586	825	443	2,854	1	2,855	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
98	36	21	155	-	155	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(58)	-	(63)	(121)	-	(121)	מחיקות חשבונאיות
29	-	52	81	-	81	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(29)	-	(11)	(40)	-	(40)	מחיקות חשבונאיות, נטו
15	1	5	21	-	21	אחר ⁽³⁾
1,670	862	458	2,990	1	2,991	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
168	4	14	186	-	186	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)						
1,271	859	286	2,416	3	2,419	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
(25)	(10)	1	(34)	(2)	(36)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(37)	(2)	(40)	(79)	-	(79)	מחיקות חשבונאיות
32	1	26	59	-	59	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(5)	(1)	(14)	(20)	-	(20)	מחיקות חשבונאיות, נטו
8	-	1	9	-	9	אחר ⁽³⁾
1,249	848	274	2,371	1	2,372	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
188	-	20	208	-	208	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)						
1,256	804	254	2,314	1	2,315	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
275	(32)	149	392	-	392	התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת היישום לראשונה של הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים ⁽²⁾
200	88	53	341	-	341	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(151)	-	(136)	(287)	-	(287)	מחיקות חשבונאיות ⁽²⁾
84	-	97	181	-	181	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽²⁾
(67)	-	(39)	(106)	-	(106)	מחיקות חשבונאיות, נטו
6	2	41	49	-	49	אחר ⁽³⁾
1,670	862	458	2,990	1	2,991	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
168	4	14	186	-	186	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)						
1,383	942	340	2,665	2	2,667	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
(136)	(92)	(34)	(262)	(1)	(263)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(157)	(5)	(113)	(275)	-	(275)	מחיקות חשבונאיות
132	2	73	207	-	207	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(25)	(3)	(40)	(68)	-	(68)	מחיקות חשבונאיות, נטו
27	1	8	36	-	36	אחר ⁽³⁾
1,249	848	274	2,371	1	2,372	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
188	-	20	208	-	208	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) לרבות מחיקות בגין הלוואות לדיוור בסכום לא מהותי.

(3) תנועה בהפרשה להפסדי אשראי בחברת בת, שיוחסה בעיקרה לעלות הרכישה במועד האיחוד לראשונה, ולכן אינה נכללת במאזן המאוחד.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽¹⁾, אגרות חוב לפדיון ואגרות חוב זמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ מאזניים
2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה:

בנקים, ממשלות ואגרות חוב		אשראי לציבור				
סך הכל	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי		
30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)						
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾						
97,977	23,136	74,841	414	-	74,427	שנבדקו על בסיס פרטני
232,067	-	232,067	25,616	193,770	12,681	שנבדקו על בסיס קבוצתי
330,044	23,136	306,908	26,030	(2)193,770	87,108	סך הכל חובות
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾						
1,132	1	1,131	11	-	1,120	שנבדקו על בסיס פרטני
1,673	-	1,673	433	858	382	שנבדקו על בסיס קבוצתי
2,805	1	2,804	444	858	1,502	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)						
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾						
80,030	20,858	59,172	524	47	58,601	שנבדקו על בסיס פרטני
202,733	-	202,733	23,597	169,858	9,278	שנבדקו על בסיס קבוצתי
282,763	20,858	261,905	24,121	(2)169,905	67,879	סך הכל חובות
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾						
983	1	982	28	1	953	שנבדקו על בסיס פרטני
1,181	-	1,181	226	847	108	שנבדקו על בסיס קבוצתי
2,164	1	2,163	254	848	1,061	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
31 בדצמבר 2021 (מבוקר)						
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾						
88,249	23,888	64,361	564	36	63,761	שנבדקו על בסיס פרטני
209,170	-	209,170	24,286	175,722	9,162	שנבדקו על בסיס קבוצתי
297,419	23,888	273,531	24,850	(2)175,758	72,923	סך הכל חובות
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾						
982	1	981	21	1	959	שנבדקו על בסיס פרטני
1,122	-	1,122	217	803	102	שנבדקו על בסיס קבוצתי
2,104	1	2,103	238	804	1,061	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
(2) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 12,451 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 בספטמבר 2022 - 10,204 מיליוני שקלים חדשים, ליום 31 בדצמבר 2021 - 11,145 מיליוני שקלים חדשים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. אשראי לציבור

א.1 איכות אשראי ופיגורים

ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)						
חובות צוברים מידע נוסף		בעייתיים ⁽¹⁾				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽³⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽²⁾	סך הכל	לא צוברים	צוברים	תקינים	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
20	21	25,006	175	302	24,529	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁴⁾
29	1	6,967	114	22	6,831	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
36	2	10,385	25	6	10,354	שרותים פיננסיים
140	44	40,604	910	521	39,173	מסחרי - אחר
225	68	82,962	1,224	851	80,887	סך הכל מסחרי
592	-	193,616	1,567	129	191,920	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
120	35	26,006	73	148	25,785	אנשים פרטיים - אחר
937	103	302,584	2,864	1,128	298,592	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
ציבור - מסחרי						
-	-	2,367	-	-	2,367	בינוי ונדל"ן
-	31	1,779	46	29	1,704	מסחרי - אחר
-	31	4,146	46	29	4,071	סך הכל מסחרי
-	-	178	-	-	178	אנשים פרטיים
-	31	4,324	46	29	4,249	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחוץ לארץ
937	134	306,908	2,910	1,157	302,841	סך הכל אשראי לציבור

(1) אשראי לציבור לא צובר נחות או בהשגחה מיוחדת

(2) מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.

(3) צוברים הכנסות ריבית חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 177 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים.

(4) כולל חובות בסך של 1,227 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. אשראי לציבור

א. איכות אשראי ופיגורים - המשך

ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר) ⁽⁵⁾						
חובות צוברים מידע נוסף			בעייתיים ⁽⁴⁾			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽³⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽²⁾	סך הכל	לא צוברים	צוברים	תקינים	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
24	4	17,314	193	95	17,026	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁴⁾
21	1	6,398	100	46	6,252	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
3	1	7,063	9	37	7,017	שרותים פיננסיים
70	32	34,081	863	539	32,679	מסחרי - אחר
118	38	64,856	1,165	717	62,974	סך הכל מסחרי
504	1,396	169,729	-	1,396	168,333	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
64	26	24,114	52	137	23,925	אנשים פרטיים - אחר
686	1,460	258,699	1,217	2,250	255,232	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
ציבור - מסחרי						
-	-	1,865	-	1	1,864	בינוי ונדל"ן
-	-	1,158	20	35	1,103	מסחרי אחר
-	-	3,023	20	36	2,967	סך הכל מסחרי
-	-	183	-	-	183	אנשים פרטיים
-	-	3,206	20	36	3,150	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחוץ לארץ
686	1,460	261,905	1,237	2,286	258,382	סך הכל אשראי לציבור

(1) אשראי לציבור לא צובר נחות או בהשגחה מיוחדת

(2) מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.

(3) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 60 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים.

(4) כולל חובות בסך של 1,974 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסיימות הנמצאות בהליכי בנייה.

(5) סווג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלף הגילוי על חובות פאומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. אשראי לציבור

א.1. איכות אשראי ופיגורים - המשך

ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר) ⁽⁵⁾						
חובות צוברים מידע נוסף		בעייתיים ⁽⁴⁾				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽³⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽²⁾	סך הכל	לא צוברים	צוברים	תקינים	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
23	9	19,881	177	124	19,580	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁴⁾
9	1	6,228	84	28	6,116	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	-	8,143	7	35	8,101	שרותים פיננסיים
108	16	35,533	919	513	34,101	מסחרי - אחר
141	26	69,785	1,187	700	67,898	סך הכל מסחרי
519	1,300	175,599	-	1,300	174,299	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
79	26	24,842	56	137	24,649	אנשים פרטיים - אחר
739	1,352	270,226	1,243	2,137	266,846	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
ציבור - מסחרי						
-	-	2,197	-	1	2,196	בינוי ונדל"ן
-	-	941	6	33	902	מסחרי אחר
-	-	3,138	6	34	3,098	סך הכל מסחרי
-	-	167	-	-	167	אנשים פרטיים
-	-	3,305	6	34	3,265	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
739	1,352	273,531	1,249	2,171	270,111	סך הכל ציבור

(1) אשראי לציבור לא צובר נחות או בהשגחה מיוחדת

(2) מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.

(3) צוברים הכנסות ריבית חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 49 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים.

(4) כולל חובות בסך של 1,699 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

(5) סוג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלף הגילוי על חובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. אשראי לציבור

ב.1. איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי

ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)									
יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב									
יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב סך הכול	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות	קודם	2018	2019	2020	2021	2022		
								2018	2019
31,973	604	2,705	820	761	977	1,999	8,536	15,571	איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי פעילות לזמן בישראל
									ציבור - מסחרי
									בינוי ונדל"ן - סה"כ
30,636	594	2,484	758	548	857	1,799	8,242	15,354	אשראי בדירוג ביצוע
724	7	70	30	155	51	117	206	88	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
324	1	46	-	43	45	58	58	73	אשראי בעייתי צובר
289	2	105	32	15	24	25	30	56	אשראי שאינו צובר
50,989	342	18,358	1,941	1,371	2,089	6,225	7,079	13,584	מסחרי אחר - סה"כ
48,422	319	17,649	1,814	1,312	1,977	5,820	6,674	12,857	אשראי בדירוג ביצוע
1,105	7	501	43	16	15	209	207	107	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
527	3	208	10	8	24	92	48	134	אשראי בעייתי צובר
935	13	-	74	35	73	104	150	486	אשראי שאינו צובר
193,616	-	9	73,792	20,529	18,147	24,036	27,799	29,304	אנשים פרטיים - הלוואות לדירוג - סה"כ
120,242	-	-	52,384	12,692	12,133	13,415	15,455	14,163	LTV עד 60%
70,877	-	2	19,833	7,475	5,955	10,488	12,219	14,905	LTV מעל 60% ועד 75%
2,497	-	7	1,575	362	59	133	125	236	LTV מעל 75%
190,151	-	9	72,437	20,086	17,766	23,601	27,334	28,918	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
1,306	-	-	425	85	69	138	242	347	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
592	-	-	287	67	58	82	92	6	בפיגור 30-89 יום
1,567	-	-	643	291	254	215	131	33	אשראי שאינו צובר
26,006	68	6,781	1,243	1,189	1,977	2,454	4,777	7,517	אנשים פרטיים אחר - סה"כ
25,465	65	6,693	1,192	1,148	1,922	2,392	4,682	7,371	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
313	2	35	44	36	38	38	59	61	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
120	-	37	3	1	2	6	14	57	בפיגור 30-89 יום
35	-	6	1	2	5	5	7	9	בפיגור מעל 90 יום
73	1	10	3	2	10	13	15	19	אשראי שאינו צובר
302,584	1,014	27,853	77,796	23,850	23,190	34,714	48,191	65,976	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
									פעילות לזמן בחוץ לארץ
4,324	-	-	384	379	553	772	663	1,573	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
4,249	-	-	384	379	553	741	619	1,573	אשראי לא בעייתי
29	-	-	-	-	-	18	11	-	אשראי בעייתי צובר
46	-	-	-	-	-	13	33	-	אשראי שאינו צובר
306,908	1,014	27,853	78,180	24,229	23,743	35,486	48,854	67,549	סך הכל אשראי לציבור

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. אשראי לציבור

א. מידע נוסף על חובות⁽⁴⁾ לא צוברים

ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)						
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	סך הכל יתרת חובות לא צוברים ⁽⁴⁾	יתרת חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה ⁽⁴⁾	יתרת הפרשה	יתרת חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה ⁽²⁾⁽⁴⁾	
						פעילות לווים בישראל
						ציבור - מסחרי
19	389	289	30	32	259	בינוי ונדל"ן
8	1,409	935	11	244	924	מסחרי - אחר
27	1,798	1,224	41	276	1,183	סך הכל מסחרי
-	1,683	1,567	37	76	1,530	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
3	136	73	5	45	68	אנשים פרטיים - אחר
30	3,617	2,864	83	397	2,781	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
						פעילות לווים בחוץ לארץ
-	112	46	-	20	46	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחוץ לארץ
30	3,729	2,910	83	417	2,827	סך הכל
						מזה:
	1,851	1,141	14	287	1,127	נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	137	120	27	5	93	נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של ביטחון
	1,741	1,649	42	125	1,607	נמדד על בסיס קבוצתי

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) יתרת החוב בניכוי מחיקה חשבונאית, אם בוצעה.

(3) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.

אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 126 מיליוני שקלים חדשים. מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים בתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 הינה 2,727 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. אשראי לציבור

א.2. מידע נוסף על חובות⁽⁴⁾ לא צוברים

ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר) ⁽⁴⁾						
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	סך הכל יתרת חובות לא צוברים ⁽¹⁾	יתרת חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה ⁽¹⁾	יתרת הפרשה	יתרת חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה ⁽²⁾⁽⁴⁾	
						פעילות לווים בישראל
						ציבור - מסחרי
-	380	293	44	26	249	ביני ונדל"ן
3	1,112	872	136	271	736	מסחרי - אחר
3	1,492	1,165	180	297	985	סך הכל מסחרי
						אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - אחר
1	65	52	23	19	29	
4	1,557	1,217	203	316	1,014	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
						פעילות לווים בחוץ לארץ
-	64	20	-	16	20	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחוץ לארץ
4	1,621	1,237	203	332	1,034	סך הכל

מזה:

נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים 873 324 145

נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של ביטחון 148 1 58

נמדד על בסיס קבוצתי 13 7 -

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) יתרת החוב בניכוי מחיקה חשבונאית, אם בוצעה.

(3) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.

(4) סוג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה.

אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 89 מיליוני שקלים חדשים. מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים בתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 הינה 1,373 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. אשראי לציבור

א. מידע נוסף על חובות⁽⁴⁾ לא צוברים

ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר) ⁽⁴⁾							
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	סך הכל יתרת חובות לא צוברים ⁽⁴⁾	יתרת חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה ⁽³⁾	יתרת הפרשה	יתרת חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה ⁽²⁾⁽⁴⁾		
פעילות לווים בישראל							
ציבור - מסחרי							
	2	367	261	40	19	221	בינוי ונדל"ן
	11	1,145	926	137	282	789	מסחרי - אחר
	13	1,512	1,187	177	301	1,010	סך הכל מסחרי
	-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
	3	105	56	20	17	36	אנשים פרטיים - אחר
	16	1,617	1,243	197	318	1,046	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ							
	-	1	6	-	1	6	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחוץ לארץ
	16	1,618	1,249	197	319	1,052	סך הכל
מזה:							
		1,461	1,069	140	312	929	נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
		157	168	57	-	111	נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של ביטחון
		-	12	-	7	12	נמדד על בסיס קבוצתי

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) יתרת החוב ביכוי מחיקה חשבונאית, אם בוצעה.

(3) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.

(4) סווג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה.

אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 117 מיליוני שקלים חדשים. מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 הינה 1,528 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. אשראי לציבור

ב.2. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי

יתרת חוב רשומה				
סך הכל	צובר ⁽⁴⁾ לא בפיגור	צובר ⁽⁴⁾ של 30 ימים עד 89 ימים	צובר ⁽⁴⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית
30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)				
פעילות לווים בישראל				
ציבור - מסחרי				
49	1	-	-	48
157	17	-	-	140
206	18	-	-	188
954	128	-	-	826
65	26	1	-	38
1,225	172	1	-	1,052
פעילות לווים בחוץ לארץ				
-	-	-	-	-
1,225	172	1	-	1,052
30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)⁽³⁾				
פעילות לווים בישראל				
ציבור - מסחרי				
57	12	-	-	45
369	34	3	-	332
426	46	3	-	377
-	-	-	-	-
70	37	1	-	32
496	83	4	-	409
פעילות לווים בחוץ לארץ				
0	-	-	-	-
496	83	4	-	409

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) הוצג לראשונה לאור יישום של הכללים החדשים לעניין זיהוי ארגונים מחדש של חובות בעייתיים על הלוואות לדויר.

(3) סווג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה.

ליום 30 בספטמבר 2022, חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי בסך של 1,088 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים. ליום 30 בספטמבר 2021 סך של 496 מיליוני שקלים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. אשראי לציבור

ב.2. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי - המשך

31 בדצמבר 2021 (מבוקר) ⁽²⁾					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ של 30 ימים עד 89 ימים בפיגור	צובר ⁽¹⁾ של 90 ימים או יותר בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית	
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
64	12	-	-	52	בינוי ונדל"ן
346	31	-	-	315	מסחרי - אחר
410	43	-	-	367	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
66	34	1	-	31	אנשים פרטיים - אחר
476	77	1	-	398	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
					פעילות לווים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחוץ לארץ
476	77	1	-	398	סך הכל

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) סווג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה.

ליום 31 בדצמבר 2021, חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי בסך 476 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. אשראי לציבור

ב.2. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי - המשך

ארגונים מחדש שבוצעו						
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום						
30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)			30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)			
יתרת חוב	יתרת חוב	מס' חוזים	יתרת חוב	יתרת חוב	מס' חוזים	
רשומה לאחר	רשומה לפני		רשומה לאחר	רשומה לפני		
ארגון מחדש	ארגון מחדש		ארגון מחדש	ארגון מחדש		
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
1	1	7	6	6	18	בינוי ונדל"ן
10	10	36	12	11	77	מסחרי-אחר
11	11	43	18	17	95	סך הכל מסחרי
-	-	-	73	73	282	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
4	4	130	10	11	254	אנשים פרטיים - אחר
15	15	173	101	101	631	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
-	-	-	-	-	-	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחוץ לארץ
15	15	173	101	101	631	סך הכל
ארגונים מחדש שבוצעו						
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום						
30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)			30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)			
יתרת חוב	יתרת חוב	מס' חוזים	יתרת חוב	יתרת חוב	מס' חוזים	
רשומה לאחר	רשומה לפני		רשומה לאחר	רשומה לפני		
ארגון מחדש	ארגון מחדש		ארגון מחדש	ארגון מחדש		
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
13	13	42	13	13	49	בינוי ונדל"ן
111	111	193	79	80	230	מסחרי-אחר
124	124	235	92	93	279	סך הכל מסחרי
-	-	-	279	279	953	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
16	17	640	31	32	784	אנשים פרטיים - אחר
140	141	875	402	404	2,016	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
-	-	-	-	-	-	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחוץ לארץ
140	141	875	402	404	2,016	סך הכל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. אשראי לציבור

ב.2. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי - המשך

ארגונים חדשים שבוצעו וכשלו ⁽¹⁾			
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר) 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	מס' חוזים
פעילות לווים בישראל			
ציבור - מסחרי			
			בינוי ונדל"ן
4	-	7	2
23	1	24	5
27	1	31	7
417	126	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
121	2	47	1
565	129	78	8
פעילות לווים בחוץ לארץ			
סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ			
-	-	-	-
565	129	78	8

ארגונים חדשים שבוצעו וכשלו ⁽¹⁾			
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום			
30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר) 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	מס' חוזים
פעילות לווים בישראל			
ציבור - מסחרי			
			בינוי ונדל"ן
16	-	18	2
74	6	65	7
90	6	83	9
1,532	463	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
308	6	252	2
1,930	475	335	11
פעילות לווים בחוץ לארץ			
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחוץ לארץ			
-	-	-	-
1,930	475	335	11

(1) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. אשראי לציבור

ג.2 מידע נוסף על אשראי לא צובר בפיגור

אינו בפיגור של 90 יום או יותר	בפיגור של 90 ימים עד 180 ימים עד שנה	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור מעל 7 שנים	סך הכול		
ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)								
727	127	148	181	50	29	8	1,270	מסחרי
553	455	315	161	41	11	31	1,567	הלוואות לדירור
39	5	15	9	4	1	-	73	אנשים פרטיים - אחר
1,319	587	478	351	95	41	39	2,910	סך הכל
ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)								
627	96	72	285	65	22	18	1,185	מסחרי
-	-	-	-	-	-	-	-	הלוואות לדירור
38	2	3	7	2	-	-	52	אנשים פרטיים - אחר
665	98	75	292	67	22	18	1,237	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)								
608	114	101	265	60	25	20	1,193	מסחרי
-	-	-	-	-	-	-	-	הלוואות לדירור
44	2	2	6	2	-	-	56	אנשים פרטיים - אחר
652	116	103	271	62	25	20	1,249	סך הכל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. אשראי לציבור

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

להלן התפלגות היתרות לפי שיעור המימון (LTV)⁽¹⁾, סוג החזר וסוג הריבית:

30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)						
סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדיור			סך הכל		
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט/ בלון	מזה: ריבית משתנה			
סך הכל						
3,473	76,918	3,550	121,101	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון	
3,672	45,296	819	72,250	מעל 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון	
6,900	288	4	419		שיעבוד משני או ללא שיעבוד	
14,045	122,502	4,373	193,770		סך הכל	
30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)						
סך הכל	מזה:			סך הכל		
	ריבית משתנה	בולט/ בלון	ריבית משתנה			
סך הכל						
3,545	69,865	3,310	110,200	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון	
3,633	37,387	760	59,380	מעל 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון	
7,406	230	3	322		שיעבוד משני או ללא שיעבוד	
14,584	107,482	4,073	169,902		סך הכל	
31 בדצמבר 2021 (מבוקר)						
סך הכל	מזה:			סך הכל		
	ריבית משתנה	בולט/ בלון	ריבית משתנה			
סך הכל						
3,798	71,720	3,315	112,939	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון	
3,859	39,313	767	62,491	מעל 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון	
12,112	232	2	328		שיעבוד משני או ללא שיעבוד	
19,769	111,265	4,084	175,758		סך הכל	

(1) היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. מכירה, רכישה וסינדיקציה של אשראי לציבור במהלך השנה 1. מכירה ורכישה של אשראי לציבור

סיכון אשראי לציבור שנרכש ⁽¹⁾				סיכון אשראי לציבור שנמכר				
מזה:	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾ שנרכש בתקופה	אשראי לציבור שנרכש ⁽³⁾ בתקופה	יתרה לטוף תקופה של האשראי שנמכר, אשר התאגיד הבנקאי ניתן עבורו שירות	סך הכל רווח (הפסד) בגין אשראי שנמכר	מזה:	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾ שנמכר בתקופה	אשראי לציבור שנמכר בתקופה	
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)								
-	-	191	-	-	-	-	-	מסחרי אחר
-	-	-	5,876	-	-	-	1,899	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	195	1	8	-	-	1	אנשים פרטיים - אחר
-	-	386	5,877	8	-	-	1,900	סך הכל סיכון אשראי לציבור
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)								
-	-	-	-	-	-	-	-	מסחרי אחר
-	-	-	4,613	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	362	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - אחר
-	-	362	4,613	-	-	-	-	סך הכל סיכון אשראי לציבור
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)								
-	-	191	-	-	-	50	3	מסחרי אחר
-	-	-	5,876	-	-	-	1,899	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	1,234	1	8	-	-	1	אנשים פרטיים - אחר
-	-	1,425	5,877	8	-	50	1,903	סך הכל סיכון אשראי לציבור
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)								
-	-	-	-	-	-	-	-	מסחרי אחר
-	-	-	4,613	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	1,216	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - אחר
-	-	1,216	4,613	-	-	-	-	סך הכל סיכון אשראי לציבור
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)								
-	-	-	-	-	-	-	234	מסחרי אחר
-	-	-	4,998	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	1,778	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - אחר
-	-	1,778	4,998	-	-	-	234	סך הכל סיכון אשראי לציבור

(1) לא כולל עסקאות פקטורינג לטווח קצר.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך חבות של לווה, למעט מכשירים נגזרים.

(3) מזה: הלוואות בשיעור של כ-10% המחנות הלוואות באחריות (בסיכון אשראי) המוכר.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ג. מכירה, רכישה וסינדיקציה של אשראי לציבור במהלך השנה (המשך)
 2. סינדיקציות והשתתפות בסינדיקציות של הלוואות

עסקאות סינדיקציה שיזמו אחרים		עסקאות סינדיקציה שהתאגיד הבנקאי יזם (2)				
חלקו של התאגיד הבנקאי		חלקם של אחרים		חלקו של התאגיד הבנקאי		
סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽¹⁾	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽¹⁾	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽¹⁾	אשראי לציבור	
ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)						
136	565	1	1,882	2	1,639	בינוי ונדל"ן
1,148	1,508	2,629	6,965	2,678	2,688	מסחרי אחר
1,284	2,073	2,630	8,847	2,680	4,327	סך הכל סיכון אשראי לציבור
ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)						
-	62	-	153	-	5	בינוי ונדל"ן
480	1,057	1,024	6,030	1,003	2,225	מסחרי אחר
480	1,119	1,024	6,183	1,003	2,230	סך הכל סיכון אשראי לציבור
ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)⁽³⁾						
136	72	29	1,348	2	964	בינוי ונדל"ן
466	914	1,190	5,767	935	2,103	מסחרי אחר
602	986	1,219	7,115	937	3,067	סך הכל סיכון אשראי לציבור

(1) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך חבות של לווה, למעט מכשירים נגזרים.

(2) לא כולל עסקאות סינדיקציה שיזמו האחרים להענקת אשראי לממשלות זרות בהיקף של 307 מיליוני שקלים חדשים ליום 30 בספטמבר 2022 (ליום 30 בספטמבר 2021 - 475 מיליוני שקלים חדשים, ליום 31 בדצמבר 2021 - 307 מיליוני שקלים חדשים).

(3) הוצג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים

יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם בסוף הרבעון

31 בדצמבר		30 בספטמבר		31 בדצמבר		30 בספטמבר	
2021		2022		2021		2022	
הפרשה להפסדי אשראי				יתרה ⁽⁴⁾			
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)		(מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
39	43	31	21,168	22,536	20,480		
8	8	13	16,582	15,011	19,938		
46	39	16	32,963	28,559	24,677		
9	10	10	10,643	10,871	11,384		
3	3	1	9,351	10,222	8,159		
65	63	79	10,571	10,776	12,441		
38	40	33	3,321	3,326	3,332		
3	2	3	430	310	786		

עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:

- מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
- ערבויות לרוכשי דירות
- התחייבויות בלתי חוזרות למתן אשראי שאושר ועדיין לא ניתן⁽³⁾
- מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
- התחייבויות להוצאת ערבויות
- ערבויות והתחייבויות אחרות⁽²⁾
- ערבויות להבטחת אשראי
- אשראי תעודות

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(2) כולל התחייבות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלוקת המעו"ף בסך 66 מיליוני שקלים חדשים. (ב-30 בספטמבר 2021 וב-31 בדצמבר 2021 סך של 70 מיליוני שקלים חדשים ו-85 מיליוני שקלים חדשים בהתאמה).

(3) כולל השפעת הארכת תוקף אישור עקרוני להלוואות לדיור, מתקופה של 12 ימים לתקופה של 24 ימים, בהתאם לעדכון הוראה ניהול בנקאי תקין 451 בנושא נהלים למתן הלוואות לדיור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	במטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	דולרים של ארה"ב	אירו	צמוד מדד	לא צמוד	
נכסים							
95,596	-	227	648	12,245	-	82,476	מזומנים ופיקדונות בבנקים
14,379	676	-	379	4,706	2,111	6,507	ניירות ערך
914	-	-	-	-	184	730	ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
304,104	-	1,981	3,992	9,017	73,819	215,295	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
339	-	-	110	222	-	7	אשראי לממשלות
106	74	-	-	-	-	32	השקעות בחברות כלולות
1,410	1,410	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
185	185	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
8,695	-	48	455	5,713	127	2,352	נכסים בגין מכשירים נגזרים
4,039	860	39	8	675	230	2,227	נכסים אחרים
429,767	3,205	2,295	5,592	32,578	76,471	309,626	סך כל הנכסים
התחייבויות							
345,339	-	2,526	5,810	53,434	23,170	260,399	פיקדונות הציבור
7,725	-	53	398	3,441	-	3,833	פיקדונות מבנקים
48	-	-	-	16	2	30	פיקדונות הממשלה
31,352	-	-	-	2,158	24,388	4,806	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
7,549	-	31	293	4,623	197	2,405	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
13,708	1,060	29	2	266	3,826	8,525	התחייבויות אחרות
405,721	1,060	2,639	6,503	63,938	51,583	279,998	סך כל ההתחייבויות
24,046	2,145	(344)	(911)	(31,360)	24,888	29,628	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:							
-	-	-	-	-	(1,535)	1,535	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	342	650	30,701	(887)	(30,806)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(51)	215	648	-	(812)	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(9)	17	199	-	(207)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
24,046	2,145	(62)	(29)	188	22,466	(662)	סך הכל כללי
-	-	(44)	(28)	1,604	-	(1,532)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	71	72	(1,543)	-	1,400	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) במקום בו לא ניתן לייחס את ההפרשה להפסדי אשראי לבסיס הצמדה ספציפי, נוכחה ההפרשה כאמור באופן יחסי מבסיסי ההצמדה השונים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - המשך

ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	במטבע חוץ ⁽¹⁾				מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	אירו	דולרים של ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד	צמוד	
96,365	-	130	549	5,837	-	89,849	מזומנים ופיקדונות בבנקים	
14,749	664	-	461	4,769	1,622	7,233	ניירות ערך	
383	-	-	-	-	241	142	ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	
259,742	104	1,711	3,483	6,424	68,653	179,367	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾	
479	-	-	150	260	-	69	אשראי לממשלות	
28	(7)	-	-	-	-	35	השקעות בחברות כלולות	
1,667	1,667	-	-	-	-	-	בניינים וציוד	
216	216	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין	
2,769	86	19	119	827	40	1,678	נכסים בגין מכשירים נגזרים	
3,165	701	24	1	138	518	1,783	נכסים אחרים	
379,563	3,431	1,884	4,763	18,255	71,074	280,156	סך כל הנכסים	
303,921	104	2,353	5,729	44,900	21,274	229,561	פיקדונות הציבור	
6,801	-	87	227	1,403	-	5,084	פיקדונות מבנקים	
102	-	-	-	44	2	56	פיקדונות הממשלה	
32,664	-	19	-	1,947	23,749	6,949	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	
2,626	92	18	121	793	119	1,483	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
11,688	1,410	29	7	149	3,254	6,839	התחייבויות אחרות	
357,802	1,606	2,506	6,084	49,236	48,398	249,972	סך כל ההתחייבויות	
21,761	1,825	(622)	(1,321)	(30,981)	22,676	30,184	הפרש	
-	-	-	-	-	(2,291)	2,291	השפעת מכשירים נגזרים מגדרים: מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	
-	-	575	1,190	31,829	(1,006)	(32,588)	מכשירים נגזרים שאינם מגדרים: מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	
-	-	(60)	193	(555)	-	422	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)	
-	-	(6)	(35)	63	-	(22)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)	
21,761	1,825	(113)	27	356	19,379	287	סך הכל כלי	
-	-	28	(97)	571	-	(502)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)	
-	-	6	64	118	-	(188)	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)	

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) במקום בו לא ניתן לייחס את ההפרשה להפסדי אשראי לבסיס הצמדה ספציפי, נוכחה ההפרשה כאמור באופן יחסי מבסיסי ההצמדה השונים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - המשך

ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבעות אחרים	במטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
			דולרים של אירו	ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד	
95,267	-	187	518	7,471	-	87,091	נכסים
15,033	726	-	434	5,676	1,469	6,728	מזומנים ופיקדונות בבנקים
							ניירות ערך
1,332	-	-	-	-	222	1,110	ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
271,428	-	1,921	3,123	6,395	69,534	190,455	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
477	-	-	130	273	-	74	אשראי לממשלות
69	34	-	-	-	-	35	השקעות בחברות כלולות
1,734	1,734	-	-	-	-	-	בנינים וציוד
208	208	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
3,652	3	28	111	549	51	2,910	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,071	656	21	1	172	523	1,698	נכסים אחרים
392,271	3,361	2,157	4,317	20,536	71,799	290,101	סך כל הנכסים
							התחייבויות
307,924	-	2,737	5,574	44,961	21,503	233,149	פיקדונות הציבור
6,992	-	23	224	1,629	-	5,116	פיקדונות מבנקים
81	-	-	-	58	2	21	פיקדונות הממשלה
38,046	-	-	-	1,880	29,177	6,989	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,753	3	24	104	534	111	2,977	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
13,746	1,342	38	6	212	3,268	8,880	התחייבויות אחרות
370,542	1,345	2,822	5,908	49,274	54,061	257,132	סך כל ההתחייבויות
21,729	2,016	(665)	(1,591)	(28,738)	17,738	32,969	הפרש
							השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:
-	-	-	-	-	(2,294)	2,294	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
							מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	611	1,533	29,070	(732)	(30,482)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(26)	39	(271)	-	258	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(7)	27	104	-	(124)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
21,729	2,016	(87)	8	165	14,712	4,915	סך הכל כלי
-	-	(1)	150	132	-	(281)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	(8)	(109)	(403)	-	520	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) במקום בו לא ניתן לייחס את ההפרשה להפסדי אשראי לבסיס הצמדה ספציפי, נוכחה ההפרשה כאמור באופן יחסי מבסיסי ההצמדה השונים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(1) להלן מידע בדבר הערכת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים:

א. יתרות שווי הוגן

30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)				
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן
	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	
נכסים פיננסיים				
95,151	8,901	67,555	18,695	95,596
14,249	349	3,754	10,146	14,379
914	-	-	914	914
298,351	284,494 ⁽⁵⁾	11,841	2,016	304,104
338	338	-	-	339
106	106	-	-	106
8,695	667 ⁽²⁾	6,794	1,234	8,695
1,486	1,479	-	7	1,486
419,290	296,334	89,944	33,012	425,619⁽⁴⁾
סך כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
342,358	218,316	122,026	2,016	345,339
7,703	6,749	954	-	7,725
47	47	-	-	48
29,701	2,730	-	26,971	31,352
7,549	716 ⁽²⁾	5,600	1,233	7,549
10,353	5,695	2,068	2,590	10,356
397,711	234,253	130,648	32,810	402,369⁽⁴⁾
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות				

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של צד נגדי.
 (3) לפרטים בדבר היתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור 5 בדוחות הכספיים.
 (4) מזה נכסים והתחייבויות בסך 99,661 מיליון שקלים חדשים ו-145,236 מיליון שקלים חדשים, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).
 למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ב-'ד' להלן.
 (5) מזה נגזרים משובצים באשראי לציבור, נטו בסך של 10 מיליון שקלים חדשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות שווי הוגן - המשך:

30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)				
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן
	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽⁴⁾	רמה 1 ⁽⁴⁾	
				נכסים פיננסיים
96,365	13,189	64,884	18,292	96,365
				מזומנים ופיקדונות בבנקים
14,806	398	4,339	10,069	14,749
				ניירות ערך ⁽³⁾
383	-	-	383	383
				ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
261,926	250,699 ⁽⁵⁾	9,769	1,458	259,742
				אשראי לציבור, נטו
480	480	-	-	479
				אשראי לממשלות
28	28	-	-	28
				השקעות בחברות כלולות
2,769	1,224 ⁽²⁾	1,202	343	2,769
				נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,204	1,191	-	13	1,205
				נכסים פיננסיים אחרים
377,961	267,209	80,194	30,558	(4)375,720
				סך כל הנכסים הפיננסיים
				התחייבויות פיננסיות
306,344	203,049	101,889	1,406	303,921
				פיקדונות הציבור
6,801	6,003	798	-	6,801
				פיקדונות מבנקים
106	106	-	-	102
				פיקדונות הממשלה
34,249	3,806	(13)	30,456	32,664
				איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2,626	721 ⁽²⁾	1,551	354	2,626
				התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
8,364	3,311	2,402	2,651	8,369
				התחייבויות פיננסיות אחרות
358,490	216,996	106,627	34,867	(4)354,483
				סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) מדידת השווי ההוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של צד נגדי.
 (3) לפרטים בדבר היתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור 5 בדוחות הכספיים.
 (4) מזה נכסים והתחייבויות בסך 117,968 מיליון שקלים חדשים ו- 136,004 מיליון שקלים חדשים, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ב-"ד" להלן.
 (5) מזה נגזרים משוברים באשראי לציבור, נטו בסך של 9 מיליון שקלים חדשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות שווי הוגן - המשך:

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	
	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽⁴⁾	רמה 1 ⁽⁴⁾		
					נכסים פיננסיים
95,269	7,093	71,514	16,662	95,267	מזומנים ופיקדונות בבנקים
15,094	424	4,117	10,553	15,033	ניירות ערך ⁽³⁾
1,332	-	-	1,332	1,332	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
274,156	⁽⁵⁾ 263,092	9,423	1,641	271,428	אשראי לציבור, נטו
477	477	-	-	477	אשראי לממשלות
69	69	-	-	69	השקעות בחברות כלולות
3,652	⁽²⁾ 1,260	2,072	320	3,652	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,130	1,123	-	7	1,130	נכסים פיננסיים אחרים
391,179	273,538	87,126	30,515	⁽⁴⁾388,388	סך כל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
310,010	200,501	107,921	1,588	307,924	פיקדונות הציבור
6,992	6,549	443	-	6,992	פיקדונות מבנקים
81	81	-	-	81	פיקדונות הממשלה
39,620	3,661	3	35,956	38,046	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,753	⁽²⁾ 840	2,593	320	3,753	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
10,193	5,905	1,844	2,444	10,193	התחייבויות פיננסיות אחרות
370,649	217,537	112,804	40,308	⁽⁴⁾366,989	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של צד נגדי.
- (3) לפרטים בדבר היתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור 5 בדוחות הכספיים.
- (4) מזה נכסים והתחייבויות בסך 102,052 מיליון שקלים חדשים ו-118,615 מיליון שקלים חדשים, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ב"ד' להלן.
- (5) מזה נגזרים משובצים באשראי לציבור, נטו בסך של 7 מיליון שקלים חדשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן:

1. על בסיס חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך הכל שווי הוגן	
				נכסים
				איגרות חוב זמינות למכירה
				איגרות חוב:
1,507	3,237	-	4,744	של ממשלת ישראל
1,302	-	-	1,302	של ממשלות זרות
423	-	-	423	של בנקים ומוסדות פיננסיים בישראל
12	249	-	261	של בנקים ומוסדות פיננסיים זרים
1	53	-	54	מגובי נכסים (ABS)
700	78	13	791	של אחרים בישראל
220	8	3	231	של אחרים זרים
220	107	23	350	
				מניות שאינן למסחר
				ניירות ערך למסחר:
2,269	-	-	2,269	איגרות חוב של ממשלת ישראל
-	16	-	16	איגרות חוב של ממשלות זרות
1	-	-	1	איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
27	-	-	27	איגרות חוב של אחרים בישראל
45	-	-	45	איגרות חוב של אחרים זרים
14	6	-	20	
914	-	-	914	
2,016	-	-	2,016	
				מניות למסחר
				ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
				אשראי בגין השאלות ללקוחות
				נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽⁴⁾
				חוזי ריבית:
-	70	58	128	שקל מדד
-	1,971	7	1,978	אחר
112	4,740	544	5,396	חוזי מטבע חוץ
1,120	13	56	1,189	חוזים בגין מניות
2	-	2	4	חוזי סחורות ואחרים
7	-	-	7	
-	-	10	10	
				אחר
10,912	10,548	716	22,176	סך כל הנכסים
				התחייבויות
2,016	-	-	2,016	פיקדונות בגין שאילות מלקוחות
				התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽⁴⁾
				חוזי ריבית:
-	133	64	197	שקל מדד
-	1,545	67	1,612	אחר
110	3,910	494	4,514	חוזי מטבע חוץ
1,120	-	91	1,211	חוזים בגין מניות
3	12	-	15	חוזי סחורות ואחרים
2,590	-	-	2,590	
-	-	10	10	
				התחייבויות פיננסיות אחרות
				אחר
5,839	5,600	726	12,165	סך כל ההתחייבויות

(4) מדידת השווי ההוגן במכשירים נגזרים שסווגו לרמה 3, מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - המשך:

1. על בסיס חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)				
מחירים מצוטטים	נתונים נצפים	נתונים לא נצפים	סך הכל	
בשוק פעיל	משמעותיים אחרים	משמעותיים	שווי הוגן	
(רמה 1)	(רמה 2)	(רמה 3)		
				נכסים
				איגרות חוב זמינות למכירה
				איגרות חוב:
4,112	3,817	-	7,929	של ממשלת ישראל
941	-	-	941	של ממשלות זרות
108	50	-	158	של בנקים ומוסדות פיננסיים בישראל
11	176	29	216	של בנקים ומוסדות פיננסיים זרים
-	28	-	28	מגובי נכסים (ABS)
510	187	23	720	של אחרים בישראל
243	21	12	276	של אחרים זרים
255	60	16	331	השקעות במניות שאינן למסחר
				ניירות ערך למסחר:
654	-	-	654	איגרות חוב של ממשלת ישראל
30	-	1	31	איגרות חוב של אחרים בישראל
23	-	-	23	איגרות חוב של אחרים זרים
18	-	-	18	מניות למסחר
383	-	-	383	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
1,458	-	-	1,458	אשראי בגין השאלות ללקוחות
				נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾
				חוזי ריבית:
-	19	42	61	שקל מדד
-	557	120	677	אחר
80	611	800	1,491	חוזי מטבע חוץ
262	15	258	535	חוזים בגין מניות
1	-	4	5	חוזי סחורות ואחרים
13	-	-	13	נכסים פיננסיים אחרים
-	-	9	9	אחר
9,102	5,541	1,314	15,957	סך כל הנכסים
				התחייבויות
1,406	-	-	1,406	פיקדונות בגין שאלות מלקוחות
				התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾
				חוזי ריבית:
-	70	55	125	שקל מדד
-	702	161	863	אחר
84	774	483	1,341	חוזי מטבע חוץ
269	4	17	290	חוזים בגין מניות
1	1	5	7	חוזי סחורות ואחרים
2,651	-	-	2,651	התחייבויות פיננסיות אחרות
-	-	6	6	אחר
4,411	1,551	727	6,689	סך כל ההתחייבויות

(1) מדידת השווי הוגן במכשירים נגזרים שסווגו לרמה 3, מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - המשך:

1. על בסיס חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך הכל שווי הוגן	
				נכסים
				איגרות חוב זמינות למכירה
				איגרות חוב:
3,638	3,676	-	7,314	של ממשלת ישראל
2,035	-	-	2,035	של ממשלות זרות
292	34	-	326	של בנקים ומוסדות פיננסיים בישראל
9	142	26	177	של בנקים ומוסדות פיננסיים זרים
-	6	-	6	מגובי נכסים (ABS)
518	175	19	712	של אחרים בישראל
221	20	12	253	של אחרים זרים
277	64	15	356	מניות שאינן למסחר
				ניירות ערך למסחר:
473	-	-	473	איגרות חוב של ממשלת ישראל
4	-	-	4	איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
24	-	-	24	איגרות חוב של אחרים בישראל
49	-	-	49	איגרות חוב של אחרים זרים
20	-	-	20	מניות למסחר
1,332	-	-	1,332	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
1,641	-	-	1,641	אשראי בגין השאלות ללקוחות
				נכסים בגין מכשירים נגזרים^(א)
				חוזי ריבית:
-	34	39	73	שקל מדד
-	450	78	528	אחר
73	1,552	718	2,343	חוזי מטבע חוץ
247	36	423	706	חוזים בגין מניות
-	-	2	2	חוזי סחורות ואחרים
7	-	-	7	נכסים פיננסיים אחרים
-	-	7	7	אחר
10,860	6,189	1,339	18,388	סך כל הנכסים
				התחייבויות
1,588	-	-	1,588	פיקדונות בגין שאילות מלקוחות
				התחייבויות בגין מכשירים נגזרים^(א)
				חוזי ריבית:
-	71	46	117	שקל מדד
-	563	117	680	אחר
73	1,954	665	2,692	חוזי מטבע חוץ
247	-	12	259	חוזים בגין מניות
-	5	-	5	חוזי סחורות ואחרים
2,444	-	-	2,444	התחייבויות פיננסיות אחרות
4,352	2,593	840	7,785	סך כל ההתחייבויות

(א) מדידת השווי ההוגן במכשירים נגזרים שסווגו לרמה 3, מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - המשך:

2. על בסיס שאינו חוזר ונשנה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022	30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)				שווי הוגן
רווחים (הפסדים)	סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
(9)	(1)	120	120	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
11	12	306	306	-	-	השקעות במניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021	30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)				שווי הוגן
רווחים	סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
31	6	206	193	13	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
42	38	315	315	-	-	השקעות במניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2021 (מבוקר)				שווי הוגן	
רווחים	סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
29	168	162	6	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
42	350	350	-	-	-	השקעות במניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)										
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2022	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2022	העברות מרמה 3 ⁽³⁾	העברות אל רמה 3 ⁽³⁾	סילוקים	מכירות	רכישות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽⁴⁾			נכסים
							ברוח כולל אחר בהון	בדוח רווח והפסד	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2022	
										ניירות ערך זמינים למכירה
										איגרות חוב:
-	-	(74)	-	-	-	-	1	1	72	של מוסדות פיננסיים זרים
-	13	(55)	-	-	-	-	(2)	7	63	של אחרים בישראל
-	3	-	-	-	-	-	-	-	3	של אחרים זרים
(2)	23	-	-	-	-	-	-	-	23	מניות שאינן למסחר
										נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
										חוזי ריבית:
30	58	-	-	(3)	-	4	-	6	51	שקל מדד
36	7	-	-	-	-	2	-	(29)	34	אחר
1,993	544	-	(1)	(1,221)	-	252	-	(307)	1,821	חוזי מטבע חוץ
-	56	-	-	(149)	-	6	-	38	161	חוזים בגין מניות
-	2	-	-	-	-	-	-	-	2	חוזי סחורות ואחרים
-	10	-	-	-	-	-	-	1	9	אחר
2,057	716	(129)	(1)	(1,373)	-	264	(1)	(283)	2,239	סך כל הנכסים
										התחייבויות
										התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
										חוזי ריבית:
(41)	64	-	19	(13)	-	-	-	(36)	94	שקל מדד
(97)	67	-	-	-	-	3	-	(15)	79	אחר
(961)	494	-	-	(788)	-	168	-	(120)	1,234	חוזי מטבע חוץ
-	91	-	-	(81)	-	19	-	(9)	162	חוזים בגין מניות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חוזי סחורות ואחרים
-	10	-	-	-	-	-	-	1	9	אחר
(1,099)	726	-	19	(882)	-	190	-	(179)	1,578	סך כל ההתחייבויות

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.

(2) מדידת השווי ההוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

(3) העברות לרמה 3 כוללות עסקאות אשר נתוני השוק בגינן, בתקופות המדווחת, אינם נצפים. העברות מרמה 3 נובעות ממצב הפוך.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)										
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2021	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾									
	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2022	העברות מרמה 3 ⁽³⁾	העברות אל רמה 3 ⁽³⁾	סילוקים	מכירות	רכישות	ברוח כולל אחר בהון		שווי הוגן ליום 30 ביולי 2022	
							דוח רווח והפסד	דוח אחר		
	נכסים									
	ניירות ערך זמינים למכירה									
	איגרות חוב:									
-	29	(4)	5	-	-	-	-	-	28	של מוסדות פיננסיים זרים
-	23	-	-	-	-	-	1	-	22	של אחרים בישראל
1	12	-	-	-	-	-	1	(1)	12	של אחרים זרים
										ניירות ערך למסחר
-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	של אחרים בישראל
-	16	-	-	-	-	-	-	-	16	מניות שאינן למסחר
										נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾
										חוזי ריבית:
22	42	-	-	(4)	-	6	-	3	37	שקל מדד
112	120	-	-	(4)	-	2	-	(34)	156	אחר
334	800	-	-	(253)	-	316	-	124	613	חוזי מטבע חוץ
-	258	-	-	(78)	-	14	-	97	225	חוזים בגין מניות
-	4	-	-	(1)	-	-	-	(3)	8	חוזי סחורות ואחרים
-	9	-	-	-	-	-	-	1	8	אחר
469	1,314	(4)	5	(340)	-	338	2	187	1,126	סך כל הנכסים
										התחייבויות
										התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾
										חוזי ריבית:
(19)	55	-	-	(1)	-	3	-	3	50	שקל מדד
(129)	161	-	-	(10)	-	1	-	(25)	195	אחר
(255)	483	-	-	(163)	-	169	-	78	399	חוזי מטבע חוץ
-	17	-	-	(21)	-	1	-	(3)	40	חוזים בגין מניות
-	5	-	-	-	-	-	-	-	5	חוזי סחורות ואחרים
-	6	-	-	-	-	-	-	3	3	אחר
(403)	727	-	-	(195)	-	174	-	56	692	סך כל ההתחייבויות

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.

(2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

(3) העברות לרמה 3 כוללות עסקאות אשר נתוני השוק בגין, בתקופות המדווחות, אינם נצפים. העברות מרמה 3 נובעות מצב הפוך.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)										
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2022	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾					שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2021				
	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2022	העברות מרמה 3 ⁽³⁾ 2022	העברות אל רמה 3 ⁽³⁾	סילוקים	מכירות	רכישות אחר בהון ברווח כולל	רווח והפסד אחר	בדוח רווח והפסד	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2021	
										נכסים
										ניירות ערך זמינים למכירה
-	-	(25)	-	-	(3)	-	-	2	26	של מוסדות פיננסיים זרים
4	13	(9)	-	(2)	-	-	2	3	19	של אחרים בישראל
-	3	-	-	(9)	-	-	-	-	12	של אחרים זרים
(2)	23	-	-	-	-	6	-	2	15	מניות שאינן למסחר
										נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾
										חוזי ריבית:
30	58	-	15	(18)	-	8	-	14	39	שקל מדד
36	7	-	-	(1)	-	37	-	(107)	78	אחר
1,993	544	(3)	(1)	(2,168)	-	1,812	-	186	718	חוזי מטבע חוץ
-	56	-	-	(448)	-	35	-	46	423	חוזים בגין מניות
-	2	-	-	-	-	-	-	-	2	חוזי סחורות ואחרים
-	10	-	-	-	-	-	-	3	7	אחר
2,061	716	(37)	14	(2,646)	(3)	1,898	2	149	1,339	סך כל הנכסים
										התחייבויות
										התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾
										חוזי ריבית:
(41)	64	-	34	(34)	-	5	-	13	46	שקל מדד
(97)	67	-	-	(2)	-	6	-	(54)	117	אחר
(961)	494	-	-	(1,835)	-	1,051	-	613	665	חוזי מטבע חוץ
-	91	-	-	(95)	-	149	-	25	12	חוזים בגין מניות
-	10	-	-	-	-	-	-	10	-	אחר
(1,099)	726	-	34	(1,966)	-	1,211	-	607	840	סך כל ההתחייבויות

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.

(2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

(3) העברות לרמה 3 כוללות עסקאות אשר נתוני השוק בגין, בתקופות המדווחות, אינם נצפים. העברות מרמה 3 נובעות ממצב הפוך.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)								
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2021	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2021			רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾				שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020
	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2021	העברות אל רמה 3 ⁽³⁾	סילוקים	מכירות	רכישות	ברוח כולל אחר בהון	בדוח רווח והפסד	
								נכסים
								ניירות ערך זמינים למכירה
								איגרות חוב:
-	29	26	(2)	-	-	-	-	5 של מוסדות פיננסיים זרים
1	23	11	(9)	-	-	1	1	19 של אחרים בישראל
1	12	11	-	-	-	1	-	- של אחרים זרים
								ניירות ערך למסחר
-	1	-	(2)	-	-	-	-	3 של אחרים בישראל
-	16	-	-	-	-	-	-	16 מניות שאינן למסחר
								נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾
								חוזי ריבית:
22	42	43	(45)	-	8	-	(23)	59 שקל מדד
112	120	-	(5)	-	2	-	(39)	162 אחר
334	800	-	(1,586)	-	1,160	-	(111)	1,337 חוזי מטבע חוץ
-	258	-	(270)	-	73	-	266	189 חוזים בגין מניות
-	4	-	(9)	-	-	-	5	8 חוזי סחורות ואחרים
-	9	-	-	-	-	-	-	9 אחר
470	1,314	91	(1,928)	-	1,243	2	99	1,807 סך כל הנכסים
								התחייבויות
								התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾
								חוזי ריבית:
(19)	55	24	(28)	-	10	-	1	48 שקל מדד
(129)	161	-	(25)	-	2	-	(31)	215 אחר
(255)	483	-	(1,572)	-	864	-	(96)	1,287 חוזי מטבע חוץ
-	17	-	(109)	-	22	-	11	93 חוזים בגין מניות
-	5	-	(1)	-	-	-	(3)	9 חוזי סחורות ואחרים
-	6	-	-	-	-	-	-	6 אחר
(403)	727	24	(1,735)	-	898	-	(118)	1,658 סך כל ההתחייבויות

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מיסון שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.

(2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

(3) העברות לרמה 3 כוללות עסקאות אשר נתוני השוק בגינן, בתקופות המדווחות, אינם נצפים. העברות מרמה 3 נובעות ממצב הפוך.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 - המשך:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)										
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2021	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾									
	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2021			העברות אל רמה 3 ⁽³⁾			ברוח כולל אחר בהון		שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020	
	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2021	העברות מרמה 3 ⁽³⁾	רמה 3 ⁽³⁾	רמה 3 ⁽³⁾	רמה 3 ⁽³⁾	מכירות	רכישות	רווח כולל אחר בהון	רווח והפסד	
										נכסים
										ניירות ערך זמינים למכירה
										איגרות חוב:
(1)	26	-	24	(2)	-	-	-	(1)	5	של מוסדות פיננסיים זרים
(2)	19	-	11	(10)	-	-	(1)	-	19	של אחרים בישראל
-	12	-	11	-	-	-	1	-	-	של אחרים זרים
										ניירות ערך למסחר
-	-	-	-	(3)	-	-	-	-	3	של אחרים בישראל
(1)	15	-	-	-	-	-	-	(1)	16	מניות שאינן למסחר
										נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾
										חוזי ריבית:
										שקל מדד
	21	39	-	43	(46)	10	-	(27)	59	אחר
	74	78	-	-	(6)	8	-	(86)	162	חוזי מטבע חוץ
	549	718	-	-	(2,073)	1,431	-	23	1,337	חוזים בגין מניות
	-	423	-	-	(365)	107	-	492	189	חוזי סחורות ואחרים
	-	2	-	-	(9)	-	-	3	8	אחר
	-	7	-	-	-	-	-	(2)	9	סך כל הנכסים
	640	1,339	-	89	(2,514)	1,556	-	401	1,807	התחייבויות
										התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾
										חוזי ריבית:
										שקל מדד
	-	46	-	39	(41)	10	-	(10)	48	אחר
	(64)	117	-	-	(49)	4	-	(53)	215	חוזי מטבע חוץ
	(315)	665	-	-	(1,844)	1,123	-	99	1,287	חוזים בגין מניות
	-	12	-	-	(121)	32	-	8	93	חוזי סחורות ואחרים
	-	-	-	-	(1)	-	-	(8)	9	אחר
	-	-	-	-	-	-	-	(6)	6	סך כל ההתחייבויות
	(379)	840	-	39	(2,056)	1,169	-	30	1,658	

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית, רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.

(2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

(3) העברות לרמה 3 כוללות עסקאות אשר נתוני השוק בגינן, בתקופות המדווחת, אינם נצפים. העברות מרמה 3 נובעות ממצב הפוך.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3:

ממוצע משוקלל	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2022	מניות שאינן למסחר ניירות ערך זמינים למכירה איגרות חוב של אחרים בישראל
			ציטוט מצד נגדי לעסקה	23	
29.75	5.60-78.20	מחיר	היוון תזרימי מזומנים מודל NAV - שיטת השווי	3	
63.50	63.50	מחיר	הנכסי הנקי	10	
24.25	15.00-72.50	מחיר	היוון תזרימי מזומנים	3	איגרות חוב של אחרים זרים
2.10%	0.17%-3.01%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	29	נכסים בגין מכשירים נגזרים:
	0	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	10	שקל מדד
137.50%	40.78% - 181.31%	סטיית תקן למניה	מודל תמחור אופציות	1	מטבע חוץ
1.91%	0.30%-2.60%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	637	חוזים בגין מניות אחר
2.44%	1.80% - 3.01%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	58	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
1.75%	0.30%-3.60%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	668	חוזי ריבית - שקל מדד אחר
ממוצע משוקלל	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2021	מניות שאינן למסחר ניירות ערך זמינים למכירה איגרות חוב של אחרים בישראל
			ציטוט מצד נגדי לעסקה	16	
33.77	5.60 - 83.35	מחיר	היוון תזרימי מזומנים	5	
45.16	45.16	מחיר	היוון תזרימי מזומנים מודל NAV - שיטת השווי	7	
61.90	19.76 - 96.00	מחיר	הנכסי הנקי	12	איגרות חוב של אחרים זרים
55.98	33.31 - 83.35	מחיר	היוון תזרימי מזומנים	1	ניירות ערך למסחר איגרות חוב של אחרים בישראל
2.10%	0.41% - 5.83%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	18	נכסים בגין מכשירים נגזרים:
0.77%	0.13% - 16.87%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	21	שקל מדד
80.90%	27.88% - 98.73%	סטיית תקן למניה	מודל תמחור אופציות	280	מטבע חוץ
0.17%	0.17%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	1	חוזים בגין מניות חוזי סחורות ואחרים
1.76%	0.30% - 3.60%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	1,193	אחר
1.90%	0.12% - 2.19%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	40	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
1.60%	0.30% - 2.60%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	687	חוזי ריבית - שקל מדד אחר
ממוצע משוקלל	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2021	מניות שאינן למסחר ניירות ערך זמינים למכירה איגרות חוב של אחרים בישראל
			ציטוט מצד נגדי לעסקה	15	
8.43	5.60-56.33	מחיר	היוון תזרימי מזומנים מודל NAV - שיטת השווי	1	
47.81	47.81	מחיר	הנכסי הנקי	8	
61.57	19.00-96.00	מחיר	היוון תזרימי מזומנים	12	איגרות חוב של אחרים זרים
2.30%	2.20%-5.20%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	21	נכסים בגין מכשירים נגזרים:
0.57%	0.13%-16.87%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	30	שקל מדד
40.31%	34.26% - 42.41%	סטיית תקן למניה	מודל תמחור אופציות	31	מטבע חוץ
1.77%	0.30%-3.60%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	1,216	חוזים בגין מניות אחר
2.25%	1.56%-2.31%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	36	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
1.67%	0.30%-2.60%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	804	חוזי ריבית - שקל מדד אחר

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ה. מידע בדבר אי וודאות מדידות השווי ההוגן לשינויים בנתונים לא נצפים

טכניקת ההערכה העיקרית של הנתונים הלא נצפים המשמעותיים אשר שימשה במדידת שווי הוגן של נכסים והתחייבויות ברמה 3 הינה היוון תזרים מזומנים. תזרים המזומנים העתידי של המכשיר נלקח מתוך ההסכם עם הצד הנגדי. שיעור ההיוון אשר משמש להיוון התזרים משקף את ההנחות של הבנק. הנתון הלא נצפה העיקרי ששימש במדידת השווי ההוגן של איגרות החוב הינו מחיר איגרות החוב.

ו. בחירה בחלופת השווי ההוגן

כאשר הבנק בוחר בחלופת השווי ההוגן, השינויים בשווי ההוגן של השקעות באיגרות חוב מסוימות נזקפים לרווח והפסד, ואיגרות החוב מסווגות לתיק למסחר למרות שלא נרכשו למטרה זו.

הבחירה בחלופת השווי ההוגן נעשתה בנסיבות המפורטות להלן:

1. הפחתת תנודתיות ברווח והפסד אשר נגרמת כתוצאה מהבדלים בין בסיס המדידה המקורי של מכשירים פיננסיים, שיועדו לחלופת השווי ההוגן, לבין בסיס המדידה של מכשירים פיננסיים נגזרים המשמשים לניהול הסיכונים בגין השקעות כאמור.
2. המורכבות שביישום חשבונאות הגידור.
3. הצגה כלכלית נכונה יותר של נכסים המנוהלים על בסיס שווי הוגן.

לימים 30 בספטמבר 2022, 30 בספטמבר 2021 ו-31 בדצמבר 2021 לא בחר הבנק בחלופת השווי ההוגן.

ביאור 16 - עניינים אחרים

ביום 26 ביולי 2021 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל לכך אישור ועדת התגמול, הצעת כתבי אופציה, למנהל הכללי של הבנק וכן לנושאי משרה בבנק (למעט הדירקטורים של הבנק) לעובדים מרכזיים ולמנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק, וכן גם מאגרים של כתבי אופציה להנפקה בשתי מנות שנתיות נוספות לשנים 2022 ו-2023 (להלן: "המתאר"). לפרטים נוספים ראה ביאור 23 לדוחות הכספיים לשנת 2021.

ביום 26 ביוני 2022 הקצה הבנק, בהתאם להחלטת הדירקטוריון מיום 24 במאי 2022 למנהל הכללי, לנושאי משרה בבנק, לעובדים מרכזיים ולמנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק כתבי אופציה על פי המתאר עבור שנת 2022 כמפורט להלן:

- תוכנית אופציות 1 - עד 38,409 כתבי אופציה 1 שיוענקו למנהל הכללי של הבנק, והניתנים למימוש עד ל-38,409 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת.
- תוכנית אופציות א' - עד 271,080 כתבי אופציה א' שיוענקו לעד שבעה נושאי משרה בבנק שאינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-271,080 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ב' - עד 155,168 כתבי אופציה ב' שיוענקו לעד חמישה נושאי משרה שהינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-155,168 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ג' - עד 550,100 כתבי אופציה ג' שיוענקו לעד שבעה עשר עובדים מרכזיים בבנק וכן לעד שבעה עשר עובדים מרכזיים בחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-550,100 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ד' - עד 852,750 כתבי אופציה ד' שיוענקו לעד חמישים ותשע מנהלים בבנק המועסקים על פי חוזים אישיים וכן לעד שלושים מנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-852,750 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ה' - עד 1,556,200 כתבי אופציה ה' שיוענקו לעד מאתיים שישים ושמונה מנהלים בבנק המועסקים במסגרת הסכמים קיבוציים, וכן לעד עשרים ואחד מנהלים בחברות הבת של הבנק והניתנים למימוש עד ל-1,556,200 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.

כמות כתבי האופציה שהניצעים יהיו זכאים לממש, בפועל, על פי התנאים של כל אחת מן התוכניות, תיגדר מתנאי הזכאות שנקבעו לגבי כל אחת מהן במתאר, כמפורט להלן. בנוסף, הנפקת מלוא הכמות של מניות המימוש היא תיאורטית בלבד, הואיל ובפועל לא תונפק לניצעים מלוא הכמות של מניות המימוש הנובעות מכתבי האופציה שהניצעים יהיו זכאים לממשם, על פי תנאי כל אחת מן התוכניות, אלא רק מניות בכמות המשקפת את סכום ההטבה הכספית הגלום בכתבי האופציה האמורים, ואשר מבוססת, בין היתר, על תקרת שער נעילה בסך של 163 שקלים חדשים, בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן החל מהמדד הידוע במועד אישור הדירקטוריון ועד לשער הידוע במועד המימוש.

במקרה של חלוקת דיבידנד, חלוקת מניות הטבה, הנפקת זכויות, פיצול או איחוד של הון המניות, ושינוי מבנה בבנק, תבוצענה התאמות כמפורט במתאר ההצעה לעובדים.

כתבי האופציה שהונפקו על שם הנאמן עבור המנהל הכללי, על פי תוכנית אופציה 1 יהיו ניתנות למימוש החל מתום שנתיים מיום ההנפקה ותפקענה בתום שנה וחצי ממועד ההבשלה כהגדרתו במתאר.

כתבי האופציה שיונפקו על שם הנאמן על פי תוכניות אופציות א', ב' או ג', יחולקו לשלוש מנות שוות, המנות תהיינה ניתנות למימוש החל מתום שנתיים מ (1) יום ההנפקה (2) מיום 1 באפריל 2025, ו- (3) 1 באפריל 2026 וכל מנה של כתבי האופציה תפקע שנה וחצי לאחר כל אחד מהמועדים כאמור.

כתבי האופציה שיונפקו על פי תוכניות אופציות ד' ו-ה' יהיו ניתנות למימוש במנה אחת החל מתום שנתיים ממועד ההנפקה ותפקענה בתום שנתיים ממועד ההבשלה כהגדרתו במתאר.

זכאותו של ניצע לכתבי אופציה על פי כל אחת מתוכניות האופציות, מותנית בכך שיחס הלימות ההון הכולל ויחס הון עצמי רובד 1 של הבנק, לשנת המענק, לא יפחתו מן היחסים המינימליים שנקבעו בהוראות בנק ישראל.

בנוסף, תנאי הזכאות לכתבי אופציה יקבעו על פי הקריטריונים הבאים, כמפורט במתאר:

- כתבי אופציה א' וכתבי אופציה ב' שיונפקו עבור ניצעים שהם נושאי משרה בבנק, כאמור לעיל, מהווים חלק מן התגמול המשתנה של נושאי המשרה. זכאותו של נושא משרה לכתבי אופציה א' או ב', תיקבע על פי ארבעה קריטריונים שהינם בגדר "עדים כלל חברתיים" הניתנים למדידה (להלן - "המדדים הכמותיים") וכן, על בסיס קריטריון איכותי המבוסס על הערכת הממונה ביחס להשגת היעדים האישיים של נושא המשרה, הכל כמפורט במתאר.

- זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ג' ו-ד', בגין שנת מענק כלשהי, תקבע על בסיס המדדים הכמותיים בלבד. זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ה', בגין שנת מענק כלשהי, תקבע על בסיס המדדים הכמותיים, וכן על פי דרגת האיכות שתיקבע לאותם ניצעים, כמפורט בסעיף 2.12.3 במתאר.

המדדים הכמותיים שהוגדרו במסגרת תוכנית האופציות הינם שיעור התשואה להון, תשואת מניית הבנק ביחס למדד הייחוס, יחס היעילות התפעולית, ויחס פקדונות ליבה.

מחיר המימוש של כל אחד מכתבי האופציה שיונפקו על פי כל אחת מהתוכניות הינו 118.10 שקלים חדשים, בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן, החל מן המדד הידוע ביום אישור דירקטוריון הבנק את הנפקת כתבי האופציה לניצעים ועד למדד הידוע ביום המימוש של כתב האופציה על ידי הניצע. מחיר המימוש נקבע על פי הממוצע של שערי הנעילה של מניה רגילה של הבנק, בבורסה, במשך שלושים ימי המסחר שקדמו ליום אישור הדירקטוריון. בהתאם לאמור, יובהר כי ביום המימוש, ניצע לא יידרש לשלם את מחיר המימוש, ומחיר המימוש ישמש אך ורק לצורך קביעת סכום ההטבה הכספית וכמות מניות המימוש שתונפק בפועל לניצע.

לצורך חישוב השווי ההוגן, ליום אישור הדירקטוריון להנפקת כתבי האופציה, כאמור לעיל, נלקחו בחשבון התנאים של תוכניות האופציות וכן הנתונים וההנחות שפורטו במתאר.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

ביאור 16 - עניינים אחרים - המשך

על בסיס ההנחות, שפורטו במתאר, השווי ההוגן של כל כתב אופציה שיוענק על פי כל אחת מתוכניות האופציות, ליום אישור הדירקטוריון להנפקת כתבי האופציה, הינו כדלקמן:

-	כתבי אופציה 1	- כ-13.33 שקלים חדשים
-	כתבי אופציה א'	- כ-13.28 שקלים חדשים;
-	כתבי אופציה ב'	- כ-13.34 שקלים חדשים;
-	כתבי אופציה ג'	- כ-13.09 שקלים חדשים;
-	כתבי אופציה ד' ו-ה'	- כ-13.68 שקלים חדשים.

ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה במנה שאושרה, כאמור, המחושב בהתאם לכללי הרישום החשבונאי בתקינה האמריקאית (ASC 718) בנושא "תשלום מבוסס מניות" מסתכם בכ-46 מיליוני שקלים חדשים.

ערך המנה התיאורטי ייפרס בספרי הבנק על פני תקופת ההבשלה, כלומר החל מהרבעון השני של שנת 2022 ועד לתום השנה. האופציות הוקצו במסלול "רווח הון", בהתאם לסעיף 102 לפקודת מס הכנסה. לפיכך, ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממימוש כתבי אופציה אלה, תמוסה על פי שיעור מס רווח הון שיחול עליהם במועד מימוש כתבי האופציה. לפיכך, הבנק לא יהיה חייב לשלם מס שכר בגין ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממימוש כתבי האופציה על פי תוכנית האופציות. כמו כן, בעת תשלום המס על ידי הניצעים בגין ההטבה, הבנק לא יהיה זכאי לנכות הוצאה לצרכי מס בגין כתבי האופציה האמורים.

ביאור 17 - אירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 28 בנובמבר 2022 החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד בסכום של 353.4 מיליוני שקלים חדשים, 30% מרווחי הרבעון השלישי של שנת 2022, זאת, בהתאם למדיניות הדיבידנד של הבנק. סכום הדיבידנד מהווה שיעור של 1374.3% מההון המונפק, דהיינו 137.43 אגורות לכל מניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב. היום הקובע לעניין תשלום הדיבידנד הינו 6 בדצמבר 2022 ויום התשלום הינו 13 בדצמבר 2022. סכום הדיבידנד הסופי למניה כפוף לשינויים עקב מימוש ניירות ערך המירים של הבנק. בהתאם לכללים החשבונאיים, יגרע סכום זה מיתרת העודפים ברבעון הרביעי של שנת 2022.

בנק מזרחי טפחות

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

תוכן עניינים

198	הדירקטוריון וההנהלה
198	המבקרת הפנימית
198	עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים
198	חקיקה והוראות פיקוח על פעילות קבוצת הבנק
201	דירוג האשראי של הבנק
201	מגזרי פעילות
209	מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוחות הכספיים

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 30 בספטמבר 2022

החוק מטיל חובת רישוי של ספקי שירות מידע פיננסי. חובת הרישוי אינה חלה על גופים פיננסיים שהינם מקורות מידע, לרבות תאגידי בנקאיים, אולם הם נדרשים לאישור מטעם המאסדר הרלבנטי (במקרה של הבנק – בנק ישראל). בכפוף לאישור כאמור, גם הבנק יוכל לספק שירותי מידע פיננסי. הבנק פנה לבנק ישראל לקבלת אישור.

החוק מטיל על נותני שירות מידע פיננסי חובת אמון וזהירות, חובת סודיות ואבטחת מידע וכן נקבעו הוראות למניעת ניגוד עניינים, הטעיה והשפעה בלתי הוגנת. נדרש הסכם בכתב עם הלקוח, הכולל גילוי נאות. כן הוטלה אחריות על פגם במידע. בחוק נקבעו עיצומים בקשר להפרות מסוימות מצד נותני שירות או מקורות מידע.

הבנק נערך ליישום הוראות החוק.

לתיקון החוק אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 34) (הגבלת עמלה בעד הגשת בקשה להלוואה לדירור), התשפ"ב-2022

החוק התפרסם ביום 22 ביוני 2022 וקובע כי תאגיד בנקאי רשאי לגבות עמלה בעד טיפול בבקשה להלוואה לדירור, בתנאי כי העמלה שתגבה לא תעלה על סך של 360 שקלים חדשים. החוק נכנס לתוקף ביום 22 באוגוסט 2022. על פי הערכת הנהלת הבנק, החוק צפוי להביא לירידה בהכנסות הבנק מפעילות זו בהיקף שאינו מהותי.

הפיקוח על הבנקים

חוזרים והוראות דיווח לציבור

מעבר מריבית ליבור

הוחלט להפסיק את השימוש בליבור עבור כל המטבעות למעט הדולר עד סוף שנת 2021. בהמשך להחלטה זו, הוקמו צוותי עבודה שונים ברחבי העולם לצורך קביעת מדדי ריבית.

להפסקת השימוש בליבור ומעבר למדדי ריבית חלופיים השלכות רחביות על לקוחות כל הבנקים אשר מחזיקים במכשירים במט"ח או צמודי מט"ח בריבית משתנה. בנוסף, כמוכן, ישנן השפעות על הבנק כגון השלכות כלכליות, תפעוליות וחשבונאיות.

ביום 30 בספטמבר 2021 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא מעבר מריבית ליבור (הוראת ניהול בנקאי תקין 250A). בתחילת שנת 2022 צפויה המערכת הפיננסית לחדול משימוש בשיעורי ריבית הליבור. ההוראה עוסקת בהנחיות למעבר לשימוש בשיעורי ריבית חלופיים, טיפול בהסכמים קיימים ויידוע הלקוחות. תחילתה של הוראה שעה זו תוך שבועיים מיום פרסומה ותוקפה 31 בדצמבר 2023.

הבנק יישם את ההנחיות של בנק ישראל בנושא, קבע ריביות בסיס חלופיות ועדכן בכך את לקוחותיו, הן באמצעות פניות אישיות ללקוחות הרלוונטיים והן באמצעות פרסומים באתר האינטרנט של הבנק.

ליישום ההוראה אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

לפרטים נוספים ראה ביאור 1 לדוחות הכספיים של הבנק.

יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל

ביום 24 בפברואר 2020 פרסם בנק ישראל חוזר הקובע הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 368 (יישום תקן בנקאות פתוחה). החוזר מתאר את התפתחות הבנקאות הפתוחה בעולם והסטנדרטים שגובשו ומפרט את גיבוש החקיקה בישראל שהוביל את הפיקוח על הבנקים לקדם פרויקט בנקאות פתוחה ולקבוע הוראה בנושא. ההוראה כוללת הנחיות לגבי יישום התקן של בנקאות פתוחה, כללים לרמת שירות והסכמת לקוח והנחיות לגבי ארכיטקטורה ואבטחת מידע. ההוראה חלה על הבנקים וחברות כרטיסי האשראי בפעילותם בישראל ביחס לחשבונות של יחידים. ההוראה קובעת גם הנחיות לגבי ממשל תאגידי ובכלל זה מפרטת את תחומי האחריות של הדירקטוריון והנהלה הבכירה בגיבוש מדיניות, הקצאת משאבים נאותים ופיקוח על יישום המסגרת לניהול הבנקאות הפתוחה. תחילתה של ההוראה ביום 31 בדצמבר 2020, למעט מידע אודות כרטיסי חיוב שמועד תחילתו ביום 1 ביולי 2021 ומידע אודות אשראי, פיקדונות וניירות ערך שיכנס לתוקף ביום 31 בדצמבר 2021.

ביום 7 באפריל 2020 פרסם בנק ישראל חוזר על רקע התפתחות אירוע נגיף הקורונה עם מועדי תחילה מועדכנים להוראה מספר 368. מועד התחולה של ההוראה עודכן ליום 31 במרץ 2021, תחילתו של מידע אודות כרטיסי חיוב עודכן ליום 10 באוקטובר 2021 ותחילתו של מידע אודות אשראי, פיקדונות וניירות ערך עודכן ליום 31 במרץ 2022.

ביום 5 באפריל 2021 פרסם בנק ישראל חוזר אשר דוחה במספר חודשים את היישום המתוכנן כדי לאפשר התייחסות נאותה לסוגיות שונות שעלו במהלך ההערכות ליישום ומתוך רצון לבסס את המערכת של הבנקאות הפתוחה. שלב 2 נדחה ליום 31 בינואר 2022 (לעומת 10 באוקטובר 2021) ושלב 3 נדחה ליום 31 במאי 2022 (לעומת 31 במרץ 2022). הדחייה תאפשר למערכת הבנקאית לייצב את השירותים במערכת על מנת שזמינות המערכת תהיה איתנה והשירותים בה יענו על דרישות השוק.

ביום 17 בינואר 2022 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל המעדכן את מועדי התחילה של החובה ליתן גישה למידע אודות פעילות של לקוח בכרטיסי חיוב, ושל החובה ליתן גישה לחשבון העובר ושב של לקוח לצורך ייזום תשלומים כפי שנקבע בהוראה. לוחות הזמנים למתן גישה למידע אודות אשראי ופיקדונות הותאמו לאלו הקבועים בחוק. תחילתו של מידע אודות כרטיסי חיוב ויזום תשלומים עודכן ליום 31 במרץ 2022 ותחילתו של מידע אודות אשראי, חסכונות ופיקדונות עודכן ליום 31 באוקטובר 2022.

ביום 23 בפברואר 2022 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל המתקן את ההוראה כך שתתאים להוראות שנקבעו בחוק שירות מידע פיננסי. תחילתה של ההוראה ביום כניסת החוק לתוקף ובהתאם למועדים הקבועים בו. החל מיום 30 ביוני 2023 לא יחול פרק ח' בהוראה 367 ביחס לחשבונות יחידים וימשיך להתקיים לשירותי ריכוז מידע ללקוחות שהם תאגידיים עד ליום 31 בדצמבר 2024.

ביום 15 במאי 2022 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל המתקן את ההוראה 368 וקובע הוראות בנושא איסור קבלת טובות הנאה ומוסיף סעיף 57 ב' בהוראה, בהתאם לסמכות המפקח לפי חוק שירות מידע פיננסי, כמו גם תיקונים בגוף הסדרט עצמו. מועד תחילתו של סעיף 57' להוראה ביום תחילת חוק שירות מידע פיננסי (נכון למועד פרסום זה – 14 ביוני 2022).

ביום 24 ביולי 2022 פרסם בנק ישראל מכתב בנושא יישום חוק שירות מידע פיננסי והתקן לבנקאות פתוחה. החוזר מדגיש כי התאגידיים הבנקאיים מחוייבים לפעול כמקורות מידע ובעתיד כנותני שירות מידע פיננסי ולוודא כי תהליכי העבודה כוללים לכל הפחות מדיניות לרמת שירות, יישום בקרות לרמת זמינות וזמני תגובה, שלמות ואיכות המידע, יישום הוראות רגולציה במסגרת ועדה פנימית ייעודית לנושא וקיום תהליכי ביקורת פנימית. המכתב

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 30 בספטמבר 2022

מבקש לבחון את תהליכי ההסמכה ולוודא שתקלות המתקבלות ביחס לשירות או זמינות מטופלות בזמן סביר. הבנק נערך למענה ויישום ההנחיות במכתב זה.

התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם ירוס הקורונה (הוראת שעה)

ביום 19 במרץ 2020 פרסם בנק ישראל חוזר הקובע הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 (התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם ירוס הקורונה). החוזר מפרט שורה של צעדים מקלים שגובשו להוראת שעה על רקע התפתחות אירוע נגיף הקורונה והשלכותיו על הכלכלה בעולם ובישראל. ההתאמות בהוראה נועדו לאפשר לבנקים את הגמישות העסקית הנדרשת בעת הזו. התאמות נוספות להוראה פורסמו בחוזרים מימים 31 במרץ 2020, 1 באפריל 2020, 7 באפריל 2020, 27 באפריל 2020, 5 במאי 2020, 20 במאי 2020, 1 ביוני 2020, 23 ביוני 2020, 16 בספטמבר 2020, 22 בספטמבר 2020, 15 בנובמבר 2020, 3 בדצמבר 2020, 17 בדצמבר 2020, 7 בינואר 2021, 22 במרץ 2021, 19 ביולי 2021, 26 ביולי 2021, 9 באוגוסט 2021, 30 בספטמבר 2021, 2 בדצמבר 2021, 18 בינואר 2022 ו-15 במאי 2022. הבנק יישם חלק מההקלות המפורטות בהוראה וכן הקלות נוספות על פי החלטות עסקיות של הבנק ובכלל זה:

- השהיית הגבלה של חשבונות ובעליהם בשל שיקים שסורבו מחמת אין כיסוי מספיק החל מיום 4 במרץ 2020 (השהייה זו הסתיימה לאור הנחייה לסיים תוקף השהייה).
 - הנפקת כרטיסי חיוב מידי ללקוחות שאין ברשותם כרטיס חיוב ומושכים את הקצבה בסניפים (ההנפקה בוצעה במהלך חד פעמי).
 - יישום הנחיות הנוגעות לצמצום בפתיחת סניפים וכן צמצום הפעילות והתנועה במרחב הציבורי (הנחיות אלו בוטלו בהדרגה בהמשך לאור ההקלות שפרסמה הממשלה. כלל סניפי המערכת הבנקאית נפתחו לקבלת קהל וניתנים בהם כלל השירותים שניתנו ערב המשבר. בחוזר מיום 18 בינואר 2022 עקב התפשטות מחודשת של הנגיף פורסמו הנחיות מעודכנות לצמצום בפתיחת סניפים ומתן שירותים ללקוחות).
 - הקלות במגבלות למתן אשראי להלוואות לדיור (ההקלות הסתיימו) ובמועדים להנפקת מכתבי כוונות ואישורי סילוק (בוטלה הוראת השעה שהתירה לבנק לאשר הלוואה לדיור לכל מטרה עד לשיעור מימון 70% במקום לשיעור מימון של 50%).
 - בחוזר מיום 27 בדצמבר 2021 צוין כי החל מיום 1 בינואר 2022 יפוג תוקף הוראת השעה למעט הוראות ספציפיות, בין היתר עודכנה הוראה 329 בנושא מגבלות למתן הלוואות לדיור בעניין חישוב דרישת ההון.
 - הקלות בתחום בנקאות בתקשורת ומתן הוראות טלפוניות וקדימות בתור לאזרחים ותיקים (ביום 30 בדצמבר 2020, עודכן במסגרת תיקון להוראה 426 בנושא מתן מענה טלפוני אנושי מקצועי, גיל הלקוחות שיקבלו קדימות בתור 70 במקום 75, גם בימי שאר).)
 - דחיית תשלומי הלוואות מסחריות והלוואות לדיור (לנוכח התמשכות אירוע נגיף הקורונה והרחבת המתווה לדחיית תשלומי הלוואות פרסם בנק ישראל חוזר מיום 30 בספטמבר 2020 המוסיף הוראת דיווח מספר C889 - "דיווח על דחיית תשלומים במצב מיוחד (חודשי)".
 - ביום 11 באוקטובר 2020 וביום 3 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים דגשים פיקוחיים לשינויים נוספים בתנאי הלוואה ובנושא המתווה הנוסף לדחיית תשלומים במסגרת אירוע נגיף הקורונה, בתחום ניהול סיכונים, דיווח לציבור, סיווג ובקרה פנימית.
 - ביום 15 במאי 2022 פורסמה הארכת תוקף ההקלה שנקבעה בנוגע ליחסי המינוף עד ליום 31 בדצמבר 2023. תאגיד בנקאי שינצל את ההקלה במועד זה יידרש לשוב ליחס המינוף הנדרש בטרם הוראת השעה בתוך שני רבעונים.
- ליישום החוזר אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור

ביום 9 במאי 2022 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור (תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 411). על רקע הגידול בהיקפי פעילות של לקוחות במטבעות וירטואליים ומאחר והפיקוח על הבנקים רואה בשירותי תשלום שמעניקים תאגידיים בנקאיים אגב פעילות במטבע וירטואלי כפעילות בסיכון גבוה בהיבטי איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, התיקון להוראה מעגן את הדרישות היחידיות מהמערכת הבנקאית ניהול סיכון איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור הכרוך במתן שירותי תשלום אגב פעילות במטבעות וירטואליים.

הבנק מיישם את התיקונים שנכנסו לתוקף ביום 9 בנובמבר 2022. ליישום החוזר אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

נהלים למתן הלוואות לדיור

ביום 31 בינואר 2022 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא נהלים למתן הלוואות לדיור (תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 451). ההוראה קובעת סלים אחידים אותם נדרשים התאגידיים הבנקאיים להציע ללקוחות. ההוראה קובעת כי באישור העקרונות יכללו גם 3 סלים אחידים אשר נבדלים ברמת הסיכון ובשכיחותם. התיקונים להוראה כוללים הנחייה לתאגידיים הבנקאיים להעמיד לרשות הציבור מחשבון מקוון המאפשר ביצוע סימולציות של תמהילים שונים של הלוואות בטווחי זמן שונים לרבות של המסלולים האחדים שנקבעו בהוראה, לצורך קבלת אומדן של השפעת השינויים בתמהיל ההלוואה על סכום החוזר החודשי ועל הסכום הכולל שישולם עד סוף תקופת ההלוואה.

ביום 7 ביולי 2022 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא נהלים למתן הלוואות לדיור (תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 451) אשר נועד לתת מענה לשאלות שעלו אגב עבודת התאגידיים הבנקאיים על יישום דרישות ההוראה המתייחסות בין היתר לאופן שילוב הלוואות מוכוונות, באישור העקרונות, מידע הניתן ללקוח לשם בחינת כדאיות פרעון מוקדם ולגבי תוכנו של המחשבון המקוון.

הבנק מיישם הוראה זו החל מיום 31 באוגוסט 2022.

מכירת הלוואות לדיור ושיתופי פעולה להעמדת הלוואות לדיור

ביום 18 במאי 2022 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא מכירת הלוואות לדיור ושיתופי פעולה להעמדת הלוואות לדיור (תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 329B). ההוראה מסדירה עקרונות לשמירת זכויות הלווים בתיקי הלוואות שנמכרו, למנוע מצב של סלקציה שלילית שתפגע באיכות תיק האשראי של הבנק ולמנוע התפתחות של סיכון מוסרי לגוף הרוכש.

ההוראה קובעת דרישות אשר יחייבו תאגידיים בנקאיים, ככל שאלה מעמידים הלוואות לדיור, לעמוד בדרישות שנקבעו בה בכל הקשור לעסקאות מכירת אשראי, סינדיקציה וכל הסכם המסדיר שיתופי פעולה להעמדת הלוואות לדיור.

הבנק מיישם הוראה זו מיום פרסומה. ליישום ההוראה לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 30 בספטמבר 2022

שירותי תשלום מתקדמים

ביום 13 ביוני 2022 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא שירותי תשלום מתקדמים (הוראת ניהול בנקאי תקין 427). על רקע הגידול המשמעותי בהיקפי השימוש באפליקציות תשלום עלה הצורך להסדיר את היבטי הגילוי הניתן ללקוחות על ידי מנהל חשבון העו"ש ו/או מנפיק כרטיס החיוב שבאמצעותם מתבצעת פעולת התשלום. הוראה זו משלימה את הוראות חוק שירותי תשלום ותחילתה של הוראה זו הינה מיום 1 בינואר 2023. הבנק נערך ליישום ההוראה. ליישום ההוראה לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

מחשוב ענן

ביום 13 ביוני 2022 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא מחשוב ענן (הוראת ניהול בנקאי תקין 362). הפיקוח על הבנקים רואה בשירותי מחשוב ענן כמקרה פרטי של מיקור חוץ ועל כן תאגיד בנקאי העושה שימוש בשירותי מחשוב ענן יחולו לבד מהנחיות הוראה זו גם כל הנחיות ההוראה העוסקת בנושא מיקור חוץ. ההוראה מבחינה בין מחשוב ענן, ענן פרטי ומחשוב ענן מהותי. התאגידים הבנקאיים יחויבו בקביעת מדיניות לשימוש בשירותי ענן. התיקונים להוראה יחולו מיום 1 בינואר 2023.

הבנק נערך ליישום ההוראה. ליישום ההוראה לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

דירוג האשראי של הבנק

ביום 28 באוגוסט 2022 הותירה חברת מדרוג בע"מ (אשר הוקמה בשיתוף עם חברת מודיס העולמית המחזיקה ב-51% מהבעלות) (להלן: "מדרוג") את דירוגי הבנק ללא שינוי. דירוג פיקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק הינו Aaa.il באופק יציב.

כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (CoCo) אשר כשירים להכרה כהון רובד 2 בהתאם להוראות באזל III מדרוגים על ידי מדרוג Aa3.il באופק יציב.

ביום 26 ביולי 2022 אישררה S&P GLOBAL RATINGS MAALOT LTD (להלן: "מעלות") את דירוג המנפיק של הבנק העומד על AAA.il, תחזית דירוג "יציבה". לדברי סוכנות הדירוג: "אשרור הדירוג של מזרחי טפחות משקף את השקפתנו כי הבנק ימשיך להינות ממעמדו המוביל בתחום האשראי למשכנתאות ומהכלכלה האיתנה".

כתבי ההתחייבות הנדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (CoCo) אשר כשירים להכרה כהון רובד 2 בהתאם להוראות באזל III, מדרוגים על ידי מעלות-AAA.il.

ביום 12 בינואר 2022 אישררה חברת הדירוג Fitch Ratings (להלן: "Fitch") את דירוג הבנק לטווח ארוך (Long term IDR) בדירוג A, באופק יציב, ואת דירוג הבנק לטווח הקצר ברמה של F1+, וכן אישררה את כתבי ההתחייבות הנדחים הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים בדרוג BBB.

ביום 30 בספטמבר 2020 אישררה חברת הדירוג Moody's Investors Services את דירוג פיקדונות הבנק לטווח ארוך ברמת A2 ואת אופק הדירוג "יציב".

ביום 20 ביולי 2022 אישררה חברת הדירוג S&P Global Ratings (להלן: "S&P") את הדירוג לטווח ארוך (Long term Issuer Credit Rating) העומד על A-, ואת דירוג הבנק לטווח קצר (Short term Issuer Credit Rating) העומד על A-2. אופק הדירוג חיובי. בנוסף, הסוכנות אישררה את הדירוג – BBB של סדרת כתבי התחייבות נדחים הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים, הכשירים להכרה כהון רובד 2, אשר הונפקו על ידי הבנק ביום 7 באפריל 2021 בהנפקה פרטית בינלאומית למשקיעים מוסדיים.

מגזרי פעילות

למידע נרחב על מגזרי הפעילות הפיקוחיים, ראה פרק ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו בדוחות הכספיים לשנת 2021.

נספחים לתמצית הדוחות הרבעוניים

ליום 30 בספטמבר 2022

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022			
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
% -ב			% -ב			
נכסים נושאי ריבית						
אשראי לציבור⁽³⁾						
4.29	2,663 ⁽⁷⁾	248,218	5.14	3,722 ⁽⁷⁾	289,917	בישראל
5.77	51	3,534	6.29	88	5,593	מחוץ לישראל
4.31	2,714	251,752	5.16	3,810	295,510	סך הכל
אשראי לממשלה						
-	-	383	1.23	1	324	בישראל
6.02	2	133	8.16	2	98	מחוץ לישראל
1.55	2	516	2.84	3	422	סך הכל
פיקדונות בבנקים						
0.51	2	1,578	0.50	3	2,404	בישראל
2.08	1	192	-	-	202	מחוץ לישראל
0.68	3	1,770	0.46	3	2,606	סך הכל
פיקדונות בבנקים מרכזיים						
0.09	18	84,202	1.28	240	75,029	בישראל
0.16	4	9,930	2.34	68	11,643	מחוץ לישראל
0.09	22	94,132	1.42	308	86,672	סך הכל
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
-	-	355	1.06	4	1,507	בישראל
-	-	-	-	-	-	מחוץ לישראל
-	-	355	1.06	4	1,507	סך הכל
איגרות חוב מוחזקות לפידיון וזמינות למכירה⁽⁴⁾						
1.46	55	15,107	2.06	60	11,674	בישראל
0.84	2	947	2.33	6	1,031	מחוץ לישראל
1.42	57	16,054	2.08	66	12,705	סך הכל
איגרות חוב למסחר⁽⁵⁾						
2.35	2	340	3.53	19	2,156	בישראל
-	-	-	-	-	-	מחוץ לישראל
2.35	2	340	3.53	19	2,156	סך הכל
3.07	2,800	364,919	4.20	4,213	401,578	סך כל הנכסים נושאי ריבית
		4,376			4,411	חייבים בגין פעולות בכרטיסי אשראי
		9,148			11,470	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁶⁾
		378,443			417,459	סך כל הנכסים
1.63	60	14,736	3.53	164	18,567	סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל

ראה הערות להלן.

נספחים לתמצית הדוחות הרבעוניים

ליום 30 בספטמבר 2022

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים - המשך

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022			
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
% -ב			% -ב			
נכסים נושאי ריבית						
אשראי לציבור⁽³⁾						
4.21	7,708 ⁽⁷⁾	244,107	4.96	10,415 ⁽⁷⁾	279,718	בישראל
5.40	139	3,434	5.60	209	4,977	מחוץ לישראל
4.23	7,847	247,541	4.98	10,624	284,695	סך הכל
אשראי לממשלה						
-	-	292	1.57	4	339	בישראל
4.12	8	259	6.41	5	104	מחוץ לישראל
1.94	8	551	2.71	9	443	סך הכל
פיקדונות בבנקים						
0.44	5	1,516	0.55	9	2,201	בישראל
0.72	1	185	0.83	1	160	מחוץ לישראל
0.47	6	1,701	0.56	10	2,361	סך הכל
פיקדונות בבנקים מרכזיים						
0.08	49	78,858	0.58	332	75,828	בישראל
0.12	10	10,955	1.23	96	10,436	מחוץ לישראל
0.09	59	89,813	0.66	428	86,264	סך הכל
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
-	-	232	0.53	5	1,267	בישראל
-	-	-	-	-	-	מחוץ לישראל
-	-	232	0.53	5	1,267	סך הכל
איגרות חוב מוחזקות לפידיון וזמינות למכירה⁽⁴⁾						
1.32	159	16,110	2.11	209	13,203	בישראל
0.97	6	824	1.52	11	966	מחוץ לישראל
1.30	165	16,934	2.07	220	14,169	סך הכל
איגרות חוב למסחר⁽⁵⁾						
2.65	8	402	1.74	22	1,685	בישראל
-	-	-	-	-	-	מחוץ לישראל
2.65	8	402	1.74	22	1,685	סך הכל
3.02	8,093	357,174	3.86	11,318	390,884	סך כל הנכסים נושאי ריבית
		4,419			4,248	חייבים בגין פעולות בכרטיסי אשראי
		6,814			10,612	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁶⁾
		368,407			405,744	סך כל הנכסים
1.40	164	15,657	2.58	322	16,643	סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל

ראה הערות להלן.

נספחים לתמצית הדוחות הרבעוניים

ליום 30 בספטמבר 2022

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022			
שיעור הוצאה (הכנסה) ב-%	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה (הכנסה) ב-%	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
התחייבויות נושאות ריבית						
פיקדונות הציבור						
						בישראל
0.17	20	46,087	0.40	49	48,747	לפי דרישה
1.18	439	148,986	2.32	990	170,751	לזמן קצוב
						מחוץ לישראל
-	-	548	-	-	589	לפי דרישה
0.25	2	3,214	2.30	27	4,693	לזמן קצוב
0.93	461	198,835	1.90	1,066	224,780	סך הכל
פיקדונות הממשלה						
						בישראל
6.56	1	61	7.84	1	51	מחוץ לישראל
-	-	-	-	-	-	סך הכל
6.56	1	61	7.84	1	51	
פיקדונות מבנקים						
						בישראל
0.06	1	6,325	0.39	8	8,243	מחוץ לישראל
-	-	92	1.11	1	361	סך הכל
0.06	1	6,417	0.42	9	8,604	
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
						בישראל
-	-	-	-	-	-	מחוץ לישראל
-	-	-	-	-	-	סך הכל
						איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
3.88	334	34,424	5.23	434	33,206	בישראל
-	-	-	-	-	-	מחוץ לישראל
3.88	334	34,424	5.23	434	33,206	סך הכל
התחייבויות אחרות						
						בישראל
1.04	2	767	1.12	12	4,285	מחוץ לישראל
-	-	-	-	-	-	סך הכל
1.04	2	767	1.12	12	4,285	
1.33	799	240,504	2.25	1,522	270,926	סך הכל התחייבויות נושאות ריבית
		100,066			103,578	פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
		5,545			5,825	זכאים בגין פעולות בכרטיסי אשראי
		10,568			12,392	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁸⁾
		356,683			392,721	סך כל ההתחייבויות
		21,760			24,738	סך כל האמצעים ההוניים
		378,443			417,459	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
1.74			1.95			פער הריבית
תשואה נטו⁽⁹⁾ על נכסים נושאי ריבית						
						בישראל
2.22	1,943	350,183	2.67	2,555	383,011	מחוץ לישראל
1.57	58	14,736	2.93	136	18,567	סך הכל
2.19	2,001	364,919	2.68	2,691	401,578	
0.21	2	3,854	1.98	28	5,643	סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון - המשך

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022			
שיעור הכנסה	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
% -ב			% -ב			
התחייבויות נושאות ריבית						
פיקדונות הציבור						
						בישראל
0.23	77	44,774	0.21	75	48,491	לפי דרישה
1.19	1,305	145,968	2.01	2,416	160,194	לזמן קצוב
						מחוץ לישראל
-	-	678	-	-	539	לפי דרישה
0.20	5	3,371	1.09	36	4,399	לזמן קצוב
0.95	1,387	194,791	1.58	2,527	213,623	סך הכל
פיקדונות הממשלה						
						בישראל
2.34	1	57	2.47	1	54	מחוץ לישראל
-	-	-	-	-	-	סך הכל
2.34	1	57	2.47	1	54	
פיקדונות מבנקים						
						בישראל
0.08	3	5,235	0.18	10	7,372	מחוץ לישראל
-	-	46	0.61	1	218	סך הכל
0.08	3	5,281	0.19	11	7,590	
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
						בישראל
-	-	-	-	-	-	מחוץ לישראל
-	-	-	-	-	-	סך הכל
-	-	-	-	-	-	
איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים						
						בישראל
3.85	972	33,660	5.63	1,471	34,853	מחוץ לישראל
-	-	-	-	-	-	סך הכל
3.85	972	33,660	5.63	1,471	34,853	
התחייבויות אחרות						
						בישראל
0.64	3	627	1.02	20	2,623	מחוץ לישראל
-	-	-	-	-	-	סך הכל
0.64	3	627	1.02	20	2,623	
1.35	2,366	234,416	2.08	4,030	258,743	סך הכל התחייבויות נושאות ריבית
		97,447			104,386	פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
		4,935			5,582	זכאים בגין פעולות בכרטיסי אשראי
		10,716			12,330	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית(8)
		347,514			381,041	סך כל ההתחייבויות
		20,893			24,703	סך כל האמצעים ההוניים
		368,407			405,744	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
1.68			1.78			פער הריבית
תשואה נטו(9) על נכסים נושאי ריבית						
						בישראל
2.17	5,568	341,517	2.50	7,003	374,241	מחוץ לישראל
1.35	159	15,657	2.28	285	16,643	סך הכל
2.14	5,727	357,174	2.49	7,288	390,884	
0.16	5	4,095	0.96	37	5,156	סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל

נספחים לתמצית הדוחות הרבעוניים

ליום 30 בספטמבר 2022

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
% -ב			% -ב			
מטבע ישראלי לא צמוד						
2.42	1,606	265,042	3.43	2,483	289,559	סך נכסים נושאי ריבית
(0.53)	(212)	161,231	(1.15)	(505)	176,392	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.90			2.28			פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד						
5.91	1,052	71,174	7.43	1,413	76,026	סך נכסים נושאי ריבית
(4.54)	(528)	46,520	(6.07)	(778)	51,267	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.37			1.36			פער הריבית
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)						
2.35	82	13,967	3.51	153	17,426	סך נכסים נושאי ריבית
(0.79)	(57)	28,899	(2.24)	(211)	37,624	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.56			1.27			פער הריבית
סך פעילות בישראל						
3.13	2,740	350,183	4.23	4,049	383,011	סך נכסים נושאי ריבית
(1.35)	(797)	236,650	(2.25)	(1,494)	265,283	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.78			1.98			פער הריבית

נספחים לתמצית הדוחות הרבעוניים

ליום 30 בספטמבר 2022

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל - המשך

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
%-ב			%-ב			
מטבע ישראלי לא צמוד						
2.43	4,641	255,112	2.87	6,035	279,972	סך נכסים נושאי ריבית
(0.53)	(624)	156,499	(0.73)	(922)	168,753	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.89			2.15			פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד						
5.69	3,036	71,148	7.99	4,586	76,520	סך נכסים נושאי ריבית
(4.32)	(1,575)	48,555	(6.67)	(2,693)	53,873	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.36			1.33			פער הריבית
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)						
2.20	252	15,257	2.82	375	17,749	סך נכסים נושאי ריבית
(0.85)	(162)	25,267	(1.63)	(378)	30,961	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.35			1.19			פער הריבית
סך פעילות בישראל						
3.10	7,929	341,517	3.92	10,996	374,241	סך נכסים נושאי ריבית
(1.37)	(2,361)	230,321	(2.10)	(3,993)	253,587	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.73			1.82			פער הריבית

נספחים לתמצית הדוחות הרבעוניים

ליום 30 בספטמבר 2022

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. ניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 לעומת תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021		
גידול (קטון) בגלל שינוי ⁽¹⁰⁾			גידול (קטון) בגלל שינוי ⁽¹⁰⁾		
מחיר	כמות	שינוי נטו	מחיר	כמות	שינוי נטו
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור					
2,707	1,381	1,326	1,059	524	535
70	5	65	37	5	32
2,777	1,386	1,391	1,096	529	567
נכסים נושאי ריבית אחרים					
360	378	(18)	250	281	(31)
88	93	(5)	67	57	10
448	471	(23)	317	338	(21)
3,225	1,857	1,368	1,413	867	546
סך כל הכנסות הריבית					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
1,109	895	214	580	464	116
31	25	6	25	17	8
1,140	920	220	605	481	124
התחייבויות נושאות ריבית אחרות					
523	345	178	117	75	42
1	-	1	1	-	1
524	345	179	118	75	43
1,664	1,265	399	723	556	167
סך כל הוצאות הריבית					

- (1) הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבעי ישראלי - לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) מהיתרה הממוצעת של איגרות חוב זמינות למכירה לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022, לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021, לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 ולתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021, נוכחה / נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב זמינות למכירה, הכלולות בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך (562) מיליוני שקלים, (41) מיליוני שקלים, (342) מיליוני שקלים ו-(27) מיליוני שקלים בהתאמה.
- (5) מהיתרה הממוצעת של איגרות חוב למסחר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022, לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021, לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 ולתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021, נוכחה / נוספה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר בסך 30 מיליוני שקלים, בסך (5) מיליוני שקלים, בסך 15 מיליוני שקלים ובסך (3) מיליוני שקלים.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (7) עמלות בסך 100, 181, 488 ו-514 מיליוני שקלים נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו בימים 30 בספטמבר 2022 ו-2021, בהתאמה.
- (8) לרבות מכשירים נגזרים.
- (9) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי ריבית.
- (10) השינוי המיוחס לשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוחות הכספיים

להלן פירוט תמציתי למונחים שנכללו בדוחות הכספיים:

מונחים המתייחסים לניהול הסיכונים בבנק ולהלימות הון

ABC	ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת נאותות ההון הכולל של הבנק. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי ההון, תהליכי תכנון ההון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון. התהליך מהווה חלק מהנדבך השני של הוראת באזל וו.
	VAR - מודל המשמש לאמידת החשיפה הכוללת למגוון סיכונים שוק. ערך ה-VAR (הערך בסיכון) המתקבל במודל הינו אומדן סטטיסטי להפסד המקסימלי הצפוי לבנק בשל התממשות סיכונים שוק, בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש.
	PD (Probability Of Default) - ההסתברות באחוזים שלווה יכנס לכשל בתוך זמן מוגדר.
	LGD (Loss Given Default) - שיעור ההפסד מהאשראי במידה והלקוח יכנס לכשל.
ב	באזל - באזל וו / באזל וו - מסגרת להערכת הלימות הון וניהול הסיכונים אשר פורסמה על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים.
ג	גישת השווי הכלכלי - EVE - Economic Value of Equity - גישת השווי הכלכלי לניתוח ואמידת השפעת שינויים בשיעורי הריבית על שוויים ההוגן של הנכסים, ההתחייבויות ופוזיציות חוץ מאזניות של הבנק.
ה	הגישה הסטנדרטית - גישה לחישוב ההון הנדרש בגין סיכון אשראי, שוק או תפעולי. חישוב הקצאת ההון נערך על פי נוסחה המבוססת על רכיבי הערכה פיקוחיים אשר הוגדרו על ידי הפיקוח על הבנקים.
	הון פיקוחי (הון כולל) - ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רובד 1, הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף והון רובד 2. בהתאם להגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 - מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי.
י	יחס הון מזערי - היחס מייצג את דרישות שיעורי ההון הפיקוחי המזעריים שהבנק מחויב להחזיק בהתאם לדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין 201.
כ	כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של יתר הנושים של הבנק, למעט כתבי התחייבות אחרים מאותו סוג.
מ	מבחי מצוקה (קיצון) - כינוי למגוון שיטות שנועדו להעריך את מצבו הפיננסי של תאגיד בנקאי בתרחיש קיצון.
	מסמך הסיכונים - מסמך המציג בצורה תמציתית את פרופיל הסיכון של הבנק, על מנת לאפשר לדירקטוריון לעקוב אחר פעולות ההנהלה ולוודא שהן עולות בקנה אחד עם תיאבון הסיכון ועם מסגרת ניהול הסיכונים שאושרה על ידו. מסמך הסיכונים מדווח ומוגש לדירקטוריון בתדירות רבעונית.
נ	נדבך 2 - הנדבך השני במסגרת העבודה של באזל וו המתייחס לתהליך הסקירה הפיקוחית. חלק זה מורכב מעקרונות היסוד הבאים: הבנק יערוך תהליך ICAAP, כהגדרתו לעיל. הפיקוח על הבנקים יקיים תהליך להערכת תהליך הערכת הלימות ההון על ידי הבנק, לבחינת יכולתו לבצע ניטור על יחסי ההון הפיקוחיים והעמידה בהם. הבנק מצופה לפעול מעל יחסי ההון המזעריים אשר הוגדרו.
	נדבך 3 - הנדבך השלישי במסגרת העבודה של באזל וו אשר מטרתו לעודד משמעת שוק על ידי פיתוח של מערכת דרישות גילוי, שתאפשר למשתתפים בשוק להעריך את ההון, החשיפות לסיכון ותהליכי הערכת הסיכון ובהתאם לכך להעריך את הלימות ההון של הבנק.
	נכסי סיכון - מורכבים מסיכון אשראי, סיכון תפעולי וסיכון שוק המחושבים בשיטה הסטנדרטית כאמור בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211.
ס	סיכון CVA - Credit Valuation Adjustment - CVA - הינו המרכיב בשווי הוגן של נגזר אשר מביא בחשבון את סיכון האשראי של הצד הנגדי בעסקה. סיכון CVA הוא הסיכון להפסד משערך לשווי שוק בגין סיכון צפוי של צד נגדי לנגזרים מעבר לדלפק (OTC). כלומר, הפסד בגין ירידה בשווי ההוגן של הנגזרים, בשל עלייה בסיכון האשראי של הצד הנגדי (כגון: ירידת דירוג).
	סיכון אשראי של צד נגדי - הסיכון שהצד השני לעסקה ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של תזרימי המזומנים בעסקה.
ש	שיעור המימון (LTV) - היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס.

מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

מונחים המתייחסים לבנקאות ופיננסיים

א	אשראי חוץ מאזני - התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).
	איגרות חוב - נייר ערך המהווה התחייבות של המנפיק לשלם למחזיק האיגרת את הקרן שהונפקה בתוספת ריבית במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסוים.
ח	חבות - אשראי מאזני ואשראי חוץ מאזני כהגדרתם בהוראה 313 לניהול בנקאי תקין. חוב שגבייתו מותנת בביטחון - חוב פגום אשר פירעונו צפוי להתבצע ממימוש הביטחונות שהועמדו להבטחתו. חוב בארגון מחדש - חוב בעייתי בארגון מחדש מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב) או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב (בחלקו או במלואו). חוב בהשגחה מיוחדת - חוב בהשגחה מיוחדת הוא חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות, שבגינן נדרשת תשומת לב מיוחדת של הנהלת הבנק. אם החולשות לא יטופלו, עלולה להיגרם הידרדרות בסיכויים לפירעון החוב. חוב נחות - חוב נחות הוא חוב שאינו מוגן באופן מספק על ידי ביטחונות או על ידי יכולת התשלום של החייב, וקיימת אפשרות שהבנק יספוג בגינו הפסד אם הליקויים לא יתוקנו, לרבות חוב מעל 700 אלפי שקלים חדשים שנמצא בפיגור של 60 עד 89 ימים. חוב פגום - חוב יסווג כחוב פגום כאשר תשלום הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב ונמצא בהליכי גביה. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בדבר חובות בעייתיים בהלוואות לדירור. חובות בעייתיים - חובות המסווגים באחד מהסיווגים השליליים הבאים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום.
י	יתרת חוב רשומה - יתרת החוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או ניכיון שטרם הופחתו, עמלות נדחות נטו או עלויות נדחות נטו שנצקפו ליתרת החוב וטרם הופחתו, ובניכוי סכום החוב שנמחק חשבונאית.
מ	מכשיר פיננסי - חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת. משך חיים ממוצע - מח"מ - אורך החיים הממוצע של איגרת חוב. נמדד בשנים באמצעות שקלול תשלומי הקרן של האיגרת והריבית עלייה לאורך חייה עד לפדיונה הסופי. משך חיים ממוצע של איגרת מבטא את רגישות המכשיר הפיננסי לשינויים בשיעורי הריבית. המח"מ מחושב כיחס בין ממוצע משוקלל של תשלומי איגרת החוב למחירה.
נ	נגזר - מכשיר פיננסי או חוזה אשר שוויו משתנה בתגובה לשינוי במחיר נכס הבסיס (מכשיר פיננסי, נכס פיזי, מדד מחירים, דירוג אשראי או נכס בסיס אחר), דורש השקעה ראשונית קטנה או מינימלית ביחס לסוגים אחרים של חוזים, וצפוי להיות מסולק במועד עתיד.
ס	סינדיקציה - מתן הלוואה על ידי קבוצת לווים במשותף.
ש	שוק פעיל - שוק בו עסקאות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע באופן שוטף על תמחור הנכסים וההתחייבויות.

מונחים המתייחסים להוראות רגולטוריות

ABC	FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק ה-FATCA האמריקאי קובע חובת דיווח לרשות המסים האמריקאית (ה-IRS) על חשבונות המוחזקים על ידי דמויות אמריקאיות (U.S Person) במוסדות פיננסיים זרים (מחוץ לארצות הברית).
	LCR - Liquidity coverage ratio - יחס כיסוי הנזילות - מוגדר כיחס בין הנכסים הנזילים באיכות גבוהה ובין תזרים המזומנים היוצא נטו ל-30 הימים הבאים, תחת תרחיש קיצון. היחס משמש כמדד ליכולת הבנק לעמוד בצרכי נזילותו לתקופה של חודש קדימה.

מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

אינדקס

211, 203, 36, 34, 16	כתבי התחייבות נדחים
203, 157, 156, 155, 154, 153, 152, 150	מגזרי פעילות
102, 101, 100, 99, 98, 97	מדיניות חשבונאות
97, 96, 81, 22	מדיניות חשבונאית
80, 79, 78, 77, 73, 71, 70, 62, 60, 56, 55, 54, 37, 36, 26, 9, 7	מימון
211, 202, 191, 187, 126, 124, 104, 99, 97	נגזרים
139, 138, 137, 135, 134, 131, 126, 97, 70, 47, 37, 30, 26, 22	ניירות ערך
108, 100, 79, 76, 75, 53, 47, 38, 37, 33, 32, 26, 17, 16, 10	נכסי סיכון
195, 191, 187, 141, 126, 115, 114, 113, 112, 111, 110, 109, 211, 37, 35, 8	סיכון אסטרטגי
80, 69, 61, 53, 16, 15	סיכון אשראי
63, 62, 61, 60, 56, 55, 54, 51, 37, 35, 30, 26, 19, 16, 9, 8	ההון העצמי
139, 125, 124, 118, 117, 116, 102, 101, 96, 74, 70, 67, 66, 65	הון
168, 167, 166, 165, 164, 163, 162, 161, 160, 159, 158, 140	הון עצמי
211, 175, 174, 173, 172, 171, 170, 169	הוצאות ריבית
79, 53, 16, 7	הכנסות ריבית
80, 16	הלבנת הון
80, 74, 53, 50, 16, 7	הלוואות לדיור
80, 78, 7	הליכים משפטיים
78, 74, 54, 53, 50, 16, 7	הפרשה להפסדי אשראי
79, 53, 16, 7	הפרשות להפסדי אשראי
77, 76, 53, 51, 16	יחס המינוף
211, 78, 76, 74, 37, 35, 16, 8, 7	יחס כיסוי הנזילות
211, 80, 74, 35, 16, 7	יחס כיסוי נזילות
212, 130, 128, 26, 8	עמלות
141, 126, 70, 67, 66, 65, 62, 55, 54, 40, 39, 9	ענפי משק
119, 79, 34, 16, 13, 8	פיקדונות הציבור
185, 184, 182, 181, 180, 179, 114, 102, 77, 49, 28, 26, 9	שווי הוגן
211, 193, 192, 191, 190, 189, 188, 187, 186	תשואה
102, 96, 78, 77, 51, 49, 23, 16, 15, 12	תשואה על ההון
23, 12	תשלום מבוסס מניות
195	

15	Cost Income Ratio
27, 8	Cost-Income Ratio
35, 31, 30, 29, 26, 25, 24, 23, 22, 19, 17, 16, 15, 12, 9, 8, 7	אשראי
47	
99, 98, 97, 96, 81, 70, 69, 62, 61, 60, 59, 58, 56, 55, 54, 53, 51, 50	
140, 133, 131, 127, 125, 118, 117, 116, 114, 102, 101, 100	
169, 167, 168, 166, 165, 164, 163, 162, 161, 160, 159, 158, 141	
204, 203, 202, 201, 200, 199, 175, 174, 173, 172, 171, 170	
212, 210, 207, 206, 205	
162, 161, 160, 159, 158, 118, 117, 116, 101, 70, 30, 29	אשראי לציבור
174, 173, 172, 171, 170, 169, 168, 167, 166, 165, 164, 163, 175	
195, 194, 55, 38, 36, 35, 29, 22	דיבינד
55, 49, 35, 28, 13	הון העצמי
52, 51, 49, 47, 37, 36, 35, 28, 27, 16, 15, 13, 12, 11, 10, 9, 8, 7	הון
125, 124, 123, 122, 121, 102, 101, 97, 96, 80, 79, 78, 55, 53	
211, 210, 207, 206, 202, 200, 195, 194, 126	
211, 194, 125, 101, 97, 52, 51, 36, 35, 28, 15, 8	הון עצמי
210, 209, 208, 207, 206, 205, 204, 25	הוצאות ריבית
210, 205, 204, 98, 97, 77, 9	הכנסות ריבית
202, 80, 79, 53	הלבנת הון
101, 99, 98, 97, 96, 73, 60, 50, 40, 39, 36, 30, 22, 20	הלוואות לדיור
212, 202, 172, 141, 129, 125	
80, 79, 18	הליכים משפטיים
116, 101, 100, 61, 59, 56, 55, 30, 9, 8	הפרשה להפסדי אשראי
212, 210, 118, 117	הפרשות להפסדי אשראי
102, 101, 97	
202, 126, 101, 38, 37, 28, 15, 8	יחס המינוף
212, 79, 78, 54, 28, 15	יחס כיסוי הנזילות
123, 78	יחס כיסוי נזילות

